

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 1964

Επετειακή έκδοση
για τα **60 χρόνια**
των Πανελλαδικών
Εξετάσεων

Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.)
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Οι πρώτες Εξετάσεις του 1964

Επετειακή έκδοση για τα εξήντα χρόνια των Πανελλαδικών Εξετάσεων

Επεξεργασία υλικού και γενική επιμέλεια της έκδοσης:
Διεύθυνση Διοικητικής και Επιστημονικής Υποστήριξης Ε.Ο.Ε.

Δρ. Κωνσταντίνος Παπαμεντζελόπουλος, Διευθυντής
Ελευθερία Αναγνωστοπούλου, ΜΑ, ΜΒΑ
Μαρία Λαϊνά, ΜΑ, ΜΕd
Μαρία Παπαγεωργίου, ΜΑ, ΜΕd
Δρ. Ιωάννης Βασιλούδης

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ 2025

Βιβλιογραφική Αναφορά:

Παπαμεντζελόπουλος, Κ., Αναγνωστοπούλου, Ε., Λαϊνά, Μ., Παπαγεωργίου, Μ. & Βασιλούδης, Ι. (2024). *Οι πρώτες Εξετάσεις του 1964. Επετειακή έκδοση για τα εξήντα χρόνια των Πανελλαδικών Εξετάσεων*. Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.).

Το έργο αυτό διατίθεται με άδεια Creative Commons

Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές (CC BY-NC-SA 4.0)

Προκειμένου να δείτε αντίγραφο της άδειας επισκεφθείτε: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.el>

Η έκδοση είναι διαθέσιμη ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Ε.: eoe.minedu.gov.gr

© Ε.Ο.Ε., 2024

ISBN 978-618-82861-9-1

Αρ. Εργασίας: 54/2025

	Σχεδιασμός Εντύπου - Σελιδοποίηση
	Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.) –
Ανεξάρτητη Αρχή**

Α. Παπανδρέου 37, 151 22 Μαρούσι
Τηλ: +30 210 344 3841
eoe@minedu.gov.gr
<https://eoe.minedu.gov.gr>

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος

Δάσιος Γεώργιος,

Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών και
Αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών

Αντιπρόεδρος

Σύρκου Αγγελική,

Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας και
Παπυρολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του
Πανεπιστημίου Πατρών

Μέλη

Εμμανουήλ Ιωάννης,

Καθηγητής του Τμήματος Μαθηματικών του
Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
Αθηνών

Χατζαράκης Γεώργιος,

Καθηγητής Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής
και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης

Δρ. Μπαλμμένου Αθανασία,

Περιφερειακή Επόπτρια Ποιότητας Εκπαίδευσης
Δυτικής Ελλάδας, Σύμβουλος Εκπαίδευσης
Μαθηματικών

Δρ. Αποστολόπουλος Κωνσταντίνος,

Σύμβουλος Εκπαίδευσης Φυσικών Επιστημών

Δρ. Βαρδάλου Ελένη,

Σύμβουλος Εκπαίδευσης Οικονομίας

Δρ. Ζωγόπουλος Ευστάθιος,

Σύμβουλος Εκπαίδευσης Τεχνολογικών Επιστημών

Μαρούγκα Καλομοίρα,

Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Ψηφιακών
Συστημάτων, Υποδομών και Εξετάσεων του
Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΩΝ - ΑΚΡΩΝΥΜΙΩΝ

BBC	British Broadcasting Corporation
Α.Ε.Ι.	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
Α.Ν.	Αναγκαστικός Νόμος
Α.Π.Θ.	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Α.Σ.Ο.Ε.Ε.	Ανώτατη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών
Α.Σ.Π.ΑΙ.Τ.Ε.	Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
Β.Δ.	Βασιλικό Διάταγμα
βλ.	βλέπε
ΓΕ.Λ.	Γενικά Λύκεια
Δ.Ο.Ε.	Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας
ΕΒΕ	Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος
Ε.Β.Ε.	Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής
Ε.Δ.Α.	Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά
Ε.Κ.	Ένωση Κέντρου
Ε.Κ.Π.Α.	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ε.Μ.Ε.	Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία
Ε.Ο.Α.	Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο
Ε.Ο.Ε.	Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων
Ε.Ο.Κ.	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΠΑ.Λ.	Επαγγελματικά Λύκεια
Ε.Ρ.Ε.	Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση
Ε.Σ.Υ.Ε.	Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
Κ.Ε.Ε.	Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων
ν.	νόμος
Ν.Δ.	Νομοθετικό Διάταγμα
Ο.Η.Ε.	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
Ο.Λ.Μ.Ε.	Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης
παρ.	πράγματι
σ./σσ.	σελίδα/σελίδες
Τ.Ε.Ι.	Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
υπ' αρ.	υπ' αριθμόν
Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.	Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
ΥΠ.Ε.Π.Θ.	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Προλογικό σημείωμα	11
1. Εισαγωγή	13
2. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964	15
3. Οι πρώτες εξετάσεις	25
4. Τα θέματα των πρώτων εξετάσεων	35
5. Η έκδοση των πρώτων αποτελεσμάτων	43
6. Σύντομη ιστορική αναδρομή στα συστήματα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα μετά το 1964	47

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Άρθρα - Βιβλία - Μελέτες	51
B. Νομοθεσία	54
Γ. Αρχειακό Υλικό Εφημερίδων	55
Δ. Δικτυογραφία - Δικτυακοί τόποι	57
E. Οπτικοακουστικό Υλικό	59

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

I. Νομοθεσία	60
II. Τα θέματα των εξετάσεων του πρώτου Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου, 1965	80
III. Συνολικός αριθμός υποψηφίων-εισακτέων, 1964-2024	86
IV. Κατάλογος Υπουργών Παιδείας της Ελλάδας, 1827-2024	89
Κατάλογος εικόνων	99
Summary in English	101

Προλογικό σημείωμα

Στα 187 χρόνια ίδρυσης και λειτουργίας της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στην Ελλάδα, σε ό,τι αφορά στην εισαγωγή φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η πανεπιστημιακή εκπαίδευση διακρίνεται χρονικά σε τρεις χαρακτηριστικές περιόδους:

α) στα πρώτα 87 χρόνια, από το 1837 έως το 1923, όπου η εισαγωγή στο πανεπιστήμιο απαιτούσε μόνο το Απολυτήριο του Γυμνασίου ή του Λυκείου, β) στα επόμενα 40 χρόνια, από το 1924 έως το 1963, όπου η εισαγωγή διεξαγόταν μέσω εξετάσεων που διενεργούσε κάθε πανεπιστημιακό τμήμα χωριστά και τέλος, γ) στα τελευταία 60 χρόνια, από το 1964 έως το 2023, όπου για την εισαγωγή στα πανεπιστημιακά τμήματα της χώρας διεξάγονται Πανελλαδικές Εξετάσεις. Συνεπώς, κατά τον τρέχοντα χρόνο ολοκληρώνονται 100 χρόνια εισαγωγικών εξετάσεων και συγχρόνως 60 χρόνια Πανελλαδικών Εξετάσεων. Ας σημειωθεί ότι, με εξαίρεση ορισμένες περιπτώσεις νομικού κωλύματος, η προσωπική μου εμπλοκή στις εξετάσεις αφορά στα τελευταία 33 χρόνια.

Ο πανελλαδικός τρόπος εξέτασης για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτέλεσε μια από τις συνιστώσες της «Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης» του Ευάγγελου Παπανούτσου, όπως ιστορικά αναφέρεται. Η πρώτη εφαρμογή της, το 1964, ονομάστηκε «Μεταβατικό Ακαδημαϊκό Απολυτήριο» και αφορούσε μόνο στα μαθήματα της κάθε ειδικότητας. Το πλήρες «Ακαδημαϊκό Απολυτήριο» εφαρμόστηκε κατά τα δύο επόμενα χρόνια, το 1965 και 1966.

Χαρακτηριστικό των πρώτων εξετάσεων του 1965 ήταν ότι οι μαθητές πληροφορήθηκαν, μόνον τρειςήμισι μήνες πριν από τις εξετάσεις, ότι θα εξετασθούν σε όλα τα μαθήματα των έξι τάξεων του Γυμνασίου, σε ολόκληρη τη διδακτέα ύλη κάθε μαθήματος, καθώς και ότι οι εξετάσεις θα διεξαχθούν σε δέκα διαγωνίσματα εντός πέντε διαδοχικών ημερών, ένα μάθημα το πρωί και ένα το απόγευμα.

Θέλω σε αυτό το σημείο να σημειώσω ότι οι παραπάνω λεπτομέρειες προέρχονται και εξ' ιδίας πείρας, γιατί ήμουν και εγώ υποψήφιος στις πρώτες εξετάσεις του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου το 1965.

Σήμερα οι εξετάσεις είναι ένας αναγνωρισμένος, αδιάβλητος θεσμός, η διεξαγωγή του οποίου απαιτεί έναν τεράστιο συντονισμό σε πολλά επίπεδα, που προϋποθέτει τη συμμετοχή πλήθους εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κάτω από δύσκολες συνθήκες πνευματικής, αλλά και σωματικής κόπωσης, καθώς και έναν μεγάλο αριθμό διοικητικών υπαλλήλων. Και αυτό είναι δίκαιο, αν αναλογισθεί κανείς την ακόμα μεγαλύτερη προσπάθεια που καταβάλλουν οι υποψήφιοι, για να εκπληρώσουν τα όνειρά τους.

Τελειώνοντας, θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στη Διεύθυνση Διοικητικής και Επιστημονικής Υποστήριξης του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων για το κοπιώδες έργο της συλλογής του υλικού και τη συγγραφή της παρούσας Επετειακής Έκδοσης.

Γεώργιος Δάσιος

Πρόεδρος Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων

1. Εισαγωγή

Ο θεσμός των εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί σημείο αναφοράς για την ελληνική κοινωνική πραγματικότητα αλλά και για το εκπαιδευτικό γίνεσθαι εν γένει. Το ελληνικό αφήγημα «να σπουδάσει το παιδί» έχει αποτελέσει τη βάση για αποφάσεις και επιλογές ενός πολύ μεγάλου τμήματος του ελληνικού πληθυσμού.

Με αφορμή τα 60 χρόνια από τη διεξαγωγή των πρώτων εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση η Ανεξάρτητη Αρχή «Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων» (Ε.Ο.Ε.) παρουσιάζει την εκκίνηση λειτουργίας των εξετάσεων αυτών το 1964 και την αποτύπωση ενός εξεταστικού μοντέλου διεξαγωγής που για εκείνη τη χρονική περίοδο αποτέλεσε καινοτόμο πράξη τόσο στο πλαίσιο διεξαγωγής όσο και στην εξασφάλιση μέσω αυτού ποιότητας και διαφάνειας των εξετάσεων. Στη συνέχεια, και μέσα από την πάροδο δεκαετιών και εξέλιξης της κοινωνίας και της τεχνολογίας, το μοντέλο αυτό προσαρμόστηκε και διαφοροποιήθηκε βάσει των εκάστοτε ανά χρονική περίοδο νέων δεδομένων και μετεξελίχθηκε στις σημερινές Πανελλαδικές Εξετάσεις¹.

Στο πλαίσιο εκπλήρωσης του σκοπού του ο Ε.Ο.Ε. συμβάλλει μέσω αυτής της έκδοσης στην ανάδειξη των πτυχών της ιστορικής αυτής μεταρρύθμισης για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και υπογραμμίζει την έννοια και σημασία της διασφάλισης ποιότητας και διαφάνειάς τους ήδη από τις απαρχές τους.

Στην παρούσα έκδοση, και συγκεκριμένα στα κεφάλαια 2, 3, 4 και 5, γίνεται αναφορά στο ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο και στον τρόπο διεξαγωγής των πρώτων εξετάσεων το 1964. Στο 6ο και τελευταίο κεφάλαιο γίνεται μια σύντομη αναδρομή στα συστήματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα μετά το 1964. Στα παραρτήματα παρατίθενται το Ν.Δ. 4379/1964, το οποίο αποτέλεσε τον βασικό νόμο της μεταρρύθμισης του 1964, και το Β.Δ. 378/1964, που καθόριζε λεπτομερώς τη διαδικασία των πρώτων εξετάσεων (Παράρτημα Ι), καθώς επίσης και τα θέματα των εξετάσεων του 1965, έτους της πρώτης εφαρμογής του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου (Παράρτημα ΙΙ). Επίσης παρουσιάζονται αριθμητικά στοιχεία υποψηφίων-εισακτέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για τα έτη 1964-2024 (Παράρτημα ΙΙΙ), και κατάλογος των Υπουργών Παιδείας της Ελλάδας για τα έτη 1827-2024 (Παράρτημα ΙV).

1. Για την εξέλιξη του ελληνικού εκπαιδευτικού εξεταστικού συστήματος όπως επίσης και για εξειδικευμένες πτυχές του βλ. τις παρακάτω εκδόσεις της Ανεξάρτητης Αρχής «Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων» (Ε.Ο.Ε.):

Παπαμεντζελόπουλος, Κ., Παπαγεωργίου, Μ., Σατραζέμη, Κ. & Φραγκούλια, Α. (2021), Παπαμεντζελόπουλος, Κ., Γκότζος, Δ., Λαϊνά, Μ., Παπαγεωργίου, Μ. & Καρσιώτης, Π. (2022), Δάσιος, Γ., Παπαμεντζελόπουλος, Κ., Γκότζος, Δ., Λαϊνά, Μ., Παπαγεωργίου, Μ. (2023), Δάσιος, Γ., Παπαμεντζελόπουλος, Κ., Γκότζος, Δ., Λαϊνά, Μ., Παπαγεωργίου, Μ. & Καρσιώτης, Π. (2023).

Για την παρουσίαση των δεδομένων της εποχής αξιοποιείται αρχειακό υλικό, το οποίο προέρχεται κυρίως από εφημερίδες της εποχής. Σημαντικά στοιχεία αντλούνται επίσης από μελέτες του Ε.Ο.Ε. Ειδικότερα για τον αριθμό των υποψηφίων-εισακτέων για τα έτη 1964-2007 η έκδοση βασίζεται σε ανακοινώσεις στον Τύπο και σε προσβάσιμο ψηφιακό υλικό, ενώ για τα έτη 2008-2023 αντλούνται στοιχεία από τα Δελτία Τύπου του Υπουργείου Παιδείας.

2. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964

Στις αρχές του 1960 η μεταπολεμική ελληνική κοινωνία βιώνει μία περίοδο έντονων μετασχηματισμών και αντιπαραθέσεων σε όλα σχεδόν τα επίπεδα και τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής (Νικολακόπουλος, 2000). Επιγραμματικά, αναφέρονται οι αλλαγές στην ελληνική οικονομία και η σύνδεση της Ελλάδας με την Ε.Ο.Κ. το 1961 (Χαραλάμπης, 1989), η σταδιακή εκβιομηχανοποίηση της χώρας και η αύξηση του αστικού πληθυσμού, η οποία συνέβαλε στον ταχύτατο σχηματισμό ενός μεσαίου αστικού κοινωνικού στρώματος, χωρίς όμως αυτό να συνδυαστεί με τις απαραίτητες θεσμικές και κοινωνικές αλλαγές προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού (Βεργόπουλος, 1985), και η διαμόρφωση νέων πολιτικών δυνάμεων που φιλοδοξούσαν να πρωταγωνιστήσουν μέσα από τον πολιτικό σχηματισμό της Ένωσης Κέντρου (Ε.Κ.), η οποία ιδρύεται το 1961 από τον Γεώργιο Παπανδρέου (Μπουζάκης, 2002). Τέλος επισημαίνονται και οι συχνές εκπαιδευτικές κινητοποιήσεις, οι οποίες θα πρέπει να προσεγγιστούν μέσα από το πρίσμα της γενικότερης κοινωνικής αναστάτωσης που επικρατεί στην Ελλάδα από τις εκλογές της 29ης Οκτωβρίου του 1961 και έπειτα (Νικολακόπουλος, 2000).

Εικ. 1 Ανακοίνωση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης

Όλα τα παραπάνω υπό διαμόρφωση κοινωνικοοικονομικά και πολιτικά δεδομένα κατά τις αρχές της δεκαετίας του 1960 οδηγούν σε μία γενικότερη αναδιάρθρωση του εκπαιδευτικού συστήματος και του τρόπου πρόσβασης των υποψηφίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (Εικ. 1). Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964 με πρωθυπουργό τον Γ. Παπανδρέου, σε ρόλο αρμόδιου

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου Ν. Δ. «περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως
τῆς Γενικῆς (Στοιχειώδους καὶ Μέσης) Ἑκπαιδεύσεως».

*Πρὸς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν
τοῦ ἁρθροῦ 35 τοῦ Συντάγματος*

Πιστή εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς, τὴν δοδεῖσαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν διὰ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεών τῆς, νὰ λάβῃ ταχέως σὺντονα μέτρα διὰ τὴν ἀνθρώπιν τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας, τὴν ὅπου θεωρεῖ προϋποθέσιν καὶ ἐγγυήσιν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας καὶ τὴν πνευματικὴν προκοπὴν τοῦ ἔθνους, ἡ Κυβέρνησις προτίθεται νὰ φέρῃ πρὸς ἔφεσιν εἰς τὴν Βουλὴν τρία βασικῆς σημασίας ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια. Τὸ πρῶτον διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Γενικῆς Ἑκπαίδευσεως πρῶτον καὶ δευτέρου βαθμοῦ (Στοιχειώδους καὶ Μέσης), τὸ δεύτερον διὰ τὴν διαρρύθμισιν τῆς Τεχνικῆς καὶ Ἑπαγγελματικῆς Ἑκπαίδευσεως καὶ τὸ τρίτον διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς Ἀνωτάτης Ἑκπαίδευσεως. Ἐκ τούτων τὸ πρῶτον κατατίθεται σήμερον τὰ ἄλλα δύο θὰ ἀκολουθήσουν.

Κεντρικαὶ ἰδέαι τοῦ παρόντος σχεδίου Ν.Δ., τὸ ὁποῖον, ὡς ἐλέγχθη, ἀφορᾷ εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῆς Γενικῆς Ἑκπαιδεύσεως πρῶτου καὶ δευτέρου βαθμοῦ, εἶναι αἱ ἑξῆς:

Fig. 2

Submitted: 1999-01-14; Accepted: 1999-05-14

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Σήμερα 16 σεμινάρια

STRAUS TO APPROVE THEM

Τίθεται ἤδη εἰς ἐφαρμογὴν
ἡ ἀνακαίνισις τῆς Παιδείας
δηλοῖ ὁ Κ. Παπανδρέου

ΘΕΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ· ΕΦΑΡ-
ΜΟΓΗ ΔΙΚΑΝΗΜΑΤΟΣ· ΑΝΟΔΟΥΤΗΡΙΟΥ

Καταργεῖται τὸ μάθημα τῶν Λατινικῶν

[illegible][illegible]

Fig. 2

Υπουργού Παιδείας², και με βασικό εμπνευστή της τον Ευάγγελο Παπανούτσο από τη θέση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου, είναι μία προσπάθεια προσαρμογής της εκπαίδευσης στα νέα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα της εποχής. Πολύτιμη συμβολή στη μεταρρυθμιστική προσπάθεια είχε ο Λουκής Ακριτάς, Υφυπουργός Παιδείας, αλλά και ο Γεώργιος Θεοδοκάς, ο οποίος συμμετείχε στον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής της Ε.Κ. το 1963 μαζί με τον Ε. Παπανούτσο (Μελετιάδης, 2016).

Εικ. 4 Εξαγγελία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης

Εικ. 5 Τα μέτρα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης

Κυρίαρχα μέτρα της συγκεκριμένης μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, όπως αυτά παρουσιάστηκαν στην εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου «Περί *όργανώσεως και διοικήσεως τῆς Γενικῆς (Στοιχειώδους καὶ Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως*» (Εικ. 2), ήταν η επέκταση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης από έξι σε εννέα χρόνια, ο χωρισμός της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε δύο τριετείς κύκλους (το Γυμνάσιο και το Λύκειο), η καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας ως οργάνου και αντικειμένου διδασκαλίας και μάθησης (Horf & Ξωχέλλης, 2003), η αναδιάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών και της ύλης των σχολικών εγχειριδίων και η ανάπτυξη της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης δημιουργήθηκε ένας νέος επιστημονικός φορέας, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, με σκοπό την επιστημονική έρευνα των εκπαιδευτικών θεμάτων και με αρμοδιότητες που ουσιαστικά το καθιστούσαν επιτελικό όργανο ως προς τη διασφάλιση της εκπαιδευτικής πολιτικής (Πυρπυρή, 2010). Κύριος μεταρρυθμιστικός στόχος ήταν να καταστεί η εκπαίδευση προσιτή σε όλες τις κοινωνικές τάξεις μέσω της δωρεάν παιδείας (Εικ. 3-6).

2. Η επίσημη ονομασία εκείνη την περίοδο είναι «Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων». Προς χάριν συντομίας αναφέρεται εφεξής «Υπουργείο Παιδείας».

Εικ. 6 Τα μέτρα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης

Σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης επιχειρήθηκε η παροχή ίσων ευκαιριών στην πρόσβαση στις Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές, μέσω της αλλαγής του τρόπου εισαγωγής και της καθιέρωσης Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου δύο τύπων, και η διεύρυνση του αριθμού των εισακτέων σε αυτές (Δημαράς, 2013). Η πρόσβαση στις Σχολές θα γινόταν πλέον μέσω εισαγωγικών εξετάσεων, τις οποίες θα διοργάνωνε το Υπουργείο Παιδείας για όλους τους υποψηφίους³. Από το έτος 1965 θα ίσχυε ο θεσμός του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου⁴. Οι υποψήφιοι θα μπορούσαν να εξεταστούν για την απόκτηση του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου τύπου Α', το οποίο έδινε πρόσβαση στις Θεολογικές, Νομικές και Φιλοσοφικές Σχολές, ή για την απόκτηση του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου τύπου Β', το οποίο έδινε πρόσβαση στις Σχολές Θετικών Επιστημών και Επιστημών Υγείας. Επίσης οι υποψήφιοι είχαν δυνατότητα να διεκδικήσουν την είσοδό τους με εξετάσεις στις Στρατιωτικές Σχολές, στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, στη Σχολή Νηπιαγωγών, στην Εθνική Ακαδημία Σωματικής Αγωγής, στη Χαροκόπειο Ανωτάτη Σχολή Οικιακής Οικονομίας και στη Δημόσια Τεχνική Σχολή Αθηνών. Το βασικό αξίωμα της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας ήταν «*η προώθηση όλων των μαθητών και η επιλογή των ικανότερων για σπουδές*» (Horf & Ξωχέλλης, 2003, σ. 21).

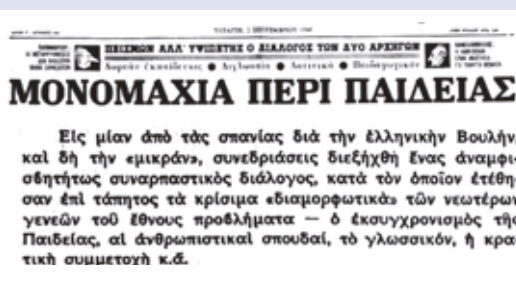
Οι διαφωνίες των πολιτικών σχηματισμών επί των μεταρρυθμιστικών μέτρων καλύπτονται από τον Τύπο της εποχής, όπως προκύπτει από το αρχειακό υλικό των εφημερίδων (Εικ. 7-10).

3. Για λόγους συντομίας και διευκόλυνσης της ανάγνωσης αξιοποιείται στην παρούσα έκδοση το γραμματικό αρσενικό γένος ως δηλωτικό όλων των φύλων.

4. Τα θέματα των εξετάσεων του πρώτου Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου παρατίθενται στο Παράρτημα II.

Εικ. 7 Δηλώσεις Γ. Παπανδρέου

Εικ. 8 Διαφωνίες επί των μέτρων

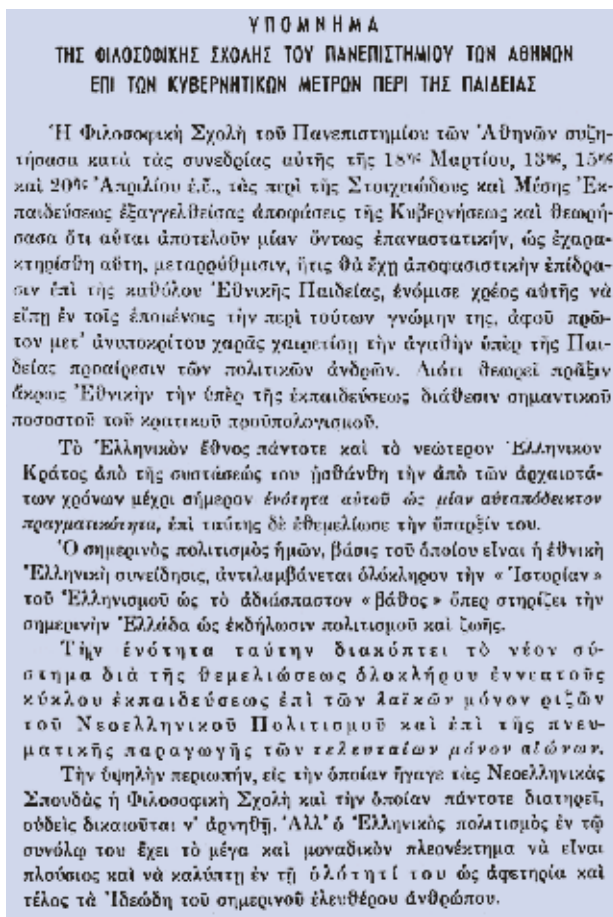
Εικ. 9 Διάλογος των πολιτικών αρχηγών της Ε.Κ. και της Ε.Ρ.Ε.

Εικ. 10 Δηλώσεις της Ε.Δ.Α.

Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964 αποτέλεσε μία ολοκληρωμένη πρόταση αστικού εκσυγχρονισμού της ελληνικής εκπαίδευσης (Μπουζάκης, 1987). Ωστόσο δέχθηκε σφοδρές επιθέσεις από την αντιπολίτευση. Εκτός από τις πολιτικές αντιπαραθέσεις, υπήρξαν διαφωνίες και από επιστημονικούς και ακαδημαϊκούς φορείς (Μπουζάκης, 1987· Τσουνάκος, 2000), όπως οι αντιδράσεις της Φιλοσοφικής Σχολής (Εικ. 11) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.) και της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων. Χαρακτηριστικό ήταν το Υπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής (1964, σ. 589), με το οποίο εκφραζόταν η αντίθεσή της προς τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια της κυβέρνησης: «*Η σχολή νομίζει ότι πολλά έκ τών εξαγγελθέντων μέτρων είναι άκρως αντίθετα προς τὸ συμφέρον τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας*»⁵.

5. Στα κείμενα της εποχής στην παρούσα έκδοση διατηρείται ο τονισμός και η ορθογραφία για δεοντολογικούς λόγους.

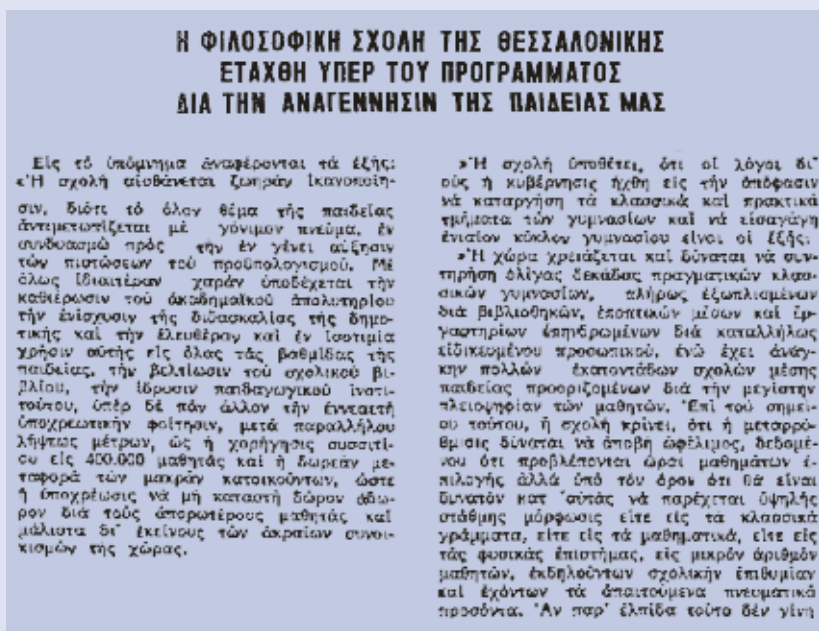
Επίσης οι διαφωνίες αυτές εκφράστηκαν έντοπα στην ειδική έκδοση του περιοδικού «Πλάτων» (Θεοδωρίδου, 2018), περιοδικού της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων, και στην εφημερίδα «Καθημερινή»⁶ (Φραγκουδάκη, 2007). Ιδιαίτερα κάθε παρέμβαση ανάμεσα στον «*άρρηκτο δεσμό της διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών και της καθαρεύουσας ερμηνεύεται ως παρέκκλιση από το ελληνικό πνεύμα και θεωρείται, εν τέλει, ότι υποκινείται από ξένες δυνάμεις που επιθυμούν τη διάσπαση της εθνικής ενότητας*» (Μαλαχία & Τσιμπούκα, 2004, σ. 63).

Εικ. 11
Αποσπάσματα
από το Υπόμνημα
της Φιλοσοφικής
Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

6. Η εφημερίδα «Καθημερινή» υποστηρίζει την Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση (Ε.Ρ.Ε.) και δημοσιεύει μία σειρά άρθρων στα οποία παρουσιάζονται οι αντιρρήσεις της αντιπολίτευσης αλλά και συστηρητικών ακαδημαϊκών και εκπαιδευτικών φορέων. Χαρακτηριστικά είναι τα άρθρα καθηγητών του Ε.Κ.Π.Α., όπως του καθηγητή Φιλοσοφίας, Ι. Θεοδωρακόπουλου, του καθηγητή Αρχαιολογίας, Σπ. Μαρινάτου, του καθηγητή Θεολογίας, Π. Μπρατσιώτη και του Κ. Γεωργούλη, υπεύθυνου του περιοδικού «Πλάτων» και ενός εκ των ιδρυτών της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων.

Αντίθετα, η Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), όπως φαίνεται στο Υπόμνημα το οποίο κατέθεσε (Εικ. 12), παρά τον σκεπτικισμό που εκφράζει για τα μαθήματα των λατινικών και των αρχαίων ελληνικών, μέσα σε διαλλακτικό πάντα πλαίσιο και χωρίς να είναι αντίθετη με τη διδασκαλία των αρχαίων κειμένων μέσα από την απόδοσή τους στα νέα ελληνικά, επικρότησε τα μεταρρυθμιστικά μέτρα. Η υποστήριξη αυτή εκφράστηκε και έντυπα στην εφημερίδα «Βήμα»⁷.

Εικ. 12 Απόσπασμα από το Υπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Η στάση των υπόλοιπων επιστημονικών-εκπαιδευτικών φορέων ήταν περισσότερο διαλλακτική (Εικ. 13-15). Σε γενικές γραμμές επικρότησαν τα μέτρα, προβάλλοντας τις ενστάσεις τους για επιμέρους ζητήματα και προτείνοντας αλλαγές, όπου κρινόταν σκόπιμο (Δημαράς, 1990· Δημοπούλου, 2016).

7. Η εφημερίδα «Βήμα» υποστηρίζει την Ε.Κ., όπως και η «Ελευθερία» στην τρέχουσα πολιτική κατάσταση της εποχής. Εκτός από τον Ε. Παπανούτσο, στο «Βήμα» αρθρογραφούν υπέρ της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας καθηγητές της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., όπως οι Ν. Ανδριώτης, Μ. Σακελλαρίου και Ι. Κακριδής (Μπουζάκης κ.ά., 2000).

ΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Υπό της 'Ομοσπονδίας Λειτουργιών Μέσης 'Εκπαίδευσης 'Εδόθησαν' εις δημοσιότητα τὰ πορίσματα τῆς τελευταίας γενικῆς συνελεύσεως τῶν εκπαιδευτικῶν.

Τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν τὴν ἐκπαίδευσιν εἶναι κυρίως τὰ ἑξῆς:

Ζητεῖται ἡ διαίρεσις τοῦ γυμνασίου εἰς δύο κύκλους, α) Τριετὴς κατώτερον καὶ β) τριετὴς ἀνώτερον. 'Η εἰσαγωγή τῶν μαθητῶν εἰς τὸν ἀνώ-

τερνὸν κύκλον μετὰ διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς τῆς ἀπτικῆς διαλέκτου καὶ στοιχείων συντακτικῶν. β) 'Εξ ἐγκεκριμένων δοκίμων μεταφράσεων.

Διδασκαλία τῶν Μαθηματικῶν ἀπὸ τῆς πρώτης τάξεως τοῦ Γυμνασίου α' βαθμίδος, συμφώνως πρὸς τὰ πορίσματα τῆς πειραματικῆς διδασκαλίας καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίμησιν τῶν πορισμάτων τοῦ προσφάτου συνεδρίου τῆς Μαθηματικῆς 'Εταιρίας.

Εἰκ. 13 Προτάσεις τῆς Ο.Λ.Μ.Ε.

Οἱ μαθηματικοὶ διὰ τὴν Παιδεῖαν

ΕΠΙΚΡΟΤΟΥΝ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ.- ΤΟ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟΝ

Αἱ βραβεῖαι ἀρχαὶ ποὺ καθιερώθη τὸ συνήτοκτον ἐπὶ τῆς 'Επιτροπῆς 'Εξουσιοδοτήσεως νομοσχεδίων περὶ Παιδείας εἶναι σύμφωνα μὲ τὰς ἀπόμενους τῆς 'Ελληνικῆς Μαθηματικῆς 'Εταιρίας. Αὐτὸ εἶναι τὸ πνεῦμα τῶν ἀντιλήψεων τοῦ γεν. γραμματέως τῆς 'Εταιρίας κ. 'Αρ. Πάλλας κατὰ τὴν χροσίαν συγκέντρωσιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Τύπου, Γενικῶς οἱ 'Ελληνες μαθηματικοὶ πιστεύουν ὅτι ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρυθμίσαις ποὺ πραγματοποιοῦνται ἡ κυβερνήσις δημιουργεῖ τὰς βάσεις δι' ἑνα καλύτερον μέλλον τῆς ἐπιστήμης.

Ἡλικίος ἀπὸ ἐκείνων τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐξετάσεων ποὺ ἴσχυε μέχρι σήμερον. 'Επίσης ἀναφέρει τὴν χαρὰν τῆς δι-
ὅτι ὁ νέος βαθμὸς συμπίπτει μὲ τὰς διατάξεις διακρίσεως τοῦ Πανελληνίου Διαγωνισμοῦ τῆς 'Εταιρίας. Προστίθεται ὅτι ἡ καθιέρωσις τοῦ μεταβατικοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἀπολυτηρίου ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον βῆμα τῆς πραγματοποιουμένης ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τρεῖς κυρίως παράγοντας:

1) Τὰ γραπτὰ τῶν ὑποψηφίων ὑπερβαίνουν τὰς 60.000 καὶ ἡ ἐξέτα-

Εἰκ. 14 Ανακινώσεις τῆς Ε.Μ.Ε.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ "ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ"

ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ

Εἰκ. 15 Προτάσεις τῆς Δ.Ο.Ε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Ἰήμερον 16 σελίδες

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΘΝΙΚΗΝ ΕΠΕΝΔΥΣΙΝ

◀17

Κατετέθη χθές τό νομοσχέδιον
περί τεχνικής εκπαιδεύσεως

18
▼

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Διεύθυνσις Προσωπικού
Τμήμα »

Αριθ. πρωτ. 122803.

Εν Αθήναις τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1964

Πρὸς

Τῶς Ἑκπαιδευτικῆς Ἀρχῆς τοῦ Κράτους
Κοινοποιοῦμαι κατωτέρω θελήσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑ-
θνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Λαοῦ Ἀκριτά ἐπὶ
τοῦ φηγομένου Ἑκπαιδευτικοῦ Νομοσχεδίου ἵνα λάβῃτε
γνώσιν.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Ε. Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΣ

Ἀκριδὲς ἀντίγραφον

ᾧ Διευθυντῆς

Γ. ΚΡΕΜΕΝΤΙΣ

«Μὲ τὴν ἐπιφύσειν τοῦ Ἑκπαιδευτικοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ
τῆς Βιθικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς εἰς μίαν μακράν, ἀλλὰ
γόνιμον συζήτησιν, κατὰ τὴν ὁποίαν διαπιστώθη εἰς τὸ σύν-
ολον ἡ ἀμετακίνητος ἀξία τοῦ Νομοθετήματος, εἰς πᾶσαν εἰ-
σαγομένην κριτικὴν καὶ ὀργανωτικὴν τοῦ διαβιβρώσιν, ἐγ-
καταστάται εἰς τὸν τίπον μας ἡ πλέον σημαντικὴ ἐκπαιδευ-
τικὴ μεταρρύθμισις. Καὶ εἶναι ἐξέλιον ὅτι αὕτη ὅλ᾽ ὀδηγήσῃ
εἰς μίαν καθολικὴν ἀνάπλασιν τῆς νεοελληνικῆς κοινωνίας·
ὅλ᾽ διαπλάσῃ ἓνα σύγχρονον Ἑλλήνα, ὑπερῶτερον διὰ τὰς
πολιτικὰς ἀξίας, τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύει μὲτα εἰς τὴν
κοινότητα τῶν Ἑθνῶν, ἀλλὰ καὶ ὀπλισμένον μὲ τὰς γνώσεις
ἐκείνας καὶ ὅλ᾽ τοῦ ἐπιτρέψουν ν' ἀνταγωνισθῇ, ἐπὶ ἴσοις ὅ-
ροις, εἰς τὸν εὐρύτατον ἀνταγωνιστικὸν χῶρον, ὅπου εἶναι
τὰς ἐνταταγμένους.

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΘΕΡΟΥΣ ΘΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗ Η ΨΗΦΙΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ

◀19

Ἀνωτάτη καὶ Τεχνικὴ Παιδεία, Ἀττικὸν Πανεπιστή-
μιον, Πανεπιστήμιον Κρήτης καὶ Ἰόνιος Ἀκαδημία

Η ΒΟΥΛΗ ΘΑ ΔΙΑΚΟΨΗ ΤΑΣ ΑΡΧΑΣ ΤΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ

Εικ. 17 Η κατάθεση του νομοσχεδίου «Περί τῆς Τεχνικῆς Ἑκπαιδεύσεως»

Εικ. 18 Απόσπασμα ἀπὸ ἐκδόση τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας

Εικ. 19 Η κατάθεση του νομοσχεδίου «Περί ἰδρύσεως Πανεπιστημίων»

Μέσα σε αὐτὸ το διαμορφωμένο πολιτικὸ πλαίσιο ψηφίστη-
κε ἀπὸ τὴ Βουλὴ τὸν Οκτώβριο τοῦ 1964 τὸ Ν.Δ. 4379/1964
«Περί ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς (Στοιχειώδους
καὶ Μέσης) Ἑκπαιδεύσεως»⁸ (Εικ. 16), γεγονός το ὁποῖο γέ-
μισε με αισιοδοξία τοὺς εμπνευστὲς τῆς μεταρρύθμισης γιὰ
«μίαν καθολικὴν ἀνάπλασιν τῆς νεοελληνικῆς κοινωνίας»
(ΥΠ.Ε.Π.Θ. 1964, σ. 4, Εικόνα 18).

8. Το Ν.Δ. 4379/1964 παρατίθεται στο Παράρτημα Ι.

ΣΥΝΕΣΤΗΘΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΙΝ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΘΕΝΤΩΝ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

*Ανεγράφη χθές, ότι πρόκειται να πολτοποιηθούν ως ακατάλληλα σχολικά βιβλία αξίας 40.000.000 δραχμών. Τό βίβλια, τὸ ὅποιον ἀπησχόλησε τὸν τύπον καὶ πρὸ καιροῦ, ἔχει ὡς ἑξής:

Τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον, λό-
γω τοῦ ἐπιγόνου τοῦ θέματος, προέ-
βη εἰς τὴν ἑγκρίσιν καὶ ἐκτύπωσιν ὁ-
ρισμένων σχολικῶν βιβλίων, προτοῦ ἐκ-
δοθῇ ὁ σχετικὸς νόμος, διὰ τὰ προλά-
βουν τὸ νῦν σχολικὸν ἔτος. Ἡ δὲ συ-
νοτεῖσθαι ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία μελετᾷ τὰ
βιβλία καὶ θὰ ἀποφασίσῃ κατὰ πόσον
ταῦτα θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἢ ἔχι ὡς
τῶν μαθητῶν.

*Ἡ ἀνωμαλία ἐπὶ τῆς λύγῃ τῆς πύ-
σεως ἐν τῷ μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως
Παπανδρέου καὶ τῆς καθυστερήσεως
τῆς προωδήσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προ-
γράμματος.

Εικ. 21 Σύσταση επιτροπής για
εξέταση των σχολικών βιβλίων

ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΘΗ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΓΡΑΜΜΗΣ, ΕΤΟΝΙΣΕΝ Ο κ. Γ. ΝΟΒΑΣ

ΑΝΕΛΑΒΟΝ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΟΙ ΝΕΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Εικ. 20 Δηλώσεις της κυβέρνησης Γ. Νόβα

**Υπονομεύεται καὶ διασύρεται
ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ Ο κ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισις**
*«Ἐθλον τιμῶνται τὴν ἐκπαιδευσίν
ὡς περιεχόμενον καὶ ὡς ἐμφάνισις
ἀποιεθῶν τὰ νέα διδακτικά βιβλία»*
ΑΣΥΣΤΑΤΑ ΤΑ ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΙΜΑΤΑ

Εικ. 22 Δηλώσεις του Γ. Παπανδρέου

Ωστόσο, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ήταν το μοναδικό που αποτέλεσε νόμο του κράτους στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Οι πολιτικές εξελίξεις τον Ιούλιο του 1965⁹ δεν επέτρεψαν την ψήφιση των νομοσχεδίων «Περὶ τῆς Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως» και «Περὶ ἰδρύσεως Πανεπιστημίων», τα οποία είχαν κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή τον Μάιο του ίδιου έτους (Εικ. 17-19), με αποτέλεσμα η θεσμοθέτηση των μεταρρυθμιστικών μέτρων να μην ολοκληρωθεί (Horf & Ξωχέλλης, 2003).

Ενώ αρχικά η κυβέρνηση Γεωργίου Αθανασιάδη-Νόβα (15.07.1965) εξήγγειλε τη συνέχιση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης (Εικ. 20), οι νέες κυβερνήσεις των Ηλία Τσιριμώκου (20.08.1965) και Στέφανου Στεφανόπουλου (17.09.1965), υπό την πίεση της Ε.Ρ.Ε., ξεκίνησαν σταδιακά την αναθεώρηση των εκπαιδευτικών μέτρων (Εικ. 21-22). Τον Σεπτέμβριο του 1965 ανακοινώθηκε η επανεξέταση της ύλης των νέων σχολικών βιβλίων και η κατάργηση όσων από αυτά θα κρίνονταν ακατάλληλα¹⁰. Η ισχύς των εκπαιδευτικών μέτρων θα ανασταλεί οριστικά από τη δικτατορία του 1967, εκτός από το μέτρο της δωρεάν παιδείας, με μία σειρά από αναγκαστικούς νόμους (Μπουζάκης, 1987).

Τα κύρια σημεία της μεταρρύθμισης του 1964 θα εισαχθούν εκ νέου κατά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1976. Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει ο Παπανούτσος (1976, σ. 8): «Τὸ 1976 – καθὼς ξαναπιάσαμε τὸ νῆμα ἐκεῖ πού τὸ εἶχε προχωρήσει ἡ Μεταρρύθμιση τοῦ 1964, καὶ ἀποφασίσαμε νὰ συνεχίσουμε τὴ γραμμὴ τῆς – ὅλοι ἐλπίζουμε καὶ εὐχόμεστε ὅτι θὰ γίνῃ ἔτος-ὀρόσημο στὴν Ἐκπαιδευτικὴ μας Ἱστορίαν».

9. Για τις πολιτικές εξελίξεις της περιόδου βλ. Τσουνάκος (2000).

10. Για μία συνολική εικόνα της διαμάχης γύρω από το θέμα των σχολικών βιβλίων βλ. Αθανασιάδης (2009).

3. Οι πρώτες εξετάσεις

Η διαδικασία των πρώτων «εισιτήριων διαγωνισμών» για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) για το ακαδημαϊκό έτος 1964-1965 καθορίστηκε με βάση το Β.Δ. 378/1964¹¹. Οι Σχολές χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες και οι υποψήφιοι πλέον θα διαγωνίζονταν σε θέματα τα οποία θα επιλέγονταν από την ύλη που είχαν διδαχθεί στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Είχαν τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμούσαν, να διαγωνιστούν για την εισαγωγή τους έως και σε δύο ομάδες Σχολών¹². Για τον λόγο αυτό οι αιτήσεις των υποψηφίων εμφανίζονται να είναι πάνω από 40.000, ενώ οι υποψήφιοι ανήλθαν στους 27.600 περίπου (Ελευθερία, 11-11-1964, σ. 1 & Ελευθερία, 18-11-1964, σ. 1). Τα μαθήματα στα οποία εξετάστηκαν οι υποψήφιοι ανά ομάδα Σχολών ήταν τα εξής:

Α' ομάδα: Για τις Σχολές Νομικής, Θεολογίας, Φιλοσοφικής εξετάστηκαν στα μαθήματα της Έκθεσης, των Αρχαίων Ελληνικών, των Λατινικών και της Ιστορίας. Για τα ξενόγλωσσα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής εξετάστηκαν στα μαθήματα της Έκθεσης, των Αρχαίων Ελληνικών, των Λατινικών και της αντίστοιχης Ξένης Γλώσσας.

Β' ομάδα: Για τις Σχολές Γεωπονίας, Φυσικομαθηματικών, Χημείας και Φαρμακευτικής εξετάστηκαν στην Έκθεση, τα Μαθηματικά, τη Φυσική και τη Χημεία. Για τις Σχολές Ιατρικής εξετάστηκαν στην Έκθεση, τη Φυσική, τη Χημεία και τη Βιολογία - Ανθρωπολογία. Για τις Σχολές Κτηνιατρικής, αντί της Βιολογίας- Ανθρωπολογίας, εξετάστηκαν στη Ζωολογία.

Γ' ομάδα: Για τις Πολυτεχνικές Σχολές εξετάστηκαν στην Έκθεση, την Άλγεβρα - Γεωμετρία- Τριγωνομετρία, Φυσική και Χημεία. Για την είσοδο στην Αρχιτεκτονική Σχολή εξετάστηκαν επιπλέον στα ειδικά μαθήματα, Γραμμικό και Ελεύθερο Σχέδιο.

Δ' ομάδα: Για τις Σχολές Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών εξετάστηκαν στην Έκθεση, τα Αρχαία Ελληνικά, την Ιστορία και τη Γεωγραφία. Για την Α.Σ.Ο.Ε.Ε. εξετάστηκαν στην Έκθεση, τα Μαθηματικά, την Ιστορία και τη Γεωγραφία. Για την Πάντειο Ανώτατη Σχολή Πολιτικών Επιστημών εξετάστηκαν στην Έκθεση, τα Αρχαία Ελληνικά και την Ιστορία. Για την Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή εξετάστηκαν στην Έκθεση, τα Μαθηματικά και τη Γεωγραφία.

11. Το Β.Δ. 378/1964 παρατίθεται στο Παράρτημα Ι.

12. Έως τότε οι εισαγωγικές εξετάσεις διοργανώνονταν από κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα ξεχωριστά και ο κάθε υποψήφιος μπορούσε να λάβει μέρος σε όσες εξετάσεις ήθελε, εφόσον δεν συνέπυπταν οι ημερομηνίες διεξαγωγής τους. Αν πετύχαινε σε περισσότερες από μία σχολές, αναγκαστικά, επέλεγε τη μία από αυτές (Λάμπρος κ.ά., 2016).

Οι εξετάσεις διεξήχθησαν ταυτόχρονα σε 31 εκπαιδευτικές περιφέρειες σε 21 πόλεις της Ελλάδας και συγκεκριμένα στην Αθήνα - Πειραιά, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Ναύπλιο, την Τρίπολη, την Καλαμάτα, τον Πύργο, τη Λαμία, τα Ιωάννινα, το Μεσολόγγι, τη Χαλκίδα, τον Βόλο, την Κοζάνη, τις Σέρρες, την Κομοτηνή, τα Τρίκαλα, το Ηράκλειο, τα Χανιά, τη Σύρο, τη Μυτιλήνη και τη Ρόδο. Διήρκεσαν από τις 16 Σεπτεμβρίου έως τις 5 Οκτωβρίου 1964.

Υπεύθυνη για την επιλογή των θεμάτων και τη συγκρότηση σώματος βαθμολογητών για τη βαθμολόγηση των γραπτών ήταν η Κεντρική Επιτροπή Εισιτηρίων Διαγωνισμών. Αποτελούνταν από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας, ο οποίος ασκούσε χρέη Προέδρου, εννέα καθηγητών Α.Ε.Ι. (τριών φιλολόγων, τριών μαθηματικών και τριών φυσικών) και εννέα καθηγητών Μέσης Εκπαίδευσης (τριών φιλολόγων, τριών μαθηματικών και τριών φυσικών). Για λόγους διασφάλισης του αδιάβλητου χαρακτήρα των εξετάσεων τα ονόματα των καθηγητών ήταν γνωστά μόνο στον Υφυπουργό Παιδείας και στον Γενικό Γραμματέα.

Για κάθε μάθημα συντάχθηκαν 15 θέματα (Ελευθερία, 15-09-1964, σ. 5 & Μακεδονία, 15-09-1964, σ. 12), εκ των οποίων θα γινόταν κλήρωση κατά τις ημέρες των εξετάσεων. Τα θέματα φυλάσσονταν σε υποκαταστήματα Τραπεζών σε όλες τις εκπαιδευτικές περιφέρειες. Τα θέματα της Κεντρικής Επιτροπής Εισιτηρίων Διαγωνισμών φυλάσσονταν ομοίως σε χρηματοκιβώτιο υποκαταστήματος της Εθνικής Τράπεζας, από όπου μεταφέρονταν στο Υπουργείο Παιδείας από υπαλλήλους του Υπουργείου. Εκεί γινόταν η κλήρωση των θεμάτων από ειδική επιτροπή. Στη συνέχεια τα κληρωθέντα θέματα ανακοινώνονταν μέσω του ραδιοφωνικού δικτύου σε ραδιοφωνική εκπομπή. Σε κάθε εξεταστικό κέντρο οι κατά τόπους επιτροπές, οι Τοπικές Επιτροπές Διενεργείας Εισιτηρίων Διαγωνισμών Ανωτάτων Σχολών (Ελευθερία, 24-06-1964, σ. 3), άνοιγαν τους φακέλους με τα κληρωθέντα θέματα, τα διένειμαν στους υποψηφίους και ξεκινούσαν οι εξετάσεις. Στις εκπαιδευτικές περιφέρειες, όπου υπήρχε πιθανότητα να υπάρχουν δυσχέρειες στη ραδιοφωνική μετάδοση, υπήρχε πρόβλεψη να μεταδοθούν τα θέματα και τηλεφωνικώς. Με την έναρξη των εξετάσεων τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής αναλάμβαναν να επιλύσουν τα θέματα και να δώσουν οδηγίες προς τα εξεταστικά κέντρα.

Για την εισαγωγή στις Σχολές μετρούσε μόνο ο μέσος όρος των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων. Η βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων γινόταν με βαθμολογική κλίμακα 0-20 και συνυπολογιζόταν συντελεστής βαρύτητας για κάθε μάθημα που κυμαινόταν από το 1 έως το 8, ανάλογα με τη Σχολή. Η τελική βαθμολογία του κάθε υποψηφίου ήταν το άθροισμα των γινομένων του κάθε βαθμού του γραπτού επί τον συντελεστή του. Στην περίπτωση που το συνολικό άθροισμα ήταν μεγαλύτερο της βάσης του 190, ο υποψήφιος θεωρούνταν επιτυχών στις εξετάσεις

και λάμβανε με συστημένη επιστολή το «Αποδεικτικό Επιδόσεων». Αυτό περιλάμβανε τα πλήρη ατομικά στοιχεία του, τους βαθμούς του κατά τις εξετάσεις αλλά και τη σειρά επιτυχίας του στις Σχολές που είχε δηλώσει. Οι επιτυχόντες υπέβαλλαν το «Αποδεικτικό Επιδόσεων» για εγγραφή στη Σχολή που επιθυμούσαν να φοιτήσουν. Η είσοδος των υποψηφίων στις Σχολές προσδιοριζόταν από τη βαθμολογία τους στις εξετάσεις, τη σειρά επιτυχίας τους στις Σχολές τις οποίες είχαν επιλέξει κατά σειρά προτίμησης, όπως αυτή προέκυπτε από την επεξεργασία των δεδομένων από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας (Ε.Σ.Υ.Ε.)¹³, και τον αριθμό των εισακτέων που είχε ορισθεί από την κάθε Σχολή. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Λ. Ακρίτα, οι εισακτέοι για το ακαδημαϊκό έτος 1964-1965 ήταν 12.350 (Ελευθερία, 16-12-1964, σ. 10).

Στις καθημερινές εφημερίδες, όπως η «Ελευθερία» και η «Μακεδονία» της 15ης Σεπτεμβρίου 1964, παρουσιάστηκε αναλυτικά όλη η διαδικασία των εξετάσεων που επρόκειτο να ακολουθηθεί. Οι πρώτες εξετάσεις αποτέλεσαν πρώτο θέμα, το οποίο καλύφθηκε εκτενώς από τον Τύπο της εποχής, με αποτέλεσμα να αντλούνται πληροφορίες για όλες τις πτυχές των εξετάσεων. Σταχυολογούνται τα παρακάτω:

- Ανατίθεται στην Ε.Σ.Υ.Ε. το έργο της μηχανογραφικής επεξεργασίας της βαθμολογίας των υποψηφίων και του καθορισμού της σειράς επιτυχίας των εισακτέων στις Σχολές, έπειτα από κοινή απόφαση του Υπουργού Συντονισμού και του Υφυπουργού Παιδείας. Επίσης συγκροτείται Επιτροπή Εποπτείας Ελέγχου και Επικυρώσεως των δεδομένων (Εικ. 23).

Εικ. 23 Ανάθεση της επεξεργασίας των δεδομένων των εξετάσεων στην Ε.Σ.Υ.Ε.

13. Για την έκδοση των αποτελεσμάτων των πρώτων εξετάσεων του 1964 βλ. Κεφάλαιο 5 της παρούσας έκδοσης, σ. 41.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

**Αρχίζουν αύριον εις 21 πόλεις
αἱ εἰσαγωγικαὶ ἐξετάσεις
δι' ὅλας τὰς ἀνωτάτας σχολὰς**

**ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΘΑ ΜΕΤΑΔΙΔΩΝΤΑΙ
ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ**

Εικ. 24 Έναρξη των εξετάσεων

Κάθε υποψήφιος δεῖλκε νὰ φέρη μαζί του τὰ ἑξῆς :

Τὸ Δελτίον Ἀτομικῶν Στοιχείων καὶ Ἐπιλογῆς Σχολῶν, τὸ ὁποῖον θὰ παραλάβῃ παρὰ τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξετάσεων, εἰς τὴν ὁποῖαν ὑπέβαλεν τὴν αἴτησίν του.

Δελτίον Ἀστυνομικῆς Ταυτότητος ἢ Πιστοποιητικὸν Δήμου ἢ Κοινότητος με φωτογραφίαν.

Δύο μολύβια διαρκείας ἢ στυλογράφον μελάνης, χρώματος μπλε ἢ μύρου, ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς τῆς χρησιμοποιοῦσας οἰκωδῆποτε ἄλλου χρώματος ἢ ἀποχρώσεως.

Πίνακας λογαρίθμων, ὑποχρεωτικῶς ἄνευ μαθηματικῶν τύπων, κατὰ τὰς ἡμέρας ἐξετάσεως τοῦ μαθημάτων τῶν Μαθηματικῶν καὶ Φυσικῆς.

Γεωμετρικὰ ὄργανα ἢ ὄργανα καὶ πινακίδας σχεδιάσεων κατὰ τὰς ἡμέ-

Εικ. 25 Χρήσιμες πληροφορίες για τις εξετάσεις

- Δημοσιεύεται το πρόγραμμα των εξετάσεων, καθώς και οδηγίες για την έναρξή τους, τον τρόπο διεξαγωγῆς τους και το τι πρέπει να ἔχουν μαζί τους οι υποψήφιοι κατὰ τις εξετάσεις. Η Εκθεση της ομάδας Γ' ἦταν το πρώτο εξεταζόμενο μάθημα (Εικ. 24-26).
- Δίνονται πληροφορίες για την αναπαραγωγή των θεμάτων, τα οποία «ἐτυπώθησαν εἰς φωτοαντίγραφα.... με τὰ πλέον σύγχρονα μηχανήματα» ἀπὸ υπαλλήλους του Υπουργείου (Μακεδονία, 15-09-1964, σ. 12). Για να διασφαλιστεῖ το αδιάβλητο της διαδικασίας, οι εργαζόμενοι στα δύο καταστήματα, στα οποία ἐγίνε η αναπαραγωγή των θεμάτων, απομακρύνθηκαν ἀπὸ τις θέσεις τους για το συγκεκριμένο χρονικὸ διάστημα και ἀποζημιώθηκαν ἀντίστοιχα (Εικ. 27).
- Παρουσιάζονται αριθμητικὰ δεδομένα σχετικὰ με τον ακριβῆ ἀριθμὸ των υποψηφίων για καθεμία ἀπὸ τις τέσσερις ομάδες Σχολῶν, ἀναφέρεται το συνολικὸ ποσὸ (4 ἕως 5 εκατομμύρια δραχμές) με το οποίο ἐπιβαρύνθηκε το Δημόσιο για τη διεξαγωγή των εξετάσεων, ἀλλὰ και η συνολικὴ ποσότητα χαρτιοῦ (πάνω ἀπὸ 500.000 φύλλα) που χρειάστηκε, για να φωτοτυπηθοῦν και να διανεμηθοῦν τα θέματα (Εικ. 28).

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΝΩΤΑΤΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΕΙΣ ΤΑΣ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Ἀνεκονώθη τὸ πρόγραμμα τῶν εἰσιτηρίων διαγωνισμῶν διὰ τὰ ἀκόλουθα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα. Κατ' αὐτό:

★ Οἱ υποψήφιοι τῆς Γ' Ὁμάδος, ἥτοι ὅλων τῶν σχολῶν τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου καὶ τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, θὰ ἐξετασθῶν. Εἰς τὴν Ἐκθεσὶν τὴν 16/9 καὶ ἀπὸ ὥρας 8—11 π.μ. εἰς τὴν Χρυσεῖαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ἀπὸ 5—9 π.μ. εἰς τὴν Ἀλγεοῦσαν τὴν 17/9 8—12 π.μ. εἰς τὴν Γεωγραφικὴν τὴν 19/9 8—12 π.μ. εἰς τὴν Φυσικὴν τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἀπὸ 5.30—9 π.μ. εἰς τὴν Τριγωνομετρίαν τὴν 21/9 8—12 π.μ. Γραμμικὸν Σχέδιον (μόνον οἱ ὑποψήφιοι τῶν Σχολῶν Ἀρχιτεκτόνων) τὴν 22/9 8—12 π.μ. καὶ Ἐλεύθερον Σχέδιον (μόνον οἱ ὑποψήφιοι τῶν Σχολῶν Ἀρχιτεκτόνων) τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἀπὸ 5.30—9 π.μ.

★ Οἱ ὑποψήφιοι τῆς Β' Ὁμάδος, ἥτοι τῆς Φυσικομαθηματικῆς, Ἱστορικῆς, Ὀδοντιατρικῆς, Κτηνιατρικῆς, Γεωποικτικῆς καὶ Τμημάτων Γεωπονίας καὶ Δασολογίας θὰ ἐξετασθῶν. Εἰς τὴν Ἐκθεσὶν τὴν 23/9 8—11.30 π.μ. εἰς τὴν Χρυσεῖαν τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἀπὸ ὥρας 5.30—9 π.μ. εἰς τὴν Φυσικὴν τὴν 24/9 8—11.30 π.μ. εἰς τὰ Μαθηματικά (μόνον οἱ ὑποψήφιοι τῶν Σχολῶν Φυσικομαθηματικῶν, Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς καὶ Τμημάτων Γεωπονίας καὶ Δασολογίας) τὴν 25/9 καὶ ἀπὸ ὥρας 8—11.30, εἰς τὴν Γενικὴν Βιολογίαν καὶ Ἀνθρωπολογίαν (μόνον οἱ ὑποψήφιοι τῶν Ἱστορικῶν Σχολῶν καὶ τῶν Ὀδοντιατρικῶν Τμημάτων αὐτῶν) τὴν 26/9 8—11.30 π.μ. καὶ τῆς Ζωολογίας (μόνον οἱ ὑποψήφιοι τῆς Κτηνιατρικῆς) τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἀπὸ ὥρας 5.30—9 π.μ.

★ Οἱ ὑποψήφιοι τῆς Δ' Ὁμάδος, ἥτοι τῆς Ἀνωτάτης Ἑμπορικῆς, τῆς

Παντείου, τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς, θὰ ἐξετασθῶν. Εἰς τὰ Ἀρχαία Ἑλληνικά (μόνον οἱ ὑποψήφιοι τῆς Παντείου) τὴν 27/9 καὶ ἀπὸ ὥρας 10.30 π.μ., εἰς τὴν Ἐκθεσὶν τὴν 28/9 καὶ ἀπὸ ὥρας 5.30—9 π.μ. εἰς τὰ Μαθηματικά (μόνον οἱ ὑποψήφιοι τῆς Ἀνωτάτης Ἑμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς) τὴν 28/9 8—12 π.μ., εἰς τὴν Ἱστορίαν (οἱ ὑποψήφιοι τῆς Παντείου καὶ Ἀνωτάτης Ἑμπορικῆς) τὴν 29/9 8—10.30 π.μ. καὶ εἰς τὴν Γεωγραφίαν (οἱ ὑποψήφιοι τῆς Ἀνωτάτης Ἑμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς) τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἀπὸ ὥρας 5.30—9 π.μ.

★ Οἱ ὑποψήφιοι τῆς Α' Ὁμάδος, ἥτοι τῶν Θεολογικῶν, ὅλων τῶν Τμημάτων τῶν Φιλοσοφικῶν, Νομικῶν καὶ Πολιτικῶν καὶ Ὀικονομικῶν Ἐπιστημῶν, θὰ ἐξετασθῶν. Εἰς τὰ Ἀρχαία Ἑλληνικά τὴν 30/9 καὶ ἀπὸ ὥρας 7.30—11 π.μ., εἰς τὴν Ἐκθεσὶν τὴν 1/10 8—11 π.μ., εἰς τὴν Ἱστορίαν (οἱ ὑποψήφιοι τῶν Θεολογικῶν, Νομικῶν, Πολιτικῶν καὶ Ὀικονομικῶν Ἐπιστημῶν) τὴν 2/10 καὶ ἀπὸ ὥρας 8—11 π.μ. εἰς τὰ Λατινικά (πλὴν τῶν ὑποψηφίων τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν) τὴν 3/10 7.30—11 π.μ. καὶ εἰς τὴν Γεωγραφίαν (μόνον οἱ ὑποψήφιοι Πολιτικῶν καὶ Ὀικονομικῶν Ἐπιστημῶν) τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἀπὸ 12—3 π.μ.

★ Οἱ ὑποψήφιοι εἰς τὰ Τμήματα Ἑκτον Γλωσσῶν θὰ ἐξετασθῶν: α) Γαλλικῶς: Εἰς τὰ Ἀγγλικά τὴν 30/9 6—3 π.μ., εἰς τὰ Γαλλικά τὴν 30/9 6—9 π.μ., εἰς τὰ Γερμανικά τὴν 1/10 12—3 π.μ. καὶ τὰ Ἱταλικά τὴν 1/10 6—9 π.μ. β) Προσδοκῶς: Εἰς τὰ Γερμανικά τὴν 2/10 4—10 π.μ. εἰς τὰ Ἱταλικά 3/10 4—10 π.μ. εἰς τὰ Ἀγγλικά 4/10 ἀπὸ 8 π.μ. καὶ εἰς τὰ Γαλλικά τὴν 5/10 ἀπὸ 8 π.μ.

Εικ. 26 Το πρόγραμμα των εξετάσεων

ὅτι ἕκαστος ὑποψήφιος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ δηλώσῃ συμμετοχὴν εἰς δύο μόνον ὁμάδας, ὥλλ' ἀπεριορίστως διὰ τὰς ὑπαγομένους εἰς αὐτὰς σχολὰς.

—Εἶναι ἡ μεγαλύτερα ἐπιχείρησις ποὺ ἔγινε ποτὲ διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐκπαίδευσιν, ἐτόνισε χαρακτηριστικῶς ὁ κ. Ἀκρίτας.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Βασικαὶ φάσεις τῶν ἐξετάσεων εἰσι αἱ ἀκόλουθοι:

Τὴν 7.45 π.μ. τῆς Τετάρτης θὰ γίνῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον παιδείας ἡ κλήρωσις τοῦ θέματος τῆς ἐκθέσεως διὰ τοὺς ὑποψηφίους τῆς τρίτης ὁμάδος ἥτοι ὅλων τῶν σχολῶν τοῦ πολιτεχνείου καὶ τῆς πολυτεχνικῆς σχολῆς τοῦ πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τὴν 8ην πρωινὴν ἀκριβῶς, ὁ κληρωθὴς ἀριθμὸς θὰ ἀνακοινωθῇ ἀπὸ ραδιοφώνου εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ὅπως καὶ τὴν 5.30 μ.μ. διὰ τὸ μάθημα τῆς χημείας. Ὅπου δὲ οὐκ ἀνῆλθε

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Διὰ κάθε μάθημα ὑπόκεινται δέκα πέντε θέματα, ἡριθμημένα ἀπὸ 1 εἰς 15. Ἀναλόγως τοῦ κληρουμένου ἀριθμοῦ, γίνεται καὶ ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ θέματος. Τὰ θέματα, ὡς ἀκριβῶς συντάγησαν ὑπὸ τῶν καθηγητῶν, ἐτυπώθησαν εἰς φωτοαντίγραφα. Δύο εἰδικὰ κατεστημένα εἰς Ἀθήνας μὲ τὰ κλῆον σύγγραφα μηχανήματα ἐμπεδύθησαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου διὰ χρονικὸν διάστημα τριῶν ἡβδομάδων. Τὸ προσωπικὸν τῶν ἀπαικρυνθῆ κατα τὸ διάστημα τοῦτο καὶ ἀπεξημῶθη, τὴν δὲ ὅλην ἔργασίαν ἀνέλαβον τρεῖς εἰδικοί τῆς σχολικῶν ἐπιστοσύνης τοῦ ὑπουργείου. Οὗτοι, ἐργαζόμενοι σχεδὸν νυκτημέρῳ καὶ τελούσας ὑπὸ ἀμεσον ἀντινομικῆν ἐφορρίαν, ἐξέτυπωσαν ἄνω τῶν 500.000 φωτοαντίγραφα. Ἐνδεικτικῶς, ἀναφέρεται ὅτι ἕκαστον θέμα ἐξετυπώθη εἰς 910 ἀντίγραφα, διότι εἰς

Εικ. 27 Πληροφορίες για την αναπαραγωγή των θεμάτων

ΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΝΩΤΑΤΑΣ ΣΧΟΛΑΣ

ΜΕΤΡΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ ΤΩΝ ΘΕΜΑ- ΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΑΝ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΝ

Ἀποκινώθησαν χθὲς λεπτομέρειαι τῆς προετοιμασίας καὶ τοῦ τρόπου μέ-
τῶν ὁποίων θὰ δοθῶν τὰ θέματα τῶν
εἰσιτηρίων ἐξετάσεων κατὰ τὰς ἐρη-
τεινὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις διὰ τὰς
Ἀνωτάτας Σχολὰς. Τὰς ἀποκινώσεις
ἐκασθεν ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ.
Λουκάς Ἀκριτάς καὶ ὁ γενικὸς γραμ-
ματικὸς τοῦ ὑπουργείου κ. Εὐάγγ. Πα-
πανούτσος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπετίλεται ἡ
ὅλη ὁργάνωσις.

Ἐκ τῶν γενεμένων ἀποκινώσεων,
προκύπτει ὅτι ὁ ὑποψήφιος, δὲν ἔ-
χει νὰ ἀσχεληθῇ παρὰ μόνον μὲ τὸ νὰ
δύσῃ τὰς ἐξετάσεις. Τὰ ἀποστέλλομα-
τα μὲ τὴν σφαιρὴν ἐπιτυχίαν, δὲ τὰ
λὰβὴν ταχυδρομικῶς εἰς τὴν οἰκίαν του.
Διὰ τὴν φάσιν αὐτὴν τὸ ὑπουργεῖον εἰς
αὐτὸ τὸ σημεῖον, προσηγγίη μὲ σει-
ρὰ κατωπληκτικῶν πράγματι ἐργασι-
ας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπεκράτησε ἄκρα
μυστικότης καὶ ἡ ὁποία διεξήχθη μὲ
σύστημα.

Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐγένετο δε-
κτικὸν εἰς ἅλιν τὴν ἑξῆς 49.016 αἰ-

δὲ νυκθημερὸν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας. Ἡ
ὅλη ἐργασία τῆς φωτοτυπίας ἐγένετο
ἀπὸ τρεῖς ἀνθρώπους, ἐμπιστοὺς τοῦ
ὑπουργείου.

Τὸ καθὲρ θέμα ἰσωτισμένη εἰς 30
φύλλα διὰ καθὲρ εκπαιδευτικὴν περιφέ-
ρειαν, ὥστε ὅταν ἐκδοθῇ ἕκαστὸ νὰ δι-
ανοηθῇ αὐτοῖς μετὰ τὴν ἐκδόσιν
τεν ἀπὸ τὸν ραδιόφωνον, εἰς ὅλας τὰς
αἰθούσας ὅπου θὰ γίνωται αἱ ἐξετά-
σεις.

Διπλαθεῖ 15 θέματα ἐπὶ 30 ἀντίτυ-
πα ἵσον 450 φύλλα. Ἐπὶ 6 θέματα
ποῦ ἔχει περίπου καθὲρ ὁμάς, διὰ τὰ
μαθηματὰ τῆς 2.700 φύλλα. Ἐπὶ 31
ἐκπαιδευτικὰς περιφέρειας 73.700 φύλ-
λα. Ὁ ἀριθμὸς συνὸς πρᾶται νὰ πο-
λυπλασιασθῇ ἐπὶ 4, ὥστε αἱ ὁμάδες.
Ἐπειδὴ εἰς καθὲρ ὁμάδα τὰ θέμα-
τα εἶναι περισσότερα, καθὼς καὶ τὰ
θεωρήματα, δι' αὐτὸ ἐξαινεῖται πε-
ρὶ τὰ 500.000 φύλλα.

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

περιοχὴν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς εἰς τὰς
ἐνὶ τῇ ἐκπαιδευτικῇ περιφερείᾳ 15.
417 ὑποψήφιοι καὶ εἰς τὰς τρεῖς
περιφέρειας Θεσσαλονίκης 5.862 ὑ-
ποψήφιοι.

Εἰς τὰς λοιπὰς περιφέρειας καὶ
διὰ τὰς τέσσαρας ὁμάδας οἱ ὑποψή-
φιοι κατανέμονται ὡς ἑξῆς:

Ναυπλίου 471, Τριπόλεως 658, Κα-
λαμῶν 837, Πατρῶν 917, Πύργου
544, Λαρίας 639, Ἰωαννίνων 1468,
Μεσολογγίου 680, Χαλκίδος 736, Βό-
λου 1050, Κοζάνης 1448, Σερῶν
717, Κομοτηνῆς 1292, Τρικάλων
595, Χανίων 1340, Σέρου 290, Μυ-
τιλήνης 477, Ρόδου 238, Ἡρακλείου
1340. Ἦτοι σύνολον 40.016.

Ἐκ τούτων, 8118 ἐβλήσαν διὰ τὴν
Α' ὁμάδα, 13.793 διὰ τὴν Β' ὁμάδα,
6854 διὰ τὴν Γ' ὁμάδα καὶ 11.251
διὰ τὴν Δ' ὁμάδα.

Ὑπολογίζεται ὅτι ἐπ' ὅσον ὑπε-
βλήθησαν 40.016 αἰτήσεις, οἱ ὑπο-
ψήφιοι θὰ ἀνέρχονται εἰς 22—25.000
διότι οἱ πλείστοι ὑπέβαλον αἰτήσεις
διὰ δύο ὁμάδας. Αἱ θέσεις εἰσακτιν-
ων εἰς τὰς ἀνωτάτας σχολὰς ἀποκλή-
ρου τῆς χώρας, ἀνέρχονται ἐφέτος
εἰς 12.500. Δηλαδή περισσότεροι ἀ-
πὸ τοὺς ἡμίσεις ποῦ δίδουν ἐξετά-
σεις θὰ εἰσαχθῶν.

Τὰ θέματα ποῦ θὰ δοθῶν εἶναι 5-
λα ἀπὸ τὴν διδακτικὴν ὕλην τῶν γυ-
μνασίων.

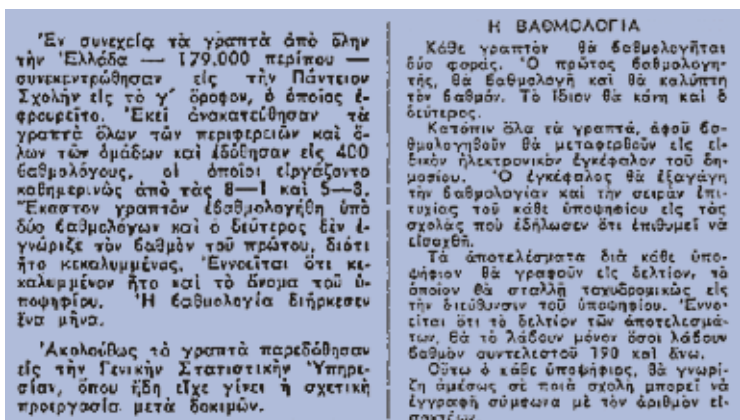
Ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς ἀντιμέτω ὁργα-
νώσεως τῶν ἐξετάσεων, βαρύνουν τὸ
Δρῶσιον, θὰ ἀνέλθουν δὲ εἰς 4—5.
000.000 περίπου.

Εἰκ. 28 Αριθμητικά στοιχεία σε σχέση με τις εξετάσεις

Τὸ ὑπουργεῖον παιδείας, διὰ τηλεγρα-
φήματος πρὸς τὰς τοπικὰς ἐπιτροπὰς, συ-
νιστά, ὅπως ἐφοδιάσουν τοὺς υποψηφίους
τῆς Β' καὶ Γ' ὁμάδων κατὰ τὴν ἐξέτασιν
τῶν μαθηματικῶν, μὲ τὸ συρραμμένον ὀκ-
τασέλιδον τετράδιον. Τὰ στοιχεῖα τῶν υπο-
ψηφίων θὰ ἀναγράφονται καὶ θὰ καλύ-
πτονται μόνον εἰς τὴν πρώτην σελίδα τοῦ
πρώτου ὀκτασελίδου. Αἱ δύο τελευταῖαι
σελίδες τῶν δοκιμίων τῶν μαθηματικῶν καὶ
ἡ τελευταία τῶν λοιπῶν μαθημάτων θὰ
χρησιμοποιοῦνται ὡς πρόχειρον. Εἰς ὅλα
τὰ μαθήματα ἕκαστον γραπτὸν δοκίμιον θὰ
κλείσῃ εἰς τὸ τέλος τῶσον τοῦ καθαροῦ,
ὅσον καὶ τοῦ προχείρου, διὰ μονογραφίης
ἐπιτηρητοῦ, διαφόρου δι' ἕκαστον μάθημα.

Εἰκ. 29 Πληροφορίες για το τετράδιο των
εξετάσεων

- Η διαδικασία βαθμολόγησης των γραπτών δοκιμών των υποψηφίων ήταν ένα θέμα το οποίο επίσης καλύφθηκε εκτενώς. Τα γραπτά βαθμολογήθηκαν από 400 βαθμολογητές-καθηγητές, οι οποίοι «*ειργάσθησαν υπερανθρώπως*» (Ελευθερία, 11-11-1964, σ. 7). Σημειώνεται ότι η διαδικασία διασφάλισης της ανωνυμίας των υποψηφίων και των βαθμολογητών με την κάλυψη των ονομάτων τους με μαύρη αυτοκόλλητη ταινία είναι μία διαδικασία που καθιερώθηκε το 1964 και διατηρείται έως και σήμερα (Εικ. 29-31).
- Τέλος, μέσα από τις εφημερίδες οι υποψήφιοι ενημερώνονται για την ολοκλήρωση της βαθμολόγησης των γραπτών, η οποία διήρκεσε ένα μήνα. Σημειώνεται ότι οι υποψήφιοι οι οποίοι συγκέντρωσαν βαθμολογία ίση με τη βάση του 190 και άνω, θα ενημερώνονταν για τα αποτελέσματά τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας με συστημένη ταχυδρομική επιστολή, η οποία θα περιείχε το «Αποδεικτικό Επιδόσεων» (Εικ. 32).

Εικ. 30-31 Η διαδικασία βαθμολόγησης των γραπτών

ΕΝΤΟΣ 3-4 ΗΜΕΡΩΝ ΘΑ ΠΕΡΑΤΩΘΗ
Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΔΡ' ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΑΝΩΤΑΤΑΣ ΣΧΟΛΑΣ

ΚΑΤΗΡΤΙΣΘΗΣΑΝ ΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΩΝ

«Η άποστολή ταχυδρομικώς τῶν ἀπο-
κριμάτων τῶν εἰσιπρῶν ἐξετάσθη
ἐπὶ τῶς Ἀνωτάτης Σχολῆς, ἐπὶ κρι-
τῆς τῶν ἐρχομένων πρῶτος πρῶτως
ἕως σήμερον. Ἡ καθυστέρησις αὕτη
ἐπὶ ἡλῆδς, διότι κατηρτίσθησαν ὅλοι οἱ
πινάκες τῶν ἐπιτυχόντων κατὰ σχο-
λὰς καὶ ἀνολόγηθ' ἤρχισεν ὑπὲρ τῆς
μηχανογραφικῆς ὑπηρεσίας ἡ ἐξαγω-
γὴ τῶν ἀποκρίσεων κατ' ἄτομον.
Παύτως ἡ ἀποστολὴ ἀποκρίσεων
ἐπὶ 40.000 ἀποκριμάτων ἐπὶ 100.000
πινάκων τῶν ἐπιτυχόντων ὅσον
καὶ τῶν ἀποτυχόντων κατὰ τὰς εἰσι-
πρῶν ἐξετάσκει τῶν Ἀνωτάτων Σχο-
λῶν ἐν περατοῦ ἐντὸς 3—4 ἡμερῶν
τὸ ἀργότερον.

ΔΩΔΕΚΗ Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Διὰ διαταγῆς τοῦ ὑπουργοῦ Παι-
δείας καὶ Θ. Ἑσυχ. Ἀρσαντάκη ἀ-
παλλασσονται παντὸς ταχυδρομικοῦ
πλῆθους ἀπὸ 40.000 στοιχείων ἐπιστο-
λῶν, διὰ τῶν ὁποίων δὲ γνωστοποι-
θῇ πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἀποκρι-
σῶν τῶν ἀνωτάτων σχολῶν ὁλόκληρον
τῆς χώρας τὰ ἀποκρίσματα τῶν ἐξε-
τάσεων, κτλ.

Εικ. 32 Ενημέρωση για τα αποτελέσματα των εξετάσεων

 Εικ. 33 Ο Ε. Παπανούτσος και ο Λ. Ακρίτας κατά τις δοκιμές του νέου συστήματος εξετάσεων

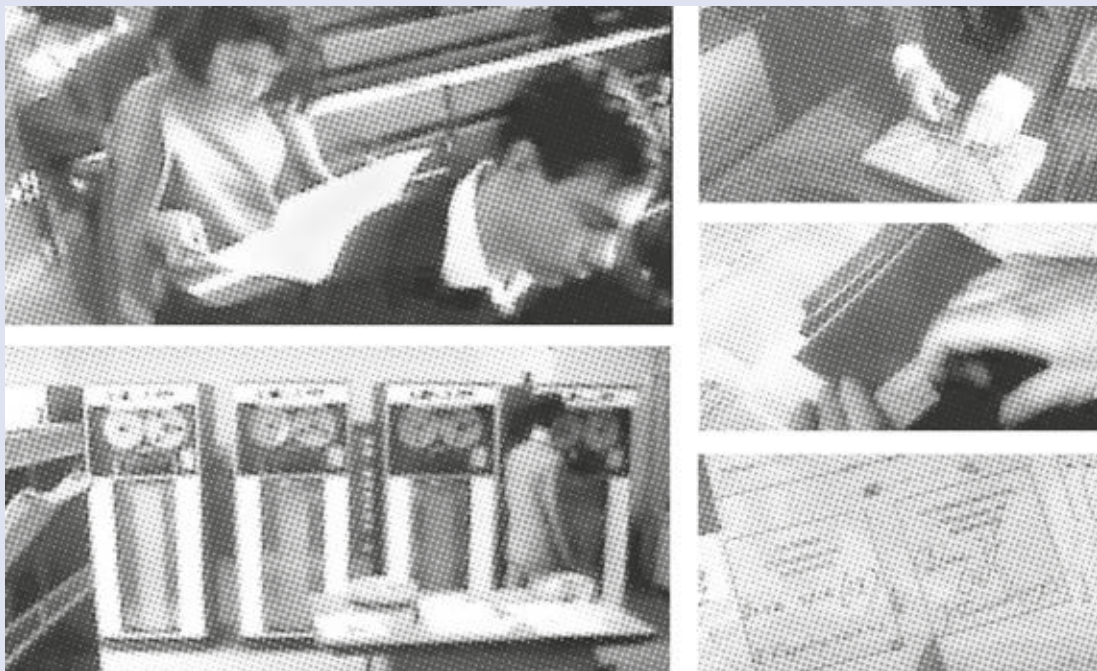

◀ 34

◀ 35

 Εικ. 34-35 Ο Γ. Παπανδρέου και ο Ε. Παπανούτσος σε παρουσίαση στην Ε.Σ.Υ.Ε.

Εικ. 36-40 Στιγμές από τη διαδικασία των εξετάσεων

Πτυχές των πρώτων εξετάσεων καλύφθηκαν και από τα «Ελληνικά Επίκαιρα» (D3237, 1964· D1988, 1964). Με τον τρόπο αυτό το νέο σύστημα βρίσκει θέση ανάμεσα σε ιστορικές στιγμές της Ελλάδας, οι οποίες καταγράφηκαν στον φακό της κάμερας. Συγκεκριμένα, στο πρώτο τεκμήριο, το οποίο καλύπτει ειδήσεις Σεπτεμβρίου 1964, εγκαινιάζεται στον Ραδιοσταθμό Αθηνών το νέο σύστημα των εξετάσεων από τον Υφυπουργό Παιδείας, Λ. Ακρίτα (Εικ. 33). Στο δεύτερο τεκμήριο, το οποίο καλύπτει ειδήσεις Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 1964, ο Πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου μαζί με άλλα κυβερνητικά στελέχη, έπειτα από εισήγηση του Ε. Παπανούτσου, παρακολουθούν την παρουσίαση του ηλεκτρονικού υπολογιστή της Διεύθυνσης Μηχανογραφίας της Ε.Σ.Υ.Ε., ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί για την επεξεργασία των βαθμολογιών των υποψηφίων για εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. (Εικ. 34-35).

Τέλος, σε τηλεοπτικό ντοκιμαντέρ του BBC (Holden & Maros, 1964), στόχος του οποίου ήταν η αποτύπωση της ελληνικής πραγματικότητας σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο και οι προσπάθειες εκσυγχρονισμού της χώρας, καταγράφεται η διαδικασία των πρώτων εισαγωγικών εξετάσεων, από την κλήρωση των θεμάτων έως και την έκδοση των αποτελεσμάτων για τους υποψηφίους (Εικ. 36-40). Οι δημιουργοί του ντοκιμαντέρ αναφέρονται στις εξετάσεις ως μία θετική προσπάθεια στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Οι διαμαρτυρίες οι οποίες καταγράφονται σε σχέση με τις εξετάσεις του 1964 σχετίζονταν με το γεγονός πως, ενώ κάποιοι υποψήφιοι είχαν επιτύχει βαθμολογία ίση με τη βάση του 190 και άνω, δεν κατάφεραν τελικά να εισαχθούν σε κάποια Σχολή. Επιτροπές γονέων συναντήθηκαν με τον Υφυπουργό Παιδείας,

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑΝ ΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Τὸν τρόπον τῆς διενεργείας τῶν ἐξετάσεων ἐξέθεσαν ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου Παιδείας εἰς τὴν κάτωθι προσφώνησίν του πρὸς τὸν κ. Παπανδρέου:

«Κύριε Πρόεδρε, ἐφέτος ἐδοκιμάσαμεν ἵνα σύστημα εἰσόδου εἰς τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα διαφορετικὸ ἀπὸ τὰ ἕως σήμερα κρατοῦντα. Καὶ τὸ ἐκάμαμε αὐτὸ σὰν μία γενικὴ δοκιμὴ τῶν ἐξετάσεων ποὺ θὰ γίνωνται πλέον, ἔστερα ἀπὸ τὸν τελευταῖον νόμον, διὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἀπολυτήριον. Εἰς τὸ σύστημά μας αὐτὸ ἐπρυτάνευσαν αἱ ἐξῆς ἀρχαί: "Ἐπρεπε νὰ δώσωμεν ἐγγυήσεις ὅτι ὅλα τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐξετασθοῦν ταυτοχρόνως, τὴν ἴδια ὥρα στοὺς τόπους τῶν, ἐπάνω στὰ ἴδια ἀκριβῶς θέματα, ὥστε νὰ κριθοῦν ἐπάνω στὴν ἴδια ὕλη καὶ ἔπειτα τὰ γράπτα νὰ διορθωθοῦν μὲ ἐνιαῖα κριτήρια. Ἔτσι ἀντὶ νὰ γίνουν εἰσαγωγ.

Ἔτσι νομίζουμε ὅτι ἐφέτος ἐπέισθησαν τὰ παιδιά μας, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ βοηθηθῇ ὁ καθένας καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ υποπτευθοῦν ὅτι εἶναι δυνατόν κάποιος νὰ βοηθήσῃ γιὰ νὰ βάλῃ ἕνα βαθμὸ καλῦτερο. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κάσῃ κατῆς καὶ περίπου ὁ ἕνας δὲν γνωρίζει τὸν ἄλλον εἰς ὅλη αὐτὴ τὴ συνωστιστικὴ σχεδὸν ἐπιχειρήσει.

Τέλος ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπανδρέου ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησίν του διὰ τὴν ἀριότητα καὶ τελειότητα τοῦ συστήματος καὶ διὰ τὸ ὅπως ἐξασφαλιζόμενοι ὁμοόλητον τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολάς.

Εἰκ. 41 Η αποτίμηση των εξετάσεων

Λ. Ακρίτας, ζητώντας να αυξηθεῖ ο αριθμὸς των εισακτέων, ωστόσο το αἷτημα δεν ἔγινε δεκτό, ἀφοῦ στὴν προκειμένη στιγμή οἱ Σχολές δεν μπορούσαν να απορροφήσουν περισσότερους εισακτέους (Ελευθερία, 16-12-1964, σ. 10).

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οἱ δηλώσεις των κύριων ἐμπνευστῶν τῆς εκπαιδευτικῆς μεταρρύθμισης γιὰ τις πρώτες εξετάσεις (Εἰκ. 41). Ο Ε. Παπανούτσος σε δηλώσεις του (Ελευθερία, 11-11-1964, σ. 7) ἔδωσε βαρύτητα στὴ δίκαιη διαδικασία ἡ ὁποία ἀκολογήθηκε τόσο γιὰ τις εξετάσεις ὅσο καὶ γιὰ τὴν βαθμολόγηση των υποψηφίων: «Ἐπρεπε, νὰ δώσωμεν ἐγγυήσεις, ὅτι τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐξετασθοῦν ταυτοχρόνως τὴν ἴδια ὥρα στοὺς τόπους των, ἐπάνω στὰ ἴδια ἀκριβῶς θέματα, ὥστε νὰ κριθοῦν ἐπάνω στὴν ἴδια ὕλη καὶ ἔπειτα τὰ γράπτα νὰ διορθωθοῦν μὲ ἐνιαῖα κριτήρια. [...] Ἔτσι νομίζουμε, ὅτι ἐφέτος ἐπέισθησαν τὰ παιδιά μας, ὅτι εἶναι ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ βοηθηθῇ ὁ καθένας καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ υποπτευθοῦν ὅτι εἶναι δυνατόν κάποιος νὰ βοηθήσῃ γιὰ νὰ βάλῃ ἕνα βαθμὸ καλῦτερο. [...] Τελειώνοντας, νομίζω, ὅτι πρέπει ὅλοι νὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι, γιὰτὶ τὸ κράτος ἔχει αὐτὴ τὴν ὑπηρεσία, ἡ ὁποία ἐργάζεται κατὰ τρόπο ὑποδειγματικόν».

Ομοίως, ο Λ. Ακρίτας ἐπισήμανε χαρακτηριστικὰ τὴν ἀδιάβλητη διαδικασία των εξετάσεων: «Διὰ πρώτην φοράν ἐφηρμόσθη ἐφέτος νέον σύστημα διεξαγωγῆς τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα, ἐγγυώμενον τὴν ἀδιάβλητον ἐπιλογὴν τῶν ἱκανωτέρων φοιτητῶν μὲ ἐνιαῖα καὶ ἀντικειμενικά κριτήρια καὶ ἐντελῶς ἀδαπάνως. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἀπολύτως ἱκανοποιητικόν» (Ελευθερία, 01-01-1965, σ. 15).

Συμπερασματικά, ἡ ἀποτίμηση τοῦ ἐγχειρήματος των πρώτων εξετάσεων γιὰ ὅλα τὰ Α.Ε.Ι., οἱ ὁποῖες διενεργήθηκαν κεντρικά ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας με θέματα κοινὰ γιὰ ὅλους τοὺς υποψηφίους, ἀποτιμᾶται θετικά. Ἀν καὶ ἀρχικὰ ἐπικρατοῦσε σκεπτικισμὸς σχετικὰ με τὴν ἐπιτυχία τῆς διαδικασίας, τελικὰ ἡ ἀρτία ὁργάνωση ἀπὸ τοὺς υπεύθυνους τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ ἡ χρῆση τῆς τεχνολογίας ἐξασφάλισε τὴν ἐπιτυχὴ ὑλοποίηση των εξετάσεων. Ο τρόπος με τὸν ὁποῖο διεξήχθησαν, ἀποτέλεσε ὁδηγὸ γιὰ τις εξετάσεις των ἐπόμενων ἐτῶν, με ἀποτέλεσμα ὁ συγκεκριμένος θεσμὸς νὰ κρίνεται ἐπιτυχημένος ὡς πρὸς τὴν ποιότητά του καὶ τὸν ἀδιάβλητο χαρακτήρα του.

4. Τα θέματα των πρώτων εξετάσεων

Παρακάτω παρατίθενται τα θέματα των εξετάσεων του 1964 για τις τέσσερις ομάδες Σχολών. Τα θέματα αντλήθηκαν από το ετήσιο δελτίο του Αρ. Πάλλα¹⁴ (1964, σσ. 14-38), στο οποίο περιέχονταν τα θέματα και οι λύσεις των θεμάτων για όλες τις Σχολές.

ΝΟΜΙΚΗ—ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ—ΑΓΓΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ— ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ (Όμας 1η).

ΕΚΘΕΣΙΣ. «Ἡ γὰρ ἄγαν ἐλευθερία ἔοικεν οὐκ εἰς ἄλλο τι ἢ εἰς ἄγαν δουλείαν μεταβάλλειν καὶ ἰδιώτη καὶ πόλει».

Παρατηρήσεις. 1) Νὰ εὑρεθῇ ὁ ὑποθετικὸς λόγος τοῦ κειμένου καὶ τί σημαίνει.

2) Νὰ ἀναλυθῇ συντακτικῶς ἡ φράσις· ὥστε πέπεισμαι σὲ μᾶλλον... ὥσπερ ἐγώ. ΑΡΧΑΙΑ. (Ξενοφ. Ἀπομνημονεύματα Α, 6, 2—4).

Κείμενον. Ὁ Σώκρατες, ἐγὼ μὲν ὤμην τοὺς φιλοσοφοῦντας εὐδαιμονεστέρους ᾗ γοῖν γίνεσθαι· σὺ δέ μοι δοκεῖς τάναντία τῆς φιλοσοφίας ἀπολελυμέναι· ἥ τις γοῖν οὕτως ὥς οὐδ' ἂν εἷς δοῦλος ὑπὸ δεσπότη διαιτῶμενος μένειε· σιτία τε σιτεῖ καὶ ποτὰ πίνει τὰ φαυλότατα καὶ ἱμάτιον ἡμίφεισαι οὐ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ θέρους τε καὶ χειμῶνος, ἀνυπόδητός τε καὶ ἀχίτων διατελεῖς. Καὶ μὴν χρήματά γε οὐ λαμβάνεις, ἃ καὶ πτωμένους εὐφραίνει καὶ κεκτημένους ἐλευθεριώτερόν τε καὶ ἥδιον ποιεῖ ζῆν. Εἰ οὖν ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἔργων οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητάς μιμητάς ἑαυτῶν ἀποδεικνύουσιν, οὕτω καὶ σὺ τοὺς συνόντας διαθήσεις, νόμιζε κακοδαμονίας διδάσκαλος εἶναι. Καὶ ὁ Σωκράτης πρὸς ταῦτα εἶπε Δοκεῖς μοι, ὦ Ἀντιφῶν, ὑπειληφέναι με οὕτως ἀνιαρῶς ζῆν, ὥστε πέπεισμαι σὲ μᾶλλον ἀποθάνειν ἢ ἐλῆσθαι ἢ ζῆν ὥσπερ ἐγώ.

3) Ὑδιον· νὰ γραφῇ ὁ θετικὸς καὶ ὁ ὑπερθετικὸς βαθμὸς τοῦ ἐπιρρήματος, καὶ ἡ αἰτιατικὴ ἐνικοῦ καὶ ὀνομαστικὴ πληθυντικοῦ ὅλων τῶν γενῶν καὶ εἰς τοὺς τρεῖς βαθμούς.

4) Ὑπειληφέναι—ἐλῆσθαι· νὰ ἀντικατασταθοῦν εἰς ὅλους τοὺς χρόνους εἰς τὴν ἰδίαν φωνήν.

14. Σημειώνεται ὅτι ὁ Αριστείδης Φ. Πάλλας υπήρξε γενικός γραμματέας της Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας για 16 ἔτη καὶ στη συνέχεια, το 1973, ἐξελέγη πρόεδρος (Μπαλτζής, 2021). Ὡς καθηγητὴς Μαθηματικῶν δίδασκε στη Σχολὴ Ναυτικῶν Δοκίμων. Επὶ πλεόν δραστηριοποιούταν επαγγελματικά καὶ ὡς φροντιστής.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ. (J. Caesaris Comment. VII, XIII).

Κείμενον. Caesar ex castris equitatum educi jubet; proelium equestre committit; laborantibus jam suis Germanos equites circiter cccc summittit, quos ab initio habere secum instituerat. Eorum impetum Galli sustinere non potuerunt atque in fugam coniecti multis amissis se ad agmen receperunt. Quibus profligatis rursus oppidani perterriti comprehensos eos, quorum opera plebem concitatam existimabant, ad Caesarem perduxerunt seseque ei dediderunt. Quibus rebus confectis Caesar ad oppidum Avaricum, quod erat maximum munitissimumque in finibus Biturigum atque agri fertilissima regione, profectus est, quod eo oppido recepto civitatem Biturigum se in potestatem redacturam confidebat.

- Παρατηρήσεις.* 1) educi, sustinere: να γραφούν οι τύποι όλων των χρόνων εις την φωνήν εκάστου.
 2) fertilissima, maximum, munitissimum: να γραφούν τα παραθετικά των επιθέτων εις τα τρία γένη, εις όλους τους βαθμούς και εις τον αὐτὸν τύπον.
 3) laborantibus... instituerat: να γίνῃ συντακτικὴ ἀνάλυσις τῆς φράσεως.
 4) ei, quibus : να ἀναγνωρισθοῦν συντακτικῶς.

ΙΣΤΟΡΙΑ. 1) Ποίᾳς μεταρρυθμίσεσις ἐπέφερεν ὁ Κλεισθένης εἰς τὸ Ἀθηναϊκὸν πολίτευμα;

- 2) Σημασία τῶν κατακτήσεων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.
 3) Ἱερὰ ἐξέτασις.
 4) Ποῖα προνόμια εἶχον οἱ Ἕλληνες ἐπὶ Τουρκοκρατίας;
 5) Τιβέριος Γράκχος.
 6) Πολιορκία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Ἀράβων ἐπὶ Κωνσταντίνου Δ' τοῦ Πωγωνάτου.
 7) Ποία ἡ ἐκστρατεία τῶν Νορμανδῶν κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης;
 8) Ποῖαι συμμαχίαι ἐδημιουργήθησαν μετὰ τὸ 1870;
 9) Χαρακτηρισμὸς τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη.
 10) Ποῖα τὰ αἷτια τῆς Νεοτουρκικῆς ἐπαναστάσεως;

**ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ — ΙΑΤΡΙΚΗ — ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ —
ΓΕΩΠΟΝΙΚΗ Κ.Τ.Λ. (Όμάς 2α).**

Α) Φυσικομαθηματική Σχολή (Τμήματα Μαθηματικών—Φυσικών—Φυσιολογικών—Χημικών—Φαρμακευτικών 'Αθηνών Θεσσαλονίκης).

Β) Γεωπονική και Δασολογική Σχολή.

Γ) 'Ιατρική και 'Οδοντιατρική Σχολή.

Εξετασθέντα Μαθήματα :

α) Κοινά δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω Σχολάς: Ἑκθεσίς—Φυσική—Χημεία.

β) Ἀλγεβρά—Γεωμετρία—Τριγωνομετρία μόνον διὰ τὰς Α καὶ Β.

γ) Βιολογία—Ἀνθρωπολογία μόνον διὰ τὴν Ἰατρικὴν καὶ Ὀδοντιατρικὴν.

ΕΚΘΕΣΙΣ. «Τὰ παιδιά σπουδάζουν ἀπὸ φιλοδοξία, ἀπὸ ἀνησυχία γιὰ τὸ μέλλον τους, ἀπὸ διάθεση γιὰ κέρδος, ἀπὸ περιέργεια γιὰ τὴν ἐπιστήμη, ἢ γιὰ κάποιον ἄλλο λόγο; Ἀναπτύξαι τὸ θέμα, ἀποφεύγοντες ὅσο εἶναι δυνατό τὴν προσωπικὴ σας περίπτωσιν».

ΦΥΣΙΚΗ. Ζήτημα 1ον. *Τί εἶναι κινήτικὴ ἐνέργεια σώματος στροφομένου περὶ ἄξονα. Τί καλεῖται ροπή ἀδρανείας καὶ μονάδες εἰς τὰ διάφορα συστήματα.*

Ζήτημα 2ον. *Ἐὰν ἀνοίξωμεν ἕνα κρουνὸν ὕδατος τῆς οἰκίας μας καὶ ἐν συνεχείᾳ δεύτερον κρουνὸν εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ ταχύτης ἐκροῆς τοῦ πρώτου ἐλαττοῦται. Ἐρμηνεύσατε τὸ φαινόμενον.*

Ζήτημα 3ον. *Ποίαν μεταβολὴν ὑφίσταται τὸ ἄτομον, ὅταν διεγείρεται καὶ ὅταν ἰονίζεται.*

Ζήτημα 4ον. *Σῆμα μήκους 40 cm τοποθετεῖται καθέτως πρὸς τὰς δυναμικὰς γραμμὰς μαγνητικοῦ πεδίου ἐντάσεως 1000 Gauss. Τὸ σῆμα διαρρεόμενον ὑπὸ ρεύματος ἐντάσεως 10 Amperes μετατοπίζεται μετὰ ταχύτητα 2 m/sec. Νὰ ὑπολογισθῇ τὸ ἔργον τῆς δυνάμεως Laplace εἰς 1 sec.*

Ζήτημα 5ον. *Συρμός κινεῖται ἐπὶ ὀριζοντίου δρόμου μετὰ ταχύτητα 108 km/h. Ποία δύναμις πρέπει νὰ ἐπενεργήσῃ εἰς Nt/ton, ὥστε νὰ σταματήσει μετὰ διαδρομὴν 1800 m; Νὰ ὑπολογισθῇ ἐπίσης τὸ διάστημα τὸ ὁποῖον θὰ δια νόση, ἄνευ*

πεδήσεως, ἐὰν ἀνέρχεται ἐπὶ ἐπιπέδου κλίσεως $\frac{1,5}{100}$.

ΧΗΜΕΙΑ. Ζήτημα 1ον. Τί είναι ηλεκτρολύται ; Ποια φαινόμενα λαμβάνουν χώραν κατά την ηλεκτρόλυσιν ; Νά γραφή δ μηχανισμό δς τῆς ηλεκτρολύσεως τοῦ θειικοῦ νατρίου.

Ζήτημα 2ον. Τί είναι γλυκοζῖται ; Τί είναι φελίγγειον ὑγρόν καί εἰς τί χρησιμοποιεῖται.

Ζήτημα 3ον. Ἀσβέστιον (προέλευσις, παρασκευή, ιδιότητες, χρήσεις).

Ζήτημα 4ον. Πόσον φωσφορικόν ασβέστιον χρειάζομεθα διὰ νά λάβωμεν 50 gr πυροφωσφορικοῦ ὀξέος ;

Ζήτημα 5ον. Πόσα gr γλυκόζης ἀπαιτοῦνται, ἵνα, διὰ καταλλήλων ἐπεξεργασιῶν, λάβωμεν 100 gr ὀξικοῦ αἰθυλεστεῖρος ;

ΑΛΓΕΒΡΑ. Ζήτημα 1ον. Νά εὑρεθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι καί ἱκαναί συνθήκαι, ἵνα τὸ πολυώνυμον $Ax^2+Bx+\Gamma$ διαιρεθῇ ἀκριβῶς διὰ τοῦ πολυωνύμου $\alpha x^2+\beta x+\gamma$.

Ζήτημα 2ον. Νά λυθῇ τὸ σύστημα :

$$(3x)^{\log 3} = (5y)^{\log 5} \quad (1), \quad x^{\log 5} = y^{\log 3}$$

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ. Ζήτημα 3ον. Δίδεται ἰσόπλευρον τρίγωνον $AB\Gamma$, πλευρᾶς α. Μὲ διαμέτρους τὰς AB καὶ $A\Gamma$ γράφομεν ἡμιπεριφερείας ἐκτὸς τοῦ τριγώνου καί μίνας. Μὲ κέντρον τὸ A καὶ ἀκτίνα ἴσην πρὸς α γράφομεν τόξον $B\Gamma'$, κείμενον ἐντὸς τῆς γωνίας A τοῦ δοθέντος τριγώνου. Τέλος μὲ κέντρον τὸ A γράφομεν περιφέρειαν ἐφαπτομένην τῆς $B\Gamma'$. Ἐστωσαν H τὸ σημεῖον ἐπαφῆς τῆς τελευταίας περιφερείας μετὰ τῆς $B\Gamma'$, Δ καὶ E τὰ σημεῖα τομῆς ταύτης μετὰ τῶν ἡμιπεριφερειῶν διαμέτρων AB καὶ $A\Gamma$. Ζητεῖται νά ὑπολογισθῇ τὸ ἐμβαδὸν τοῦ καμπυλογράμμου χωρίου $\Delta B\Gamma E H$.

ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ. Ζήτημα 4ον. α) Νά ἀποδειχθῇ ὅτι :

$$\operatorname{ctg} \frac{1}{7} + 2 \operatorname{ctg} \frac{1}{8} = \frac{\pi}{4}.$$

ΒΙΟΛΟΓΙΑ—ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ. 1) Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της μορφολογικής και λειτουργικής διαφοροποιήσεως των κυττάρων.

2) Διατί τὸ ἥπαρ θεωρεῖται ζωτικὸν ὄργανον τοῦ ὁργανισμοῦ μας;

3) Ποῦ κατάσκηνοῖ, πῶς τρέφεται καὶ πῶς ἀναπνέει τὸ ἔμβρυον τοῦ ἀνθρώπου;

4) Ποῖον στάδιον τῶν διπλοειδῶν ὁργανισμῶν εἶναι ἀπλοειδὲς καὶ ποῖον τῶν ἀπλοειδῶν διπλοειδές;

5) Ποῖα τὰ βλαστικά θέρματα καὶ ποῖοι ἱστοὶ προέρχονται ἐξ ἐνὸς ἐκάστου τούτων;

6) Ποία ἡ διαφορὰ χειμερίας νάρκης καὶ χειμερίου ὕπνου εἰς τὰ ποικιλόθερμα;

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΝ (Ὁμάς 3η).

Μηχανολόγοι—Πολιτικοὶ—Ἀρχιτέκτονες—Χημικοὶ— Τοπογράφοι—Ἀγρονόμοι—Μεταλλειολόγοι.

ΕΚΘΕΣΙΣ. Ἐλέχθη ὅτι δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερα εὐχαρίστησις ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν χαρίζει ἡ δημιουργικότης.

Δικαιολογήσατε αὐτὴν τὴν γνώμην.

ΑΛΓΕΒΡΑ. Ζήτημα 1ον. Ἐὰν α, β πραγματικοὶ καὶ $\alpha\beta \neq 0$ καὶ

$$\left| \frac{\alpha}{\beta} \right| - \left| \frac{\beta}{\alpha} \right| < \frac{15}{4} \quad \text{νὰ δεῖχθῇ ὅτι} \quad \left| \frac{5\alpha+16\beta}{4\alpha+20\beta} \right| < 1$$

Ζήτημα 2ον. Νὰ εὐρεθῶν τὰ πραγματικά x, y, z ἐκ τῶν σχέσεων:

$$x+y+z=0, \quad x^5+y^5+z^5=3xyz, \quad xy+yz+zx=a^2,$$

ὅταν $a \neq 0$ καὶ ὅταν $a=0$.

Ζήτημα 3ον. α) Νὰ λυθῇ τὸ σύστημα:

$$\sqrt{x} + \sqrt{y} = 8, \quad \sqrt{x^3} + \sqrt{y^3} = 152$$

β) Νὰ ὁρισθῇ ὁ λ εἰς τρόπον ὥστε τὸ τριώνυμον $f(x) \equiv x^3 - (\lambda-1)x + \lambda-2$ νὰ εἶναι διαιρετὸν διὰ $x-3$ καὶ νὰ ἔχῃ ἐλάχιστον διὰ $x=2$ τὸ $y=-1$.

ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ. Ζήτημα 1ον. Ἐὰν συμβολίσωμεν μὲ $\Pi_n(x)$ τὸ συν(ἡτοξ συνx) νὰ δεῖχθῇ ὅτι $\Pi_{n+1}(x) = 2x \cdot \Pi_n(x) - \Pi_{n-1}(x)$ διὰ $n=1, 2, 3, \dots$ Ἐξ αὐτοῦ συμπεράνατε ὅτι τὸ $\Pi_n(x)$ εἶναι ἀκέραιον πολυώνυμον τοῦ x καὶ δεῖξατε ὅτι ἐν ἀπὸ τὰ $\Pi_n(x)$ εἶναι τὸ $32x^5 - 48x^3 + 18x - 1$. Ὑπολογίσατε ἀκολούθως τὰς ρίζας τοῦ πολυωνύμου τούτου. (Δίδεται $-1 \leq x \leq 1$).

Ζήτημα 2ον. Νὰ λυθῇ καὶ διερευνηθῇ ἡ ἐξίσωσις

$$\eta\mu x \cdot \sigma\upsilon\nu x - \mu(\eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x) + 1 = 0$$

Ζήτημα 3ον. Ἐὰν ἰσχύουν αἱ σχέσεις

$$\eta\mu\alpha + \eta\mu\beta + \eta\mu\gamma = \sigma\upsilon\nu\alpha + \sigma\upsilon\nu\beta + \sigma\upsilon\nu\gamma = 0$$

τότε θὰ ἰσχύουν καὶ αἱ

$$\eta\mu^2\alpha + \eta\mu^2\beta + \eta\mu^2\gamma = \sigma\upsilon\nu^2\alpha + \sigma\upsilon\nu^2\beta + \sigma\upsilon\nu^2\gamma = \frac{3}{2}$$

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ. Ζήτημα 1ον. Δίδονται περιφέρεια O και διάμετρος αυτής AB . Εὐθεία (ε) είναι κάθετος πρὸς τὴν AB εἰς σημεῖον αὐτῆς I . Φέρομεν ἀπὸ τὸ A εὐθεῖαν συναντῶσαν τὴν περιφέρειαν (O) εἰς σημεῖον M καὶ τὴν εὐθεῖαν (ε) εἰς τὸ Γ . Μετὰ ταῦτα φέρομεν τὴν BM , ἥ ὁποία συναντᾷ τὴν (ε) εἰς τὸ Δ . α) *Νὰ δεიχθῇ* ὅτι τὰ τρίγωνα AIG καὶ DIB εἶναι ὅμοια καὶ ἀκολούθως ὅτι $(IA)(IB) = (IG)(ID)$. β) Ἐὰν ἡ περιγεγραμμένη περιφέρεια εἰς τὸ τρίγωνον ADD τέμνῃ τὴν AB εἰς τὸ B' , νὰ δειχθῇ ὅτι τὰ τρίγωνα $B'BG$ εἶναι ἰσοσκελῆ καὶ ἀκολουθῶς νὰ εὐρεθῇ ὁ γωνμ. τόπος τοῦ κέντρου τοῦ περιγεγραμμένου κύκλου εἰς τὸ τρίγωνον ADD (*).

Ζήτημα 2ον. Δίδεται ὀρθογώνιον τρίγωνον ABG . Ἐστῶσαν M τὸ μέσον τῆς ὑποτείνουσας BG , Δ τὸ σημεῖον ἀφῆς τοῦ ἐγγεγραμμένου εἰς τὸ τρίγωνον κύκλου μετὰ τῆς BG καὶ E τὸ ἔγχος τοῦ $\varepsilon\kappa$ τῆς κορυφῆς A ἀγομένου ὕψους τοῦ ἀνωτέρω τριγώνου.

α') *Νὰ δειχθῇ* ὅτι $\frac{ME}{MD} = \frac{\beta + \gamma}{\alpha}$, ἔνθα $(BG) = \alpha$, $(AB) = \gamma$ καὶ $(AG) = \beta$.

β') *Νὰ κατασκευασθῇ* τὸ τρίγωνον ABG , ὅταν γνωρίζωμεν τὴν εὐθεῖαν (ε) , ἐπὶ τῆς ὁποίας κείται ἡ BG , καθὼς καὶ τὰ σημεῖα M , Δ καὶ E .

Ζήτημα 3ον. Δίδονται κύκλος O καὶ αἱ κάθετοι διάμετροι αὐτῆς AA' καὶ BB' . Λαμβάνομεν σημεῖον M τοῦ τόξου AB καὶ χαράσσομεν τὴν εὐθεῖαν AM , ἥ ὁποία τέμνει τὴν OB εἰς τὸ Δ . α) *Νὰ δειχθῇ* ὅτι τὸ τετράπλευρον $AOAM$ εἶναι ἐγγράψιμον εἰς κύκλον. *Νὰ εὐρεθῇ* ὁ γωνμ. τόπος τοῦ κέντρου K τοῦ περὶ τὸ τετράπλευρον τοῦτο περιγεγραμμένου κύκλου. β') Προεκτείνωμεν τὴν εὐθεῖαν AM , καὶ ἔστω ὅτι αὕτη τέμνει τὴν OB εἰς τὸ E . Φέρομεν τὴν $A'E$ καὶ ἔστω M' τὸ σημεῖον τομῆς ταύτης μετὰ τῆς περιφερείας. *Τί* δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν περὶ τῶν σημείων A , Δ καὶ M' . Ἐπίσης νὰ δειχθῇ ὅτι τὸ τετράπλευρον $EM'OA$ εἶναι ἐγγράψιμον εἰς κύκλον. *Νὰ εὐρεθῇ* ὁ γωνμ. τόπος τοῦ κέντρου K' τοῦ ἀνωτέρω κύκλου. Ὑπάρχει εἰδικὴ θέσις τοῦ M , διὰ τὴν ὁποίαν τὰ σημεῖα K καὶ K' νὰ συμπίπτουν.

γ) Ὑπολογίσατε τὰς ἀκτῖνας τῶν κύκλων (K) καὶ (K') , ὅταν $(\widehat{AM}) = 60^\circ$.

ΦΥΣΙΚΗ. Ζήτημα 1ον. Τρίοδος ἡλεκτρονικὴ λυχνία. Χαρακτηριστικὴ καμπύλη αὐτῆς. Χρῆσις αὐτῆς ὡς ἐνισχυτῆρας καὶ ἀνορθωτῆρας τάσεως.

Ζήτημα 2ον. Δίδεται δόχεϊον, περιέχον ὕδωρ. Ἀπὸ κρουνοῦ τοῦ δόχεϊου ῥεεῖ ὕδωρ, ὥστε ἡ ἐκροὴ νὰ εἶναι κατακόρυφος καὶ ἡ ταχύτης τῆς ἐκροῆς μικρά. Διαπιστοῦται ὅτι ἡ φλέψ ἀποτενοῦται ὅσον ἀπρμακρόνεται τοῦ κρουνοῦ καὶ ταλῆγαι εἰς στροβιλώδη. Ἐρμηνεύσατε τὸ φαινόμενον.

Ζήτημα 3ον. Προέλευσις τῆς ἡλιακῆς ἐνεργείας. Ἐρμηνεύσατε τὸ φαινόμενον.

Ζήτημα 4ον. Ἐπὶ δριζοντίου λείου ἐπιπέδου καὶ ἔμπροσθεν κατακορύφου τοίχου, δίδονται δύο σημεῖα A καὶ B , τῶν ὁποίων A ἀποστάσεις ἀπὸ τοῦ τοίχου εἶναι 2,75 m καὶ 4 m, ἀντιστοίχως. Ἡ ἀπόστασις AB εἶναι 10 m. Ἐκ τοῦ A ἐκσφενδονίζεται ἐλαστικὴ σφαῖρα ἐπὶ τοῦ τοίχου καὶ διέρχεται ἐκ τοῦ B . *Νὰ εὐρεθῇ* τὸ μήκος τῆς διαδρομῆς τῆς σφαίρας ἀπὸ τοῦ A εἰς τὸ B , ἀφοῦ προσκρούσῃ ἐπὶ τοῦ τοίχου.

Ζήτημα 5ον. Σύρμα χάλκινον κάμπτεται ούτως, ὥστε νὰ σχηματισθῇ περιφέρεια ἀκτίως 10 cm. Τὸ ἐπίπεδον τῆς περιφέρειας τοποθετεῖται ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τοῦ μαγνητικοῦ μεσημβρινοῦ καὶ εἰς τὸ κέντρον τοποθετεῖται εὐπαθὴς μαγνητικὴ βελόνη ἀποκλίσεως. Τὸ σύρμα συνδέεται ἐν σειρᾷ πρὸς βαλτάμετρον δι' ὕδατος. Διαβιβάζεται ρεῦμα ἐπὶ 10 min, σταθερᾷ ἐντάσεως, ὅποτε ἐκλύονται 69,6 cm³ ὀξυγόνου. Νά εὐρεθῇ ἡ ἔντασις τοῦ ρεύματος καθὼς καὶ ἡ ὀριζοντία συνιστώσα τῆς ἐντάσεως τοῦ γῆινου μαγνητικοῦ πεδίου, εἰὰν δίδεται ἡ ἔνδειξις τῆς βελόνης $\varphi = 32,8^\circ$.

ΧΗΜΕΙΑ. Ζήτημα 1ον. Τί εἶναι ἡλεκτρολύται καὶ τί καλοῦμεν βαθμὸν ἡλεκτρολυτικῆς διαστάσεως; Ἐκ τῶν κάτωθι σωμάτων ποῖα εἶναι ἡλεκτρολύται καὶ ποῖα ὄχι: σόδια, ὑπερμαγγανικὸν κάλιον, αἰθυλικὴ ἀλκοόλη, χλωροφόρμιον, βόραξ, μαγειρικὸν ἄλας, αἰθυλοχλωρίδιον, διχλωριούχος ὑδράργυρος καὶ ἀπεσταγμένον ὕδωρ.

Ζήτημα 2ον. Μὲ ποῖα ἀπὸ τὰ ὀξέα HCl, H₂SO₄ καὶ HNO₃ ἀντιδρᾷ τὸ διχρωμικὸν κάλιον καὶ ἐλευθερώνει ὀξυγόνον;

Ζήτημα 3ον. Δίδονται αἱ πρῶται ὑλαι: καθαρὸς ἄνθραξ, ὀβίς ὑδρογόνου καὶ ἀπεσταγμένον ὕδωρ. Πῶς αἱ πρῶται ὑλαι αὐταὶ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν παρασκευὴν μεθανίου;

Ζήτημα 4ον. Πόσα cm³ διαλύματος ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος, πυκνότητος 1,19 gr/cm³ καὶ περιεκτικότητος 37 % κατὰ βάρος, ἀπαιτοῦνται νὰ προστεθοῦν εἰς 100 cm³ ὕδατος, ὥστε τὸ προκύπτον διάλυμα νὰ εἶναι περιεκτικότητος 25 % κατὰ βάρος εἰς HCl.

Ζήτημα 5ον. Πόσος ὄγκος μονοξειδίου τοῦ ἀνθρακος, ὑπὸ πίεσιν 1,2 atm καὶ θερμοκρασίαν 15° C, ἀπαιτεῖται, ἵνα παρασκευασθοῦν 50 kgf μεθανόλης; Ὡρεάζεται καταλύτης;

ΠΑΝΤΕΙΟΣ—ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ— ΑΝΩΤΑΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ (Ὅμας 4η).

Μαθηματικά, Ἔκθεσις, Γεωγραφία, Ἱστορία διὰ τὰς Σχολὰς Ἀνωτ. Ἑμπορικῆ καὶ Ἀνωτ. Βιομηχανικῆ. Ἐκθεσις, Ἀρχαῖα, Ἱστορία διὰ τὴν Πάντειον.

ΕΚΘΕΣΙΣ. Τὸ κυριώτερον στοιχεῖον τῆς εὐτυχίας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ φρόνησις.

ΙΣΤΟΡΙΑ. 1) Ἀνατροφή τῶν παίδων εἰς τὴν Σπάρτην. 2) Ἀνατροπὴ 30 τυράννων. 3) Ἰωάννης Χρυσόστομος. 4) Μάχη Γραβιάς. 5) Ἐπανάστασις τῆς Ὑδρας. 6) Κρίσις τῆς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας κατὰ ἸΗ' αἰῶνα. 7) Ποῖαι αἱ ἐχθροπραξίαι κατὰ τοῦ Βυζαντίου ὑπὸ τοῦ Βογιατζῆ Α'. 8) Μάχη Γαυγαμήλων. 9) Χαρακτηρισμὸς Χαρίλ. Τρικούπη. 10) Ἑλληνικὴ Βιομηχανία μετὰ τὸν α' παγκόσμιον πόλεμον.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ. 1) Ποιοι ποταμοί διασχίζουν την Μακεδονίαν από Βορρά προς Νότον και από ποῦ πηγάζουν. 2) Νὰ μελετήσετε τὸ κλίμα τῆς Ἀλβανίας καὶ ποῖοι οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ τῆς. 3) Ποῖαι αἱ βιομηχανικαὶ περιοχαὶ τῆς Δ. Γερμανίας καὶ ποῖα τὰ βιομηχανικὰ κέντρα. 4) Εἰς τί ὀφείλεται ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τοῦ Βελγίου, ποῖοι οἱ σπουδαιότεροι λιμένες. 5) Ποῖαι πόλεις τῆς Μ. Ἀσίας εἶναι γνωσταὶ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν. 6) Ποῖα τὰ κράτη τῆς Ν. Ἀμερικῆς, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται α) εἰς τὴν Ἀτλαντικὴν Ὠκεανίαν, β) εἰς τὴν Εἰρηνικὴν Ὠκεανίαν, γ) ποῖα δὲν ἔχουν καθόλου διέξοδον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ποῖαι αἱ πρωτεύουσά των.

ΑΛΓΕΒΡΑ. Ζήτημα 1ον. *Νὰ λυθῇ ἡ ἐξίσωσις :*

$$[(\alpha^2 - \beta^2)x - 1]^2 + (2\alpha\beta x - 1)^2 = [(\alpha^2 + \beta^2)x + 1]^2.$$

Ζήτημα 2ον. *Τονίζει τις τὰ $\frac{3}{5}$ τοῦ κεφαλαίου του πρὸς 3,5 % καὶ τὸ ὑπόλοιπον πρὸς 5 %. Ἐὰν ἐκ τοῦ κεφαλαίου ἀφαιρεθοῦν 20.000 δρχ. καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοκιοθῇ πρὸς 4,5 % θὰ δώσῃ ἐτήσιον τόκον 540 δρχ. ἐπὶ πλεόν. Ποῖον τὸ κεφάλαιον.*

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ. Ζήτημα 1ον. *Πωλεῖ τις 50 κιλά ἐλαίου καὶ 100 κιλά ζαχαρώσους ἀντὶ 2200 δρχ. συνολικῶς. Τὴν ἐπομένῃν πωλεῖ 100 κιλά ἐλαίου καὶ 50 κιλά ζαχαρώσους ἀντὶ 2600 δρχ. συνολικῶς. Ποῖα ἡ τιμὴ κατὰ κιλὸν ἐκάστου εἴδους ;*

Ζήτημα 2ον. *Ἐγόρασε τις 120 κιλά ἀλεύρου καὶ ἐπώλησεν ἐν μέρος μὲ κέρδος 26 % καὶ τὸ ὑπόλοιπον μὲ ζημίαν 10 %. Τελικῶς ἐκέρδισεν 60 δρχ., τὸ ὅποῖον ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ 12,5 % τῆς συνολικῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς. Ζητεῖται πῶσα κιλά ἐπώλησε μὲ κέρδος καὶ πῶσα μὲ ζημίαν.*

ΑΡΧΑΙΑ.

Κείμενον. Ἐπεὶ δ' οὖν ἔγνω ὁ Ἀστυάγης σφόδρα αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα ἔξω θηρᾶν, ἐκπέμπει αὐτὸν σὺν τῷ θαίῳ καὶ φύλακας συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχωριῶν φυλάττοιεν αὐτὸν καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τι φανεῖται θηρίων.

Ὁ οὖν Κῦρος τῶν ἐπομένων προθύμως ἐπυθάνετο ποίοις οἱ χρὴ θηρίοις πελάζειν καὶ ποῖα χρὴ θαρροῦντα διώκειν.

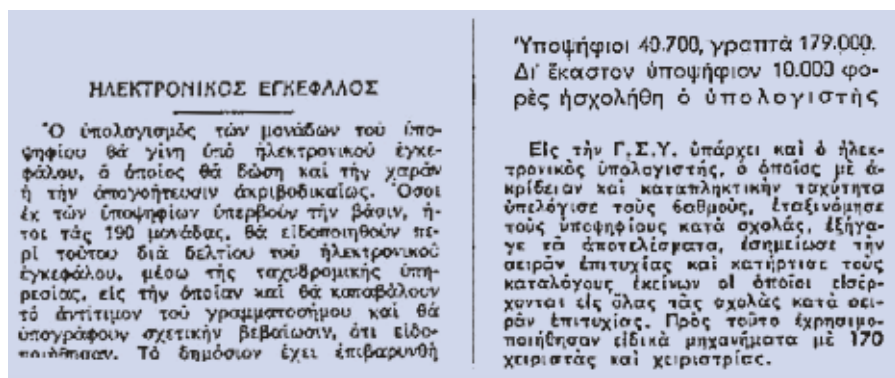
Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι ἄρκοι τε πολλοὺς ἤδη πλησιάσαντας διέφθειραν καὶ κάρου καὶ λέοντες καὶ παρδάλεις, αἱ δὲ ἔλαφοι καὶ δορκάδες καὶ οἱ ἄγριοι οἰες καὶ οἱ ὄνοι οἱ ἄγριοι ἄσινεῖς εἰσιν.

Ἐλεγον δὲ καὶ τοῦτο, τὰς δυσχωρίας ὅτι δέοι φυλάττεσθαι οὐδὲν ἤττον ἢ τὰ θηρία· πολλοὺς γὰρ ἤδη αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι. Καὶ ὁ Κῦρος πάντα ταῦτα ἐμάνθανε προθύμως· ὥς δὲ εἶδεν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν, πάντων ἐπιλαθόμενος ὧν ἤκουσεν ἐδίωκεν οὐδὲν ἄλλο ὁρῶν ἢ ὅπῃ ἔφευγε.

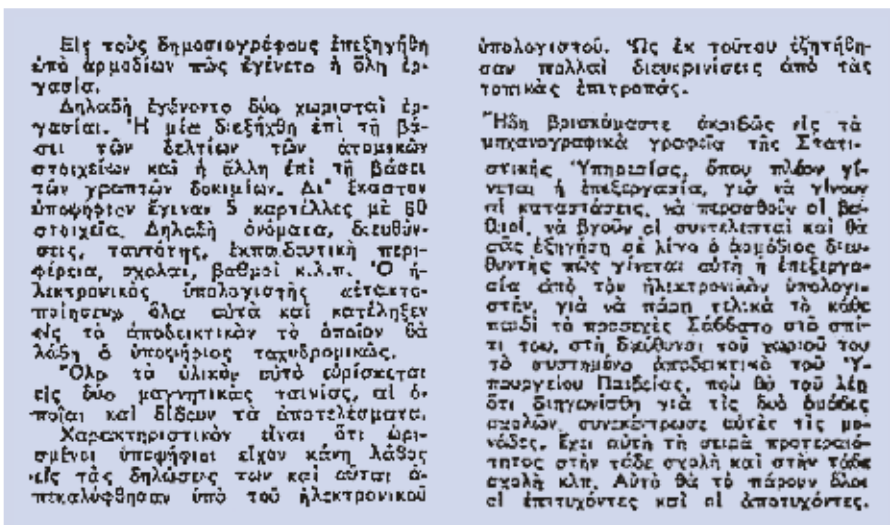
5. Η έκδοση των πρώτων αποτελεσμάτων

Από τις κυριότερες δυσκολίες των πρώτων εξετάσεων του 1964 ήταν ο τρόπος διαχείρισης των βαθμών που έλαβαν οι υποψήφιοι σε σχέση με τις προτιμήσεις τους, ώστε να καθοριστούν οι πίνακες εισακτέων σε κάθε πανεπιστημιακό τμήμα (Παπαμεντζελόπουλος & Παπαγεωργίου, 2021). Για τον σκοπό αυτό αξιοποιήθηκε για πρώτη φορά από το Υπουργείο Παιδείας ηλεκτρονικός υπολογιστής, ο οποίος ανήκε στην Ε.Σ.Υ.Ε., και ήταν ένας υπολογιστής IBM 1401 με 41 Kbytes, που καταλάμβανε έναν χώρο 200 τ.μ. και λειτουργούσε με διάτρητες καρτέλες και μαγνητικές ταινίες. Ήδη από το 1963 η Ε.Σ.Υ.Ε. είχε προμηθευτεί τον πρώτο ηλεκτρονικό υπολογιστή στη δημόσια διοίκηση, τον οποίο διέθεσε στο Υπουργείο Παιδείας για τη διεξαγωγή των εξετάσεων.

Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής που χρησιμοποιήθηκε για την επεξεργασία των δεδομένων και την έκδοση των αποτελεσμάτων, όπως ήταν αναμενόμενο, έγινε αντικείμενο εκτενούς σχολιασμού από τις εφημερίδες της εποχής (Εικ. 42-43). Είναι χαρακτηριστική η αναφορά του ως «*ηλεκτρονικός εγκέφαλος*» σε δημοσιεύματα της εποχής, καθώς μπορούσε να υπολογίσει με ταχύτητα τους βαθμούς των υποψηφίων, να ταξινομήσει τους υποψηφίους ανά Σχολή, να εξαγάγει τα αποτελέσματα, να σημειώσει τη σειρά επιτυχίας και να καταρτίσει καταλόγους με τους υποψηφίους που εισέρχονταν στις Σχολές κατά σειρά επιτυχίας (Ελευθερία, 11-11-1964, σ. 1).

Εικ. 42-43 Πληροφορίες για τον ηλεκτρονικό υπολογιστή της Ε.Σ.Υ.Ε.

Εικ. 44 Η επεξεργασία των δεδομένων των εξετάσεων

Ο άνθρωπος ο οποίος ανέλαβε να οργανώσει και να διεκπεραιώσει αυτή την προσπάθεια του Υπουργείου Παιδείας και της μηχανογραφικής υπηρεσίας ήταν ο Χρήστος Γκούβης, μαζί με μια ομάδα προγραμματιστών και χειριστών ηλεκτρονικού υπολογιστή. Ο Χ. Γκούβης, με σπουδές στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και στο Κέντρο Στατιστικής Εκπαίδευσης, είχε διοριστεί ως μόνιμος υπάλληλος στην Ε.Σ.Υ.Ε. και είχε παρακολουθήσει μαθήματα εξειδίκευσης στην Πληροφορική σε Σχολές των Η.Π.Α. και της πρώην Γιουγκοσλαβίας, στη Σερβία. Επιπλέον, είχε μεγάλη εμπειρία, αφού με υποτροφίες του Ο.Η.Ε., είχε εργαστεί στις Η.Π.Α., στον Καναδά, στη Γερμανία και στην πρώην Γιουγκοσλαβία σε εκπαιδευτικά προγράμματα σχετικά με θέματα εφαρμογών των ηλεκτρονικών υπολογιστών στην επεξεργασία στατιστικών δεδομένων (Παπαμεντζελόπουλος & Παπαγεωργίου, 2021).

Οι εξειδικευμένοι χειριστές και προγραμματιστές, επικεφαλής των οποίων ήταν ο Χ. Γκούβης, με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή και των μαγνητικών ταινιών που διέθετε για την αποθήκευση δεδομένων, επεξεργάστηκαν τα δεδομένα των εξετάσεων (βαθμολογία, προτιμήσεις-επιλογές των υποψηφίων ως προς τις Σχολές). Καθοριστική ήταν και η συμβολή του μαθηματικού Χαράλαμπου Σιαδήμα, προϊσταμένου του τμήματος Ηλεκτρονικού Υπολογισμού της Ε.Σ.Υ.Ε. και άμεσου συνεργάτη του Χ. Γκούβη, ο οποίος κλήθηκε να αντιμετωπίσει ένα «μαθηματικό πρόβλημα», τη συσχέτιση τριών παραγόντων: α) της βαθμολογίας των υποψηφίων, β) των προτιμήσεών τους και γ) του αριθμού των εισακτέων ανά Σχολή (Παπαμεντζελόπουλος & Παπαγεωργίου, 2021).

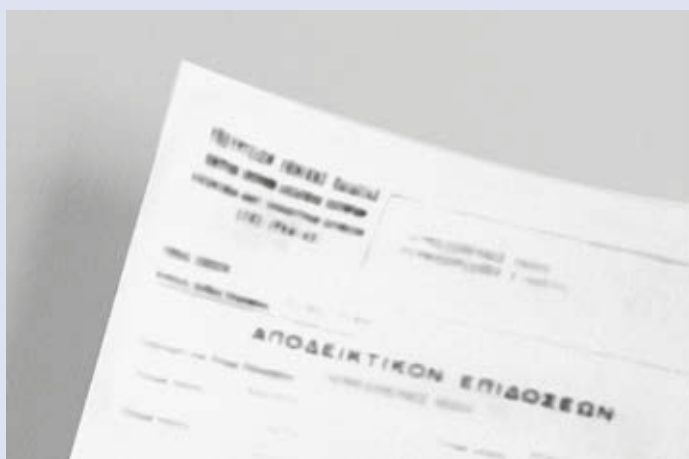
Χιλιάδες νέοι από όλη την Ελλάδα δοκίμασαν, ξέφτος πάλι, τις δυνάμεις τους να σταδιοδρομήσουν στην Έπιστήμη. Ο ηλεκτρονικός έγκεφαλος έδωσε την χρονιά τούτη τα πιο αδιάβλητα αποτελέσματα. Οι νέοι που πέτυχαν πρέπει να αισθάνονται υπερήφανοι. Και οι άλλοι, βέβαια, ότι δεν αδικήθηκαν, και ότι μια προσπάθεια ακόμη θα τους φέρει στο δρόμο της ευδοκιμίας. Άρκεϊ, να μη σταματήσουν στην απογοήτευση. Άλλωστε να αποδυθούν σε νέους αγώνες, με πίστη στις ανείσταντες δυνάμεις της νεότητος.

Εικ. 45 Αξιολόγηση των εξετάσεων

Για τον σκοπό αυτό δημιουργήθηκαν για κάθε υποψήφιο πέντε καρτέλες οι οποίες περιείχαν τα ατομικά του στοιχεία (Εικ. 44), όπως όνομα, διεύθυνση, στοιχεία ταυτότητας, εκπαιδευτική περιφέρεια, σειρά προτίμησης των Σχολών, βαθμολογία κ.ά. (Ελευθερία, 11-11-1964, σ. 7). Στην ουσία ο ηλεκτρονικός υπολογιστής λειτούργησε ως ένας σύγχρονος σαρωτής (scanner), «διαβάζοντας» τις διάτρητες καρτέλες με τα στοιχεία, τη βαθμολογία και τις προτιμήσεις των υποψηφίων (Παπαμεντζελόπουλος &

Παπαγεωργίου, 2021). Χαρακτηριστικά αναφέρεται σε δημοσίευμα της εποχής ότι «*Διά κάθε υποψήφιον ό ηλεκτρονικός υπολογιστής ήσυχολήθη 10.000 φορές*» (Ελευθερία, 11-11-1964, σ. 1). Μετά την ηλεκτρονική επεξεργασία των δεδομένων και την έκδοση των αποτελεσμάτων οι υποψήφιοι ενημερώνονταν για τα αποτελέσματα ταχυδρομικά λαμβάνοντας το «Αποδεικτικό Επιδόσεων» (Εικ. 46).

Με την αξιοποίηση του ηλεκτρονικού υπολογιστή οι πρώτες εξετάσεις κατοχυρώθηκαν ως αδιάβλητες και αξιοκρατικές για τους υποψηφίους, καθώς «*ό ηλεκτρονικός έγκεφαλος [...] θα δώσει και την χαράν ή την απογοήτευσιν ακριβοδικαίως*» (Μακεδονία, 15-09-1964, σ. 12). Σε άρθρο του Τριανταφυλλόπουλου (1964, σ. 4) στην εφημερίδα «Ελευθερία», στο οποίο με

Εικ. 46 Το μηχανογραφημένο «Αποδεικτικό Επιδόσεων»

Εικ. 47
Το εξώφυλλο του αφιερώματος του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.) στον Χ. Γκούβη

γλαφυρό τρόπο περιγράφεται η αγωνία των εξεταζομένων αλλά και των οικογενειών τους σε σχέση με τα αποτελέσματα των εξετάσεων, αναφέρεται χαρακτηριστικά πως «*ό ηλεκτρονικός έγκεφαλος έδωσε τη χρονιά τούτη τά πιό αδιάβλητα αποτελέσματα*» (Εικ. 45).

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων καθυστέρησαν να εκδοθούν και να αποσταλούν στους υποψηφίους. Σε δηλώσεις του Ε. Παπανούτσου, η καθυστέρηση αυτή οφειλόταν στο γεγονός ότι κατά την επεξεργασία των δεδομένων των γραπτών δοκιμίων, διαπιστώθηκε πως περίπου 1.900 υποψήφιοι είχαν συμπληρώσει με εσφαλμένο τρόπο τα αριθμητικά προσωπικά στοιχεία τους. Αυτά τα σφάλματα έπρεπε να διορθωθούν, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ανωνυμία των υποψηφίων (Ελευθερία, 18-11-1964, σ. 1).

Για το αδιάβλητο των εξετάσεων χαρακτηριστική είναι η στιχομυθία, την οποία μετέφερε ο Χ. Γκούβης σε συνέντευξη που παραχώρησε στον Εθνικό Οργανισμό Εξετάσεων το 2021, μεταξύ του ιδίου και του τότε Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας, Ε. Παπανούτσου (Παπαμεντζελόπουλος & Παπαγεωργίου, 2021, Εικ. 47). Ο Χ. Γκούβης ανέφερε ότι μια μέρα πριν την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, ο Ε. Παπανούτσος, ευρισκόμενος στη Στατιστική Υπηρεσία, του ζήτησε τον πίνακα των επιτυχόντων. Προς έκπληξή του διαπίστωσε πως συγγενικό πρόσωπο επιφανούς τότε πολιτικού δεν εισαγόταν στη Σχολή της προτίμησής του. Ερωτηθείς ο Χ. Γκούβης για το θέμα αυτό, απάντησε emphatically ότι το σύστημα λειτούργησε σωστά και αξιοκρατικά.

6. Σύντομη ιστορική αναδρομή στα συστήματα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα μετά το 1964

Τα συστήματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και η χρονική διάρκεια ισχύος του καθενός είναι:

1965-1966: Ακαδημαϊκό Απολυτήριο (Α' και Β' τύπος), Ν.Δ. 4379/1964 (Α' 182), Β.Δ. 277/1965 (Α' 88), Β.Δ. 377/1965 (Α' 89), Β.Δ. 546/1965 (Α' 123)

Μετά τις πρώτες εξετάσεις του 1964 (βλ. Κεφάλαιο 2. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964) και συγκεκριμένα από το ακαδημαϊκό έτος 1965-1966 ισχύει το Ακαδημαϊκό Απολυτήριο. Το Ακαδημαϊκό Απολυτήριο τύπου Α' δίνει το δικαίωμα εγγραφής στη Θεολογική, στη Φιλοσοφική και στη Νομική Σχολή των Πανεπιστημίων (σπουδές θεωρητικής κατεύθυνσης), ενώ το Ακαδημαϊκό Απολυτήριο τύπου Β' δίνει δικαίωμα εγγραφής στη Φυσικομαθηματική, στην Ιατρική, στην Οδοντιατρική, στην Κτηνιατρική, στη Γεωπονική και Δασολογική Σχολή και στις Σχολές του Πολυτεχνείου (σπουδές θετικής κατεύθυνσης). Εξεταζόμενα μαθήματα είναι τα βασικά μαθήματα του Λυκείου, τα Αρχαία Ελληνικά, τα Νέα Ελληνικά, τα Μαθηματικά, τα Φυσικά (Φυσική, Χημεία, Ανθρωπολογία), η Ιστορία. Σε κάθε εξεταζόμενο μάθημα αντιστοιχεί ένας συγκεκριμένος συντελεστής βαρύτητας. Εκτός από τα εξεταζόμενα μαθήματα, στον γενικό μέσο όρο του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου, λαμβάνεται υπόψη και ο μέσος όρος του βαθμού προαγωγής από τη Β' στη Γ' τάξη Λυκείου και ο βαθμός του Απολυτηρίου (Λίτινας, 2006). Με βάση τον γενικό βαθμό του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου οι υποψήφιοι εγγράφονται στις Σχολές της προτίμησής τους κατά σειρά επιτυχίας και ανάλογα τον εκάστοτε οριζόμενο αριθμό εισακτέων από την κάθε Σχολή.

1967-1979: Γενικές Εισιτήριες Εξετάσεις, Α.Ν. 40/1967 (Α' 104), Ν.Δ. 237/1969 (Α' 133), Ν.Δ. 1137/1972 (Α' 61), Ν.Δ. 1161/1972 (Α' 82), Π.Δ. 327/1974 (Α' 123), Ν. 309/1976 (Α' 100)

Από το 1967 αποφασίζεται για την εισαγωγή στις Ανώτατες και Ανώτερες Σχολές να διεξάγονται κάθε έτος, από τις ίδιες τις Σχολές, εισιτήριες εξετάσεις. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι κάτοχοι Απολυτηρίου Λυκείου. Η εισαγωγή των υποψηφίων γίνεται στις Σχολές κατά φθίνουσα σειρά των βαθμολογικών τους επιδόσεων. Η σύγκριση των βαθμολογικών επιδόσεων γίνεται επί του γενικού βαθμού των υποψηφίων, που προκύπτει από το άθροισμα όλων των βαθμών που έλαβε ο υποψήφιος στα εξεταζόμενα εισαγωγικά μαθήματα (Λάμπρος κ.ά., 2016). Στο άθροισμα των βαθμών των εξεταζόμενων μαθημάτων για τον τελικό βαθμό πρόσβασης προστίθεται και ο βαθμός του Απολυτηρίου (Λίτινας, 2006).

Οι Σχολές χωρίζονται σε κύκλους, ανάλογα με τον χαρακτήρα της παρεχόμενης επιστημονικής μόρφωσης (Φιλολογικός, Νομικός, Πολυτεχνικός, Φυσικομαθηματικός-Γεωπονοδασολογικός, Ιατρικός-Φαρμακευτικός, Οικονομικός, Διδασκαλικός, Γυμναστικός). Ο υποψήφιος με βάση τον κύκλο Σχολών που έχει επιλέξει εξετάζεται σε τρία, τέσσερα ή πέντε μαθήματα (Λάμπρος κ.ά., 2016). Γεγονός είναι ότι με τη μεταρρύθμιση του 1976 θεσπίζονται Πανελλήνιες Εξετάσεις για την εισαγωγή στα Πανεπιστήμια, αναγνώριση της δημοτικής γλώσσας ως επίσημης γλώσσας της εκπαίδευσης και χωρισμός εξατάξιου Γυμνασίου σε τριετές Γυμνάσιο και τριετές Λύκειο.

1980-1982: Πανελλήνιες Εξετάσεις, Ν. 1035/1980 (Α' 60)

Οι Σχολές χωρίζονται σε δύο ομάδες με βάση το γνωστικό τους αντικείμενο: α) στον τύπο Α' Θεωρητικής Κατεύθυνσης, στον οποίο εντάχθηκαν οι Φιλοσοφικές, Νομικές, Θεολογικές Σχολές, καθώς και οι Σχολές Πολιτικών Επιστημών και στον τύπο Β' Θετικής Κατεύθυνσης, στον οποίο εντάχθηκαν οι Πολυτεχνικές, Φυσικομαθηματικές Γεωπονικές-Γεωλογικές και Ιατρικές Σχολές (Λίτινας, 2006). Η εισαγωγή των υποψηφίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κρίνεται από το άθροισμα των γινομένων των ακολούθων βαθμών επί ειδικό συντελεστή (ανάλογα με την κάθε Σχολή): α) του μέσου όρου της γενικής προαγωγικής και απολυτήριας βαθμολογίας της Β' και Γ' τάξης Λυκείου αντίστοιχα και β) των βαθμών που έλαβε ο υποψήφιος στις Πανελλήνιες Εξετάσεις στα εξεταζόμενα μαθήματα της Β' και Γ' τάξης Λυκείου, Έκθεση, μαθήματα επιλογής της οικείας ομάδας, κατά περίπτωση απαιτούμενα ειδικά μαθήματα (Λάμπρος κ.ά., 2016).

1983-1999: Γενικές Εξετάσεις (Δέσμες), Ν.1351/1983 (Α' 56), Ν. 1771/1988 (Α' 71)

Θεσπίζονται τέσσερις δέσμες μαθημάτων, καθεμία από τις οποίες οδηγεί τον υποψήφιο προς συγκεκριμένη ομάδα Σχολών. Η συνολική βαθμολογία του υποψηφίου για την εισαγωγή στις Σχολές διαμορφώνεται, λαμβάνοντας υπόψη: α) τους γενικούς βαθμούς προαγωγής και απόλυσης του υποψηφίου στις τάξεις του Λυκείου, β) τους βαθμούς που έλαβε ο υποψήφιος στις γενικές εξετάσεις των απαιτούμενων προπαρασκευαστικών μαθημάτων, γ) τους βαθμούς που έλαβε σε καθένα από τα ειδικά μαθήματα, δ) τη βαθμολογία στις δοκιμασίες, όπου απαιτούνται. Για τη διαμόρφωση της συνολικής βαθμολογίας του υποψηφίου συνυπολογίζεται κατά 25% η βαθμολογία του στις τάξεις του Λυκείου (5% στην πρώτη, 8% στη δεύτερη και 12% στην τρίτη τάξη) και κατά 75% η βαθμολογία του στα εξεταζόμενα μαθήματα. Η βαθμολογία στα ειδικά μαθήματα, για τις Σχολές που απαιτούνται, συνυπολογίζεται επιπλέον των παραπάνω ποσοστών, κατά ποσοστό 20% για κάθε ειδικό μάθημα. Από το 1988 οι υποψήφιοι εισάγονται στις Σχολές μόνο με βάση τη βαθμολογία που συγκέντρωσαν στα εξεταζόμενα μαθήματα των γενικών εξετάσεων. Έτσι, οι γενικές εξετάσεις αποκτούν τον τελικό τους χαρακτήρα, δηλαδή αποκλειστικά και μόνο εισιτήριες εξετάσεις (Λάμπρος κ.ά., 2016).

2000-2014: Πανελλαδικές Εξετάσεις (προαγωγικές και απολυτήριες), ν. 2525/1997 (Α' 188), ν. 2909/2001 (Α' 90), ν. 3966/2011, (Α' 118), ν. 3255/2004 (Α' 138)

Από το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001 οι υποψήφιοι για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποκτούν το Απολυτήριο Λυκείου μέσω Πανελλαδικών Εξετάσεων σε γραπτά εξεταζόμενα μαθήματα που διδάσκονται στις δύο τελευταίες τάξεις του Λυκείου. Από το 2005, ωστόσο, καταργούνται οι πανελλαδικού χαρακτήρα προαγωγικές εξετάσεις της Β' τάξης Λυκείου. Τα εξεταζόμενα μαθήματα της Γ' Λυκείου σε πανελλαδικό επίπεδο σταδιακά μειώνονται: από δεκατέσσερα μαθήματα το 2000, γίνονται εννέα το 2001 και τελικά έξι το 2006, με τον ν. 3255/2004 (Παπαμεντζελόπουλος κ.ά., 2021). Από το σχολικό έτος 2010-2011 αποδεσμεύεται το Απολυτήριο Λυκείου από την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τέλος, οι κάτοχοι Απολυτηρίου ημερήσιου Επαγγελματικού Λυκείου έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα Α.Ε.Ι. μετά από συμμετοχή στις Πανελλαδικές Εξετάσεις.

2015 έως σήμερα: Πανελλαδικές Εξετάσεις, ν. 4186/2013 (Α' 193)

Με τον ν. 4186/2013 «Νέο Λύκειο» προβλέπεται οι εξετάσεις για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση να διεξάγονται, μετά την απόλυση του μαθητή από το Λύκειο, σε πανελλαδικό επίπεδο σε θέματα από την εξεταστέα ύλη της Γ' τάξης Λυκείου που προκύπτουν κατά ποσοστό 50% με κλήρωση από την τράπεζα θεμάτων διαβαθμισμένης δυσκολίας και κατά ποσοστό 50% από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.). Ο νόμος αυτός μπορεί να μην υλοποιήθηκε στην πλήρη εφαρμογή του (τράπεζα θεμάτων), ωστόσο έθεσε τις βάσεις για τις κατοπινές εξετάσεις έως σήμερα με τον χωρισμό των εξεταζόμενων μαθημάτων σε Ομάδες Προσανατολισμού και Επιστημονικών Πεδίων.

Σημαντικότερες τροποποιήσεις του ν. 4186/2013 έως σήμερα:

- Ν. 4327/2015 (Α' 50) «Νέο Σύστημα»: Οι εξετάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση διεξάγονται σε πανελλαδικό επίπεδο με θέματα από την εξεταστέα ύλη της Γ' τάξης Λυκείου, που προκύπτουν αποκλειστικά από την Κ.Ε.Ε. Οι μαθητές που επιθυμούν να είναι υποψήφιοι σε ένα (1) Επιστημονικό Πεδίο εξετάζονται σε τέσσερα (4) μαθήματα, ενώ οι μαθητές που επιθυμούν να είναι υποψήφιοι σε δύο (2) Επιστημονικά Πεδία εξετάζονται και σε ένα πέμπτο (5) μάθημα, Γενικής Παιδείας ή Ομάδας Προσανατολισμού.
- Άρθρο 100 του ν. 4610/2019 προβλέπονται «Τμήματα με θέσεις ελεύθερης πρόσβασης». Ο νόμος αυτός τροποποιείται και συμπληρώνεται με το άρθρο 165 του ν. 4635/ 2019 σύμφωνα με το οποίο καταργούνται τα «Τμήματα με θέσεις ελεύθερης πρόσβασης» και ορίζεται η εισαγωγή των αποφοίτων του Γενικού Λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω Πανελλαδικών Εξετάσεων.
- Υπ' αρ. Φ.153/113019/Α5/01-09-2020 (Β' 3821) για τους αποφοίτους των ΕΠΑ.Λ. καθορίζεται η εξέταση σε δύο μαθήματα Γενικής Παιδείας: «Νέα Ελληνικά» και «Μαθηματικά (Άλγεβρα)» και δύο μαθήματα ειδικότητας.

- ν. 4777/2021 (Α' 25) «Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής»: Η επίτευξη στις Πανελλαδικές Εξετάσεις βαθμολογικής επίδοσης ίσης ή μεγαλύτερης της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής (Ε.Β.Ε.) ανά Σχολή, τμήμα ή εισαγωγική κατεύθυνση, αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η Ε.Β.Ε. «*διαμορφώνεται ενιαία από τον μέσο όρο των μέσων όρων των βαθμολογικών επιδόσεων των υποψηφίων στα τέσσερα (4) πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα ανά επιστημονικό πεδίο, ο οποίος πολλαπλασιάζεται με συντελεστή που καθορίζεται από τα ιδρύματα εισαγωγής για κάθε σχολή, τμήμα ή εισαγωγική κατεύθυνση και στρογγυλοποιείται στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο*»¹⁵. Για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση λαμβάνονται υπόψη κατά σειρά: α) η ανά Σχολή Ε.Β.Ε., β) το σύνολο των μορίων που συγκεντρώνει ο υποψήφιος στα τέσσερα (4) πανελλαδικά εξεταζόμενα μαθήματα του οικείου επιστημονικού πεδίου. Για τον προσδιορισμό του συνόλου των μορίων κάθε υποψηφίου υπολογίζονται τα μαθήματα και οι οικείοι συντελεστές βαρύτητας.

15. Άρθρο 2. Ελάχιστη βάση εισαγωγής (Προσθήκη άρθρου 4B στον ν. 4186/2013, παρ. 2).

Βιβλιογραφία

Α. Άρθρα - Βιβλία - Μελέτες¹⁶

- Horf, D. & Ξωχέλλης, Π. (2003). *Γυμνάσιο και λύκειο στην Ελλάδα, Διαχρονικά ερευνητικά δεδομένα, κριτικές επισημάνσεις, μελλοντικές προοπτικές*. Ελληνικά Γράμματα.
- Αθανασιάδης, Χ. (2009). Έθνος και σχολική Ιστορία: Η πολεμική στο βιβλίο Ιστορία Ρωμαϊκή και Μεσαιωνική, 146 π.Χ.-1453 μ.Χ. της Β΄ Γυμνασίου (1965). *Δοκίμες*, τ. 15-16, 71-103. <http://rep.uoi.gr/prosopiko/CVs/athanasiades/E8nos.pdf>
- Αθανασίου, Λ. (2000). Η μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: Καινοτομίες και παλινδρομήσεις (1964-2000). *Δωδώνη, Επιστημονική Επετηρίδα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, 29, 61-102. <https://olympias.lib.uoi.gr/jsui/handle/123456789/6245>
- Βεργόπουλος Κ. (1985). Οικονομική κρίση και εκσυγχρονισμός στην Ελλάδα και στον ευρωπαϊκό νότο. *The Greek Review of Social Research*, 58, 92-130.
- Γαλίτης, Π. (2006). Σχολεία εσπερινής φοίτησης και τριτοβάθμια εκπαίδευση. *4ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης*. Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής Διεθνούς Εκπαίδευσης, ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών. Πάτρα, 6-8 Οκτωβρίου 2006. <http://www.eriande.elemedu.upatras.gr/eriande/synedria/synedrio4/praktika1/galitis.htm>
- Δάσιος, Γ., Παπαμεντζελόπουλος, Κ., Γκότζος, Δ., Λαϊνά, Μ. & Παπαγεωργίου, Μ. (2023). Σύνδεση δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ο ρόλος του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων (ΕΟΕ). Στο Α. Γαλάνη, Τ. Γκάτσα, Ρ. Καραχάλιου, Μ. Λιακοπούλου, Ε. Νικολάου (Επιμ.), *Πρακτικά διημερίδας Σύνδεση σχολείου και πανεπιστημίου: Η φωνή των φοιτητών και των εκπαιδευτικών*. Ιωάννινα 27 & 28 Μαΐου 2023 (61-73). Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- Δάσιος, Γ., Παπαμεντζελόπουλος, Κ., Γκότζος, Δ., Λαϊνά, Μ., Παπαγεωργίου, Μ. & Καρσιώτης, Π. (2023). Επισκόπηση των Θεμάτων των Πανελλαδικών Εξετάσεων με Βάση τα Αντίστοιχα Προγράμματα Σπουδών. Η Περίπτωση της Νεοελληνικής Γλώσσας

16. Όλοι οι υπερσύνδεσμοι που παρατίθενται στη βιβλιογραφία ήταν ενεργοί έως και τη δημοσίευση της παρούσας έκδοσης.

- και Λογοτεχνίας στο Γενικό Λύκειο. Στο Α. Τσέκου, Α. Κατσαμάγκος, Α. Παπαδοπούλου & Ξ. Φουλίδη (Επιμ.), *Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου «Αναλυτικά Προγράμματα: Θεωρία και Πράξη»*. Α Τόμος, Ελευσίνα 15-16 Δεκεμβρίου 2022 (286-294). Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Αττικής.
- Δημαράς, Α. (1990). *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε (Τεκμήρια ιστορίας Β), 1895-1967*. Ερμής.
- Δημαράς, Α. (2013). *Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης. Το “ανακοπτόμενο άλμα”*. Μεταίχμιο.
- Δημοπούλου, Ι. (2016). *Η διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γραμματείας από μετάφραση στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1964: Υποδοχή, απόψεις, αντιδράσεις* [Μεταπτυχιακή διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης]. Ιδρυματικό Καταθετήριο Επιστημονικών Εργασιών. <https://ikee.lib.auth.gr/record/283606>
- Δρεττάκης, Μ. Γ. (1976). Οικονομετρικά υποδείγματα για την πρόβλεψη του αριθμού των υποψηφίων στις εισαγωγικές εξετάσεις για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα 1976-1979. *Σπουδαί*, 26(3), 520-536.
- Θεοδωρίδου, Ε. (2018). *Η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα (1964-1980): από το «Ακαδημαϊκό Απολυτήριο» στις Πανελλήνιες Εξετάσεις* [Μεταπτυχιακή διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης]. Ιδρυματικό Καταθετήριο Επιστημονικών Εργασιών. <https://ikee.lib.auth.gr/record/299675?ln=el>
- Λάμπρος, Α., Μιτσιάλη, Χρ. & Παπαμεντζελόπουλος, Κ. (2016). *Συστήματα Εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα 1964-2016*. Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.). <https://doi.org/10.5281/zenodo.7911996>
- Λίτινας Κ. (2006). *Συστήματα Εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της Ελλάδας 1964-2006*. <https://alkisg.mysch.gr/steki/index.php?action=dlattach;attach=3109>
- Μαλαχία, Κ. & Τσιμπούκα, Β. (2004). Αντιδράσεις στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964: Γλώσσα, 59, 53-65.
- Μελετιάδης, Χ. (2016, Σεπτέμβριος 18). Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του '64. Καθιέρωση της δωρεάν Παιδείας και της δημοτικής γλώσσας. *Η Καθημερινή*, σ. 25. https://www.kathimerini.gr/resources/toolip/doc/2019/07/04/1964_09_01.pdf
- Μπαλτζής, Δ. (2021). *Οι παρεμβάσεις της Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας σε ζητήματα Μαθηματικής Εκπαίδευσης – Μια ιστορική ανάλυση* [Μεταπτυχιακή διατριβή, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας]. Ιδρυματικό Καταθετήριο Επιστημονικών Εργασιών. <https://dspace.uowm.gr/xmlui/handle/123456789/2422>
- Μπουζάκης, Σ. (1987). *Νεοελληνική Εκπαίδευση*. Gutenberg.
- Μπουζάκης, Σ. Κουστουράκης, Γ. & Μπερδούση, Ε. (2000). Ο Εκπαιδευτικός «Δανεισμός» στην Επιχειρηματολογία των Διανοομένων και των Πολιτικών κατά το Μεταρρυθμιστικό Επεισόδιο του 1964. Στο Σ. Μπουζάκης, (επιμ.), *Ιστορικο-Συγκριτικές Προσεγγίσεις, Τιμητικός τόμος Ανδρέα Μ. Καζαμία*, (271-312). Gutenberg.
- Μπουζάκης, Σ. (2002). *Εκπαιδευτικές Μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα, Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Γενική και Τεχνικοεπαγγελματική Εκπαίδευση, τόμος Β΄*. Αθήνα: Gutenberg.
- Νικολακόπουλος, Η. (2000). Από το τέλος του εμφύλιου πολέμου έως την άνοδο της Ένωσης Κέντρου. Στο *Σύγχρονος Ελληνισμός από το 1941 ως το τέλος του αιώνα, Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. ΙΣΤ΄, (172-207). Εκδοτική Αθηνών.

- Πάλλας, Α. Φ. (1964). *Ετήσιον Δελτίον 1964, έτος δέκατον όγδοον*. Παπαδημητρόπουλος. <https://parmenides51.blogspot.com/p/ethsia-deltia-toy-palla.html>
- Πάλλας, Α. Φ. (1965). *Ετήσιον Δελτίον 1965, έτος δέκατον ένατον*. Παπαδημητρόπουλος. <https://parmenides51.blogspot.com/p/ethsia-deltia-toy-palla.html>
- Παπαμεντζελόπουλος, Κ. & Παπαγεωργίου, Μ. (2021). *Ο πρώτος υπολογιστής του δημόσιου τομέα στην υπηρεσία των πρώτων πανελλαδικών εξετάσεων*. Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.). <https://doi.org/10.5281/zenodo.7923622>
- Παπαμεντζελόπουλος, Κ., Παπαγεωργίου, Μ., Σατραζέμη, Κ. & Φραγκούλια, Α. (2021). *Οι Πανελλαδικές Εξετάσεις την τελευταία εικοσαετία στα ΓΕ.Λ. και ΕΠΑ.Λ. (νομικό πλαίσιο και αλλαγές)*. Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.). <https://doi.org/10.5281/zenodo.7918828>
- Παπαμεντζελόπουλος, Κ., Γκότζος, Δ., Λαϊνά, Μ., Παπαγεωργίου, Μ. & Καρσιώτης, Π. (2022). *Επισκόπηση των Θεμάτων των Πανελλαδικών Εξετάσεων με Βάση τα Αντίστοιχα Προγράμματα Σπουδών. Η Περίπτωση της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στο Γενικό Λύκειο*. Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.). <https://doi.org/10.5281/zenodo.7923653>
- Παπανούτσος, Ε.Π. (1976). *Η παιδεία, το μεγάλο μας πρόβλημα*. Δωδώνη.
- Πυρπυρής, Π. (2010). *Ομοσπονδία Λειτουργιών Μέσης Εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ) και εκπαιδευτική πολιτική (1949-1967)* [Διδακτορική διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο]. Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών. <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/24633>
- Τριανταφυλλόπουλος, Κ. (1964). Τα αποτελέσματα (και η αγωνία των ενδιαφερομένων). *Ελευθερία*, σ. 4. http://efimeris.nlg.gr/ns/pdfwin_ftr.asp?c=64&pageid=-1&id=947539&s=0&STEMTYPE=0&STEM_WORD_PHONETIC_IDS=&CropPDF=0
- Τσουνάκος, Ο. (2000). Από την άνοδο της Ένωσης Κέντρου στη δικτατορία, 1963-1967. Στο *Σύγχρονος Ελληνισμός από το 1941 ως το τέλος του αιώνα, Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. ΙΖΤ', (208-223). Εκδοτική Αθηνών.
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (1964). *Περί οργάνωσης και διοικήσεως της Γενικής (Στοιχειώδους και Μέσης) Εκπαιδεύσεως*. Εισηγητική Έκθεση και Ν.Δ. 4379. <http://e-library.iep.edu.gr/iep/collection/browse/item.html?code=05-00009&tab=02>
- Φιλοσοφική Σχολή (1964). Υπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών επί των κυβερνητικών μέτρων περί της Παιδείας. *Επιστημονική Επετηρίς της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, Περίοδος Β', 14 (1963-1964), 587-599. <http://epub.lib.uoa.gr/index.php/epetirisphil/article/view/1953/1038>
- Φραγκουδάκη, Α. (2007). Εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις: Η μακρόχρονη σύγκρουση ανάμεσα σε δύο αντίπαλες εκδοχές του εθνικισμού. *Ηλεκτρονικά Πρακτικά Συνεδρίου «Πανεπιστήμιο και Μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα: Ιστορικές Προσεγγίσεις»*. Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών. Αθήνα, 7-8 Ιουνίου 2007. http://www.archive.uoa.gr/fileadmin/archive.uoa.gr/uploads/ΙΑ.ΕΚΠΑ_conf_June2007_FRAGKOUDAKI.pdf
- Χαραλάμπης, Δ. (1989). *Πελαταιακές σχέσεις και λαϊκισμός*. Εξάντας.

B. Νομοθεσία

Βασιλικό Διάταγμα 378/1964, Περί των εισιτηρίων διαγωνισμών εν γένει διά τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 111/09.07.1964).

Νομοθετικό Διάταγμα 4379/1964, Περί Οργανώσεως και Διοικήσεως της Γενικής (Στοιχειώδους και Μέσης) Εκπαιδεύσεως, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 182/24.10.1964).

Βασιλικό Διάταγμα 277/1965, Περί καθορισμού της εξεταστέας ύλης προς απόκτησιν Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 88/20.05.1965).

Βασιλικό Διάταγμα 377/1965, Περί καθορισμού της εξεταστέας ύλης προς απόκτησιν του Ειδικού Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 89/22.05.1965).

Βασιλικό Διάταγμα 546/1965, Περί του τρόπου διενεργείας εξετάσεων Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου και επιλογής υποψηφίων δια τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και λυσιπύξας Σχολάς, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 123/29.06.1965).

Αναγκαστικός Νόμος 40/1967, Περί των εισιτηρίων εξετάσεων διά τας Ανωτέρας και Ανωτάτας σχολάς, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 104/21.06.1967).

Αναγκαστικός Νόμος 59/1967, Περί καταργήσεως του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 110/30.06.1967).

Αναγκαστικός Νόμος 129/1967, Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής Εκπαιδεύσεως και άλλων τινών διατάξεων, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 163/25.09.1967).

Νομοθετικό Διάταγμα 237/1969, Περί εισιτηρίων εξετάσεων δια τας ανωτάτας και ανωτέρας Σχολάς, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 133/10.07.1969).

Νομοθετικό Διάταγμα 1137/1972, Περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως των περί εισιτηρίων εξετάσεων δια τας ανωτάτας και ανωτέρας Σχολάς διατάξεων, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 61/02.05.1972).

Νομοθετικό Διάταγμα 1161/1972, Περί αντικαταστάσεως του άρθρου 5 του Ν.Δ. 1137/1972 «Περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως των περί εισιτηρίων εξετάσεων δια τας ανωτάτας και ανωτέρας Σχολάς διατάξεων», *Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος* (ΦΕΚ Α' 82/02.06.1972).

Προεδρικό Διάταγμα 327/1974, Περί εισιτηρίων εξετάσεων και εισαγωγής σπουδαστών εις τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανωτέρας Σχολάς, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 123/07.05.1974).

Νόμος 309/1976, Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής Εκπαιδεύσεως, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 100/30.04.1976).

Νόμος 1035/1980, Περί του τρόπου εισαγωγής εις τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τας Σχολάς Εκπαιδεύσεως Διδακτικού Προσωπικού και τας Ανώτερας Σχολάς και

άλλων τινών διατάξεων, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 60/15.03.1980).

Νόμος 1351/1983, Εισαγωγή σπουδαστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 56/28.04.1983).

Νόμος 1771/1988, Τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος εισαγωγής σπουδαστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 71/19.04.1988).

Νόμος 2525/1997, Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 188/23.09.1997).

Νόμος 2909/2001, Ρυθμίσεις θεμάτων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 90/02.05.2001).

Νόμος 3255/2004, Ρυθμίσεις θεμάτων όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 138/22.07.2004).

Νόμος 3966/2011, Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 118/24.05.2011).

Νόμος 4186/2013, Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 193/17.09.2013).

Νόμος 4327/2015, Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις, *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 50/14.05.2015).

Νόμος 4610/2019, Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις, *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 70/07.05.2019).

Νόμος 4635/2019, Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις, *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 167/30.10.2019).

Νόμος 4777/2021, Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις, *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Α' 25/17.02.2021).

Υπουργική Απόφαση 153/113019/Α5/01-09-2020, Καθορισμός πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων υποψηφίων Επαγγελματικού Λυκείου για πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σχολικού έτους 2020-2021, *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας* (ΦΕΚ Β' 3821/09.09.2020).

Γ. Αρχειακό Υλικό Εφημερίδων

Διδασκαλικόν Βήμα (1964, Αύγουστος 05), σ. 1. Τροποποιήσεις που προτείνει η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος στο νομοσχέδιο. *Ιστορικό Αρχείο Δ.Ο.Ε.*

Ελευθερία (1963, Νοέμβριος 17), σσ. 1 & 15. Χαρμόσυνον μήνυμα του κ. Παπανδρέου προς τον λαόν: Επανάσταση στην Παιδεία. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*

- Ελευθερία (1964, Απρίλιος 12), σσ. 1 & 15. Τίθεται ήδη σε εφαρμογή η ανακαίνισης της Παιδείας, δηλοί ο κ. Παπανδρέου. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Ιούνιος 03), σσ. 1 & 7. Καθωρίσθη ο τρόπος δια τας εισαγωγικές εξετάσεις, διά το προσεχές έτος. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Ιούνιος 24), σσ. 3 & 6. Οι εισιτήρια διαγωνισμοί εις τας ανώτατας σχολάς. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Ιούλιος 12), σσ. 1, 11, 12 & 15. Το πρώτον νομοσχέδιον πλήρους αναγεννήσεως της Παιδείας κατετέθη. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Αύγουστος 5), σ. 7. Η στατιστική υπηρεσία θα επεξεργασθή τους πίνακας επιτυχίας των φοιτητών. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Σεπτέμβριος 02), σσ. 1 & 7. Θέτομεν το θεμέλιον της αναγεννήσεως. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Σεπτέμβριος 04), σ. 8. Το πρόγραμμα των εισιτηρίων εξετάσεων διά την εισαγωγήν φοιτητών. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Σεπτέμβριος 13), σ. 11. Εις 10.000 περίπου θα ανέλθη ο αριθμός των υποψηφίων. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Σεπτέμβριος 15), σσ. 5 & 6. Αι εισιτήριοι εξετάσεις εις τας ανώτατας σχολάς. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Σεπτέμβριος 15), σ. 6. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Νοέμβριος 11), σ.σ. 1 & 7. Ταχυδρομούνται το Σάββατον τα αποτελέσματα των σχολών. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Νοέμβριος 17), σ. 10. Εντός 3-4 ημερών θα περατωθή η αποστολή των αποτελεσμάτων. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Νοέμβριος 18), σσ. 1 & 7. Διηγωνίσθησαν 27.600 υποψήφιοι φοιτηταί και επέτυχον 11.461. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1964, Δεκέμβριος 16), σ. 10. Είναι αδύνατο να αυξηθή έτι περισσότερον ο αριθμός των φοιτητών. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1965, Ιανουάριος 1), σ. 15. Ανακοινώσεις του κ. Α. Ακρίτα δια το έργον εις το Υπ. Παιδείας. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1965, Φεβρουάριος 14), σσ. 1 & 15. Η εκπαίδευσις: Γιγάντιον βήμα. Η Παιδεία γίνεται κτήμα του λαού. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1965, Μάιος 02), σ. 16. Εντός του θέρους θα ολοκληρωθή η ψήφισις του ν/σχεδίου περί εκπαιδευτικής μεταρρυθμίσεως. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1965, Μάιος 06), σσ. 1 & 7. Η Παιδεία αποτελεί εθνικήν επένδυσιν. Κατετέθη χθες το νομοσχέδιον. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1965, Ιούλιος 18), σ. 16. Θα συνεχισθή η εκπαιδευτική μεταρρύθμισις επί της ίδιας γραμμής. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*

- Ελευθερία (1965, Ιούλιος 27), σ. 8. Οι προτάσεις της συνελεύσεως εκπαιδευτικών επί του νομοσχεδίου. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1965, Σεπτέμβριος 04), σ. 3. Οι μαθηματικοί διά την Παιδείαν. Επικροτούν τα μέτρα της Κυβερνήσεως. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Ελευθερία (1965, Σεπτέμβριος 09), σ. 8. Το πρόγραμμα των εισιτηρίων εξετάσεων διά την εισαγωγήν φοιτητών. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Εμπρός (1964, Σεπτέμβριος 05), σ. 16. Το πρόγραμμα των εξετάσεων εις τας ανώτατας σχολάς. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Η Καθημερινή (1964, Σεπτέμβριος 02), σσ. 1 & 7. Διάλογος των κκ. Γ. Παπανδρέου-Π. Κα-
νελλοπούλου επί του Ν.Δ. 100 Χρόνια «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», *Ιστορικό Αρχείο.*
- Μακεδονία (1964, Απρίλιος 12), σσ. 1 & 6. Επαναστατικά μεταρρυθμίσεις εις την γενικήν
εκπαίδευσιν. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Μακεδονία (1964, Ιούνιος 26), σ. 8. Η Φιλοσοφική Σχολή της Θεσσαλονίκης ετάχθη υπέρ του
προγράμματος διά την αναγέννησιν της Παιδείας μας. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημε-
ρίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Μακεδονία (1964, Αύγουστος 05), σ. 7. Μηχανογραφικώς θα γίνη η βαθμολογία των υπο-
ψηφίων. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Μακεδονία (1964, Σεπτέμβριος 04), σ. 5. Συνεχίζεται η συζήτηση επί του νομοσχεδίου. *Ψη-
φιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Μακεδονία (1964, Σεπτέμβριος 15), σσ. 1 & 5. Αρχίζουν αύριο εις 21 πόλεις αι εισαγωγικαί
εξετάσεις. Από την ύλην του γυμνασίου κα μόνο θα επιλέγωνται τα θέματα. *Ψηφια-
κή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Μακεδονία (1964, Νοέμβριος 11), σσ. 1 & 5. Έτοιμα τα αποτελέσματα των εισιτηρίων εξετά-
σεων δια τας ανωτάτας σχολάς. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού
Τύπου, ΕΒΕ.*
- Μακεδονία (1965, Σεπτέμβριος 10), σ. 1. Υπονομεύεται και διασύρεται η εκπαιδευτική με-
ταρρύθμισις καταγγέλει ο κ. Παπανδρέου. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και
Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Μακεδονία (1965, Νοέμβριος 11), σ. 8. Η Εν. Κέντρου επικρίνει την απόφασιν απορρίψεως της
Ιστορίας. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ.*
- Μεσημβρινή (1964, Σεπτέμβριος, 02), σ. 1. Μονομαχία περί Παιδείας. *Μεσημβρινή, Αρχείο.*
- Το Βήμα (1964, Απρίλιος 11). Εξαγγέλλεται σήμερον η εκπαιδευτική μεταρρύθμισις. Οι τρεις
κύκλοι της νέας πολιτικής. *Ιστορικό Αρχείο «ΤΟ ΒΗΜΑ»/«ΤΑ ΝΕΑ».*
- Το Βήμα (1964, Απρίλιος 12). Ριζικά μεταρρυθμίσεις εις την Παιδείαν. *Ιστορικό Αρχείο «ΤΟ
ΒΗΜΑ»/«ΤΑ ΝΕΑ».*

Δ. Δικτυογραφία - Δικτυακοί τόποι

- Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων. *Κυβερνήσεις από το 1909 έως
σήμερα.* https://gslegal.gov.gr/?page_id=776&sort=time
- Διαμαντής Γ. Θ. (2023, Απρίλιος 11). Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964. *Το Βήμα.*
[https://www.tovima.gr/2023/04/11/istoriko-arxeyo/i-ekpaideytiki-metarrythmisi-
tou-1964-opos-tin-parousiase-o-georgios-papandreou/](https://www.tovima.gr/2023/04/11/istoriko-arxeyo/i-ekpaideytiki-metarrythmisi-tou-1964-opos-tin-parousiase-o-georgios-papandreou/)

- Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας. *Διδασκαλικό Βήμα, Ιστορικό Αρχείο*.
<https://doe.gr/%CE%B5%CE%BA%CE%B4%CE%BF%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%83/%CE%B4%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CF%83%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%B2%CE%AE%CE%BC%CE%B1/>
- Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος. *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού Τύπου, ΕΒΕ*. <http://efimeris.nlg.gr/ns/main.html>
- Η Καθημερινή. *100 Χρόνια, Ιστορικό Αρχείο*. <https://www.kathimerini.gr/100yk/>
- Λακασάς, Α. (2019, Μάιος 13). Περίπου 76.500 υποψήφιοι θα εισαχθούν στα πανεπιστήμια. *Η Καθημερινή*.
<https://www.kathimerini.gr/society/1023594/peripoy-76-500-yropsifioi-tha-eisachthoun-sta-panepistimia/>
- Μεσημβρινή. *Αρχείο, 1961-1966*.
<https://www.mesimvri.gr/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B5%CE%B9%CE%BF/>
- Σχολιασμός αποτελεσμάτων Πανελλαδικών Εξετάσεων 2011. Ανακτήθηκε 2 Δεκεμβρίου 2023 από https://www.hasiakis.gr/images/ekpnews/309_ekpnea_2011_08_29_sxoliasmos_vasewn.pdf
- Σχολιασμός αποτελεσμάτων Πανελλαδικών Εξετάσεων 2013. Ανακτήθηκε 1 Δεκεμβρίου 2023 από https://www.hasiakis.gr/images/ekpnews/418ekpnea_2013_08_29_sxoliasmos_vasewn.pdf
- Υπουργείο Παιδείας (2009, Αύγουστος 25). *Δελτίο Τύπου*.
https://www.hasiakis.gr/images/ekpnews/214ekpnea_apotelesmata_pan2009.pdf
- Υπουργείο Παιδείας (2016, Αύγουστος 16). *Οι βάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*.
<https://www.minedu.gov.gr/baseis-an/22897-24-08-16-sxetika-me-ta-apotelesmata-eisagogis-ton-epityxonton-stin-tritovathmia-ekpaidefsi-2>
- Υπουργείο Παιδείας (2017, Αύγουστος 24). *Σχετικά με τα αποτελέσματα εισαγωγής των επιτυχόντων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*.
<https://www.minedu.gov.gr/rss/29723-24-08-17-sxetika-me-ta-apotelesmata-eisagogis-ton-epityxonton-stin-tritovathmia-ekpaidefsi-2>
- Υπουργείο Παιδείας (2018, Αύγουστος 28). *Σχετικά με τα αποτελέσματα εισαγωγής των επιτυχόντων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*.
<https://www.minedu.gov.gr/epal-m/anakoinwseis-epala/36542-28-08-17-sxetika-me-ta-apotelesmata-eisagogis-ton-epityxonton-stin-tritovathmia-ekpaidefsi-3>
- Υπουργείο Παιδείας (2019, Αύγουστος 27). *Σχετικά με τα αποτελέσματα εισαγωγής των επιτυχόντων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*.
<https://www.minedu.gov.gr/news/42632-27-08-19-sxetika-me-ta-apotelesmata-eisagogis-ton-epityxonton-stin-tritovathmia-ekpaidefsi-2>
- Υπουργείο Παιδείας (2020, Αύγουστος 28). *Ανακοίνωση αποτελεσμάτων των Πανελλαδικών Εξετάσεων έτους 2020*.
<https://www.minedu.gov.gr/rss/46130-28-08-20-anakoinosi-apotelesmaton-ton-panelladikon-eksetaseon-etous-2021>
- Υπουργείο Παιδείας (2021, Αύγουστος 27). *Σχετικά με τα αποτελέσματα εισαγωγής Α) υποψηφίων των πανελλαδικών εξετάσεων έτους 2021 στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*.
<https://www.minedu.gov.gr/ypapegan/anakoinoseis/49822-27-08-21-sxetika-me>

ta-apotelesmata-eisagogis-a-yropsifion-ton-panelladikon-eksetaseon-etous-2021-stin-tritovathmia-ekpaidefsi-v-yropsifion-sta-dimosia-iek-2022

Υπουργείο Παιδείας (2022, Αύγουστος 28). *Σχετικά με τα αποτελέσματα εισαγωγής: Α) υποψηφίων των πανελλαδικών εξετάσεων έτους 2022 στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.* <https://www.minedu.gov.gr/news/52932-28-07-22-sxetika-me-ta-apotelesmata-eisagogis-a-yropsifion-ton-panelladikon-eksetaseon-etous-2022-stin-tritovathmia-ekpaidefsi-v-yropsifion-me-sovares-pathiseis-etous-2022-stin-tritovathmia-ekpaidefsi-g-yropsifion-etous-2022-sta-dimosia-iek>

Υπουργείο Παιδείας (2023, Ιούνιος 29). *Ανακοίνωση βαθμολογιών Πανελλαδικών Εξετάσεων ΓΕ.Λ. και ΕΠΑ.Λ 2023.* <https://www.minedu.gov.gr/news/55832-29-06-23-anakoinosi-vathmologion-panelladikon-eksetaseon-gel-kai-epal-2023>

Υπουργείο Παιδείας (2023, Ιούλιος 27). *Σχετικά με τα αποτελέσματα εισαγωγής των επιτυχόντων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.* <https://www.minedu.gov.gr/baseis-an/56078-27-07-23-a-4>

Υπουργείο Παιδείας (2024, Ιούλιος 25). *Σχετικά με τα αποτελέσματα εισαγωγής: Α) υποψηφίων των πανελλαδικών εξετάσεων έτους 2024 στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση Β) υποψηφίων με σοβαρές παθήσεις, έτους 2024 στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση Γ) υποψηφίων έτους 2024 στις δημόσιες ΣΑΕΚ.* <https://www.minedu.gov.gr/news/58984-25-07-24-sxetika-me-ta-apotelesmata-eisagogis-a-yropsifion-ton-panelladikon-eksetaseon-etous-2024-stin-tritovathmia-ekpaidefsi-v-yropsifion-me-sovares-pathiseis-etous-2024-stin-tritovathmia-ekpaidefsi-g-yropsifion-etous-2024-stis-dimosies-saek>

NEWS 24/7 (2013, Αύγουστος 29). *Οι Πανελλήνιες Εξετάσεις του 2013 σε αριθμούς.* <https://www.news247.gr/paideia/oi-panellinies-exetaseis-tou-2013-se-arithmous/>

Ε. Οπτικοακουστικό Υλικό

Holden, D. & Maros, B. (1964). *Greece without columns*. BBC TV documentary. <https://www.youtube.com/watch?v=YZKTK30sBlw>

Ελληνικά Επίκαιρα, D3237 (1964). *Εγκαίνια του νέου συστήματος σχολικών εξετάσεων από τον Λουκή Ακρίτα*. Ε.Ο.Α., T16511, 00:02:38:03- 00:03:02:10. http://www.avarchive.gr/portal/digitalview.jsp?get_ac_id=3237

Ελληνικά Επίκαιρα, D1988 (1964). *Παρουσίαση αυτοματοποιημένου συστήματος επεξεργασίας των βαθμολογιών των υποψηφίων*. Ε.Ο.Α., T5311, 00:04:43:20- 00:05:14:07. http://www.avarchive.gr/portal/digitalview.jsp?get_ac_id=1988&thid=5287

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

I. Νομοθεσία

Στο Παράρτημα I παρατίθενται τα δύο βασικά νομοθετήματα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1964: Το Ν.Δ. 4379/1964 «Περί Όργανώσεως καί Διοικήσεως τῆς Γενικῆς (Στοιχειώδους καί Μέσης) Ἑκπαιδεύσεως» και το Β.Δ. 378/1964 «Περί τῶν εἰσιτηρίων διαγωνισμῶν ἐν γένει διὰ τὰ Ἀνώτατα Ἑκπαιδευτικά Ἰδρύματα».

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ισχύς των εκπαιδευτικών μέτρων του Ν.Δ. 4379/1964, πλην της δωρεάν παιδείας, θα ανασταλεί από τη δικτατορία του 1967. Με τον Α.Ν. 129/1967 επανεισάγεται η διδασκαλία της καθαρεύουσας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, εκτός από τις τρεις πρώτες τάξεις του Δημοτικού, επαναφέρονται οι εισαγωγικές εξετάσεις από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο, το οποίο γίνεται και πάλι εξατάξιο, καταργείται η επέκταση της υποχρεωτικής φοίτησης στο Γυμνάσιο, ενώ παράλληλα ορίζονται από τρία σε δύο τα έτη φοίτησης στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες. Με τον Α.Ν. 59/1967 καταργείται το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και με τον Α.Ν. 40/1967 αλλάζει ο τρόπος εισαγωγής των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καταργώντας κατά τον τρόπο αυτό τον θεσμό του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1984

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΟΥ
142

ΝΟΜΟΣ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4379

Περί οργάνωσης και διοίκησης της Γενικής (Στοιχειώδους και Μέσης) Έκπαίδευσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντας υπ' όψει τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 5 Οκτωβρίου 1964 σύμφωνον γνώμη της κατά την παράγραφο 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ Βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, άπερασίστην και διατάσσει:

Διάβρωση της Γενικής Έκπαίδευσης.

Άρθρον 1.

1. Η Γενική Έκπαίδευσις περιλαμβάνει την Έκπαιδευσιν Πρώτου Βαθμού (Στοιχειώδη) και την Έκπαιδευσιν Δευτέρου Βαθμού (Μέσην).
2. Έκπαιδευσιν Πρώτου Βαθμού παρέχει το Δημοτικόν Σχολείον επί 2 (2) σχολικών περιόδους (τάξεις).
3. Έκπαιδευσιν Δευτέρου Βαθμού παρέχουν διαδοχικώς δύο τύποι σχολείων: το Γυμνάσιον και το Λύκειον. Είς έκαστον η φοίτησις είναι τριετής. Είς το νεκτερινόν Λύκειον η φοίτησις είναι τετραετής.
4. Είς το Γυμνάσιον εγγράφονται άνω εισαγωγικών εξετάσεων μαθηταί άποφοιτήσαντες του Δημοτικού Σχολείου. Είς το Λύκειον εγγράφονται οι άποφοιτοί του Γυμνασίου κατόπιν εισαγωγικών εξετάσεων.
5. Δημοτικόν Σχολείον, Γυμνάσιον και Λύκειον αποτελούν άυτοτελείς τύποις σχολείων, με ίδιον διευθυντήν, ίδιον διδακτικόν προσωπικόν και ίδιον όργανον.

Ίδρυσις Σχολείων.

Άρθρον 2.

1. Δημοτικά Σχολεία ίδρύονται όπου συγκεντρώνται 15 τωλόχων μαθηταί εκ των έχοντων την ηλικίαν προς φοίτησιν ηλικίαν.
2. α) Διά την ύπαρξιν Δημοτικού Σχολείου μιάς όργανικής θέσεως απαιτούνται 15-40 μαθηταί, δύο όργανικών θέσεων 41-80, τριών όργανικών θέσεων 81-120, τεσσάρων όργανικών θέσεων 121-160, πέντε όργανικών θέσεων 161-200 και 2 (2) όργανικών θέσεων 201-250.
- β) Είς Δημοτικά Σχολεία έχοντα άριθμόν μαθητών υπερβαίνοντα τους 250 ίδρύονται όργανικαί θέσεις περισσότεραι των 2 (2), όχι όμως και περισσότεραι των δώδεκα κατ' άνωλιν ενός διδακτικού προς 40 κατ' άνωτατον όρον μαθητάς.
- γ) Τα Δημοτικά Σχολεία πρόβλεπται, υποβιβάζονται ή καταργούνται επί τη βάση του μέσου όρου των κατ' άνω τριετίας σχολικά έτη εξετασθέντων μαθητών.
3. Η Ίδρυσις, ή κλείρρησις, ή προαγωγή, ή υποβιβασμός, ή διαίρησις και ή συγχώνυσις των δημοτικών σχολείων γίνεται, κατ' άς δεινός διακοπής των μαθημάτων, διά Β. Διατάγματος, έκδομένου μετά γνωμοδότησιν του Περιφερειακού Υπουργικού Συμβουλίου Πρωτοβάθμίου (Στοιχειώδους Έκπαίδευσης), τη προτάσει μόν των Υπουργών Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, δόσεις πρόκειται περί ίδρύσεως ή προαγωγής, τη προτάσει δι' όνομι του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δόσεις πρόκειται περί καταργήσεως, υποβιβασμού, συγχώνυσεως ή διαίρησεως. Κατ' εξαίρεσιν, Ίδρυσις δημοτικού σχολείου δύναται να γίνει και εις άλλην έποχην του έτους.

4. Γυμνάσια και Λύκεια ίδρύονται διά Β. Διατάγματος εκδομένου τη προτάσει των Υπουργών Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, κατ' άς διατάξεις των έπομένων παραγράφων.

5. Συνιστώνται κατ' όνομις Πενταμελείς Επιτροπαι εκ του Νομάρχου, του Προέδρου του Πρωτοδικείου εις το όποιον υπάγεται ή έβρα του Νομού, του άρχιδίου Γενικού Εκπαιδευτικού Μέσης Έκπαίδευσεως (επί περισσότερων του άρχαιότητος), του Διοδοντού Τεχνικών Υπηρεσιών του Νομού και του Διοδοντού Γεωργίας, άναπληρωμένων υπό των νομίμων άναπληρωτών των με Πλήρην των εκ των παρωταμένων άνωτερων. Αι Έπιτροπαι αυτές, άφού σταθίσουν τας εκπαιδευτικάς άνάγκας της περιοχής, άναλίσκων της πυκνότητος του πληθυσμού και της γεωοικονομικής μορφής του τόπου, προτείνουν εις ποίεσ πόλεις, κομμοποιείας και χωρία είναι σκόπιμον να λειτουργούν Γυμνάσια και Λύκεια και, εάν δέν ύπόρχουν ήδη, κατ' άσιν προτεραιότητα πρέπει προδευτικώς να ίδρυθούν.

6. Πρότασις περί ίδρύσεως Γυμνασίου ή Λυκείου δύναται να γίνει έφ' όσον προβλέπεται έλάχιστος άριθμός 40 μαθητών εις την Α' τάξιν αυτών. Ήξίρεσις ως προς το κατώτερον τουτο όρον επιτρέπεται προκειμένου περί σχολείων μικρών νήων, άπομονωμένων συγκοινωνιακώς περιοχών ή άκρικών περιοχών.

7. Αι πρότασις των Έπιτροπών υποβάλλονται, έντός προδουσίας τωπομένης υπό του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εις το Υπουργείον και διαβιβάζονται εις Έπιτροπήν συγκροτούμένην έξ ενός Συμβούλου του κατ' άς διατάξεις του παρόντος Ν.Δ. Ίδρυμένου Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου ως Προέδρου, δύο Διευθυντών του Υπουργείου Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, άρχιμένων μετά των άναπληρωτών των υπό του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του έκάστου Προέδρου του Όργανισμού Σχολικών Κτιρίων. Η Έπιτροπή αυτή λαμβάνουσα υπ' όψει τας ως άνω προτάσεις και τας άνάγκας της εκπαιδευσεως, καθορίζει τον άριθμόν και την σειράν προτεραιότητος των ίδρυέτων σχολείων, συντάσσουσα τον τελικόν πίνακα. Ο πίναξ ούτος κυρώμενος διά πρόβλεψιν του Υπουργικού Συμβουλίου και δημοσιευμένος εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ίσχύει επί μίαν τριετίαν.

8. Ο άνωτέρω πίναξ λαμβάνεται υπ' όψει διά την μελέτην και έκτέλεσιν του προγράμματος Έργων του Όργανισμού Σχολικών Κτιρίων προκειμένου περί διδακτηρίων των σχολείων της Δευτεροβάθμιας Γενικής Έκπαίδευσεως.

9. Τα κατά την έναρξιν της ισχύος του παρόντος Ν. Δ. λειτουργούντα Γυμνάσια πρώτης βαθμίδας διατερούνται μετατρέποντα από του σχολικού έτους 1964—1965 εις Γυμνάσια κατά την έννοιαν του παρόντος Ν. Δ. Τα ειασίμως κατευθύνσεις λειτουργούντα πλήρη Γυμνάσια διατερούνται άλλ' από του σχολικού έτους 1964—1965 αι τρεις πρώται τάξεις αὐτῶν μετατρέπονται εις Γυμνάσιον κατά την έννοιαν του παρόντος Ν.Δ., αι δὲ τρεῖς τελευταῖαι τάξεις εις Λύκειον ἐνταύτου τύπου, ἐξαιρέσει τῶν Οικονομικῶν καὶ Ναυτικῶν Γυμνασίων, τῶν ὁποίων αι τρεῖς τελευταῖαι τάξεις διατερούσιν: ἀντιστοίχως ὡς Οικονομικὸν καὶ Ναυτικὸν Λύκειον. Περὶ τῆς μετατροπῆς ἐκδίδεται ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δημοσιευμένη εἰς τὴν ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

10. Ἀπὸ τῆς ισχύος τοῦ παρόντος Ν.Δ. ἀπαγορεύεται ἡ ἰδρυσις Γυμνασίων καὶ Λυκείων πρὸ τῆς κορῆσεως τοῦ κατὰ τὸ ἀνω Πλίνκιος σχολείου δευτεροβαθμίου Γενικῆς Ἑκπαίδευσως τῆς Χώρας.

Παροχὴ δωρεάν τῆς Ἑκπαίδευσως.

Ἄρθρον 3.

1. Ἡ ἐκπαίδευσις εἰς ὅλας τὰς βαθμίδας παρέχεται δωρεάν ὑπὸ τῶν δημοσίων σχολείων καταργουμένων τῶν πάσης φύσεως ὑποχρεωτικῶν οικονομικῶν ἐπιβαρύνσεων τῶν μαθητῶν (ὑπὸ μορφήν τελῶν, ἐντάξεων, εἰσφορῶν, ἐξατάσεων). Αἱ καίμεναι περὶ τῶν τῶν Σχολικῶν Ταμείων διατάξεις διατερούσιν ἐν ἰσχύϊ πλὴν ἐκείνων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιβάλλονται ὑποχρεωτικαὶ εἰσφοραί.

2. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐγγράφονται κατ' ἔτος πιστώσεις δι' ἐπιχορήγησιν τῶν Σχολικῶν Ἑρρετιῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐν γένει ἀναγκῶν αὐτῶν. Ἡ κατανομή τῶν πιστώσεων τούτων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κατὰ Ἐπιθεωρήσεις πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) καὶ Γενικὰς Ἐπιθεωρήσεις δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἑκπαίδευσως, ἀναλόγως τοῦ τύπου τῶν σχολείων ἐκαστῆς περιφέρειας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τμημάτων αὐτῶν.

3. Ἐπίσης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐγγράφονται κατ' ἔτος πιστώσεις προορίζονται διὰ τὴν δωρεάν μεταφορὰν εἰς τὸ σχολεῖον τῶν εἰς μέρκην ἀποστάσιν ἀπὸ τούτου οὐκ ὀκνητῶν μαθητῶν κατὰ τὰ ἐτῆ τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως καὶ διὰ τὴν παροχὴν εἰς μαθητὰς γεμάτους καὶ βεβλίων. Ἡ κατανομή τῶν πιστώσεων τούτων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κατὰ Ἐπιθεωρήσεις πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) καὶ Γενικὰς Ἐπιθεωρήσεις δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἑκπαίδευσως.

Ἡ ὑποχρεωτικὴ Ἑκπαίδευσις.

Ἄρθρον 4.

1. Ἀπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι κατοικοῦντες παῖδες Ἑλλήνων πολιτῶν καὶ τῶν δύο φύλων ὑποκίπνται εἰς ὑποχρεωτικὴν ἐκπαίδευσιν ἀπὸ τοῦ ὅου (ἥτοι τοῦλάχιστον ἡλικίας 5 ἐτῶν καὶ ἐξ ἡμῶν κατὰ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους τῆς εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον ἐγγραφῆς τῶν) μέχρι τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν. Ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται μόνον ἐκ τῆς λεγισχυτικῆς πράξεως γεννήσεως.

Ἡ ὑποχρεωτικὴ ἐκπαίδευσις περιλαμβάνει τὴν φοίτησιν εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον καὶ ἐν συνεχείᾳ εἴτε εἰς Γυμνάσιον γενικῆς ἐκπαίδευσως εἴτε εἰς Γυμνάσιον ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμοῦ.

2. Ἡ ὑποχρεωτικὴ φοίτησις ἐπὶ μίαν τριετίαν πλέον τῆς ἥδη ὑποχρεωτικῆς ἐξέτασις ἐπιβάλλεται σταδιακῶς, ἡ δὲ σειρά τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς καθορίζεται ἐκαστοτε διὰ Βασιλικὸν Διάταγματος ἐκδιδόμενον προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οικονομικῶν, εἰδὺς ὡς ἐξοριστικῶς: αἱ διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἀναγκαῖας προϋποθέσεις (διδακταί, σχολικὴ ἐξοπλισμὸς, διδακτικὸν προσωπικόν, εὐχέρεια μεταφορᾶς τῶν μαθητῶν).

Ἡ νεοαλληνικὴ γλῶσσα εἰς τὰ σχολεῖα.

Ἄρθρον 5.

1. Ἡ συντεταγμένη καὶ ἀνευ ἰδιοματισμῶν Δημοτικῆ, ὡς ἔχει διαμορφωθῆ εἰς πανελλήνιον ἐκπαιδευτικὸν ὄργανον ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τῶν δοκίμων συγγραφέων τοῦ Ἑθνικοῦ, χρησιμοποιοῦται ἐλευθέρως εἰς τὸν γραπτὸν καὶ τὸν προφορικὸν λόγον ἀπὸ τῶν διδασκόντων καὶ τῶν διδασκόμενων εἰς ὅλας τὰς βαθμίδας τῆς Ἑκπαίδευσως, ἀπὸ τῆς κατωτάτης μέχρι καὶ τῆς ἀνωτάτης.

2. Ἡ Δημοτικὴ εἶναι ἡ γλῶσσα τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν βιβλίων τοῦ. Οἱ μαθηταὶ τῶν δύο τελευταίων τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἀναγινώσκουν περικύβητος ἐκ τῶν Ἑξαγγελίων καὶ καίμεναι τῆς Καθαρεούσης ἀπλῶς διὰ τὴν ἐξεικονισμένην πρὸς αὐτά.

3. Γραμματικὴ καὶ Σύνταξις τῆς Καθαρεύουσας διδάσκονται εἰς τὸ Γυμνάσιον καὶ τὸ Λύκειον, ἐν συνάρτησιν πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Δημοτικῆς καὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης εἰς ὅσας τάξεις ἡ Ἀρχαία γλῶσσα διδασκείται. Ἐκ παραλλήλου οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων τῆς Δευτεροβαθμίου Ἑκπαίδευσως συμπληρώνουν καὶ συστηματοποιοῦν τὰς γραμματικὰς καὶ συντακτικὰς γνώσεις τῶν εἰς τὴν κυρίαν τῆς Δημοτικῆς, ἔχοντες ὡς πρότυπα καίμεναι Νεοαλλήνων συγγραφέων διακρινόμενα διὰ τὴν λογοτεχνικὴν ἀξίαν καὶ τὴν πειθαρχίαν τῆς γλώσσης τῶν.

Συγγραφεὶς—Κρίσις Διδακτικῶν Βιβλίων.

Ἄρθρον 6.

1. Ἡ συγγραφεὶς τῶν ἐκδιδόμενων ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων Ἀναγνωστικῶν καὶ Βοηθητικῶν βιβλίων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καθὼς καὶ τῶν Διδακτικῶν βιβλίων τοῦ Γυμνασίου καὶ τοῦ Λυκείου δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων νὰ ἀνατίθεται ἀνευ διαγωνισμοῦ εἰς ἀνεγνωρισμένον κύριον λογοτέχνη καὶ ἐπιστήμονα, καθὼς καὶ εἰς ἐκπαιδευτικούς λειτουργοὺς διακρινόμενους διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἢ λογοτεχνικὴν τῶν ἀξίαν. Οἱ ἀνωτέρω ἐπιλέγονται ἐκ πίνακος συστασμένου ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν παρ. 3 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ἐπιτροπῆς. Διὰ τὰ Μαθηματικά, τὰς Φυσικὰς Ἐπιστήμας καὶ τὴν Γεωγραφίαν ἐπιτρέπεται καὶ ἡ μετάφρασις ἢ διασκευή καταλλήλων ξένων βιβλίων, πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν καὶ τῶν διδασκόντων.

2. Ἡ ἐπιλογή τῶν πρὸς μετάφρασιν ἢ διασκευήν ξένων βιβλίων γίνεται ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Ν.Δ. ἰδρυμένου Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ἡ δὲ μετάφρασις ἢ διασκευή τούτων δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ νὰ ἀνατίθεται εἰς κατάλληλα εἰδικὰ πρόσωπα, ἐργαζόμενα ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τὴν παρακολούθησιν καὶ τὴν ἐλεγχον τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

3. Πᾶν βιβλίον προορίζον διὰ σχολικὴν χρῆσιν προηγουμένως πρέπει νὰ τύχῃ κρίσεως καὶ ἐγκρίσεως ὑπὸ Ἑπιτροπῆς συγκροτούμενης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐπὶ διετείᾳ ἡμερίᾳ ἐξ ὧν ἐκδύναται ἡ Παράθεσις τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, διακρινόμενον ἐπιστήμονα καὶ λογιῶν ἀνεγνωρισμένου κύρους (κατὰ κατηγορίαν βιβλίων).

4. Τὰ τῆς συνδέσεως καὶ λειτουργίας τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων, καθὼς καὶ τὰ τῆς διανομῆς τῶν κριτῶν εἰς τὰ μέλη αὐτῶν καθορίζονται διὰ Βασιλικὸν Διάταγματος ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

5. Εἰς τὸ ἀρθρον 7 τοῦ Νόμου ὁπ' ἀριθ. 3215/1951 προστίθεται 4η παράγραφος ἔχουσα οὕτω:

«4. Ὁ ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ εἰσάγόμενος χάρτης διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων πρὸς ἐκτύπωσιν σχολικῶν βιβλίων καὶ ἐντύπων ἀπαλλάσσεται παντὸς δασμοῦ, εἰσφορᾶς, λειψῶν φόρων καὶ τελῶν ὡς καὶ τελῶν χαρτοσήμου.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἰσχύει ἀπὸ τῆς Ἀπριλίου 1964 καὶ ἐντέθεν.

Τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον.

Ἀρθρον 7.

1. Τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον προορίζεται:

α) Νὰ δώσῃ τὰς βάσεις τῆς ὀρθοπεδατικῆς, ἠθικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀγωγῆς τῶν μαθητῶν.

β) Νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τὰ στοιχεῖα τῆς ἐγκυκλίου μορφώσεως κατὰ τὸν τρόπον προαρμοζόμενον εἰς τὴν ἐμπειρίαν, τὴν ἀντίληψιν καὶ τὸν συναισθηματικὸν κόσμον τῶν καὶ

γ) Νὰ ὁπλίῃ αὐτοὺς μὲ γνώσεις καὶ δεξιότητας διὰ τὸν ἄγωνα τῆς ζωῆς.

2. Τὰ εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον διδασκόμενα μαθήματα εἶναι: Ὀρθοπεδατικά, Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, Μελίτη τοῦ περιβάλλοντος, Ἱστορία, Μαθηματικά, Στοιχεῖα Φυσικῆ, Ἐπιστημῶν, Γεωγραφία, Τεχνικὰ, Ὠικὴ, Γυμναστική.

3. Τὸ Ἀναλυτικὸν καὶ Ὁλολόγον Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καθορίζεται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀρθοπεδατικῶν μετὰ προηγουμένη γνωμοδότησιν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ἐφαρμοζόμεναι δὲ προοδευτικῶς ἀπὸ τῆς Α' πρὸς τὴν Στ' τάξιν, τοῦ πρώτου σταδίου περιλαμβανόντος τὴν Α' καὶ Β', τοῦ δευτέρου τὴν Γ' καὶ Δ' καὶ τοῦ τρίτου τὰς ὑπολοίπους τάξεις.

Τὸ Γυμνάσιον.

Ἀρθρον 8.

1. Τὸ Γυμνάσιον προορίζεται νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐγκυκλίον μόρφωσιν τὴν παρεχόμενην ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ νὰ ὁψώσῃ τὴν ἐπαγγελματικὴν καὶ διὰ καθὲ ἀνδρῶν γνώσεων, συμφώνως πρὸς τὰς πρὸς τὴν ἀπαιτήσιν τῆς ἐποχῆς μας.

α) Ἡ ὀρθοπεδατικὴ ἀγωγή τῶν μαθητῶν κατὰ τὰ δόγματα καὶ τὰ διδάγματα τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Θεολογίας καὶ ἡ ἠθικὴ καὶ ἠθικὴ διαπαιδαγώγησις αὐτῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς χώρας.

β) Ἡ καθοδήγησις τῶν μαθητῶν μὲ σκοπὸν νὰ προσπλάσσουν οὗτοι τὸν Ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν Κόσμον, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν τέχνην τοῦ καὶ νὰ γνωρίσουν σφοδρὰ ἔργα τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς τῶν νεωτέρων χρόνων.

γ) Ἡ παρέργησις τῶν μαθητῶν πρὸς τὴν στοιχειωμένην ἐργασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος, καθὼς καὶ ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς αὐτῶν.

2. Διδασκόμενα εἰς τὸ Γυμνάσιον μαθήματα εἶναι: Ὀρθοπεδατικά, Ἀρχαῖα Ἑλληνικὴ Γραμματεία, Νέα Ἑλληνικά (Νέα Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία), Ἑξήν Γλῶσσα (Ἀγγλικά ἢ Γαλλικά), Ἱστορία, Μαθηματικά, Φυσικὰ Ἐπιστήμη, Γεωγραφία, Ὑγιανή, Στοιχεῖα τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος, Καλλιτεχνικὸν Σχέδιον, Μουσικὴ (μετὰ ἀφορμῶν ἀξιολόγων μουσικῶν ἔργων), Γυμναστικὴ καὶ ἑθνικὰ χοροὶ, Πρακτικαὶ Γνώσεις περὶ τὰ κύρια ἐπαγγέλματα. Στοιχεῖα Οἰκονομικῆς Οἰκονομίας, Νοσηλευτικῆς καὶ Παιδαγωγικῆς διὰ τὰς μεθόδους. Βασικὰ μαθήματα θεωροῦνται: Τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, τὰ Νέα Ἑλληνικά, τὰ Μαθηματικά, τὰ Φυσικὰ, ἡ Ἱστορία καὶ ἡ Ἑξήν Γλῶσσα.

3. Εἰς τὸ Γυμνάσιον ἡ διδασκαλία τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς γίνεται ἐκ δοκιμῶν μεταστρέφειν κλασσικὸν ἔργον εἰς τὴν Νεοελληνικὴν. Εἰς τὰς εἰδικὰς διὰ σχολικὴν χρῆσιν ἐκδόσεις τῶν ἔργων τούτων ὅταν εἶναι πιεζή, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τυπωμένον τὸ ἀρχαῖον κείμενον ἀπέναντι τῆς μεταφραστικῆς, ὥστε νὰ δύναται ὁ μαθητὴς νὰ λάβῃ στοιχειώδη γνώσιν τοῦ Ἀττικοῦ Λόγου.

4. Ἡ πρώτη προσέλευσις τῶν μαθητῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν γίνεται εἰς τὴν τρίτην τοῦ Γυμνασίου διὰ τριῶν καὶ ἑξῶς διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς τοῦ Ἀττικοῦ Λόγου μετὰ ἐρατικῶν ἀσκήσεων ἐκ περιουσιῶν ἀρχαίων κειμένων.

4. Τὸ Ἀναλυτικὸν καὶ Ὁλολόγον Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ Γυμνασίου καθορίζεται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀρθοπεδατικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου,

ἐφαρμόζεται δὲ προοδευτικῶς κατὰ ἐνιαυτοὶ στάδια ἀπὸ τῆς κατωτέρας πρὸς τὴν ἀνωτέραν τάξιν.

Ἀρθρον 9.

1. Ὃπου τῆς κειμένης Νομοθεσίας διὰ τὴν ἐγγραφήν εἰς σχολὰς ἢ διὰ τὴν εἰσοδὸν εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πρόκλησιν εἰς Ὑπουργικὰς Δημοσίας Δικαίας ἀπαιτεῖται ἀπολυτήριον καλῶς Ἑλληνικοῦ Σχολείου, ἢ ἐνδεικτικὸν τῶν δύο ἢ τριῶν τάξεων τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Ν.Δ. λειτουργούντος Γυμνασίου, γίνεται δεκτὸν καὶ τὸ ἀπολυτήριον τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Ν. Δ. ἱδρυμένου Γυμνασίου.

2. Ὃπου τῆς κειμένης Νομοθεσίας ὡς τυπικὸν πρὸς τὴν ἀπαιτεῖται ἀπὸ ἑστῆς Δημοτικῆς Σχολείου, δύναται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδόμενον τὴν προτάσει τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν νὰ ἐπιβληθῇ ὡς τυπικὸν πρὸς τὸ ἀπολυτήριον τοῦ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Ν. Δ. ἱδρυμένου Γυμνασίου.

Τὸ Λύκειον.

Ἀρθρον 10.

1. Τὸ Λύκειον προορίζεται νὰ προσεῖρῃ κλειστοτέρην ἐγκυκλίον μόρφωσιν εἰς τοὺς νέους, οἱ ὅποιοι θὰ προωθηθῶν εἰς ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα ἢ εἰς θέσεις (Δημοσίαν ἢ ἱδιωτικὴν ὑπηρεσίαν) ἀπαιτούσας προσόντα ἀνωτέρου ἐπέπεδου, καθὼς καὶ νὰ προσεργασθῶσιν τοὺς μέλλοντας νὰ ἐροτήσων εἰς ἀνωτάτας Σχολὰς. Εἰς τὸ Λύκειον οἱ μαθηταὶ πρέπει:

α) Νὰ ἐμβαδύνουν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ νὰ κατανοήσουν τὸν ρόλον τῆς ὀρθοδόξου εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

β) Νὰ ἐξεργασθῶσιν τὴν πειραματικὴν τὴν διὰ τῆς μελέτης τῶν ἔργων τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς φιλολογίας (κατὰ κύριον λόγον εἰς τὸ πρῶτον πτυχον) καὶ νὰ ἐκτελέσων τὴν ἀξίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καὶ Χριστιανικῆς γραμματικῆς καὶ Τέχνης.

γ) Νὰ μελετήσων ἱστορικῶς τὴν Ἑλληνικὴν γραμματικὴν τῶν μέσων καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ τὰς μεγάλας μορφὰς τῆς πνευματικῆς ἱστορίας τῆς περιόδου τούτης.

δ) Νὰ γνωρίσων πληρέστερον καὶ εὐκρινέστερον τὴν δομὴν καὶ τοὺς νόμους τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ κόσμου καὶ νὰ ἐπιβυθίσων τὴν καλλιτέραν πρὸς αὐτὸν προσαρμογὴν.

2. Τὰ διδασκόμενα εἰς τὸ Λύκειον μαθήματα εἶναι: Ὀρθοπεδατικά, Ἀρχαῖα Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ γραμματεία, Νέα Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ γραμματεία, Ἑξήν γλῶσσα (Ἀγγλικά ἢ Γαλλικά), Γενικὴ Ἱστορία καὶ Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ, Μαθηματικά καὶ Κοσμογραφία, Φυσικὰ Ἐπιστήμη, Στοιχεῖα Φιλοσοφίας (εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Φιλοσοφίαν, λογικὴ καὶ μεθοδολογία τῶν ἐπιστημῶν) καὶ Ψυχολογίας, Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Κοινωνιολογίαν, Στοιχεῖα τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος καὶ τοῦ Δικαίου, Στοιχεῖα Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης, Ὑγιανὴ καὶ Γυμναστική. Ὡς πρὸς Νοσηλευτικὴν, Παιδαγωγίαν καὶ Οἰκονομίαν διὰ τὰς μεθόδους. Βασικὰ μαθήματα θεωροῦνται: Τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, τὰ Νέα Ἑλληνικά, τὰ Μαθηματικά, τὰ Φυσικὰ, ἡ Ἱστορία καὶ ἡ Ἑξήν γλῶσσα.

3. Ὁ τύπος τοῦ Λυκείου εἶναι κατὰ τοὺς καθορισμένους σκοποὺς καὶ τὸ πρόγραμμα μαθημάτων, ἐνίκως, καταργούμενης τῆς διακρίσεως μεταξὺ Γυμνασίου θεωρητικῆς κατεδύσεως (κλασσικῶν) καὶ Γυμνασίου πρακτικῆς κατεδύσεως (Πρακτικῶν Λυκείων).

4. Τὸ Ἀναλυτικὸν καὶ Ὁλολόγον Πρόγραμμα τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Λυκείου περιέχει ὡς διδασκαλίαν κοινὰς δι' ὅλους τοὺς μαθητὰς τῆς αὐτῆς τάξεως καὶ ὡς διδασκαλίαν ἡ μαθήματα κατ' ἐπιλογὴν τῶν μαθητῶν. Διὰ τῆς μεθόδου τούτης διαμορφώνεται διὰ κύριον σκοπὸν, τοῦ πρώτου μὲ ἐνισχυμένα τὰ φιλολογικὰ καὶ ἱστορικά, τοῦ δευτέρου μὲ ἐνισχυμένα τὰ μαθηματικὰ καὶ φυσικὰ μαθήματα. Οἱ μαθηταὶ ἀπὸ τῆς Β' τάξεως τοῦ Λυκείου παρεκλογεῖσθαι ὑποχρεωτικῶς τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον κύριον μαθημάτων, κατόπιν ἐπιλογῆς ἐπιτερουμένης τῆς κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους μετακινήσεως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον κύριον εἰς τὴν Γ' τάξιν τοῦ Λυκείου ἢ καὶ εἰς τὴν Β' διὰ τοὺς ἀπορ-

ριεταμένους κατά τὰς προαγωγικάς εξετάσεις από τῆς Β' πρὸς τὴν Γ' τάξιν. Διὰ Βασ. Διατάγματος ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δίδονται νὰ δημιουργηθοῦν καὶ ἑτεροὶ κύριοι σπουδῶν διὰ καθορισμοῦ ἄλλων μαθημάτων ἐπιλογῆς.

5. Εἰς τὰ κατ' ἐπιλογὴν μαθήματα ἀνήκουν, πλὴν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἀρθρου, τὰ Λατινικά, τὸ Γερμανικὸν Σχολικόν καὶ τὸ Ἑλλοδόθεν Σχολικόν. Τὰ μαθήματα ταῦτα εἶναι προαιρετικά.

6. Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ παρόντος ἀρθρου διαμέρισις κύκλων σπουδῶν δι' ἑκαστον Λυκαίον γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἀνεκκαίμενης κατ' ἔτος, κατόπιν προτάσεως τοῦ ἀρμοδίου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπεται αὐτῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν μαθητῶν, ἡ ἀριθμητικὴ ἀπάρκεια τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἡ ὑπαρξὶς ἐπαρκῶν χώρων. Μὴ καθιστάμενης δυνατός τῆς ἐκδόσεως τῆς ὡς ἀνω υπογραμμικῆς ἀποφάσεως ἐφαρμόζεται ἐνίοτε τύπος προγράμματος.

7. Τὸ ἀναλυτικὸν καὶ ὁλοκληρὸν πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ Λυκαίου καθορίζεται διὰ Βασ. Διατάγματος ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ἐφαρμόζεται δὲ προαιρετικῶς κατὰ ἐνέκαστα στάδια ἀπὸ τῆς κατωτέρης πρὸς τὴν ἀνωτέραν τάξιν.

8. Κατὰ τὴν πρόκλην ἐφαρμογὴν τοῦ παρίντος Ν.Δ. εἰς τὴν Α' τάξιν τῶν δι' αὐτὸν ἱδρυμένων Λυκαίων ἐγγράφονται οἱ κακηνίμοι ἐνδεικτικῶν προαγωγῆς ἐκ τῆς τρίτης καθὼς καὶ οἱ ἀπορριφθέντες ἢ ἀπορριπτόμενοι ἐκ τῆς τετάρτης τάξεως, εἰς τὴν δευτέραν τάξιν οἱ κακηνίμοι ἐνδεικτικῶν προαγωγῆς ἐκ τῆς τετάρτης τάξεως καὶ οἱ ἀπορριφθέντες ἢ οἱ ἀπορριπτόμενοι ἐκ τῆς πέμπτης τάξεως, καὶ εἰς τὴν τρίτην τάξιν οἱ κακηνίμοι ἐνδεικτικῶν προαγωγῆς ἐκ τῆς πέμπτης τάξεως ἢ οἱ ἀπορριφθέντες ἢ οἱ ἀπορριπτόμενοι ἐκ τῆς ἑκτης τάξεως τῶν κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρίντος Ν.Δ. λειτουργούντων Γυμνασίων.

9. Τὰ μαθήματα τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Κοινωνιολογίαν, τῶν Στοιχείων τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος καὶ τοῦ Δικαίου, καὶ τῶν Στοιχείων Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης διδασκονται κατόπιν εἰδικῆς μετοπισκευῆς ἀπὸ πτυχούχων τῶν Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων, τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, καὶ τῆς Παιδείας Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Διὰ Β.Δ. ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δίδονται ρυθμιζοῦν οἱ λεπτομέρειες τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρίντος παραγράφου.

Ἄρθρον 11.

1. Εἰς ὅσας πόλεις ἔδρουν πλέονον τοῦ ἐνὸς σχολεῖα Δευτεροβάθμια Γενικῆς Ἐκπαίδευσως, οἱ εἰς αὐτὰ ὁργανικῶς ἀνήκοντες καθηγηταὶ τῶν διαφόρων εἰδικοτήτων συμπληροῦν τὰς ὑποχρεωτικὰς ὥρας διδασκαλίας εἰς ἑτέρα σχολεῖα τῆς αὐτῆς πόλεως πλὴν ἐκείνου εἰς τὸ ὅποιον ὁργανικῶς ἀνήκουν.

2. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προηγουμένης παραγράφου συνέχονται εἰς σύστασιν οἱ Διευθυνταὶ τῶν σχολείων τῆς πόλεως τῆς αἰτήσεως ἐνὸς τοῦλάχιστον ἐξ αὐτῶν, ὅσους παρίσταται ἀνάγκη, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀνωτέρου κατὰ βαθμὸν καὶ ἐπὶ ὑποεὐλόγητον τοῦ ἀρχαιότερου, καὶ ἀπορροαῖον σχετικῶς.

3. Ἐν περιπτώσει διαρκείας ἀπουσίας ἐπὶ τοῦ ὅλματος ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς περιφέρειας, εἰς τὴν ὅποιαν ὑφίσταται τὰ σχολεῖα τῆς πόλεως.

Ἄρθρον 12.

1. Τὰ τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τοῦ σχολικοῦ καὶ διδακτικοῦ ἔτους, τῶν ἐγγραφῶν, μεταεγγραφῶν, πινῶν, ροιτήσεως, τῶν πύξων φύσεως ἐξετάσεων, τῆς βαθμολογίας κ.λπ. τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς Πρωτοβάθμιας καὶ τῆς Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσως καθορίζονται διὰ Βασ. Διατάγματος, ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

2. Τὰ κατὰ τὴν ὁργανικὴν σύνθεσιν τῶν Γυμνασίων καὶ Λυκαίων εἰς διδακτικὴν καὶ ὑπηρετικὴν προσωπικὴν ρυθμι-

ζονται διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων, ἐκδιδόμενων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν. Τὰ δὲ ἀφορροῦντα εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῶν Γυμνασίων καὶ Λυκαίων, τὴν διαδικασίαν καταρτίσεως ἢ συμπλήσεως αὐτῶν, τὴν διαίρεσιν τῶν τάξεων αὐτῶν εἰς τμήματα, τὴν εἰς αὐτὰ συμφοίτησιν ἀρρέων καὶ θηλέων, τὰς ὥρας ὑποχρεωτικῆς διδασκαλίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, τὰς ἀρμοδιότητας τῶν Διευθυντῶν, Ὑποδιευθυντῶν καὶ τοῦ λοιποῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, τὴν λειτουργίαν, τὴν διάρκειαν σπουδῶν καὶ τὸ πρόγραμμα μαθημάτων τῶν νυκτερνῶν Γυμνασίων, Λυκαίων καὶ Παραρτημάτων, τὴν ἀντιστοιχίαν τῶν τάξεων αὐτῶν πρὸς τὰς τάξεις τῶν λοιπῶν σχολείων τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ὡς καὶ τὴν ρύθμισιν παντὸς ζητήματος τὸ ὅποιον ἐνδεχομένως δὲ παρουσιασθῇ λόγῳ τῆς μεταβάσεως ἐκ τοῦ σήμερον ἰσχύοντος σχολικοῦ καθεστώτος εἰς τὸ νέον, κανονίζονται διὰ Βασ. Διατάγματος, ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν Ἀπολυτήριον.

Ἄρθρον 13.

1. Ὁ τίτλος, ὁ δίδοντας εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς εὐδοκίμως περαίνοντας τὰς σπουδὰς τῶν εἰς τὸ Λυκαίον, ἐνομαζέται Ἀπολυτήριον Λυκαίου. Τοῦτο πιστοποιεῖ τὴν ἐπιτυχὴ ἀτέλει τῆς Δευτεροβάθμιας Γενικῆς Ἐκπαίδευσως καὶ ἀποτελεῖ ἀπρόσβην ἐκεί ὅπου κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε νομοθεσίαν ἀπαιτεῖται ἀπολυτήριον Γυμνασίου. Δὲν παρέχει ὅμως εἰς τὸν κάτοχον τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικὰ Ῥημάτια, τὴν Ἑθνικὴν Ἀκαδημίαν Σωματικῆς Ἀγωγῆς, τὰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας, τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς Οἰκονομικῆς Οἰκονομίας καὶ τὰς Σχολὰς Νηπιαγωγῶν.

2. Οἱ ἐπιδοκῶντες νὰ ἀποκτήσουν τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀπόρριπτον Λυκαίου ἢ ἄλλων Σχολῶν, τῶν ὁποίων τὰ πτυχία κατὰ τὴν κεκλιμένη νομοθεσίαν δίδουν δικαίωμα ροιτήσεως εἰς Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικὰ Ῥημάτια, ὁρροῦν νὰ τύχουν Εἰδικὸν Τίτλον, τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτήριου, προσερχόμενοι εἰς ἐξετάσεις ἐπὶ ὁρισμένον μαθημάτων, αἱ ὅποιαι εἰς τοκτὸν χρόνον διενεργοῦνται εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Χώρας ἐνὸς τῶν Ἐπιτροπῶν ἐκ λειτουργῶν τῆς Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσως, προεπιλεγόμενων ὑπὸ Καθηγητῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ῥημάτων, Κληρικῶν, Σπουδαστῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ προσερχόμενων Μέσων Ἐμπορικῶν Σχολῶν δύνανται ἐπίσης νὰ προσέρχονται εἰς τὰς ἐξετάσεις διὰ νὰ τύχουν τοῦ εἰδικοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτήριου πρὸς ἐγγράφην εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολήν.

3. Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν Ἀπολυτήριον εἶναι δύο τύπων. Ὁ πρῶτος δίδει τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὴν Θεολογικὴν, τὴν Φιλοσοφικὴν καὶ τὴν Νομικὴν Σχολὴν τῶν Πανεπιστημίων, ὁ δεύτερος εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν, τὴν Ἱατρικὴν, τὴν Ὀδοντιατρικὴν, τὴν Κτηνιατρικὴν, τὴν Γεωπονικὴν καὶ Δασολογικὴν καὶ τὰς Σχολὰς τοῦ Πολυτεχνείου. Ἀρροῦνται θεωροῦνται ἰσχυρὰ διὰ τὴν ἐγγράφην εἰς ὅσας τὰς λοιπὰς Σχολὰς.

4. Διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ γενικοῦ βαθμοῦ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτήριου συνυπολογίζονται, ἐφ' ὅσον ὁ ὑποψήφιος ἐπιτυγχάνει εἰς τὰς πρὸς ἀπόκτησιν τοῦτου ἐξετάσεις, καὶ οἱ κατὰ συντελεστὴν γενικὸν βαθμὸν ἑτήρειας προδόν, οἱ ἀναγραφόμενοι εἰς τὸ ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς τὸ ἐκ τῆς Β' πρὸς τὴν Γ' τάξιν τοῦ Λυκαίου καὶ εἰς τὸ Ἀπολυτήριον τοῦ Λυκαίου τοῦ μέσου ὅρου τῶν δύο τῶντων βαθμῶν ἀποτελοῦντος ἑνὸς βαθμοῦ. Διὰ τοὺς ἀπορροῦντας ἐξ ἰδιωτικῶν Λοκαίων συνυπολογίζεται μόνον ὁ βαθμὸς τοῦ Ἀπολυτήριου τοῦ Λυκαίου.

5. Μὲ βάσιν τὸν γενικὸν βαθμὸν ἐγγράφονται κατὰ πινῶν ἐπιτυχίας οἱ ὑποψήφιοι εἰς τὰς Σχολὰς τῆς προτιμίας τῶν ἀνω εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων καὶ ἐνὸς τοῦ δι' ἐκαστὴν Σχολὴν ὁρισμένου ἐκαστοτε ἀριθμοῦ εἰσπαικτῶν. Τῶν ὑποεὐλόγητων ὑποψηφίων ἢ πρὸς ἐγγράφην προτεραιότητα καθορίζεται μὲ βάσιν τοὺς εἰδικούς εἰς τὰ ἐξετάσθεντα μαθήματα βαθμούς κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἐκαστὴν Σχολὴν

καθοριζόμενα διά του Βασιλικού Διατάγματος του προβλεπόμενου υπό της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.

6. Οι επιθυμούντες να βελτιώσουν τον βαθμόν του 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου των δύνανται να υποβληθώσιν εκ νέου εις όλικας εξετάσεις κατά τας έπομένους περιόδους. Εις τήν περίπτωσιν κατά την νέαν εξέτασιν σπαιώσων κατωτέρως επιδόσεις, ισχύει δι' αυτούς ο παλαιός τίτλος.

7. 'Εξεταστέα μαθήματα είναι τα βασικά μαθήματα του Λυκείου ως ταύτα καθορίζονται εις την παράγραφον 2 του άρθρου 10 του παρόντος, επί πλέον δε τα Λατινικά διά τους υποψήφιους των Σχολών Θεολογικής, Φιλοσοφικής και Νομικής και Σχέδιον (έλευθέριον και γραμμικόν) διά τους υποψήφιους των 'Αρχιτεκτονικών Σχολών. 'Η διδασκαλία του Σχεδίου (έλευθέριον και γραμμικόν) εις τήν Λυκείον δύναται να ανατίθεται επί όριστην άνεμοσθήει εις 'Αρχιτέκτονες ή πυγμαύχους τής Σχολής Καλών Τεχνών. Τα μαθήματα των Ξένων Γλωσσών και του σχεδίου (έλευθέριον και γραμμικόν) θά περιληφθώσιν εις τας εξετάσεις του 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου εις χρόνον, ό οποίος θά καθιερωθή δι' αποφάσεως του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Μέχρι τής έκδόσεως τής αποφάσεως ταύτης, διά τήν σχεδίων (έλευθέριον και γραμμικόν) οι έγγραφοίμοι εις τήν 'Αρχιτεκτονικήν Σχολήν του 'Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης υποχρεούνται κατά τήν τέλος του πρώτου έτους σπουδών να εξέτασθώσιν εις τήν Σχέδιον (τεχνικόν και έλευθέριον) ενώπιον των καθηγητών τής οικείας Σχολής και εάν έπιτύχουν συνεχίζουν τας σπουδάς των, άλλως αποκλείονται τής περαιτέρω φοιτήσεως δύναμενοι άνευ έτέρως διαταχέσεως να μεταγγραφήσιν εις τήν πρώτον έτος σπουδών άλλης 'Ανώτατης Σχολής, διά την οποίαν ισχύει ο τύπος του 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου των. Αί άνωτέρω εξετάσεις διενεργούνται τόν 'Ιούνιον. Οι άποτυχόντες δικαιούνται επανεξετάσεως κατά τήν έπόμενην Σεπτέμβριον.

8. Τά τής συγκροτήσεως των 'Επιτροπών, ή όλη των μαθημάτων των εξεταζομένων κατά τας εξετάσεις προς άπόκτησιν 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου, ό συντελεστής έκάστου, καθώς και ό συντελεστής των βαθμών του ένδεικτικού προαγωγής από τής Β' προς τήν Γ' Λυκείου και του άπολυτηρίου του Λυκείου, εις τήν υπολογιστέον του γενικού βαθμού, ό χρόνος, ό τόπος και ό τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων, ό τρόπος τής κρίσεως και τής βαθμολογίας των γραπτών, καθώς και τά τής έπιλογής των υποψηφίων κατά τήν προέλευσιν των προς έγγραφήν εις τας Πανεπιστημιακάς και τας λοιπάς Σχολάς μεταγγραμμενικής εκπαιδεύσεως, καθορίζονται διά Βασιλικού Διατάγματος έκδομένου τρεις τούλάχιστον μήνας πρό των εξετάσεων, προτάσει του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

9. Τό 'Ακαδημαϊκόν 'Απολυτήριον θά ισχύει από του ακαδημαϊκού έτους 1965—1966. Από του έτους τούτου καταργούνται οι εισιτήρια διαγωνισμοί εις τά 'Ανώτατα 'Εκπαιδευτικά 'Εργαζία.

10. Αί άποκρίναι προς διενέργειαν των εξετάσεων διά τήν άπόκτησιν 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου, ως και διά τήν διενέργειαν των εισιτηρίων διαγωνισμών εις τά 'Ανώτατα 'Εκπαιδευτικά 'Εργαζία διά τήν ακαδημαϊκόν έτος 1964—1965 δι' άποσθήν των προέδρων, μελών, εξέταστών, κριτών, βοηθών και γραμματέων των 'Επιτροπών, καθώς και οι λοιποί άν γένει άποκρίναι τής διεξαγωγής των εξετάσεων, βαρύνουν τήν Κρατικήν Προϋπολογισμένην, καθορίζονται δε κατά περίπτωσιν διά κοινών αποφάσεων των 'Υπουργών 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

Υπερωριακή 'Εργασία Καθηγητών.

*Άρθρον 14.

1. Πρός κάλυψιν των υπό του όρολογίου προγράμματος προβλεπόμενων ώρων διδασκαλίας δύναται δι' αποφάσεως του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων να ανατίθεται εις τους Καθηγητάς των Δημοσίων Γυμνασίων και Λυ-

κείων ή διδασκαλία μαθημάτων τής ειδικότητός των εις τήν σχολεία, εις τήν όποία υπηρετούν, ή εις άλλα σχολεία τής αύτης ή γειτονικών πόλεων, πέραν των υποχρεωτικών ώρων διδασκαλίας και μέχρι δώδεκα ώρων έβδομαδιαίας.

2. Εξ τούς υπερωριακάς διδασκόντας καθηγητάς καταβάλλεται άποζημίωσις δι' έκάστην ώραν διδασκαλίας, ως και κατά περίπτωσιν έξοδα κινήσεως, των οποίαν τό ύψος καθορίζεται διά κοινής αποφάσεως των 'Υπουργών 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

3. Αί λαμπτομέραι τής έφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζονται δι' αποφάσεων του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

'Εντατική 'Εκπαίδευσις Καθηγητών.

*Άρθρον 15.

1. Εις περίπτωσιν καθ' ήν, έν όψει τής έπιμνημόνεως του χρόνου τής υποχρεωτικής εκπαιδεύσεως, προβλέπεται Ελλάς καθηγητών ώριμάντες ειδικότητας εις τήν σχολεία τής Δευτεροβάθμίου (Μέσης) 'Εκπαιδεύσεως δύναται διά Βασιλικού Διατάγματος, έκδομένου προτάσει του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά γνώμη των άντιστοιχών Πανεπιστημιακών Σχολών να εισαχθώσιν δι' ώριμάντων χρόνον εις τας Σχολάς ταύτας ό όσος τής έντατικής εκπαιδεύσεως των φοιτητών εις ειδικά τμήματα διά τής παρεμβολής και τρίτου έξαμήνου σπουδών έντός του αύτου άκαδημαϊκού έτους κατά τούς θιρανούς μήνας 'Ιούνιον, 'Ιούλιον, Αύγουστον και Σεπτέμβριον. Οι άπορριπτόντες των τμημάτων τούτων όφείλουν να υπηρετήσουν υποχρεωτικώς εις τήν Δημοσίαν 'Εκπαίδευσιν τούλάχιστον επί πενταετίαν.

2. Διά του αύτου Βασιλικού Διατάγματος και μετά σύμφωνον γνώμη των οικείων Σχολών καθορίζεται τό πρόγραμμα μαθημάτων και άπαφύσεων, ό χρόνος και ό τρόπος των εξετάσεων, καθώς και πάσα έν γένει λαμπτομέραι τής λειτουργίας των κατά τήν άνωτέρω παράγραφον τμημάτων έντατικής πανεπιστημιακής εκπαιδεύσεως.

3. Εις τό διδασκικόν και βοηθητικόν προσωπικόν τό εργαζόμενον κατά τό θερινον έξάμηνον εις τήν τμήματα έντατικής πανεπιστημιακής εκπαιδεύσεως διά διδασκαλίαν και άσκησην των φοιτητών καταβάλλεται πρόσθετος άποζημίωσις όριζομένη, κατά περίπτωσιν, μετά γνώμη τής οικείας Σχολής διά κοινής αποφάσεως των 'Υπουργών 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

4. Τόσον εις τά τακτικά τμήματα όσον και εις τά τμήματα έντατικής εκπαιδεύσεως των καθηγητικών Σχολών των Πανεπιστημίων δύναται δι' αποφάσεως του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά γνώμη τής οικείας Σχολής, να έγγράφονται πέραν του έκάστου όριζομένου αριθμού εισακτέων, άριστεύον άπόφοιτοι του Λυκείου άνευ 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου. Εις τούτους δύναται να χορηγώνται υπό του 'Επάρχου Κρατικών 'Υποτροφιών, ύποτροφία διά χρονικόν διάστημα ίσον προς τήν διάρκειαν τής φοιτήσεως. Οι τυγχόντες ύποτροφίας υποχρεούνται να υπηρετήσουν εις τήν δημοσίαν εκπαιδευσιν τούλάχιστον επί πενταετίαν.

5. Κατά παρέκκλισην των έν άρθρ. 17 περίπτωσις α' του Νόμου 1811/51 όρισμών οι πετυχιόντες των Καθηγητικών Σχολών των Πανεπιστημίων δύναται να διορισθώσιν, επί μίαν πενταετίαν από τής ισχύος του παρόντος Ν.Δ. εις κενάς θέσεις δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργών Δευτεροβάθμίου (Μέσης) 'Εκπαιδεύσεως και πρό τής έκπληρώσεως των στρατιωτικών υποχρεώσεών των.

6. Εκί μίαν τριετίαν από τής ισχύος του παρόντος άποτίρεται διορισμός πετυχιόντων των Φυσικών, Μαθηματικών, Χημείας και Ξένων Γλωσσών, ως καθηγητών των ειδικότητων τούτων εις τήν σχολεία τής Μέσης 'Εκπαιδεύσεως και άν έτι έχουν υπέρ τό προς διορισμόν όριον ηλικίας ε' όσον κάκηνται τριετή τούλάχιστον εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν, συνυπολογισμένης και τής υπό τήν ιδιότητα του προσωποφύ κατήγητου διανομήσεως, υποβάλλουν σχετικήν αίτησιν και γνωματεύει υπέρ του διορισμού των τό όριζόμεν όργανον.

Παιδαγωγικά 'Ακαδημία.

*Άρθρον 16.

1. Είς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας καταρτίζεται θεωρητικώς και πρακτικώς τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῆς Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) 'Εκπαίδευσης.

2. Τὰ ἔτη φοιτήσεως εἰς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας αἰξάνονται εἰς τρία (3) ἀντιστοιχοῦντων τῷ προγράμματι μαθημάτων και τῆς κατονομαζομένης τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

Τριτὴ κύλιον σπουδῶν ὑποχρεοῦνται νὰ παρακολουθήσουν οἱ εἰσγόμενοι εἰς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1965—1966.

3. Εἰς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας εἰσάγονται μὲ βάσιν τὴν γενικὴν βαθμὴν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἀπολυτηρίου των, κατὰ σειράν ἐπιτυχίας και ἐντός τοῦ ὁριζομένου δι' ἑκάστην 'Ακαδημίαν ἀριθμὸν εἰσακτέων, οἱ ἔχοντες ὑγιεῖν και ἀριμύλειαν, ἀφοῦ διαπιστωθῇ δι' εἰδικῆς ἐξετάσεως ὅτι δὲν παρουσιάζουν ἀνωμαλίαν εἰς τὴν προσωρινὴν λόγον και ὅτι δὲν εἶναι παράνομοι.

Πρὸς συμπλήρωσιν τυχόν κενῶν δύναται νὰ εἰσπαθῶν οἱ ἔχοντες τὰ ἀνωτέρω προσόντα και ἀνω ἀκαδημαϊκὸν ἀπολυτήριο, ἐφ' ὅσον ἔχουν ἀπολυτήριον λοκίου μὲ γενικὴν βαθμὴν ἀρίστη ἢ λίαν καλῶς.

4. Ὁ ἀριθμὸς εἰσακτέων εἰς ἑκάστην Τάξιν Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς 40, ὁρίζεται δὲ ἐφ' ὅσῃ δι' ἑκάστην σχολικὴν ἔτος δι' ἀπόφασιν τοῦ 'Υπουργοῦ τῆς 'Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὰς καμίναν διατάξεις καθ' ὑπερβάσιν εἰσαγμένων εἰς τὴν πρώτην τάξιν σπουδῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ δι' ὅλας τὰς κατηγορίας τὸ ἐν τρίτῳ τοῦ ὧς ἀνω καθορισθέντος ἀριθμοῦ εἰσακτέων. Ἐπὶ πλέον τούτων καθορίζεται ἐφ' ὅσῃ δι' ἑκάστην σχολικὴν ἔτος δι' ἀπόφασιν τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσακτέων εἰς τὴν πρώτην τάξιν ὑπογενομένων σπουδῶν εἰς ἄλλοδαπῆς.

5. Εἰς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας διδασκονται τὰ ἑξῆς μαθήματα (κοινὰ και κατ' ἐπιλογὴν τῶν σπουδῶν): Εἰσαγωγή εἰς τὴν Φιλοσοφίαν, Ἱστορία τῆς Φιλοσοφίας, Γενικὴ και Παιδαγωγικὴ Ψυχολογία (Ψυχολογία τῆς μεθόδου, Ψυχολογία τῆς προσαρμογῆς, ἑδαφικτικὴ Ψυχολογία, Ψυχολογία τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν), Θεωρία και Ἱστορία τῆς 'Αγωγῆς, Γενικὴ και εἰδικὴ Διδακτικὴ, Ψευδαγωγικὴ Προσανατολισμὸς, 'Εργασίαν τῆς Κοινῆς Διαθέσεως και Πατρολογία, Νεοελληνικὴ γλῶσσα, Νεοελληνικὴ Γραμματεία, 'Αγωγή τοῦ Λόγου, Γενικὴ Ἱστορία και Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ. Σένοι γλῶσσας, (Ἀγγλικὴ ἢ Γαλλικὴ ἢ Γερμανικὴ), Μαθηματικὰ, Φυσικὰ 'Επιστήμαι, Στοιχεῖα Γεωπονίας, Στοιχεῖα τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος και τοῦ δικαίου, Εἰσαγωγή εἰς τὴν Οἰκονομικὴν, Λογογραφίαν, Κοινωνιολογίαν, 'Υγιεινὴ, Μουσικὴ, 'Ελεύθερον Σχῆδιον και Χειροτεχνία, Οἰκικὴ Οἰκονομία, Γυμναστικὴ. Εἰς τὸ τρίτον ἔτος τῆς φοιτήσεως οἱ σπουδῶνται ὑποχρεοῦνται, πλὴν τῶν κοινῶν δι' ὅλας μαθημάτων, νὰ διδασκῶν κατ' ἐπιλογὴν, εἰς εἰδικὰ ὥρας τοῦ προγράμματος, εἴτε Νεοελληνικὴν Γραμματείαν, Σένας Γλῶσσας, Γενικὴν Ἱστορίαν και Ἱστορίαν τοῦ Πολιτισμοῦ και Λογογραφίαν, εἴτε Μαθηματικὰ και Φυσικὰ 'Επιστήμαι.

6. Τὸ 'Αναλυτικὸν και 'Ορολόγιον πρόγραμμα τῶν μαθημάτων (κοινῶν και κατ' ἐπιλογὴν), καθὼς και τὰ τοῦ σχολικοῦ και διδακτικοῦ ἔτους, τὰ τῶν ἐγγραφοῦν, μεταεγγραφοῦν, ποινῶν, ἑορτολογίῳ, τὰ τῆς φοιτήσεως και τὰ κατὰ τὰς ταχματικὰς ἐξετάσεις τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν κλπ. καθορίζονται διὰ Βασιλικὸν Διάταγματος ἐκδομένου προτάσει τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

7. Διὰ τὸ παιδαγωγικὸν προσωπικὸν τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν καθόριοντα 'Υπερηλικὸν Συμβούλιον ἀπαιτῶνται πέντε (5) μέλη Συμβουλίου ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ὧς Πρόεδρος, ἑνὸς Γενικοῦ Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ὧς Ἀντιπρόεδρος, δύο

Πανεπιστημιακῶν Καθηγητῶν Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὁριζομένων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των διὰ πράξεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ἐπὶ διατείρηται και τοῦ Διευθυντοῦ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ παρόντος Ν. Δ.) τοῦ ἱερομένης Διευθυντοῦ 'Εκπαιδεύσεως Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ, μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο, ἔδρουν ἐν 'Αθήναις, συγκληθεῖται ἐκαστοτὴ ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ.

8. Διὰ τὸ λοιπὸν διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν καθόριοντα 'Υπερηλικὸν Συμβούλιον ἀπαιτῶνται κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ παρόντος Ν. Δ.) τοῦ Κεντρικοῦ 'Υπερηλικῶν Συμβουλίου Μέσης 'Εκπαίδευσεως.

9. Εἰς ἕνα τῶν Συμβουλίων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ἀντιτίθεται διὰ μίαν διατείν δι' ἀπόφασιν τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν και τῶν 'Ακαδημιῶν τῶν Φιλοκατασκευῶν 'Εταιρειῶν.

10. Ἡ ἀρμοδιότης τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ἐπὶ τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν ἀπαιτεῖται διὰ τῆς κατὰ τὴν Κεντρικὴν 'Υπερηλικὴν τοῦ 'Υπουργοῦ Διευθυντοῦ 'Εκπαιδεύσεως Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ.

*Άρθρον 17.

1. Βαθμοὶ τοῦ Παιδαγωγικοῦ Προσωπικοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν ὁρίζονται ὡς κατωθί:

α) Γενικὸν Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν βαθμὴν και μισθὸν Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

β) Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν βαθμὴν και μισθὸν τοῦ Γενικοῦ ὑποδιευθυντοῦ Μέσης 'Εκπαίδευσεως.

γ) Ὑποδιευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν βαθμὴν και μισθὸν τοῦ Γενικοῦ ὑποδιευθυντοῦ Μέσης 'Εκπαίδευσεως.

δ) Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν ἢ Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ἀντιστοιχοῦντες εἰς τοὺς βαθμοὺς και μισθοὺς τοῦ βοηθοῦ Γενικοῦ ὑποδιευθυντοῦ ἢ Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ Μέσης 'Εκπαίδευσεως.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν θέσεων εἰς τοὺς βαθμοὺς Ὑποδιευθυντοῦ, Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν και Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας εἶναι ἑνὶς.

3. Εἰσαγωγικοὶ βαθμοὶ ὁρίζονται ὁ τοῦ Καθηγητοῦ ἢ Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας.

4. Διὰ τὴν προαγωγὴν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἀπαιτεῖται τετραετής ὑπηρεσίαν ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ.

5. Τὸ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Ν.Δ. ὑπηρετοῦν προσωπικὸν τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν διατάσσεται ὡς ἑπείτα:

1) Εἰς τὴν βαθμὴν Γενικοῦ Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 1ον.

2) Εἰς τὴν βαθμὴν Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας, οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 2ον και οἱ ἐπὶ πλέον τῆς εἰκοσάτης ἔχοντες τὸν 3ον βαθμὸν διατάσσονται εἰς τὴν βαθμὴν τοῦ Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας, ἐφ' ἧς κατέλαβον τὸν 2ον βαθμὸν νωτέρω τῶν εἰς τὸν 3ον βαθμὸν.

3) Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 3ον.

4) Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 4ον.

5) Εἰς τὸν βαθμὸν Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 5ον.

Ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τῶν ὧς ἀνω διατασσόμενων εἰς τὸν βαθμὸν τὸν ὅποιον μέχρι τοῦδε κατέχουν, ὑπολογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας εἰς τὸν βαθμὸν εἰς ὃν διατάσσονται.

6. Αἱ ὀργανικὰ θέσεις τοῦ Κλάδου Παιδαγωγικῶν τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν αἰξάνονται εἰς τοὺς εἰσαγωγικοὺς βαθμοὺς κατὰ εἰκοσι μίαν (21) ὅσα και τὰ λειτουργοῦντα Τμήματα τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν.

7. Διὰ Βασιλικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει των Υπουργών Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζονται: τὰ της συνθέσεως του διδακτικού, διοικητικού, βοηθητικού και υπηρετικού προσωπικού των Παιδαγωγικών Ακαδημιών, τὰ προσόντα και ὁ τρόπος διορισμοῦ, ὁ τρόπος της προαγωγῆς και ἐξελίξεως ἐκάστης κατηγορίας. Μέχρι της ἐκδόσεως του ὡς ἄνω Βασιλικού Διατάγματος ισχύουν αἱ καίμεναι περί αὐτῶν διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν ρυθμίζονται ἄλλως ὑπὸ τοῦ παρόντος Ν. Διτος.

8. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος άρθρου και τοῦ άρθρου 16 τοῦ παρόντος Ν.Δ. ἔχουν ἰσχύν και ἐπὶ των Παιδαγωγικῶν Ακαδημιῶν Θηλέων της Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας.

9. Τὰ ἱποτικά ἔργα των Σχολείων της ἐν Ἀθήναις Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας διορίζονται μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς και σύμφωνα γνώμην τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ παρόντος οἰκείου Συμβουλίου Ἐπιλογῆς Ἑποπτικοῦ Προσωπικοῦ, ἐν περιπτώσει δὲ ὑπέρθεως ἐνὸς μόνου ἐπίτετος ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπιλογῆς Ἑποπτικοῦ Προσωπικοῦ Μίσης Ἐκπαίδεως. Ἐπιτρέπεται ἡ μετάταξις ἐκ των Σχολείων της ἐν Ἀθήναις Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας εἰς τὰ Σχολεῖα τοῦ Κράτους μετὰ γνώμην τοῦ κατὰ περίπτωσιν Ἀρμοδίου Κεντρικοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου.

10. Ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ τοῦ Παιδαγωγικοῦ Κλάδου, ὧν ὁ διορισμὸς ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, και οἱ ὅποιοι ἐπαναδιορίσθησαν χωρὶς καὶ καύσεων ὑπηρετούντες συνεχῶς ἀπὸ τοῦ πρώτου διορισμοῦ των, θεωροῦνται κατέχοντες τὸν βαθμὸν των, ἐφ' ἧς τὸ πρῶτον διορίσθησαν.

Ἄρθρον 18.

1. Πρὸς ἐπιλογὴν τοῦ ἱποτικοῦ προσωπικοῦ των σχολείων συγκαροῦνται: παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἑθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων δύο Συμβούλοι: Ἐν διὰ τὸς Ἐπιθεωρητὰς και τὸς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς της Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) και ἑτέρου διὰ τὸς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς της Δευτεροβάθμιας (Μίσης) Ἐκπαίδεως και τὸς Νομαρχιακοὺς Ἐπιθεωρητὰς και Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς Σωματικῆς Ἀγωγῆς. Τὸ πρῶτον ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς Συμβουλίου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, προερχομένου ἐκ της Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαίδεως, ὡς Προέδρου, τοῦ Προέδρου τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 27 Κεντρικοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαίδεως, ἐνὸς Γενικοῦ Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημαίας, τοῦ αἰρετοῦ Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαίδεως, ἐνὸς Παρέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, προερχομένου ἐκ της Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαίδεως, και δύο ἀνδρῶν των Γραμμάτων ἀνεγνωρισμένου κύρους, ὡς μελῶν. Τὸ δεύτερον ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ὡς Προέδρου, τοῦ αἰρετοῦ Συμβουλίου Μίσης Ἐκπαίδεως, ἐνὸς Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Μίσης Ἐκπαίδεως, δύο Συμβούλων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου προερχομένων ἐκ της Μίσης Ἐκπαίδεως και δύο ἀνδρῶν των Γραμμάτων ἀνεγνωρισμένου κύρους, ὡς μελῶν. Τὰ μέλη των δύο Συμβουλίων ἐρίζονται μετὰ των ἀνακληρωτῶν των δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ἐπὶ διατελῆται.

2. Εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπιλογῆς Ἐπιθεωρητῶν και Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν της Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαίδεως μετέχει ἀνὰ μέρος ὁ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἑθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων Διευθυντὴς της Στοιχειώδους Ἐκπαίδεως. Εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπιλογῆς Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν της Δευτεροβάθμιας (Μίσης) Ἐκπαίδεως και Ἐπιθεωρητῶν και Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν Σωματικῆς Ἀγωγῆς μετέχει ἀνὰ μέρος ὁ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἑθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων Διευθυντὴς της ἀντιστοίχου κατὰ περίπτωσιν Διευθύνσεως. Χρὴς Γραμματέως ἐκτελούν ὑποκλήσεις της ἀντιστοίχου κατὰ περίπτωσιν Διεύθυνσεως τοῦ Ὑπουργεῖου ἐρίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

3. Αἰτήσεις των ὑποψηφίων μεθ' ὧν των σχετικῶν ἐκπαιδευτικῶν ὑποβάλλονται μέχρι 31ης Μαΐου ἐκάστου ἐνιαυτοῦ ἔτους ἀπ' εὐθείας πρὸς τὰς ἀρμόδιαις Διευθύνσεις τοῦ Ὑπουργεῖου Ἑθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τὰ Συμ-

βούλια Ἐπιλογῆς συγκαρῶνται κατὰ τοὺς ἀπομένους μήνας Ἰουνίου και Ἰουλίου ἐξετάζουσι τὰς αἰτήσεις των ὑποψηφίων ἐλέγχουσι τὰ προσόντα αὐτῶν και δι' ἠτιολογημένης Ἐκδόσεως συντάσσουσι δι' ἐκάστην κατηγορίαν πίνακα περιλαμβανόντα τοὺς ἐπιλεγόμενους κατὰ σειράν ἱκανότητος.

4. Διὰ τὴν κρίσιν των Συμβουλίων Ἐπιλογῆς λαμβάνονται ἰσ' ὅσον ἴδια τὰ ἐξῆς στοιχεῖα των ὑποψηφίων: Ὁ χαρακτήρ και τὸ πῦθος, ἡ διδακτικὴ και ἡγετικὴ ἱκανότης και ὁράσις, οἱ τίτλοι σπουδῶν εἰς τὸ ἑσωτερικόν και εἰς τὸ ἑξωτερικόν, ἡ συγγραφικὴ ὁράσις. Ἐκαστον τούτων ἐλέγχεται και σταθμίζεται εἰς τὴν Αἰτιολογημένη Ἐκδόσιν τὴν συντάσσουσαν τὸν πίνακα των προτεινόμενων ἱκαντέρως.

5. Εἰς τὴν διάθεσιν των Συμβουλίων Ἐπιλογῆς τίθενται ὑπὸ των ἀρμόδιων Ἐκπαιδευτικῶν Ἀρχῶν ὅπαντα τὰ ὑπηρεσιακά στοιχεῖα των ὑποψηφίων και αἱ ἐκθέσεις των προτεινόμενων αὐτῶν κατὰ τὴν ἐργασίαν των.

6. Τὰ Συμβούλια Ἐπιλογῆς πρὸ της λήψεως τελικῶν ἀποφάσεων δύνανται καὶ καλοῦν τοὺς ὑποψηφίους ἀπαύτως διὰ τὸ Δημόσιον, διὰ καὶ γνωρίσουν και νὰ ἐκτιμήσουν τὴν προσωπικότητα και τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν.

7. Οἱ κατὰ τὴν παράγραφο 3 τοῦ παρόντος άρθρου συντασσόμενοι πίνακες ὑποβάλλονται εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἑθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ἐνὸς τοῦ ἀπομένου μηνὸς Αὐγούστου και ἀνακοινούνται ἰσχυρωτικῶς εἰς τοὺς ὑποψηφίους πρὸς κρίσιν ἐντός 10ῆμερου ἀπὸ της ὑποβολῆς των, ἵνα λάβουν γνώσιν τούτων.

8. Ἐνστάσις κατὰ των πινάκων των Συμβουλίων Ἐπιλογῆς ὡς πρὸς τὴν σειράν κατατάξεως ἡ τὴν ἐκ των πινάκων παραλειφθὲν δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ των ἐνδιαφερομένων ἐνῶπιον τοῦ Ὑπουργοῦ της Ἑθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετὰ τὴν εἰς αὐτοὺς ἀνακοίνωσιν τοῦ ἀπομένου μηνὸς Αὐγούστου και ἀνακοινούνται ἰσχυρωτικῶς εἰς τοὺς ὑποψηφίους πρὸς κρίσιν ἐντός 10ῆμερου ἀπὸ της ὑποβολῆς των, ἵνα λάβουν γνώσιν τούτων.

9. Τὸ Συμβούλιον ὀφείλει νὰ ἀπορρῶθῃ ἐπὶ των ἐνστάσεων και της ἀνταπεκρίσεως ἀνταπεκρίσεως μέχρι της 10ης Νομβρίου, ἡ δὲ δεύτερη κρίσις αὐτοῦ εἶναι ἑριστική.

10. Οἱ πίνακες καθιστάμενοι ἑριστικοὶ κυροῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐντός τοῦ μηνὸς Νομβρίου και δημοσιεύονται διὰ της Ἐφημερίδας της Κυβερνήσεως ἰσχύουσι ἐπὶ δύο ἔτη.

11. Ἐκ των πινάκων τούτων διορίζονται κατὰ σειράν διὰ Βασιλικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων Ἐπιθεωρηταὶ και Γενικοὶ Ἐπιθεωρηταὶ των Σχολείων πρὸς κλήρωσιν των καὶ εἰς ἑκαστον κλάδον ὁρίωνται.

12. Διὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Ν. Δ. ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ Βασιλικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ὁριζοῦν ἄλλως αἱ προθέσεις τοῦ άρθρου τούτου και ἡ χρονικὴ διάρκεια της ἰσχύος των κατὰ τὴν διακρίσιν τοῦ ἀνωτέρου Διατάγματος καταρτισσομένων πινάκων.

Ἄρθρον 19.

1. Διὰ τὸν ὅσον ὑποβολῆς αἰτήσεων πρὸς κρίσιν διὰ τὴν κατάληξιν θέσεως τοῦ κατὰ τὴν προκηρυσσόμενον ἄρθρον Ἑποπτικοῦ Προσωπικοῦ των σχολείων ἔχουν:

α) Διὰ τὴν θέσιν Ἐπιθεωρητοῦ Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαίδεως ἑκατόστα καὶ κατὰ τὴν ἀντιστοίχου τὸν σφραγιστὸν (ὄν) βαθμὸν, δωδεκαετὴ ὑπηρεσίαν και μετακινήσεις εἰς ἡλικιωτικὴν ἢ τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον.

β) Διὰ τὴν θέσιν Ἐπιθεωρητῶν των Μουσουλμανικῶν Σχολείων ἑκατόστα καὶ κατὰ τὴν ἀντιστοίχου τὸν σφραγιστὸν (ὄν) βαθμὸν, δωδεκαετὴ ὑπηρεσίαν καὶ γνώσιν της τουρκικῆς γλώσσας.

γ) Διὰ τὴν θέσιν Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαίδεως Ἐπιθεωρητὴ Πρωτοβάθμιας

(Στοιχειώδους) 'Εκπαιδευσεως έχοντες διατελεί υπηρεσίαν επιθεωρητού.

2) Διὰ τὴν θέσιν Γενικοῦ 'Επιθεωρητοῦ Δευτεροβαθμίου (Μέσης) 'Εκπαιδευσεως λειτουργοὶ Μέσης 'Εκπαιδευσεως τοῦ οὐκείου κλάδου καὶ εἰδικότερος κατεχόμενος τὸν βαθμὸν τοῦ Γνωστικῆς ἢ τοῦ βοηθοῦ Γνωστικῆς, ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι ἔχουν διδακτορικὸν πτυχίον ἢ σπουδὰς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἢ διὰ πανεπιστημιακὰ πτυχία συγγενῶν ἐπιστημῶν.

3) Διὰ τὴν θέσιν Νομαρχικοῦ 'Επιθεωρητοῦ Σωματικῆς 'Αγωγῆς Πρωτοβαθμίου καθορίζεται τῆς Σωματικῆς 'Αγωγῆς καὶ ἀνω.

4) Διὰ τὴν θέσιν Γενικοῦ 'Επιθεωρητοῦ Σωματικῆς 'Αγωγῆς οἱ κατεχόμενοι τὸν βαθμὸν τοῦ 'Επιθεωρητοῦ Σωματικῆς 'Αγωγῆς καὶ ἀνω.

5) Ἀνώτατον ὄριον ἡλικίας πρὸς διορισμὸν εἰς θέσεις 'Επιθεωρητῶν Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) 'Εκπαιδευσεως καὶ Νομαρχικῶν 'Επιθεωρητῶν Σωματικῆς 'Αγωγῆς ὁρίζεται τὸ 50ὸν ἔτος. Εἰς θέσεις δὲ Γενικῶν 'Επιθεωρητῶν Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους), Δευτεροβαθμίου (Μέσης) 'Εκπαιδευσεως καὶ Σωματικῆς 'Αγωγῆς ὁρίζεται τὸ 55ὸν ἔτος. Κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος τὰ ἀνωτέρω ὅρια ἡλικίας αὐξάνονται κατὰ πάντα τὴν ἀντιστοιχίαν.

6) Οἱ διοριζόμενοι 'Επιθεωρηταὶ καὶ Γενικοὶ 'Επιθεωρηταὶ Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) 'Εκπαιδευσεως καὶ Γενικοὶ 'Επιθεωρηταὶ Δευτεροβαθμίου (Μέσης) 'Εκπαιδευσεως πρὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων τῶν εκπαιδεύονται ἐπὶ τριμήνιον εἰς εἰδικὴν σειράν μαθημάτων τοῦ Παιδαγωγικοῦ 'Ινστιτούτου. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς εκπαιδευσεως ταύτης συγχάνουν τρανῆς ἀδείας μετ' ἀποδογῶν καὶ υποτροφίας παρὰ τοῦ Πρυτανικοῦ Κρατικῶν Ὑποτροφιών, ἵνα, μερίμνη αὐτοῦ, ἐπισκεφθῶν σχολεῖα καὶ παιδαγωγικὰ κέντρα τοῦ ἐξωτερικοῦ.

7) Ἡ ἀρξασμένη καὶ μὴ ὁλοκληρωθεῖσα διδασκαλία τῆς διὰ διαγωνισμοῦ πληρώσεως θέσεως 'Επιθεωρητῶν Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) 'Εκπαιδευσεως διακόπτεται. Οἱ μετασφύγγοντες εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον δημοδιδάκται, οἱ ἐπιτυχόντες εἰς προηγουμένους διαγωνισμοὺς καὶ μὴ διορισθέντες δι' οὐδὲν τρόπον λόγων ὡς καὶ οἱ προκηθέντες ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Σμάρου ἐν ἔτει 1964 θεωροῦνται κατέχοντες τὰ προσόντα καὶ τὴν νόμιμον ἡλικίαν, ἵνα κριθῶν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 18 τοῦ παρόντος Ν. Δ. Σμάρου ἐπιλογῇ διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρώτου Πίνακος 'Επιλογῆς προτιμώμενοι ἐπὶ ἰσοῦ ὅροι.

Ἄρθρον 20.

1. Ὡρῶνται (5) πέντε θέσεις 'Επιθεωρητῶν τοῦ κλάδου 5 τοῦ άρθρου 6 τοῦ Ν. Δ. 3379/1955 ἐπὶ ἑκάστῳ Γνωστικῷ, ἥτοι μία (1) θέσις τῆς Ἀγγλικῆς Γλώσσης, μία (1) τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης, μία (1) τῶν Τεχνικῶν, μία (1) τῆς Μουσικῆς καὶ μία (1) τῶν Οἰκονομικῶν.

2. Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος ἐπιλογῆς καὶ διορισμοῦ, ἡ περὶ τὴν ἐξέλιξιν, ἡ ἔρα καὶ αἱ ἀρμοδιότητες αὐτῶν καὶ πάντα ἑτέρα λεπτομέρεια καθορίζονται διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων ἐκδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

3. Κατὰ τὴν πρώτην ἀραρρογὴν τοῦ παρόντος Ν. Δ. καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς πληρώσεως τῶν οὐκείων θέσεων καθορίζονται 'Επιθεωρητῶν τῆς Ἀγγλικῆς Γλώσσης, μία (1) τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης, μία (1) τῶν Τεχνικῶν, μία (1) τῆς Μουσικῆς καὶ μία (1) τῶν Οἰκονομικῶν.

4. Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος ἐπιλογῆς καὶ διορισμοῦ, ἡ περὶ τὴν ἐξέλιξιν, ἡ ἔρα καὶ αἱ ἀρμοδιότητες αὐτῶν καὶ πάντα ἑτέρα λεπτομέρεια καθορίζονται διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων ἐκδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

5. Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος ἐπιλογῆς καὶ διορισμοῦ, ἡ περὶ τὴν ἐξέλιξιν, ἡ ἔρα καὶ αἱ ἀρμοδιότητες αὐτῶν καὶ πάντα ἑτέρα λεπτομέρεια καθορίζονται διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων ἐκδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

6. Ἡ ἀρξασμένη καὶ μὴ ὁλοκληρωθεῖσα διδασκαλία τῆς διὰ διαγωνισμοῦ πληρώσεως θέσεως 'Επιθεωρητῶν Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) 'Εκπαιδευσεως διακόπτεται. Οἱ μετασφύγγοντες εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον δημοδιδάκται, οἱ ἐπιτυχόντες εἰς προηγουμένους διαγωνισμοὺς καὶ μὴ διορισθέντες δι' οὐδὲν τρόπον λόγων ὡς καὶ οἱ προκηθέντες ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Σμάρου ἐν ἔτει 1964 θεωροῦνται κατέχοντες τὰ προσόντα καὶ τὴν νόμιμον ἡλικίαν, ἵνα κριθῶν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 18 τοῦ παρόντος Ν. Δ. Σμάρου ἐπιλογῇ διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρώτου Πίνακος 'Επιλογῆς προτιμώμενοι ἐπὶ ἰσοῦ ὅροι.

7. Ἡ ἀρξασμένη καὶ μὴ ὁλοκληρωθεῖσα διδασκαλία τῆς διὰ διαγωνισμοῦ πληρώσεως θέσεως 'Επιθεωρητῶν Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) 'Εκπαιδευσεως διακόπτεται. Οἱ μετασφύγγοντες εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον δημοδιδάκται, οἱ ἐπιτυχόντες εἰς προηγουμένους διαγωνισμοὺς καὶ μὴ διορισθέντες δι' οὐδὲν τρόπον λόγων ὡς καὶ οἱ προκηθέντες ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Σμάρου ἐν ἔτει 1964 θεωροῦνται κατέχοντες τὰ προσόντα καὶ τὴν νόμιμον ἡλικίαν, ἵνα κριθῶν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 18 τοῦ παρόντος Ν. Δ. Σμάρου ἐπιλογῇ διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρώτου Πίνακος 'Επιλογῆς προτιμώμενοι ἐπὶ ἰσοῦ ὅροι.

8. Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος ἐπιλογῆς καὶ διορισμοῦ, ἡ περὶ τὴν ἐξέλιξιν, ἡ ἔρα καὶ αἱ ἀρμοδιότητες αὐτῶν καὶ πάντα ἑτέρα λεπτομέρεια καθορίζονται διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων ἐκδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

9. Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος ἐπιλογῆς καὶ διορισμοῦ, ἡ περὶ τὴν ἐξέλιξιν, ἡ ἔρα καὶ αἱ ἀρμοδιότητες αὐτῶν καὶ πάντα ἑτέρα λεπτομέρεια καθορίζονται διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων ἐκδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

10. Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος ἐπιλογῆς καὶ διορισμοῦ, ἡ περὶ τὴν ἐξέλιξιν, ἡ ἔρα καὶ αἱ ἀρμοδιότητες αὐτῶν καὶ πάντα ἑτέρα λεπτομέρεια καθορίζονται διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων ἐκδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Παιδαγωγικὸν 'Ινστιτούτον.

Ἄρθρον 21.

1. Ὡρῶνται Παιδαγωγικὸν 'Ινστιτούτον ἐν Ἀθήναις. Τὸ Παιδαγωγικὸν 'Ινστιτούτον εἶναι δημοσία ὑπηρεσία, ὑπαγόμενη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

2. Ἔργα τοῦ Παιδαγωγικοῦ 'Ινστιτούτου εἶναι:

α) Ἡ ἐπιστημονικὴ ἐρευνα τῶν εκπαιδευτικῶν προβλημάτων εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τὴν πράξιν.

β) Ἡ μετεκπαιδευτικὴ τὴν διδακτικῶν στελεχῶν τῶν σχολείων παντὸς τύπου, καὶ

γ) Ἡ καθοδήγησις τοῦ ἐπισκοπικοῦ προσωπικοῦ τῆς 'Εκπαιδευσεως εἰς τὴν ὁρὴν ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων του. Εἰδικότερα:

Α. Ἡ συγχρόνως ἐρευνα καὶ κατάρτισις μελετῶν:

α) Πρὸς καθορισμὸν τῆς διδακτικῆς ὁδοῦ εἰς τὰ παντὸς τύπου σχολεῖα.

β) Πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν προσηγορευμένων μεθόδων διδακτικῆς ἐργασίας καὶ ἀγωγῆς καθέλου.

γ) Πρὸς ὁρθολογικὴν ὁργάνωσιν τῆς διοικήσεως καὶ τῆς ἐν γένει λειτουργίας τῶν σχολείων.

Β. Ἡ ἐργασίας μεθόδων, ἀσκήσεων, συζητήσεων καὶ συνεδρίων:

α) Πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιστημονικῆς στάθμης τῶν εκπαιδευτικῶν λειτουργῶν.

β) Πρὸς ἐνημέρωσιν αὐτῶν ἐπὶ τῶν νεωτέρων τάσεων καὶ μεθόδων τῆς σχολικῆς ἐργασίας.

γ) Πρὸς καθοδήγησιν αὐτῶν εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρευνῆς τῶν σχολικῶν ζητημάτων.

Γ. Ἡ καθοδήγησις τῶν περιφερειακῶν ὁργάνων τῆς διοικήσεως τῆς εκπαιδευσεως πρὸς τὸν σκοπὸν:

α) Νὰ σταθμίζωσιν μὲ ἀκρίβειαν τὰς ἀνάγκας τῶν σχολείων καὶ νὰ ἐξασφαλίσωσιν τὴν κατὰλληλον τρόπον ἱκανοποίησιν αὐτῶν.

β) Νὰ ἐλέγχωσιν καὶ κρίνωσιν ὁρῶς τὰς ἱκανότητας καὶ τὰς ἐπιδόσεις διδασκόντων καὶ διδασκόμενων.

γ) Νὰ γίνωσιν οὐ μόνον ἀλλοῖς Προστώμενοι εκπαιδευτικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ φορεῖς πολιτισμοῦ εἰς τὸν τομέα τῆς δραστηριότητός των.

3. Τὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἔργων τοῦ Παιδαγωγικοῦ 'Ινστιτούτου καθορίζονται διὰ Βασ. Διατάγματος ἐκδομένου ἐπὶ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

4. Τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ εκπαιδευτικὸν προσωπικὸν τοῦ 'Εκπαιδευτικοῦ 'Ινστιτούτου, ἀποτελεῖται ἐκ Σμάρου, Παρέ-

δρων και Εισηγητών. Ο αριθμός των Συμβούλων ορίζεται εις 20, καταλαμβάνει δέ ως εξής:

Διά την Δευτεροβάθμιαν (Μέσην) Εκπαίδευσιν δέκα (10), εις ών 4 Φιλολόγοι, 2 Μαθηματικοί, 2 Φυσικοί, 1 Θεολόγος και 1 της Σωματικής Αγωγής. Διά την Πρωτοβάθμιαν (Στοιχειώδη) Εκπαίδευσιν εις (6). Και διά την Ψευδολογικήν Εκπαίδευσιν τέσσαρες (4), λαμβανόμενοι εκ Πολιτικών Μηχανικών ή Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων ή Οικονομολόγων. Ο αριθμός των Παρέδρων ορίζεται εις 20, καταλαμβάνει δέ ως εξής: Διά την Δευτεροβάθμιαν (Μέσην) Εκπαίδευσιν δέκα (10), εις ών 3 Φιλολόγοι, 2 Μαθηματικοί, 2 Φυσικοί, 2 Θεολόγοι και 1 Σωματικής Αγωγής. Διά την Πρωτοβάθμιαν (Στοιχειώδη) Εκπαίδευσιν 7 και διά την Ψευδολογικήν Εκπαίδευσιν 3, λαμβανόμενοι εκ Πολιτικών Μηχανικών, ή Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων ή Οικονομολόγων, εις εκ των ασφαλισμένων με την εκπαίδευσιν και έχοντων πείραν των προβλημάτων αυτής. Ο αριθμός των Εισηγητών ορίζεται εις 12, ήτοι: 2 Φιλολόγους, 1 Μαθηματικόν, 1 Φυσικόν, 1 Θεολόγον, 4 της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και 3 λαμβανόμενοι εκ Πολιτικών Μηχανικών ή Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων ή Οικονομολόγων.

5. Οι Σύμβουλοι έχουν βαθμόν Β' της κατηγορίας των Ελλείνων θέσεων και μισθόν τακτικού καθηγητού Πανεπιστημίου. Οι Παρόντες βαθμόν και μισθόν Γενικού Επιθεωρητού Εκπαίδευσης. Οι Εισηγηταί διορίζονται ως δέκατοι και μισθόν και μισθόν πρωτοβαθμίου καθηγητού Μέσης Εκπαίδευσης. Μετά διετίας, μονιμοποιούμενοι, λαμβάνουν βαθμόν και μισθόν βοηθού γυμνασίου.

6. Εισηγηταί διορίζονται διά Β. Δ) του ενδιαφερόμενου προτάσει του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατόπιν διαγωνισμού του οποίου οι λεγόμενοι καθορίζονται διά Β. Δ) των ενδιαφερόμενων τη προτάσει του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

α) Διά τας θέσεις της Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Εκπαίδευσης πτυχιούχοι ήμετέροι ή ξένοι Πανεπιστημίου, έχοντες πτυχίον της ειδικότητός των και άετη εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν.

β) Διά τας θέσεις της Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Εκπαίδευσης, πτυχιούχοι Ψυχολογίας ή Παιδαγωγικών ήμετεροι ή ξένοι Πανεπιστημίου έχοντες άετη εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν, ή δημοδιδάσκαλοι (πτυχιούχοι Παιδαγωγικών Ακαδημιών ή πτυχιούχοι Διδασκαλίου με άπολυτήριον γυμνασίου), έχοντες πτυχίον μεταεκαπαιδευσης ή διετείς σπουδές Ψυχολογίας ή Παιδαγωγικής και άετη εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν.

γ) Διά τας θέσεις της Ψευδολογικής Εκπαίδευσης: Πολιτικοί μηχανικοί και μηχανολόγοι - ηλεκτρολόγοι έχοντες πτυχίον ήμετέρας ή ξένης Ανωτάτης Τεχνικής Σχολής και άετη εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν (πλήρους ή μερικώς άπασχολήσεως) εις Τεχνικάς Ανωτάτας Σχολάς, ή πτυχιούχοι Οικονομικών Έπιστημών ήμετέροι ή ξένοι Πανεπιστημίου ή Ανωτάτης Σχολής, έχοντες άετη εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν (πλήρους ή μερικώς άπασχολήσεως), εις αντίστοιχους προς της ειδικότητά των δημοσίας σχολάς.

7. Εις θέσεις Παρέδρων διορίζονται άνευ διαγωνισμού πτυχιούχοι των κατά την προηγούμενη παράγραφον Σχολών, ειδικοί εις έπιτεμάς αντίστοιχούς προς της θέσιν, την οποίαν πρόκειται να καταλάβουν, έχοντες 10ετή τουλάχιστον εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν και διδακτορικόν δίπλωμα ή τίτλους μεταπτυχιακών σπουδών Πανεπιστημίου εις την Ψυχολογίαν ή την Παιδαγωγικήν, ή Εισηγηταί του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου κατεχόμενοι άετη υπηρεσίαν εις την θέσιν ταύτην. Διά των Παρέδρων των προηγούμενων εκ του Κλάδου των καθηγητών της Σωματικής Αγωγής, άντι διδακτορικού διπλώματος ή άλλου πανεπιστημιακού τίτλου απαιτείται πτυχίον της Έθνικής Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής. Έν ίση μοίρα προτιμούνται κατ' άφερέστερας τας περιπτώσεις οι έχοντες διετείς τουλάχιστον σπουδές της ειδικότητός των εις το εξωτερικόν βεβαιούμενας διά πανεπιστημιακού τίτλου.

8. Εις θέσεις Συμβούλων διορίζονται άνευ διαγωνισμού οι έχοντες: α) διδακτορικόν δίπλωμα έπιτεμάς αντίστοιχου προς τας θέσεις τας οποίας πρόκειται να καταλάβουν και σπουδές εις το εξωτερικόν βεβαιούμενας διά πανεπιστημιακού τίτλου ή τουλάχιστον διετείς, ή προκειμένου περί Συμβούλων διά την Πρωτοβάθμιαν (Στοιχειώδη) Εκπαίδευσιν, διδακτορικόν δίπλωμα ή τίτλους μεταπτυχιακών σπουδών Πανεπιστημίου εις την Ψυχολογίαν ή Παιδαγωγικήν, β) δεκαπενταετή τουλάχιστον δημοσίαν εκπαιδευτικήν ή εκπαιδευτικήν και διοικητικήν υπηρεσίαν, εις την ύπολογίζεται και ή εις άνεγνωρισμένα ως ίσότητα σχολεία του Κράτους εκπαιδευτική υπηρεσία και γ) αξιόλογον συγγραφικήν δράσιν εις άετα της ειδικότητός των.

Όμοίως εις θέσιν Συμβούλων διορίζονται και Παρόντες του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου, κατεχόμενοι πενταετή υπηρεσίαν εις την θέσιν ταύτην. Διά των Συμβούλων των προηγούμενων εκ του Κλάδου των Καθηγητών της Σωματικής Αγωγής άντι διδακτορικού διπλώματος ή άλλου πανεπιστημιακού τίτλου απαιτείται πτυχίον της Έθνικής Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής.

9. Κατά την πρώτην έφαρμογήν του παρόντος δύνανται να διορίζονται Σύμβουλοι και Παρόντες εκπαιδευτικοί λειτουργοί της Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Εκπαίδευσης ή μεταεκαπαιδευόντες εις Πανεπιστημίου εκπαιδευτικοί λειτουργοί της πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) εκπαιδευτικής αντίστοιχων προς τας θέσεις ειδικότητων, έχοντες εικοσαετή τουλάχιστον λίαν ειδικήν δημοσίαν εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν προκειμένου περί θέσεων Συμβούλου και δεκαπενταετή τουλάχιστον λίαν ειδικήν δημοσίαν εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν προκειμένου περί θέσεων Παρέδρων.

10. Ανώτατον όριον ηλικίας προς διορισμόν εις θέσεις Εισηγητών είναι το 40όν έτος, εις θέσεις Παρέδρων το 45όν και εις θέσεις Συμβούλων το 50όν. Διά τούς τελούντας εν Δημοσίαις Γραμματείς το όριον τούτο αύξήσεται αντίστοιχώς εις 45, 50 και 55. Κατά την πρώτην έφαρμογήν του παρόντος Ν. Δ. τα κατά το προηγούμενον έλάττω καθοριζόμενα όρια ηλικίας αύξήσονται κατά πέντε έτη.

11. Ο διορισμός εις τας θέσεις των Παρέδρων και Συμβούλων γίνεται διά Β. Δ) της ενδιαφερόμενου τη προτάσει του ίπτι της Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Υπουργού μετά σύμφωνον ήτοιλογημένην γνώμη της Διομελείας του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου.

12. Μετά τριετή υπηρεσίαν εις το Παιδαγωγικόν Ίνστιτούτον οι Παρόντες δύνανται τη θέσει των να μετασφύδιν, άνάλογως της ειδικότητός των, εις θέσεις Γενικών Επιθεωρητών Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) ή Δευτεροβάθμιας (Μέσης) ή Ψευδολογικής Εκπαίδευσης, διά Β. Διεταγματος ενδιαφερόμενου προτάσει του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατόπιν ειδικής κρίσεως του Συμβουλίου Έπιλογής Γενικών Επιθεωρητών Εκπαίδευσης και έκτός πίνακος διοριστέων.

13. Κατά την πρώτην έφαρμογήν του παρόντος Ν. Δ. οι θέσεις Συμβούλων του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου κληρονομούνται δι' άποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου κατόπιν εισήγγεως του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

14. Έξαιρετικώς κατά την πρώτην έφαρμογήν του παρόντος Ν. Δ. πένη εκ των θέσεων των Συμβούλων και πένη εκ των θέσεων των Παρέδρων του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου πληροφύται άριστην ή εξ επείγουσας εκπαιδευτικών λειτουργιών ή διακριτών έπιστημών δι' άποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου κατόπιν εισήγγεως του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Διά την διορισμόν τούτων δέν ισχύουν οι περιορισμοί των παραγράφων 7 και 8 του παρόντος άρθρου ως προς το διδακτορικόν δίπλωμα, την εκπαιδευτικήν υπηρεσίαν και το όριον ηλικίας διορισμού εις θέσιν συμβούλου ή Παρέδρου.

15. Κατά την πρώτην έφαρμογήν του παρόντος Ν. Δ. οι Πρόεδροι και οι Αντιπρόεδροι του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου δύνανται να όρίζονται, καθ' ύπόθεσιν του διά της παραγρ. 4 του παρόντος άρθρου καθοριζόμενου όριου, καθέ-

τηται Πανεπιστήμιο ή άλλη Ανωτάτη Σχολή και' αποσπασιν ή διορισμὸν ἐπὶ θέσει θετικής δυνάμεως ὡς ἀνωτέρω.

16. Ἀρριθμύτητα Ὑπηρεσιακῶν καὶ Παιδαγωγικῶν Συμβολίων διὰ τὸς Παρέδρους καὶ Εἰσηγητὰς τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ἀπαιτῶν ἡ Ὀλομέλεια τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, διὰ δὲ τὸς Συμβούλους τὸ κατὰ γὰρ ὑποχρεωτικὸν συμβόλιον διὰ τὸς ἀπαλλοτρίους πρώτου βαθμοῦ καὶ τῆς κατηγορίας εἰδικῶν θέσεων.

Ἄρθρον 22.

1. Τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον ἀπαιτῶν τὰ ἀναθεωρούμενα εἰς αὐτὸ ἔργα ἐν Ὀλομέλειᾳ ἢ ἐν Τμήματι ἢ ἐν Ἐπιτροπῇ ἢ διὰ τὸν κατ' εἶδη αὐτοῦ μέλλον κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ὁριζουμένον.

2. Ἐκ τῶν Συμβολίων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου εἰς διαρκείαν Πρόεδρος καὶ εἰς Ἀντιπρόεδρος δι' ἀπορίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συμβολίον δημοσιογραφίας διὰ τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπὶ τριετὴ ὀρεγὶς δυνάμειν νὰ ἀνακατασταθῇ.

3. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Ν. Α. τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον συγκροτεῖται εἰς ὅλην εὐδίᾳ εἰς διακοσμοὺς οἱ ὅδεκα (12) ἐκ τῶν εἰκοσι (20) Συμβολίων αὐτοῦ.

4. Κατόπιν ἀπορίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, μετὰ συμφωνίας γινώσκου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, δύνανται νὰ μετέχουν εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ εἰς τὴν ἐπ' αὐτοῦ εἰς διδακτικὰ στελεχῶν παρεχόμενην ἐκπαιδεύσαν Καθηγηταὶ ἢ Ὑφηγεταὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν, Λειτουργοὶ Πρωτοβάθμιο (Στοιχειώδους), Δευτεροβάθμιο (Μέσης) καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, Ἐκπαιδευτικοὶ Λειτουργοὶ ὑπηρετούντες εἰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας, καθὼς καὶ θεμελίον ὑπαλλήλοι ἄλλων κλάδων καὶ προσωπικότητες ἐκ τοῦ καθέλου πνευματικῶν κόσμου. Ἡ ἀνάθεσις ἐργασίας γίνεται εἰς αὐτοὺς ἐπὶ ὁρισμένον χρόνον, καὶ ἡ ἀμοιβὴ τὸν καθορίζεται διὰ κοινῆς ἀπορίσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 23.

1. Εἰς τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον ὑπάρχοντι ἡ ἱεραρχικὸς Πρώτος Σχολὴ Ἀθηνῶν, ἡ ἱεραρχικὸς Πρώτος Σχολὴ Παιδείας καὶ τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον Τεχνικῶν Γυμνασίων Παιδείας.

2. Διὰ Βασ. Διατάγματος, ἐκδιδόμενον τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ὅτι καθορίζον τὰ τῆς σχετικῆς τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου πρὸς τὰ ὡς ἂν σχολαί, τὰ τῆς ἐκπαιδευτικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν καὶ πᾶσα ἀναγκαῖα λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προσηγομένης παραγράφου, ἐκπροσωποῦν ἀνελθόντες τῶν διατάξεων τῶν διαποσῶν τὸ Παιδαγωγικὸν Σχολαῖς τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

3. Ἀπὸ τῆς ἀνάθεσις τῆς λειτουργίας τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου περιέρχεται εἰς αὐτὸ τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἔργον τοῦ διδασκαλίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, τῆς Μετεκπαιδεύσεως Δημοτικοῦ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Σχολῆς Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν Ἐπαγγελματικῆς καὶ Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως (Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.), τὸ δὲ ὄργανον ὑπηρετῶν παρ' αὐτοῖς προσωπικὸν κατατάσσεται ὡς ὑπαρξομένων εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Ἄρθρον 24.

1. Ἀπὸ τῆς ἀνάθεσις τῆς λειτουργίας τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, λογιζομένης ἀπὸ τῆς δημοσιότητος διὰ τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως τῆς περὶ ἑξαμῶν τοῦ Προέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ἀπορίσεως, καταργεῖται τὸ Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Συμβολίων καὶ ἐκκλίνονται τὰ τμήματα αὐτοῦ. Μετέωρος καταργεῖται ἡ Ὑπηρεσία Μελών καὶ Συντονισμοῦ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ ἐκ τῶν ὁργανικῶν θέσεων τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἡ θέσις τοῦ Προέδρου αὐτῆς.

2. Τὰ τεκτικά μὲν καὶ καταργουμένων Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Συμβολίων καὶ ἡ Προεδρία τῆς Ὑπηρεσίας

Μελῶν καὶ Συντονισμοῦ ἐφ' ὅσον δὲν διοριζοῦν ὡς μὲν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου καταλαμβάνον αὐτοδικαίως, διατηρούντες τὴν ἐξουσίαν καὶ μὲν δὲ ἔχον σημεῖον, θέσεις Γενικῶν Ἐκπαιδευτικῶν Δευτεροβάθμιο (Μέσης) ἢ Πρωτοβάθμιο (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως, πλὴν ἐκείνων εἰσιν ἐντὶς ἀναγκαστικῆς προέλευσιν τρέφοντες ἑαυτὸν ὅτι ἐκκλίνονται ἐπὶ δὲν ἀποδίδονται τὴν θέσιν ταύτην, ὅπου ἀποκλίνονται λόγῳ καταργήσεως θέσεων.

3. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερησίας τὰ ἐπὶ θέσει ὑπηρετούντων μέλη τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβολίου ἀποκλίνονται, τὰ δὲ κατ' ἀπορίσιν ὑπηρετούντων ἀνατίθενται εἰς τὰς ὁργανικὰς θέσεις τῶν.

4. Ὁ θεσμός τῶν αἰρετῶν Ἐκπαιδευτικῶν Συμβολίων Πρωτοβάθμιο (Στοιχειώδους) καὶ Δευτεροβάθμιο (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως διατηρεῖται διὰ τὴν συγκροτήσιν τῶν Κεντρικῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβολίων Πρωτοβάθμιο (Στοιχειώδους) καὶ Δευτεροβάθμιο (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως, καθὼς καὶ τοῦ Συμβολίου Ἐκπαίδευσης τοῦ ἐκπαιδευτικῶν προσωπικοῦ τῶν σχολείων. Ἡ θέσις τῶν αἰρετῶν Ἐκπαιδευτικῶν Συμβολίων ἐρίεται εἰς τρία εἶδη. Οἱ δὲν κατέχοντες τῆς θέσεως ταύτης παρεμύοντες μέχρι λήξεως τῆς τριτοῦς Θεταίας τῶν.

5. Ὁ μισθὸς τῶν αἰρετῶν Συμβολίων εἶναι, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς Θεταίας τῶν, ὡς πρὸς τὸν μισθὸν τῶν Συμβολίων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

6. Διὰ Βασιλικὴν Διατάγματος, ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, δύνανται νὰ ἐκπαιδεύῃ ὁ θεσμὸς τῶν αἰρετῶν Ἐκπαιδευτικῶν Συμβολίων καὶ ἐπὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως Ἐκπαιδεύσεως. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικῆς Διατάγματος ἐρίζονται τὰ τῶν δικαιοκρατικῶν ὑποθέσεων ὑποφύλακτοι, τὰ τῆς ἀναγκαστικῆς τῶν ὑποθέσεων καὶ τὰ τοῦ τρόπου ἐκπαίδευσης τῶν. Ὡς πρὸς τὸν τρόπον διορισμοῦ, διαρκείας τῆς θέσεως κλπ., ἔχουσιν αἱ ἀντίστοιχαι περὶ αἰρετῶν Ἐκπαιδευτικῶν Συμβολίων διατάξεις.

7. Τὰ κατὰ τὰς ἐπὶ μέρος ὑπηρεσίας καὶ τὴν καθέλου λειτουργίαν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, καθορίζονται δι' Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν, ὁ ὅποιος συντάσσεται ὑπὸ τῆς ἐπιμελείας τοῦ Σώματος καὶ κερταῖ διὰ Βασιλικὴν Διατάγματος, ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Ἄρθρον 25.

1. Τὸ προσωπικὸν τῆς Γραμματείας τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου λαμβάνεται ἐκ ἀπαλλοτρίων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, περιλαμβάνεται ἐντὶς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διὰ τοῦ ἐξαμῶν ἔργου τοῦ παρόντος Ν. Α. συνιστούμενων θέσεων καὶ ἀποκλείεται ἐξ :

α. Ἐντὶς ἀποκλίνοντι ἐπὶ ἐδαφῶ 3ῳ ἢ 2ῳ τῆς Α' κατηγορίας.

β. Τεσσάρων Τμηματάρχων ἐπὶ ἐδαφῶ 3ῳ ἢ 4ῳ τῆς Α' κατηγορίας.

Τὸ λοιπὸν βοηθητικὸν ἀπαλλοτρίων προσωπικὸν τῆς Γραμματείας καθορίζεται δι' ὑπουργικῆς ἀπορίσεως ἀνελθόντες τῶν ἐκείνου ὑπηρετικῶν ἀνταγῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 26.

1. Συνιστῶνται εἰς τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων :

α) Διεύθυνσις Ἐκπαιδεύσεως Διδακτικῆς Προσωπικῆς περιλαμβάνοντα 3ῳ Τμήματι, ἔστι Τμήμα Προσωπικῆς καὶ Τμήμα Διαικίσσεως.

β) Παρὰ τῇ Διεύθυνσει Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Τμήμα Β' Προσωπικῆς (Διερμηνῶν), Τμήμα Γ' Προσωπικῆς (Ἐκπαικτῶν Προσωπικῆς καὶ ὁργανισμῶν τῶν γραφείων αὐτοῦ) καὶ Τμήμα Β' Διαικίσσεως (Ἀκαδημαϊκῶν Ἀπολυτήριου).

2. Εἰς τὰς ὁργανικὰς θέσεις τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων προτείνονται :

α) Μία θέσις ἐπὶ ἐδαφῶ 3ῳ ἢ 2ῳ τοῦ κλάδου Διαικίσσεως τῆς Α' κατηγορίας.

β) Όκτώ θέσεις επί δω 2, 4ο βαθμῶ ἐξ ὧν 6 τῆς Α' κατηγορίας, 2 τῆς Β' κατηγορίας.

γ) Δέκα ἐξ ὧν θέσεις ἐπὶ βαθμῶ 8ο—9ο τῆς Α' κατηγορίας.

δ) Δέκα θέσεις ἐπὶ βαθμῶ 11ο—12ο τῆς Β' κατηγορίας καὶ τριῶν ἐκπαιδευμένων ἐπὶ τῷ αὐτῷ βαθμῶ.

ε) Τρεῖς θέσεις κλητήρων ἐπὶ βαθμῶ 13ο—14ο τῆς Γ' κατηγορίας.

στ) Ἐξ καθαριστῶν προσλαμβανόμενων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 3314/1953.

ζ) Τρεῖς θέσεις ἱδρυτῶν ἀνελκυστήρων ἐπὶ συμβάσει Ἰσωνικῶν Δικαίων.

3. Εἰσαγωγικὸς βαθμὸς τῶν θέσεων διοικητικῶν γραμματέων τῆς Α' κατηγορίας τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ὁρίζεται ὁ ὅπως (8ος) εἰς τὸν ὅποιον ἀναφέρονται καὶ αἱ ἄλλαι ἀποστέλλονται ἐκτελεστικῶς. Τὸν βαθμὸν τοῦτον ἔχουν ἀποστέλλονται ἀπὸ τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ παρόντος Ν. Δ. οἱ διοικητικοὶ Γραμματεῖς τῆς Α' κατηγορίας.

4. Ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ ἀπολυόντες τῆς ὑπηρεσίας, διότι δὲν ἐπαγγέλλονται ἐμπροσθέντος ἐξ ἀλλοδαπῆς, ὅπου μετέβησαν πρὸς μετεκπαίδευσιν ἢ πρὸς ἀσχολίαν, δύνανται νὰ ἀναδιορισθῶσι εἰς κενὰς θέσεις τῆς εἰδικῆς τῶν, ἐφ' ὅνις ὑποβάλλονται σχετικῶν αἰτησὶν μετὰ τῶν κατεθέντων τίτλων σπουδῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ γνωματεύει ἐπὶ τοῖς ἀναδιορισμοῖς τῶν τῶ ἀρμοδίων ὑπηρετικῶν Συμβουλίων.

5. Ὑπάλληλοι ἐπὶ 6ο βαθμῶ Α' Κατηγορίας τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἔχοντες πτυχίον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας ἢ διδακταλίας δύνανται νὰ ἐντάσσονται εἰς τοὺς οὐκ οὐκ πινάκας προκείμενους εἰς ἀνωτέρους βαθμοὺς, ἐξελισσόμενοι μέχρι καὶ τοῦ 4ου βαθμοῦ.

6. Τεχνικοὶ ὑπάλληλοι Α' Κατηγορίας τῆς εἰδικῆς Τεχνικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δύνανται νὰ καταλάβωσι κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τοῦ βαθμοῦ τῶν, τῆς εἰδικότητος τῶν ὅποιον κατέχουν καὶ προφύγονται εἰς ὑπάρχουσιν κενὴν θέσιν, ἐφ' ὅνις ἔχουν συμπληρώσει τὴν πρὸς προαγωγῆν χρόνον εἰς τὸν βαθμὸν τῶν. Ἐκ τῶν ὀργανικῶν θέσεων τεχνικῶν ὑπαλλήλων Β' Κατηγορίας (Τεχνικῶν κλάδων) ὁποῦντες ὁρίζονται ἐπὶ 4ο βαθμῶ.

7. Ἐπὶ μίαν προτίειν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἰς τοὺς πινάκας προκείμενους εἰς τὸν 3ον βαθμὸν ὑπαλλήλων τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δύνανται νὰ ἐντάσσονται ὑπάλληλοι ἐπὶ 10ο βαθμῶ Α' Κατηγορίας πτυχιστοὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν κατεχόμενοι ὑπερδωδεκαετῆς ὑπηρεσίας, εἰς δὲ τοὺς πινάκας προκείμενους εἰς τὸν 3ον βαθμὸν ὑπαλλήλων ἐπὶ 6ο βαθμῶ Α' Κατηγορίας, κατεχόμενοι ὑπερδωδεκαετῆς ὑπηρεσίας.

8. Ἡ παράγραφος 4 τοῦ άρθρου 32 τοῦ Ν.Δ. 3971/1959 ὡς πρὸς τὸ ἐπὶ πραγματικῆς προπρόθεσας, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ ἀναθέσεων καὶ συμβάσεων πλῆρους καὶ ἀρπύσεων. Οἷον ἀναθέσεις καὶ ἀναθέσεις χρόνου προπρόθεσας, ἐφ' ὅνις δὲν ἀνακληθῶσι τὸ ὅλον ἔτος τῆς ἐκτέλεστικῶν, ὑποβάλλονται δὲ σχετικῶν αἰτησὶν ἐνὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Κεντρικὰ ὑπηρετικὰ Συμβουλία Ἐκπαιδείσεως.

Ἄρθρον 27.

1. Παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων συνιστῶνται τρία Κεντρικὰ ὑπηρετικὰ Συμβουλία Ἐκπαιδείσεως, τὰ ὅποια ἐφεξῆς ὡς ἀποκλινεῖ τὸ διοικητικὸν καὶ παιδαγωγικὸν ἔργον τοῦ 2ου τοῦ παρόντος Ν. Δ. κατηγορίας Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Συμβουλίων καὶ τῶν Τεχνικῶν αὐτοῦ, ὡς δέλται εἰδικότερον καθορίζει Β.π. Διευτὴρ ἐκτελεστικῶν πράξεων τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Τὸ πρῶτον (Α') Συμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητημάτων ὑπηρετικῆς καταστάσεως τοῦ διδακτικοῦ καὶ ἐπιστημολογικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώ-

δους) Ἐκπαιδείσεως. Τὸ δεύτερον (Β') Συμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητημάτων ὑπηρετικῆς καταστάσεως τοῦ διδακτικοῦ καὶ ἐπιστημολογικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Ἐκπαιδείσεως. Τὸ τρίτον (Γ') Συμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητημάτων ὑπηρετικῆς καταστάσεως τοῦ διδακτικοῦ καὶ ἐπιστημολογικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδείσεως.

2. Τὸ πρῶτον (Α') τὸν κατὰ τὴν προκειμένην παράγραφον Κεντρικῶν ὑπηρετικῶν Συμβουλίων ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Πρόεδρος, ἐξ ἑνὸς Παρέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Ἀντιπρόεδρος, τοῦ αἰρετοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδείσεως καὶ δύο Γενικών Ἐπιθεωρητῶν τῆς Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδείσεως, ὡς μέλη. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο μετέχει ἀνὰ φέρον ὁ Διευθυντὴς τῆς παρὰ τῇ Κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ὑπουργείου Διευθύνσεως Στοιχειώδους Ἐκπαιδείσεως, ἀνακληρούμενος ἀπὸ τὸ νομικὸν ἀνακληρούμενόν του. Τὸ δεύτερον (Β') ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Πρόεδρος, ἑνὸς Παρέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Ἀντιπρόεδρος, τοῦ αἰρετοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Ἐκπαιδείσεως καὶ δύο Γενικών Ἐπιθεωρητῶν τῆς Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Ἐκπαιδείσεως, ὡς μέλη. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο μετέχει ἀνὰ φέρον ὁ Διευθυντὴς τῆς παρὰ τῇ Κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ὑπουργείου Διευθύνσεως Μέσης Ἐκπαιδείσεως, ἀνακληρούμενος ἀπὸ τὸ νομικὸν ἀνακληρούμενόν του. Τὸ τρίτον (Γ') ἐξ ἑνὸς Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Πρόεδρος, δύο Παρέδρων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἀρχαιότερος εἶναι Ἀντιπρόεδρος καὶ δύο Γενικών Ἐπιθεωρητῶν Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδείσεως. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο μετέχει ἀνὰ φέρον ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδείσεως, ἀνακληρούμενος ἀπὸ τὸ νομικὸν ἀνακληρούμενόν του.

3. Μετὰ τὸν διορισμὸν αἰρετοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδείσεως τὴν θέσιν τοῦ ἐνὸς Παρέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου εἰς τὸ τρίτον (Γ') Συμβούλιον καταλαμβάνει ὁ αἰρετὸς Συμβούλος Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδείσεως.

4. Οἱ Πρόεδροι, Ἀντιπρόεδροι καὶ τὰ μέλη τῶν ἀνωτέρων Κεντρικῶν ὑπηρετικῶν Συμβουλίων (πλὴν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν Διευθυντῶν τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου) ὁρίζονται ἐπὶ μονοετὴ ὁριστὴ ἀρχαίᾳ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου, 31ης ὁποῦντες τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Τα αὐτὰ πρόσωπα δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσι ἐπὶ δύο συνεχεῖς ὁριστὴς ἐξαιρέσει τῶν αἰρετῶν Ἐκπαιδευτικῶν Συμβουλίων. Τὰ μέλη τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, τὰ μετέχοντα τῶν Κεντρικῶν ὑπηρετικῶν Συμβουλίων, προέρχονται ἀντιστοίχως ἐκ τῶν εἰρηκένων βαθμίδων καὶ κλάδων τῆς ἐκπαιδείσεως.

5. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Ν. Δ. ἡ κατὰ τὰ ἀνω ὁριστὴ ὁρίζεται ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ διορισμοῦ μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους.

6. Ὅποτε ἐπιλαμβάνονται ἐπὶ ὁποῦντες κατ' ἀνακομὴν τοῦ ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τὰ Κεντρικὰ ὑπηρετικὰ Συμβουλία Ἐκπαιδείσεως συνίστανται ἐκ τῶν μέλων τοῦ κατὰ περίπτωσιν Συμβουλίου καὶ τῶν Παρέδρων τῶν δύο ὁδῶν Συμβουλίων. Κατὰ τὴν νύκιν σύνθεσιν προέρχονται ὁ ἀρχαιότερος τῶν Παρέδρων.

7. Τὰ μέλη τῶν Κεντρικῶν ὑπηρετικῶν Συμβουλίων Ἐκπαιδείσεως κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὁριστῆς τῶν ἀποστέλλονται παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ ἐκτελεῖν τὸ ἀνατεθέν εἰς αὐτὰ ἔργον.

8. Τὰ διοικητικὰ καὶ παιδαγωγικὰ ἔργον τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Τεχνικῶν αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὰ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον Κεντρικὰ ὑπηρετικὰ Συμβουλία Ἐκπαιδείσεως ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, μέχρι δὲ τῆς ἐκτέλεστικῆς τοῦ ἀπὸ τῆς παρὰ τῇ 1 τοῦ παρόντος άρθρου προβλεπόμενης Β.π. Διευτῆρος τῶν ἔργων τοῦτο ἔργον τὴν αὐτὴν ἐκτε-

σιν και άσκειται κατά τόν αὐτόν τρόπον, ὡς μέχρι σήμερον.

9. Χρήη Γραμματίων εἰς τὰ ἀνωτέρω Κεντρικά Ὑπερ-
τιτικά Σχολεία Ἐκπαίδευσιν ἀνατίθενται δι' ἀποφάσεως
τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων εἰς
ὑπαλλήλους τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 28.

Διὰ Βασ. Διαταγμάτων ἐκδιδόμενων προτάει τοῦ Ὑ-
πουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ρυθμίζονται
τὰ κατὰ τὴν σύστασιν καὶ σύνδεσιν τῶν πόσης φύσεως καὶ
ἀρμοδιότητος Περιφερειακῶν Ὑπηρεσιακῶν Σχολείων, καὶ
τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς προαγωγάς, τοὺς διορισμούς, τὰς μετα-
θέσεις καὶ τὰς ἀποσπάσεις, καθὼς καὶ τὴν παιδαγωγικὴν
δικαιοδοσίαν καὶ διαδικασίαν, ὡς πρὸς τὸ ἐποπτικόν, διδακτι-
κόν καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσιν,
Γενικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς.

Ἄρθρον 29.

1. Διὰ Βασ. Διαταγμάτων ἐκδιδόμενων προτάει τοῦ Ὑ-
πουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δύναται νὰ
κωδικοποιηθῶν εἰς ἓν ἢ πλεονα καίμενα πᾶσι αἱ ἰσχύοντες
διατάξεις περὶ Πρωτοβάθμιου (Στοιχειώδους) καὶ Δευτερο-
βάθμιου (Μέσης) Ἐκπαίδευσιν, περὶ Παιδαγωγικῶν Ἀκα-
δημιῶν καὶ λειτῶν Σχολῶν Ἐκπαίδευσιν Ἐκπαιδευτικῶν
Λειτουργῶν περὶ Σχολικῶν Βιβλίων καὶ τοῦ Παιδαγωγικοῦ
Ἰνστιτούτου.

2. Ἡ σύνταξις τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον κωδι-
κοποιήσεως δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς Ἐπιτροπὴν ἐπιζωμένην δι'
ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευ-

μάτων. Ἡ ἀποζημίωσις τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καθορί-
ζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παι-
δείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 30.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Ν. Δ. ἀρχομένης ἀπὸ τῆς
δημοσιεύσεως του καταργεῖται πᾶσα προγενεστέρα διατάξις
ἀναφερομένη εἰς θέματα ρυθμιζόμενα ἐκ' αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1964

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
Β.**

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

**Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΛΟΣ, Ν. ΜΠΑΚΟ-
ΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΤΟΥΜΠΑΣ, Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ, ΣΤ. ΧΟΥ-
ΤΑΣ, Ν. ΕΞΑΡΧΟΣ, ΑΝΔΡ. ΚΟΚΚΕΒΗΣ, Γ. ΜΠΑΚΑ-
ΤΣΕΛΟΣ, Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΛΟΤΚΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ,
ΚΩΝΣΤ. ΜΑΡΙΝΣ, ΜΙΧ. ΣΤΕΦΑΝΙΑΝΣ, Ν. ΚΟΤΝΤΟΤ-
ΡΗΣ, ΑΓΓ. ΑΓΓΕΛΟΤΣΗΣ, ΕΤΑΓΓ. ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ, Γ.
ΜΥΛΩΝΑΣ.**

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1964

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚ. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ, 9 ΙΟΥΛΙΟΥ 1964

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
Ι Ι Ι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

378. Περί των εισιτηρίων διαγωνισμών εν γένει διὰ τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα. 1

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ

Διόρθωσις ἡμερησίων ἐν τῇ Σύμβασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἀνωτάτης Ἑταιρείας «Χημικαὶ Βιοχημικαὶ Βοτανοὶ Ἑλλάδος». 2

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 378

Περί των εισιτηρίων διαγωνισμών εν γένει διὰ τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν. Δ. 4263/1962 καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 415/1964 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκτελέσεως, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ, ἀπεφασισμέν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

Τὰ των εισιτηρίων διαγωνισμών εν γένει εἰς τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα καθορίζονται διὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1964—65, ὡς ἐν τοῖς ἐπομένοις ἀρθροῖς τοῦ παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Διεξαγωγή διαγωνισμών.

Ἄρθρον 2.

1. Οἱ εἰσιτήριοι διαγωνισμοὶ διὰ τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα (Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, Ἑθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον, Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν, Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, Πάντειος Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολὴ Πειραιῶς καὶ Ἀνωτάτη Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν Θεσσαλονίκης), δὲ διεξαχθεῖν ἀπὸ τῆς 16ης Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 3ης Ὀκτωβρίου.

2. Ἡ προκήρυξις των εισιτηρίων διαγωνισμών γίνεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ δημοσιεύεται διὰ δύο ἡμερησίων ἡμερησίων των Ἀθηνῶν καὶ μιᾶς τῆς Θεσσαλονίκης, εἰκοσὶν ἡμέρας τὸν ἀρχαιότερον πρὸ τῆς

διεξαγωγῆς αὐτῶν. Ἐν τῇ προκήρυξει ὀρίζεται μετὰ γνώμην των Σχολῶν ὁ ἀριθμὸς των εἰσακτέων δι' ἑκάστην Σχολὴν ἢ τμήμα αὐτῆς.

3. Ἡ ἔκδοσις των αποτελεσμάτων των εισιτηρίων διαγωνισμών περατοῦται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως των διαγωνισμών.

Ἄρθρον 3.

1. Οἱ εἰσιτήριοι διαγωνισμοὶ διεξάγονται ἐνώπιον τοπικῶν ἐπιτροπῶν, συνισταμένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας, ὑπαριθμῶν πρὸς τὰς Γενικὰς Ἐπιθεωρήσεις Μίσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἰδρυομένων εἰς τὰς ἑδρας αὐτῶν.

2. Ἐκαστὴ Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ Διενεργείας Εἰσιτηρίων Διαγωνισμῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν (ΤΕΔΕΔΑΣ) ἀποτελεῖται: α) ἐξ ἑνὸς Καθηγητοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος, ὡς Προέδρου, β) ἐκ τοῦ φιλολόγου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Μίσης Ἐκπαιδεύσεως, προϊσταμένου τῆς ἀντιστοίχου ἐκπαιδευτικῆς περιφέρειας ἢ τοῦ νομίμου ἀνπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ γ) ἐκ τριῶν Ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν Μίσης Ἐκπαιδεύσεως, ἑνὸς ἐξ ἑκάστης των εἰδικοτήτων Φιλολόγων, Μαθηματικῶν καὶ Φυσικῶν, ἐπὶ καθῆκον Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἢ Γωνασάρχου ἢ ἑλλείδει τούτων Βοηθοῦ Γωνασάρχου ἢ Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ. Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς ὀρίζεται εἰς ἑκπλὸς λειτουργὸς Μίσης Ἐκπαιδεύσεως ἐπὶ καθῆκον Καθηγητοῦ ἢ Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ, κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, προτάσει τοῦ ἐκ των μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ.

3. Ἐκ των Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν, ἡ μὲν τῆς Ζ' περιφέρειας (Θεσσαλονίκης) εἰρύνεται διὰ πέντε προσέτι μελῶν, ἥτοι ἀνὰ ἑνὸς ἐκ των εἰδικοτήτων Ἀγγλικῆς, Γαλλικῆς, Ἰταλικῆς, Γερμανικῆς καὶ Σχεδίου, ἡ δὲ τῆς Α' περιφέρειας (Ἀθηνῶν) διὰ τριῶν εἰσέτι μελῶν, ἥτοι ἀνὰ ἑνὸς ἐκ των εἰδικοτήτων: Ἀγγλικῆς, Γαλλικῆς καὶ Σχεδίου.

Ἄρθρον 4.

1. Ὁ βούλησας νὰ μετόχῃ των εισιτηρίων διαγωνισμῶν, ὑποβάλλει τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 10ης Σεπτεμβρίου ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶν ὑποδείγματος συντασσόμενου καὶ κοινοποιουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας, αἰτήσιν, εἰς τὴν ἑποῖαν προσδιορίζει τὴν ὁμάδα Σχολῶν καὶ εἰδικώτερον τὰς Σχολὰς τῆς ὁμάδος δι' ἃς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 13 τοῦ παρόντος ἐπιθυμῇ νὰ ὑποστῇ εἰσιτήριον διαγωνισμῶν. Εἰς τὴν αἴτησιν αὐτὴν ἐπισυνάπτονται:

α) Ἀπολυτήριον Δημοσίου Γυμνασίου ἢ ἀνεγνωρισμένου ὡς ἰσοδύναμου πρὸς τὸ δημόσιον ἢ προκειμένου μὲν περὶ ὑποψηφίου τοῦ Τμήματος Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, τῆς

Σχολής Νομικών και Οικονομικών 'Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης των 'Ινστιτούτων Ξένων γλωσσών του αυτού Παν/μίου, της Α.Σ.Ο.Ε.Ε., της Παντείου ως και της 'Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Πειραιώς και της 'Ανωτάτης Σχολής Βιομηχανικών Σπουδών Θεσσαλονίκης, απολυτήριον Μίσθς δημοσίας 'Εκπαιδευτικής Σχολής, ή άγνωστημένης ως ισχύοντος προς τας Δημοσίας, προκειμένου δι' περί υποφθέρων Θεολογικής Σχολής, πτυχίον 'Εκκλησιαστικής Σχολής. 'Εν έλλείψει απολυτηρίου υποβάλλεται αποδεικτικόν απολύσεως. Τò 'Απολυτήριον ή τò 'Αποδεικτικόν απολύσεως δέον να φέρη την φωτογραφίαν του υποψηφίου έσφραγισμένην διὰ της σφραγίδος του σχολείου ή ού απολύδου και υπογεγραμμένην υπό του Γυμνασιάρχου ή Διευθυντού του σχολείου, θέλειούτος ότι ό έν τή φωτογραφία εικονιζόμενος είναι ό έν τή απολυτηρίω ή αποδεικτικώ αναφερόμενος. Προκειμένου περί υποστάντων απολυτήριον ή έξιστον ένύπουν 'Επιτροπής, ως προερχομένων ή 'Ιδιωτικών Γυμνασίων, ή έπικράτους της φωτογραφίας διενεργείται υπό του οικείου Γενικού 'Επιθεωρητή.

β) Ειδικόν έντυπον αδεισίων 'Ατομικών Στοιχείων και Σχολίων 'Επιλογής επί τή βάσει υποδείγματος εις διπλούν περιλαμβανόν επί μόν της μίδς όθως δι' άτομικά στοιχεία και φωτογραφίαν του υποψηφίου, επί δι' της έτέρας όθως πίνακα σχολίων και μαθημάτων εις ά προτίθεται να διαγωνισθή ότος. 'Η πρώτη όθς συντάσσεται επί τή βάσει των στοιχείων του απολυτηρίου, της άστυνομικής ταυτότητος και υπογράφεται υπό του οικείου Γυμνασιάρχου ή του Γενικού 'Επιθεωρητή κατά περίπτωση. 'Η όποία όθς συντάσσεται υπό του υποψηφίου υπογράφεται υπό αυτού. 'Εν άμερώτερον των όθων τίθεται, μερίμνη της Γραμματείας της Τοπικής 'Επιτροπής, ό εις τας καταστάσεις βαθμολογίας αύτων αριθμός του υποψηφίου, θεωρούμενος υπό του Γραμματέως της Τοπικής 'Επιτροπής.

Τò έν των δελτίων τούτων χρησιμοποιείται ως δελτίον ταυτότητος του υποψηφίου κατά την διεξαγωγή των εξετάσεων άμα τή λήξει των όποιων παραδίδεται και φυλάσσεται εις τή 'Αρχεία της Τοπικής 'Επιτροπής, τή δι' έτερον υποβάλλεται προς τò 'Υπουργείον Παιδείας κατά τὰ όριζόμενα έν τή παρ. 13 του άρθρου 5 του παρόντος Διατάγματος.

γ) Ειδικόν έντυπον εις διπλούν, φέρου τον τίτλον ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΝ ΕΠΙΛΟΓΕΩΣ και χρησιμοποιεμένον υπό της τοπικής 'Επιτροπής και υπό των Γυμνασιάρχων, έρ' ού επισημαίνεται φωτογραφία του υποψηφίου βάσει της έπικαλληθείσας επί του απολυτηρίου ή αποδεικτικού απολύσεως. Τò έντυπον τούτο περιλαμβάνει:

α) Τὰ άτομικά στοιχεία του υποψηφίου.

β) Τας Σχολάς (ή Τμήματα Σχολών) και τὰ αντίστοιχα μαθήματα επί των όποιων διαγωνίζεται ό υποψήφιος. Τούτο συμπληρώνεται εύαναγράφως υπό του υποψηφίου εις ό,τι όσορβ τὰ άτομικά στοιχεία αύτου επί τή βάσει του υπό στοιχείου β' του παρόντος, Δελτίου 'Ατομικών Στοιχείων και Σχολών 'Επιλογής.

γ) 'Ελλείψει άστυνομικής ταυτότητος συνομβάλλεται και πιστοποιητικόν του Δήμου ή Κοινότητος φέρου την φωτογραφίαν του υποψηφίου.

2. Τò ως άνω δικαιολογητικά υποβάλλονται εις τον Γενικόν 'Επιθεωρητήν της περιφέρειας εις ήν υπάγεται τò σχολείον, ή ού απολύδου, ή προκειμένου περί Σχολείων 'Εκκλησιαστικής 'Εκπαιδεύσεως εις τον κληρικόν Γεν. 'Επιθεωρητήν της έθρας του Σχολείου. Είς περίπτωση μετοικήσεως της οικογενείας, τὰ δικαιολογητικά τούτα υποβάλλονται εις τον Γενικόν 'Επιθεωρητήν της περιφέρειας της νέας κατοικίας του υποψηφίου μετά έκδοσεως της οικείας 'Αστυνομικής 'Αρχής περί της νέας κατοικίας του υποψηφίου. Κατ' έξαιρέσει οι υποψήφιοι διὰ τὰ τμήματα 'Αγγλικών ή Γαλλικών σπουδών των Φιλοσοφικών Σχολών των Πανεπιστημίων 'Αθηνών και Θεσσαλονίκης, και διὰ των 'Αρχαιολογικών 'Αθηνών και Θεσσαλονίκης, υποβάλλουν την αίτησιν ταύτην υποχρεωτικώς οι μόν άπορριπτόμενοι εκ σχολείων της θρη-

σκείας, Μακεδονίας και Θράκης εις τον Γενικόν 'Επιθ' την Μ.Ε. Ζ' περιφέρειας (Θεσσαλονίκης) οι δι' λοιπού εις τον Γενικόν 'Επιθ' την Μ.Ε. Α' περιφέρειας ('Αθηνών). Διὰ τὰ Τμήματα 'Ιταλικών ή Γερμανικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Θεσσαλονίκης, οι υποψήφιοι υποβάλλουν την αίτησιν υποχρεωτικώς εις τον Γενικόν 'Επιθεωρητήν Μ.Ε. Ζ' περιφέρειας Θεσσαλονίκης.

3. 'Εκαστος των υποψηφίων δύναται να υποβάλη δύο τò πολύ αίτήσεις προς ταμιοτήτν εις τας εξετάσεις δύο έαδων Σχολών. 'Εκάστη των αίτησεων δέον να συνοδεύεται υπό των δικαιολογητικών των όριζομένων υπό της παρ. 1 του παρόντος.

*Άρθρον 5.

'Εκάστη των έν άρθρο 3 του παρόντος Τοπικών 'Επιτροπών έχει τας κάτωθι αρμοδιότητας:

1) 'Ελέγχει τὰ υποβληθέντα δικαιολογητικά των υποψηφίων και συντάσσει πρώην περί των δικαιολογμένων να προσέλθουσιν εις τας εξετάσεις και των αποκλεισμένων ής αύτων.

Των εξετάσεων αποκλείονται οι μη υποβληόντες άπαντα τὰ υπό του προκηρυσσόμενου άρθρου όριζόμενα δικαιολογητικά, ως και εκείνοι δι' ός τὰ άτομικά στοιχεία του απολυτηρίου, του ειδικού δελτίου και της άστυνομικής ταυτότητος ή του πιστοποιητικού του Δήμου ή της Κοινότητος δεν συμπλητών απολύτως.

2) Μεριμνά επί τή βάσει ειδικού υποδείγματος διὰ την σύνταξιν καταστάσεως βαθμολογίας κατ' έπικράτην άλφαβητικήν σειράν και καθ' έκάστης Σχολών με 'Ιδιωτέραν στήλην δι' έκαστον εξεταζόμενον μάθημα, ως και διὰ των Διευχόν των υπό των υποψηφίων συνταχθέντων αποδεικτικών επίδοσεων και την συμπλήρωσιν αύτων.

Αί καταστάσεις βαθμολογίας και τὰ αποδεικτικά επίδοσεις θεωρούνται υπό του Προέδρου έκαστης 'Επιτροπής διὰ την πληρότητα αύτων και διὰ την ταύτητα του εικονιζόμενου.

3) Καθορίζει τους χώρους διενεργείας των εξετάσεων και κατατάσσει έν αύτοις τους υποψηφίους κατ' αλφαβητικήν σειράν, συντάσσουσα τας απαραίτητους καταστάσεις των υποψηφίων κατ' είδοσας, κατά Σχολάς και έκάστης Σχολών και μετ' 'Ιδιωτέρας στήλης δι' έκαστον μάθημα και έν γίνει αποφασίζε την λήσιν παντός μέτρου συντακτικού εις την όαλην διεξαγωγήν των εξετάσεων.

4) Γνωστοποιεί τò υπό της Κεντρικής 'Επιτροπής καταρτισθέν πρόγραμμα των διαγωνισμών και τους χώρους διενεργείας αύτων.

5) Την πρώην της 11ης Σεπτεμβρίου άναφέρει τηλεγραφικώς προς τò 'Υπουργείον 'Εθν. Παιδείας τον αριθμόν των υποψηφίων κατά Σχολάς και έκάστης Σχολών.

6) Προσλαμβάνει τον απαραίτητον αριθμόν έκφωνητών των θεμάτων και έκφωνητών των εξετάσεων ής έκπαιδευτικών λειτουργών Μίσθς 'Εκπ'σεως των Γυμνασίων της έθρας της Γενικής 'Επιθεωρήσεως ή και ής άλλων Γυμνασίων της περιφέρειας προς συμπλήρωσιν.

7) Μεριμνά διὰ τον έλεγχον της ταύτητος των υποψηφίων έσσε: της άστυνομικής ταυτότητος αύτων ή του πιστοποιητικού του Δήμου ή της Κοινότητος έρ' όσον έν έχει έκδόθ' έπ' όνόματι του υποψηφίου άστυνομική ταύτητος ή άλλου τινός αποδεικτικού στοιχείου.

8) 'Αποσφραγίζει εύθύς μετά την από ραδιοφώνου ήπαγγελίαν του αύθοντος άρθρου του κληρωθέντος θέματος, τους γρακέλους των θεμάτων ένύπουν των έκφωνητών, συντασσομένου σχετικού πρακτικού και άνακινεί τούτο εις τους υποψηφίους διὰ των έκφωνητών.

9) 'Εποικνεί την διεξαγωγήν των εξετάσεων ήπιδουσα πόν άνακινου όμα.

10) 'Επιβάλλει δι' ήτλολογημένης πράξεως την ποινήν του αποκλεισμού εκ της περαιτέρω εξέτασεως κατά παντός υποψηφίου, ό όποιος ταλαλφάνεται άντιγράφου ή δικαιολό-

των άλλων προς αντίγραφον ή συμπεριφέρεται άνευλαδώς προς τούς επιτηρητάς, έκφωνητάς και τά μέλη της Έπιτροπής ή δυστροπεί να συμμορφωθή προς τας περί της διεξαγωγής των εξετάσεων γενικάς οδηγίας ή συστάσεις της Έπιτροπής.

11) Μερικώς διά την υπό των επιτηρητών κατά την παράβασιν του γραπτού δοκιμίου επικαλυφίν δι' άδικοφάνους χάρτου του όνόματος του υποψηφίου.

12) Άλλα τή λήξει του διαγωνισμού έκάστου μαθήματος, συνιστάει τή γραπτά δοκίμια έντός φακέλλου (ζάματος) σφραγισμένου δι' ισπανικού κηρού, συνάστουσα και σχετικών πρακτικών και φυλάσσει ταύτα υπό την εγγύησιν του Προέδρου ήν τή Γραφείω της Γενικής Έπιθεωρήσεως. Άλλα τή λήξει των διαγωνισμών έκάστου βαθμού, συνιστάει τούς κατά μάθημα φακέλλους (ζάματα) των γραπτών δοκιμίων και αποστέλλει πάρεστα τούτους διά τήν αρραλιστέραν δυνατήν μένου, εις τήν Έπιτροπήν Παιδείας, συνάστουσα σχετικών πρακτικών.

13) Υποβάλλει εις τήν Έπιτροπήν τας όνομαστικές «Καταστάσεις Βαθμολογίας» των υποψηφίων καθ' όμάς Σχολών εις διπλούν, άμφότερα τή έντονα 'Αποδεικτικόν Έκδόσεως έντών, δύναντος ήλεγμένα και επαληθευμένα, ως και τήν έν των Δελτίων Άτακτικών Στοιχείων έκάστου υποψηφίου, τού άλλου φυλάσσόμενου εις τήν αρχεία της Τοπικής Έπιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Έξετάσεις μαθήματα.

Άρθρον 6.

Τά εξεταζόμενα μαθήματα κατά τούς είσιτηρίους διαγωνισμούς των Σχολών και των Τμημάτων των Πανεπιστημίων Άθηνων και Θεσσαλονίκης, πλην της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μετά των συντελεστών αύτών είναι:

1. Διά τας Σχολάς των Θεωρητικών Έπιστημών:

α) Τήν Θεολογικήν: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 8, Άρχαία Έλληνικά με συντελεστήν 6, Λατινικά με συντελεστήν 3 και Ιστορίαν με συντελεστήν 3.

β) Τήν Νομικήν: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 8, Άρχαία Έλληνικά με συντελεστήν 5, Λατινικά με συντελεστήν 3 και Ιστορίαν με συντελεστήν 4.

γ) Τήν Φιλοσοφικήν: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 7, Άρχαία Έλληνικά με συντελεστήν 7, Λατινικά με συντελεστήν 3 και Ιστορίαν με συντελεστήν 3.

2. Διά τήν Τμήματα Άγγλικών και Γαλλικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Άθηνών, ως και Άγγλικών, Γαλλικών, Γερμανικών και Γερμανικών σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Άρχαία Έλληνικά με συντελεστήν 5, Λατινικά με συντελεστήν 3 και Άγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά κατά περίπτωσιν με συντελεστήν 6.

3. Διά τήν Τμήματα των Φυσικομαθηματικών Σχολών:

α) Τή Μαθηματικήν: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Μαθηματικά με συντελεστήν 8, Φυσική με συντελεστήν 4, Χημεία με συντελεστήν 2.

β) Τή Φυσικήν: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Μαθηματικά με συντελεστήν 4, Φυσική με συντελεστήν 7, Χημεία με συντελεστήν 3.

γ) Τή Φυσικογνωστικήν: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Μαθηματικά με συντελεστήν 4, Φυσική με συντελεστήν 6, Χημεία με συντελεστήν 4.

δ) Τή Χημικήν: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Μαθηματικά με συντελεστήν 4, Φυσική με συντελεστήν 3, Χημεία με συντελεστήν 7.

ε) Τή Φαρμακευτικήν: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Μαθηματικά με συντελεστήν 3, Φυσική με συντελεστήν 4 και Χημεία με συντελεστήν 7.

στ) Τή Τμήμα Γεωπονίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Μαθηματικά με συντελεστήν 3, Φυσική με συντελεστήν 5, Χημεία με συντελεστήν 6.

ζ) Τή Τμήμα Δασολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Μαθηματικά με συντελεστήν 4, Φυσική με συντελεστήν 6, Χημεία με συντελεστήν 4.

4. Διά τας Ιστορικές σχολάς και τήν παρ' αύταίς λειτουργούντα όδοντιατρικά Τμήματα των Πανεπιστημίων Άθηνών και Θεσσαλονίκης.

α) Ιατρικήν: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Φυσική με συντελεστήν 4, Χημεία με συντελεστήν 6, Γενική Βιολογία και Άνθρωπολογία με συντελεστήν 4.

β) Όδοντιατρικήν Τμήμα: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Φυσική με συντελεστήν 4, Χημεία με συντελεστήν 6, Γενική Βιολογία και Άνθρωπολογία με συντελεστήν 4.

5. Διά τήν Κτηνιατρικήν Σχολήν του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Φυσική με συντελεστήν 3, Χημεία με συντελεστήν 6, Ζωολογία με συντελεστήν 5.

6. Διά τή Τμήμα Οικονομικών και Πολιτικών Έπιστημών των Σχολών Νομικών και Οίκον. Έπιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 6, Άρχαία Έλληνικά με συντελεστήν 6, Ιστορία με συντελεστήν 4, Γεωγραφία με συντελεστήν 4.

Άρθρον 7.

Τά εξεταζόμενα μαθήματα κατά τούς είσιτηρίους διαγωνισμούς των Σχολών του Έθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μετά των συντελεστών αύτών είναι:

α) Διά τας Σχολάς Πολιτικών Μηχανικών: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 4, Άλγεβρα με συντελεστήν 5, Γεωμετρία με συντελεστήν 4, Εξόδωγμα Τριγωνομετρία με συντελεστήν 3, Φυσική με συντελεστήν 2, Χημεία με συντελεστήν 2.

β) Διά τας Σχολάς Άγρονόμων — Τοπογράφων: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 4, Άλγεβρα με συντελεστήν 4, Γεωμετρία με συντελεστήν 5, Εξόδωγμα Τριγωνομετρία με συντελεστήν 3, Φυσική με συντελεστήν 2, Χημεία με συντελεστήν 2.

γ) Διά τήν Σχολήν Μηχανολόγων — Ηλεκτρολόγων: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 4, Άλγεβρα με συντελεστήν 4, Γεωμετρία με συντελεστήν 3, Εξόδωγμα Τριγωνομετρία με συντελεστήν 3, Φυσική με συντελεστήν 4, Χημεία με συντελεστήν 2.

δ) Διά τή Τμήμα Χημικών Μηχανικών: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 4, Άλγεβρα με συντελεστήν 3, Γεωμετρία με συντελεστήν 3, Εξόδωγμα Τριγωνομετρία με συντελεστήν 3, Φυσική με συντελεστήν 3, Χημεία με συντελεστήν 4.

ε) Τμήμα Μεταλλουργών: Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 4, Άλγεβρα με συντελεστήν 4, Γεωμετρία με συντελεστήν 3, Εξόδωγμα Τριγωνομετρία με συντελεστήν 2, Φυσική με συντελεστήν 4, Χημεία με συντελεστήν 3.

2. Διά τήν Σχολήν Αρχιτεκτονικών (Άθηνών — Θεσσαλονίκης): Έκδοσις βιβίων με συντελεστήν 3, Άλγεβρα με συντελεστήν 1, Γεωμετρία με συντελεστήν 3, Εξόδωγμα Τριγωνομετρία με συντελεστήν 1, Φυσική με συντελεστήν 2, Χημεία με συντελεστήν 2, Γραμμικόν Σχέδιον με συντελεστήν 4, Ελεύθερον Σχέδιον με συντελεστήν 4.

Άρθρον 8.

Τά εξεταζόμενα μαθήματα κατά τούς είσιτηρίους διαγωνισμούς της Ανωτάτης Γεωπονικής Σχολής Άθηνών μετά των συντελεστών αύτών είναι:

Εκθεσις ιδεών με συντελεστήν 6, Φυσική με συντελεστήν 4, Χημεία με συντελεστήν 6, Μαθηματικά (Αριθμητική—Άλγεβρα, Γεωμετρία, Τριγωνομετρία) με συντελεστήν 4.

Άρθρον 9.

Τὰ εξεταζόμενα μαθήματα κατά τους είσιτηρίους διαγωνισμούς διὰ τὴν Α.Σ.Ο.Ε.Ε. μετὰ τῶν συντελεστῶν αὐτῶν εἶναι: Ἐκθεσις ιδεῶν με συντελεστήν 6, Μαθηματικά (Αριθμητική, Ἀλγεβρα) με συντελεστήν 7, Ἱστορία με συντελεστήν 3, Γεωγραφία με συντελεστήν 4.

Άρθρον 10.

Τὰ εξεταζόμενα μαθήματα κατά τους είσιτηρίους διαγωνισμούς διὰ τὴν Πάντειον Ἀνωτάτην Σχολὴν Πολιτικῶν Ἑπιστημῶν μετὰ τῶν συντελεστῶν αὐτῶν εἶναι: Ἐκθεσις ιδεῶν με συντελεστήν 8, Ἀρχαία Ἑλληνικά με συντελεστήν 5, Ἱστορία με συντελεστήν 7.

Άρθρον 11.

Τὰ εξεταζόμενα μαθήματα κατά τους είσιτηρίους διαγωνισμούς διὰ τὴν Ἀνωτάτην Βιομηχανικὴν Σχολὴν Πειραιῶς καὶ τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν Θεσσαλονίκης μετὰ τῶν συντελεστῶν αὐτῶν εἶναι: Ἐκθεσις ιδεῶν με συντελεστήν 8, Μαθηματικά με συντελεστήν 7, Γεωγραφία με συντελεστήν 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἐξεταστέα ὄλη.

Άρθρον 12.

1. Ἡ εἰς τὰ καθ' ἕκαστον μαθήματα εξέτασις κατά τους είσιτηρίους διαγωνισμούς τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων εἶναι γραπτὴ πλὴν τῶν Τμημάτων Ἀγγλικῶν καὶ Γαλλικῶν Σπουδῶν τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὡς καὶ Ἰταλικῶν ἢ Γερμανικῶν Σπουδῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, δι' ἃ εἶναι γραπτὴ καὶ προφορικὴ εἰς τὸ μάθημα τῶν Ἀγγλικῶν ἢ Γαλλικῶν ἢ Ἰταλικῶν ἢ Γερμανικῶν ἀντιστοιχῶς.

2. Ἡ γραπτὴ εξέτασις συνίσταται:

1. Διὰ τὰς Σχολὰς Θεωρητικῶν Ἑπιστημῶν (Θεολογικήν, Νομικὴν καὶ Φιλοσοφικήν) τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης:

α) Εἰς τὴν ἑκθέσιν ἱδεῶν, εἰς γλῶσσαν ὅλην καθαρῶς ὁσον εἰς δημοτικὴν. Θεμελιώδεις ἀποκρίσεις πρὸς ἐπιτυχίαν ἐν τῇ ἐκθέσει εἶναι λογικὴ διατάξις τῶν ιδεῶν καὶ σαφὴς κατὰ τὴν διατύπωσιν αὐτῶν.

Διὰ τῆς ἐκδόσεως δὲν ἀποσκοπεῖται μόνον ἡ διαπίστωσις γνώσεων κατὰ τὴν διαπραγματεύσασιν τοῦ θεμένου θέματος, ἀλλὰ κυρίως ἡ διαπίστωσις τῆς ἱκανότητος τοῦ λογικῶς διανοήσασθαι καὶ τῆς δεξιότητος εἰς τὸ ὀρθῶς ἐκφράζεσθαι καὶ τὸ ὀρθογραφεῖν.

β) Εἰς τὰ Ἀρχαία Ἑλληνικά. Εἰς τὴν γραπτὴν καθ' ὑπεύθυνον καὶ μεταφράσιν ὁλοῦ πεζοῦ κειμένου Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ συγγραφέως Ἀττικῆς διαλέκτου ἐκ 15 (δέκα πέντε) στίχων μετὰ δύο γραμματικῶν καὶ δύο συντακτικῶν παρατηρήσεων ἐκ τοῦ κειμένου.

γ) Εἰς τὰ Λατινικά. Εἰς τὴν γραφὴν καθ' ὑπεύθυνον καὶ μεταφράσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὁλοῦ πεζοῦ Λατινικοῦ κειμένου δώδεκα (12) περίπου στίχων, μετὰ δύο γραμματικῶν καὶ δύο συντακτικῶν παρατηρήσεων ἐπὶ τοῦ κειμένου.

δ) Εἰς τὴν Ἱστορίαν. Εἰς σύντομον ἀπάντησιν ἐπὶ δέκα (10) ἐρωτήσεων, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ὅλην τὴν διδασκαλίαν εἰς πάσας τὰς τάξεις τοῦ Γυμνασίου καὶ ἀποσκοποῦν εἰς τὴν διαπίστωσιν τῆς γνώσεως σημαντικῶν γεγονότων τῆς ἱστορίας (ἱστορικῶν γεγονότων, ἱστορικῶν χρονολογιῶν κλπ.), τῆς ὑπερκαταστάσεως ἐπ' αὐτῶν κρίσεως καὶ τῆς ἐν γένει ὀρθῆς διαπραγματεύσεως τῶν ἱστορικῶν θεμάτων.

II. Διὰ τὰ Τμήματα Ἀγγλικῶν ἢ Γαλλικῶν Σπουδῶν τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὡς καὶ Ἰταλικῶν ἢ Γερμανικῶν Σπουδῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

α) Εἰς τὴν ἑκθέσιν ἱδεῶν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα, ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Εἰς τὰ Ἀρχαία Ἑλληνικά, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον β' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

γ) Εἰς τὰ Λατινικά, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

δ) Εἰς τὰ Ἀγγλικά, Γαλλικά, Ἰταλικά, Γερμανικά, (μὲν διὰ τοὺς ὑποφθίρους τῶν ἀντιστοιχῶν Τμημάτων τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης). Πρῶτως μὲν εἰς γραφὴν καθ' ὑπεύθυνον καὶ μεταφράσιν λογοτεχνικοῦ εἰτε ἐπιστημονικοῦ Ἀγγλικοῦ ἢ Γαλλικοῦ ἢ Ἰταλικοῦ ἢ Γερμανικοῦ κειμένου ἀντιστοιχῶς ἐκ 20 ὡς 25 στίχων, ὡς καὶ κειμένου ἐκ στίχων 15 ὡς 20 διὰ μεταφράσιν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἢ Γαλλικὴν ἢ Ἰταλικὴν ἢ Γερμανικὴν ἀντιστοιχῶς μετὰ τεσσάρων (4) γραμματικῶν παρατηρήσεων, προφορικῶς δὲ εἰς ἑλαιοῦσαν συζήτησιν διαρκείας δι' ἑκάστην ὑποφθίρον ὅλην μεγαλυτέρας τῶν πέντε λεπτῶν.

Β'. Ἡ προφορικὴ εξέτασις εἰς τὰ μαθήματα Ἀγγλικῶν, Γαλλικῶν, Ἰταλικῶν καὶ Γερμανικῶν τῶν ὑποφθίρων διὰ τὰ ἀντίστοιχα Τμήματα Σπουδῶν τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης διεξάγεται μετὰ τὴν γραπτὴν δοκιμασίαν ἐνὸς ἡμιμήνου ἑξαμήνου ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Τοπικῆς Επιτροπῆς, τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 προβλεπομένου εἰδικοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀντιστοιχοῦ γλώσσας καὶ ἐνὶ εἰσὶ καθηγητοῦ τῆς αὐτῆς γλώσσας ὁριζομένου ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς.

III. Διὰ τὰ Τμήματα τῶν Φυσικομαθηματικῶν Σχολῶν ἀμφοτέρων τῶν Πανεπιστημίων (Μαθηματικῶν, Φυσικῶν, Φυσικομαθηματικῶν, Χημικῶν καὶ Φαρμακευτικῶν), καὶ τὰ Τμήματα Γεωπονίας καὶ Δασολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης:

α) Εἰς τὴν ἑκθέσιν ἱδεῶν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Εἰς τὰ Μαθηματικά, εἰς τὴν ἀπάντησιν ἐπὶ τριῶν ζητημάτων, ἥτοι ἐνὸς τῆς Ἀλγεβρας, ἐνὸς τῆς Γεωμετρίας καὶ ἐνὸς τῆς ἐπιπέδου Τριγωνομετρίας ἐκ τῆς ὅλης τῶν Μαθηματικῶν κατὰ τὰ ἐπίσημα Ἀναλυτικὰ Προγράμματα τῶν Γυμνασίων πρακτικῆς κατευθύνσεως. Θεωρήματα γενικῶς ἀποκλείονται.

γ) Εἰς τὴν Φυσικὴν, εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ πάντε ἐν συνόλῳ ἐρωτήσεων καὶ ὁλοῦν προβλημάτων ἐκ τῆς ὅλης τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς κατὰ τὰ ἐπίσημα Ἀναλυτικὰ Προγράμματα τῶν Γυμνασίων πρακτικῆς κατευθύνσεως.

δ) Εἰς τὴν Χημείαν, εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ πάντε ἐν συνόλῳ ἐρωτήσεων καὶ ὁλοῦν προβλημάτων ἐκ τῆς ὅλης τῆς Χημείας κατὰ τὰ ἐπίσημα Ἀναλυτικὰ Προγράμματα τῶν Γυμνασίων πρακτικῆς κατευθύνσεως.

IV. Διὰ τὰς Ἱατρικὰς Σχολὰς καὶ τὰ παρ' αὐταῖς Ὀδοντιατρικὰ Τμήματα:

α) Εἰς τὴν ἑκθέσιν ἱδεῶν κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Εἰς τὴν Φυσικὴν κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει III, στοιχείον γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

γ) Εἰς τὴν Χημείαν κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει III, στοιχείον δ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

δ) Εἰς τὴν Γενικὴν Βιολογίαν καὶ Ἀνθρωπολογίαν. Εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ ἐπὶ (7) ἐρωτήσεων ἐκ τῆς ὅλης τῆς Γεν. Βιολογίας καὶ Ἀνθρωπολογίας κατὰ τὰ ἐπίσημα Ἀναλυτικὰ Προγράμματα τῶν Γυμνασίων.

V. Διὰ τὴν Κτηνιατρικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης:

α) Εἰς τὴν ἑκθέσιν ἱδεῶν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Είς τὴν Φυσικὴν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει III, στοιχείον γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

γ) Είς τὴν Χημείαν κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει III, στοιχείον δ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

δ) Είς τὴν Ζωολογίαν, Εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ ἐπτά (7) ἐρωτήσεων ἐκ τῆς ὕλης τῆς Ζωολογίας κατὰ τὰ ἐπίσημα Ἀναλυτικὰ Προγράμματα τῶν Γυμνασίων.

VI. Διὰ τὸ Τμήμα Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης:

α) Εἰς τὴν Ἑκδοσὶν Ἰδεῶν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Εἰς τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον β' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

γ) Εἰς τὴν Ἱστορίαν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον δ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

δ) Εἰς τὴν Γεωγραφίαν (Φυσικὴν, πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν) εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ 22 (6) ἐρωτημάτων ἐκ τῆς ὕλης τῆς Γεωγραφίας κατὰ τὰ ἐπίσημα Ἀναλυτικὰ Προγράμματα τῶν Γυμνασίων.

VII. Διὰ τὰς Σχολὰς τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσόβου Πολυτεχνείου καὶ τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης:

α) Εἰς τὴν Ἑκδοσὶν Ἰδεῶν κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Εἰς τὴν Ἀλγεβράν, τὴν Γεωμετρίαν, τὴν Τριγωνομετρίαν, τὴν Φυσικὴν καὶ τὴν Χημείαν οἱ ὑποψήφιοι ἐξετάζονται ἐπὶ τῆς εἰς τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα τῶν Γυμνασίων πρακτικῆς κατευθύνσεως καθοριζομένης ὕλης ἢ ἀσκήσεων σχετικῶς πρὸς τὴν ὕλην ταύτην ἢ ἐπ' αὐροτέρων. Θεωρήματα ἐπὶ τῶν Μαθηματικῶν γενικῶς ἀποκλείονται.

γ) Εἰς τὸ Σχέδιον (Γραμμικὸν καὶ Ἐλεύθερον) προκειμένου περὶ τῆς Σχολῆς Ἀρχιτεκτονικῶν. Διὰ τοῦ μαθήματος «Γραμμικὸν Σχέδιον», ὅρ' ἑνὸς μὲν ἐλάττειται ἡ γνώσις τῆς χρήσεως τῶν μέσων τῶν τεχνικῶν σχεδίσσεων, ὅρ' ἑτέρου δὲ ἐπιδιώκεται ἡ ἐξασκίσεως τῆς ἱκανότητος τοῦ ὑποψήφιου εἰς ἀπλῶν γεωμετρικῶν σχημάτων ἀποδοξὴ καλῶς τεχνικῶς συνθέσεως, διὰ δὲ τοῦ μαθήματος «Ἐλεύθερον Σχέδιον» ἐπιδιώκεται ἡ ἐξασκίσεως τῆς ἱκανότητος τοῦ ὑποψήφιου νὰ παραστή καὶ ἀποδείξῃ δι' ἑαυτῶν καὶ ἐκφραστικῶν γραμμῶν τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ πρὸς ἀποτύπωσιν ἀντικειμένου.

VIII. Διὰ τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν:

α) Εἰς τὴν Ἑκδοσὶν Ἰδεῶν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Εἰς τὴν Φυσικὴν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει III, στοιχείον γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

γ) Εἰς τὴν Χημείαν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει III, στοιχείον δ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

δ) Εἰς τὰ Μαθηματικά, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει III, στοιχείον β' τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος Β. Διατάγματος.

IX. Διὰ τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν:

α) Εἰς τὴν Ἑκδοσὶν Ἰδεῶν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Εἰς τὰ Μαθηματικά (Ἀριθμητικὴ, Ἀλγεβρα) εἰς τὴν ὅσιν ἑνὸς ζητήματος ἐκ δύο τῆς Ἀριθμητικῆς καὶ ἑνὸς ἐκ δύο τῆς Ἀλγεβρας, ἐκ τῆς ὕλης τῆς προβλεπομένης διὰ τὰ Γυμνασιακὰ κλασσικῆς κατευθύνσεως.

γ) Εἰς τὴν Ἱστορίαν. Εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ δέκα ἐρωτήσεων ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας τῆς προβλεπομένης διὰ πάσης τῆς τάξεως τῶν Γυμνασίων.

δ) Εἰς τὴν Γεωγραφίαν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει VI, στοιχείον δ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

X. Διὰ τὴν Πάντειον Ἀνωτάτην Σχολὴν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν:

α) Εἰς τὴν Ἑκδοσὶν Ἰδεῶν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Εἰς τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, εἰς τὴν γραφὴν καὶ ὑπαγράφεισιν καὶ μεταφράσειν ὁμαλοῦ πεζοῦ κειμένου ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ συγγραφέως ἱστικῆς διαλέκτου 15 ὡς 20 στίχων.

γ) Εἰς τὴν Ἱστορίαν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει IX, στοιχείον γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

XI. Διὰ τὴν Ἀνωτάτην Βιομηχανικὴν Σχολὴν Πειραιῶς καὶ τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν Θεσσαλονίκης:

α) Εἰς τὴν Ἑκδοσὶν Ἰδεῶν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει I, στοιχείον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Εἰς τὰ Μαθηματικά, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει IX, στοιχείον β' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

γ) Εἰς τὴν Γεωγραφίαν, κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῇ περιπτώσει VI, στοιχείον δ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὁμάδες Σχολῶν.

Ἄρθρον 13.

I. Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς ὑφίστανται τοὺς εἰσιτηρίους διαγωνισμοὺς κατανεμημένοι ἀνάλογως τῆς κοινότητος τῶν μαθημάτων καὶ τῆς ἐξεταστέας ὕλης εἰς τὰ καὶ ἑκάστον μαθήματα εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας ὁμάδας:

Α'. Ὁμάς πρώτη.

Αὕτη περιλαμβάνει τοὺς ὑποψήφιους τῶν Σχολῶν Θεολογικῆς, Φιλοσοφικῆς καὶ Νομικῆς τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῶν τμημάτων Ἀγγλικῶν, Γαλλικῶν, Ἰταλικῶν καὶ Γερμανικῶν Σπουδῶν τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν τῶν αὐτῶν Πανεπιστημίων, ὡς καὶ τὸ Τμήμα Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ὅσοι ἐξετάζονται: α) Ἀπαντες ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εἰς τὴν Ἑκδοσὶν Ἰδεῶν καὶ τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά. β) οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὰς Θεολογικὰς Σχολὰς, δι' ἅλα τὰ Τμήματα τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν, ὡς καὶ διὰ τὰς Νομικὰς Σχολὰς τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εἰς τὰ Λατινικά. γ) οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὰς Θεολογικὰς Σχολὰς, τὰ Φιλολογικὰ μόνον τμήματα, τὰς Νομικὰς Σχολὰς τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ τοῦ Τμήματος Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εἰς τὴν Ἱστορίαν. δ) οἱ ὑποψήφιοι τῶν Τμημάτων τῶν Γαλλικῶν ἢ Ἰταλικῶν ἢ Γερμανικῶν εἰς τὰ Ἀγγλικά, ἢ Γαλλικά ἢ Ἰταλικά ἢ Γερμανικά ἀντιστοίχως. ε) οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὸ Τμήμα Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εἰς τὴν Γεωγραφίαν.

Β'. Ὁμάς δεύτερα.

Αὕτη περιλαμβάνει τοὺς ὑποψήφιους τῶν Φυσικομαθηματικῶν, τῶν Ἱατρικῶν Σχολῶν καὶ τῶν παρ' αὐταῖς Ὀδοντιατρικῶν Τμημάτων τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς καὶ τῶν Τμημάτων τῆς Γεωπονίας καὶ Δασολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

Ὅσοι ἐξετάζονται: α) Ἀπαντες ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εἰς τὴν Ἑκδοσὶν Ἰδεῶν, τὴν Φυσικὴν καὶ τὴν Χημείαν. β) οἱ τῶν Φυσικομαθηματικῶν Σχολῶν, τῶν Τμημάτων Γεωπονίας καὶ Δασολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εἰς τὰ Μαθηματικά. γ) οἱ τῶν Ἱατρικῶν Σχολῶν καὶ τῶν παρ' αὐταῖς Ὀδοντιατρικῶν Τμημάτων ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εἰς τὴν Γενικὴν Βιολογίαν καὶ Ἀνθρωπολογίαν καὶ δ) οἱ τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εἰς τὴν Ζωολογίαν.

Γ'. Ὁμάς τρίτη.

Αὕτη περιλαμβάνει τοὺς ὑποψήφιους τῶν Σχολῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσόβου Πολυτεχνείου καὶ τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Όσοι εξετάζονται επί κοινών θεμάτων εις την Έκθεσιν Βιούν, την Άλγεραν, την Γεωμετρίαν, την Τριγωνομετρίαν, την Φυσικήν και την Χημείαν.

Οι υποψήφιοι του Αρχιτεκτονικού Τμήματος εξετάζονται επί πλίνθιν και εις τὰ μαθήματα: «Γραμμικόν Σχέδιον» και «Ελεύθερον Σχέδιον».

Δ'. Ομάς τετάρτη.

Αυτή περιλαμβάνει τους υποψηφίους της Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και Έμπορικῶν Ἐπιστημῶν, της Παντείου Ανωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, της Ανωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς Πειραιῶς και της Ανωτάτης Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν Θεσσαλονίκης.

Όσοι εξετάζονται: α) Ἀπαντες ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εις τὴν Έκθεσιν Βιούν, β) οἱ τῆς Ανωτάτης Σχολῆς Οικονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῆς Παντείου Ανωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εις τὴν Ἱστορίαν, γ) οἱ τῆς Ανωτάτης Σχολῆς Οικονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Ανωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς Πειραιῶς καὶ τῆς Ανωτάτης Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν Θεσσαλονίκης ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εις τὰ Μαθηματικά, δ) οἱ τῆς Ανωτάτης Σχολῆς Οικονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Ανωτάτων Βιομηχανικῶν Σχολῶν ἐπὶ κοινῶν θεμάτων εις τὴν Γεωγραφίαν, καὶ ε) οἱ τῆς Παντείου Ανωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν εις τὰ Ἀρχαία Ἑλληνικά.

2. Οἱ υποψήφιοι δύνανται, δεξιόντες τοῦτο εις τὴν αἰτησίαν των νὰ μεταβῶσιν εις διαγωνισμοὺς Σχολῆς ἢ ταχματῶν Σχολῶν περιλαμβανομένων εις δύο κατ' ἀνάστατον ὅριον ὁμάδας ἢ καὶ νὰ ἐξετασθῶσιν ἐντός τῆς αὐτῆς ὁμάδος πέραν των μαθημάτων τῆς Σχολῆς τῆς προτιμηθείσης των καὶ εις τὰ ἰδιαιτέρως μαθήματα ἑτέρας. πλειόνων ἢ καὶ ὀλίγων των Σχολῶν ἐκάστης ὁμάδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ἐκλογή θεμάτων — Βαθμολογήσεις γραπτῶν.

Ἄρθρον 14.

1. Ἡ ἐκλογή των θεμάτων των εἰσιτηρίων διαγωνισμῶν καὶ ἡ βαθμολογήσις των γραπτῶν δοκιμῶν, διενεργεῖται παρὰ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς εἰσιτηρίων διαγωνισμῶν Ανωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων.

2. Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἀφρίζει εις τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ ἀποτελείται:

α) Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου ὡς Προέδρου.

β) Ἐξ ἐνέκας καθηγητῶν Ανωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων ἐξ ὧν 3 φιλόλογοι, 3 μαθηματικοὶ καὶ 3 φυσικοί.

γ) Ἐξ ἐνέκας εκπαιδευτικῶν λειτουργῶν Μέσης Ἐκπαίδεως ἐξ ὧν 3 φιλόλογοι, 3 μαθηματικοὶ καὶ 3 φυσικοί.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίζονται δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίζεται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν ὑπαλλήλων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ βαθμῇ 4ῃ ἢ 5ῃ ἀποκρουόμενος ἐκ τριῶν εἰσὶν ἀναπληρωτῶν γραμματέων, ὀριζομένων κατὰ τὴν αὐτὴν τρόπον, ἐξ ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ βαθμῇ 4ῃ ἢ 5ῃ ἢ Πρωτοδουρίων Καθηγητῶν.

Ἄρθρον 15.

Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει τὰς κατωθί ἀρμοδιότητας:

α) Καταρτίζει τὸ πρόγραμμα των εἰσιτηρίων διαγωνισμῶν, ὀρίζουσα ἡμέραν καὶ ἀκριθεῶς ὡραν διεξαγωγῆς αὐτῶν κατὰ μαθήματα.

β) Ὅρίζει εἰσχητάς, μετὰ τὴν προκήρυξιν των εἰσιτηρίων διαγωνισμῶν, πρὸς πρόκρισιν θεμάτων, ἀνὰ δύο δι' ἑκάστον μάθημα (ἢ κλάδον) καὶ ἐπιλέγει μετ' εἰσχηγῶν των ὁριζούμενων εἰσχηγῶν δέκα πέντε θέματα, ἑκάστον των ὁποίων περιλαμβάνει τὰς εἰς ἑκάστον μάθημα ἀναφερόμενας ἐρωτήσεις ἢ ζητήματα, ἅτινα ἀποστέλλονται κατὰ τὸν ἀρρα-

λότερον τρόπον εις τὸν Πρόεδρον ἐκάστης των Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως των διαγωνισμῶν.

Ἐκ των ὁριζούμενων δέκα πέντε θεμάτων ἐκλέγεται διὰ κλήρου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐξετάσεως ἑκάστου μαθήματος, παρουσία τριῶν τοὐλάχιστον ἐκ των μελῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν ἣν των θεμάτων τούτων ὁ αὐτὸν ἀριθμὸς τοῦ ὁποῦ ἐκφωνεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μεταβιβάζεται ἀπὸ ραδιοφώνου εις τὰς Τοπικὰς Ἐπιτροπὰς, μετὰ τὴν των ὁπίων ἐκφωνεῖται τοῦτο εις τοὺς ἐξεταζομένους κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα.

γ) Ὅρίζει εἰσχητάς διαρκούτας τῆς διεξαγωγῆς των ἐξετάσεων μετὰ τὸν μελῶν αὐτῆς πρὸς κατάρτισιν ὁδηγῶν διορθώσεως καὶ βαθμολογήσεως πρὸς καθοδήγησιν των βαθμολογητῶν. Αἱ ὁδηγίαι ἐγκρίνονται εις νεώτερον συνεδρίῳ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ φυλάσσονται ὡς ἀπὸρρητοί μετὰ τὸν Προέδρου, παραδίδονται δὲ εις τοὺς βαθμολογητάς μετὰ των πρὸς διόρθωσιν γραπτῶν δοκιμῶν.

δ) Ὅρίζει τοὺς ἀπαιτούμενους δι' ἑκάστον μάθημα βαθμολογητάς, οἵτινες λαμβάνονται ἐκ πινάκων συντασσόμενων ὑπὸ των Ανωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ των Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν Μέσης Ἐκπαίδεως καὶ περιλαμβανομένων Καθηγητῶν, Γραμματέων καὶ Ἐπιμελητῶν Ανωτάτων Σχολῶν καὶ Ἐκπαιδευτικῶν Μέσης Ἐκπαίδεως των ἀντιστοίχων εἰδικότητων πρὸς τὰ ἐξεταζόμενα μαθήματα. Ὁ ἀριθμὸς των ὀριζομένων βαθμολογητῶν δέον νὰ εἴναι τῶσος ὥστε εἰς ὅδον ἐξ αὐτῶν ν' ἀντιστοιχῶσιν πλείονα των 500 γραπτὰ δοκίμια πρὸς πρῶτον διόρθωσιν καὶ βαθμολογήσιν.

ε) Καθορίζει τὸν χρόνον καὶ τοὺς χώρους διορθώσεως των γραπτῶν δοκιμῶν.

Ἄρθρον 16.

1. Μετὰ τὸ πέρας των ἐξετάσεων ἐκάστης ὁμάδος Σχολῶν καὶ ἅμα τῇ λήξει των γραπτῶν δοκιμῶν, ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ συνερχομένη κατὰ κλειστικὰ εἰδικότητα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀρχαιότερου των Καθηγητῶν Ανωτάτων Σχολῶν:

α) Ἀποφραγγίζει τοὺς σάκκους των γραπτῶν δοκιμῶν, ἀνακρίνει τὰ γραπτὰ δοκίμια κατὰ μάθημα ἐντός τῆς αὐτῆς ὁμάδος καὶ ἀριθμεῖ ταῦτα εἰς συνεχῇ αὐξήσῃ ἀριθμῶν.

β) Κατανέμει τὰ γραπτὰ δοκίμια κατ' ὁμάδας Σχολῶν εις τοὺς ὁριζούμενους βαθμολογητάς ἐπὶ ἀποδείξει ἀνὰ πεντακλῆσια εἰς ἑκάστον καὶ παραβιβάζει ταῦτα πρὸς βαθμολογήσιν μετὰ των ὁδηγῶν διορθώσεως καὶ βαθμολογήσεως.

γ) Συγκεντρώνει ἐκ των βαθμολογητῶν τὰ γραπτὰ δοκίμια ἐντός δεκαήμερου καὶ ἀνακατανέμει ταῦτα μετὰ τὸν αὐτὸν βαθμολογητῶν ἐπὶ σκοπῇ ὅπως ἑκάστον γραπτὸν δοκίμιον βαθμολογήσῃ ἐκ δευτέρου ὑπὸ ἑτέρου βαθμολογητοῦ.

2. Ὁ πρῶτος των βαθμολογητῶν μετὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ γραπτῶ καὶ τὴν σημείωσιν των παραληφένων σημειῶν των βαθμῶν ἐπ' ἑκάστου δοκιμίου εις εἰδικὴν ἐπὶ τοῦ γραπτῶ τετραγωνίδιον, ὅπου καλύπτεται πέραντα ὑπὸ τοῦ βίου δι' εἰδικὸν καλύμμακος. Ὁ δεύτερος των βαθμολογητῶν σημειώνει δι' ἑτέρου χρώματος τῆς παραλήψεως, διαφοράς ἢ διαφωνίας πρὸς τὴν γενομένην διόρθωσιν τοῦ γραπτῶ δοκιμίου ὑπὸ τοῦ πρώτου των βαθμολογητῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ σημειώνει τὴν βαθμὸν εἰς ἑτέρον μὴ καλυπτόμενον τετραγωνίδιον.

3. Ἡ ἐπίθεσις των ἐξεταζομένων βαθμολογεῖται ὑπὸ ἑκάστου των βαθμολογητῶν εις ἀνεκρίτους ἀριθμοὺς ἐπὶ κλίμακος 0—20, ἀλλ' ὁ μέσος ὅρος των βαθμῶν των δύο βαθμολογητῶν, ἥτοι ὁ γενικὸς βαθμὸς τοῦ δοκιμίου, δύνανται νὰ εἴναι καὶ δεκαδικὸς ἀριθμὸς.

Ἄρθρον 17.

Οἱ βαθμολογηταὶ μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἔργου των ὑποβάλλουν εις τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν σύντομον ἔκθεσιν περὶ τῆς συγκρίσεως καὶ ποιότητος των σχολιασμάτων των ἑαυτῶν διορθωθέντων καὶ βαθμολογηθέντων δοκιμῶν, ἢ δι' Ἐπιτροπὴ συντάσσει συνοπτικὴν ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῶν.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ)

535

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

"Εκδόσεις αποτελεσμάτων.

"Αρθρον 18.

1. Μετά την συγκέντρωσιν των κατὰ τὰ ἀνωτέρω διορθωθέντων καὶ βαθμολογηθέντων γραπτῶν δοκιμῶν μερίμνη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς κατατάσσονται ταῦτα ἐκ νέου κατὰ περιφέρειας, ὁμάδας Σχολῶν καὶ μαθήματα καὶ ἐν συνεχείᾳ καταχωρίζεται ὁ μέσος ὅρος τῶν δύο κατὰ περίπτωσιν βαθμῶν ἐκαστοῦ γραπτοῦ εἰς τὰς συνταχθείσας ὑπὸ τῶν τοπικῶν Ἐπιτροπῶν ἐξετάσεων καταστάσεις. Μέσος ὅρος διὰ τὰ μαθήματα Ἀγγλικῶν ἢ Γαλλικῶν ἢ Ἰταλικῶν ἢ Γερμανικῶν ὀρίζεται ὁ μέσος ὅρος τῶν μέσων ὄρων προφερικῆς καὶ γραπτῆς βαθμολογίας.

2. Αἱ ἐν λόγῳ καταστάσεις βαθμολογίας θεωροῦνται ὑπὸ Προέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ Ἀνωτάτης Ἐκπαίδευσης.

"Αρθρον 19.

1. Ἐπὶ τῇ ἐξομῇ τῶν καταστάσεων βαθμολογίας συμπληροῦνται τὰ ὑπὸ τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν εἰσιτηρίων διαγωνισμῶν θεωρηθέντα ἀποδεικτικὰ ἐπιδόσεως ἐκαστοῦ ὑποψηφίου, ὅπου υπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαίδευσης καὶ παραδίδονται εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὸ ἑαυτοῦ τούτων ἐπὶ ἀποδείξει διὰ τῶν Γενικῶν Ἐπιθετικῶν Μέσης Ἐκπαίδευσης.

2. Τὰ γραπτὰ δοκίμια φυλάσσονται εἰς τὸ ἀρχειοὶν μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὅπου κατατρέφονται, συντασσόμενον σχετικῶς πρακτικῶς, αἱ δὲ καταστάσεις βαθμολογίας διβιβαστοῦνται καὶ τηροῦνται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Ἐγγραφεὶς ἐπιτυχόντων εἰς Ἀνωτάτας Σχολάς.

"Αρθρον 20.

1. Ἡ ἐπιτυχία ἐκαστοῦ ὑποψηφίου εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, προσδιορίζεται ὡς ἀκολούθως:

Πολλοπλησιάζεται ὁ βαθμὸς ἐκαστοῦ μαθήματος τῆς Σχολῆς ἢ Τμήματος Σχολῆς ἐπὶ τὸν συντελεστὴν αὐτοῦ, καὶ ἀθροίζονται τὰ ἐπὶ μέρους γινόμενα. Ἐάν τὸ ἀθροισμα τοῦτο υπερβαίνει τὸν ἀριθμὸν 190 (τῶν συντελεστῶν ἔχοντων ἀθροισμα 20), ὁ ὑποψήφιος θεωρεῖται ἐπιτυχὴς.

2. Οἱ κατὰ τὴν ἐνοικίαν τῆς προσηγομένης παραγράφου ἐπιτυχόντες εἰς Σχολὴν ἢ Σχολὰς υποβάλλουσιν ἀνὰ ἓν φωτοαντίγραφον τοῦ ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως εἰς τὰς Σχολὰς τῆς προτιμηθείσας τῶν μέχρι τῆς 15ης Νοεμβρίου.

3. Ἐπὶ τῇ ἐξομῇ τῶν κατὰ τὴν προσηγομένην παράγραφον εἰτήσεων αἱ Σχολαὶ καταρτίζουν πινάκα σειρᾶς ἐπιτυχίας καὶ εἰσπακτίων ἐξαφωρμένων ἐκ τῆς ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ ἐπιδόσεως ἀναγραφόμενης βαθμολογίας εἰς τὰ ἐπὶ μέρους μαθή-

ματα πολλοπλησιάζοντες ἐπὶ τὸν συντελεστὴν ἐκαστοῦ μαθήματος καὶ καλοῦσι τοὺς ἐπιπλέοντας ἐντὸς τοῦ οὐκείου ἀριθμοῦ εἰσπακτίων ὑποψηφίους πρὸς ἐγγραφήν ἐντὸς ὁραθείας προθεσμίας διὰ δημοσίας ἀνακοινώσεις.

4. Οἱ ὑποψήφιοι ἐγγράφονται εἰς τὴν Σχολὴν τῆς προτιμηθείσας τῶν προσηγομένων τῶ πρωτότυπον τοῦ ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τῶν, δηλοῦντες ὅσα γραπτὰ εἰς τὰς λοιπὰς Σχολὰς, εἰς τὰς ὁποίας ἐνδεχομένως ἤθεσαν ἐνταξίῃ, τὴν προτιμηθείσάν των. Αἱ ἐν λόγῳ Σχολαὶ ἐπὶ τῇ ἐξομῇ τῶν δηλώσεων διαγράφουσιν ἐκ τοῦ πίνακος εἰσπακτίων τοὺς μὴ ἐπιθυμοῦντας ἐγγραφήν καὶ καλοῦσιν ἐν συνεχείᾳ ἐπαρῆθους ἐκ τῶν ἐπομένων κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας ἐπαναλαμβάνοντες τῆς διαδικασίας ταύτης μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀριθμοῦ εἰσπακτίων.

5. Οἱ κατὰ τὰ ὀριζόμενα ἐν τῇ παρ. 4 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ὑποψήφιοι γίνονται δεκτοὶ πρὸς ἐγγραφήν, μόνον ἐφ' ὅσον μετὰ τοῦ πρωτοτύπου ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τῶν υποβάλλουσιν πρὸς τὴν οὐκείαν Σχολὴν (ἢ Τμήμα Σχολῆς) καὶ ὑποβύθουν δηλώσειν, ἐκφαινόμενα ὅτι εἰσποιοῦσαν ἤδη περὶ τῆς τελικῆς ἀποστάσεως τῶν τὰς Σχολὰς οὗτοι ἀρχικῶς εἶχον ζητήσει τὴν ἐνταξίῃ των εἰς τοὺς πίνακας σειρᾶς ἐπιτυχίας.

6. Οἱ ἐξ ἀλλοδαπῆς ὁμογενεῖς κάτοχοι τίτλου σπουδῶν παρέχοντος τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς αὐτῶν εἰς Ἀνωτάτα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα τῆς Χώρας, ἐξ ἧς προέρχονται, ἐγγράφονται ὅπου ἐξετάσεων εἰς ἀπάσας τὰς Σχολὰς ὅλων τῶν Ἀνωτάτων Ἰδρυμάτων. Ὁμοίως ὅπου ἐξετάσεων ἐγγράφονται εἰς ὅπαντα τὰ Ἀνωτάτα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα καὶ οἱ ἀλλοδαποὶ ἀλλοθινεῖς.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁθησκαιμάτων Γενικοῦργόν, ἀνατίθενται τὴν δημοσιεύσει καὶ ἐκτέλει τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουλίου 1964

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΔΟΥΚΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

(2)

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ

Εἰς τὴν ἀπὸ 17 Ἰουνίου 1964 Σύμβουον μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Ἐκπαιδευτικῆς Βιομηχανίας Βορείου Ἑλλάδος, τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 103 τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1964 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Α'), ἐπιφέρειται ἡ ἀκόλουθος διόρθωσις:

Εἰς τὴν σελίδα 501 καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῆς διορθοῦται ὁ μαθηματικὸς τύπος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δευτέρας σειρᾶς αὐτοῦ.

+1
ἐκ τοῦ ἐφαρμεινῶς δημοσιευθέντος «0,06 —» εἰς τὸ ὄρθον +0

ΗΙ
«0,06 —».
Ηο

(Ἐκ τοῦ Ἑθνικοῦ Τυπογραφείου)

II. Τα θέματα των εξετάσεων του πρώτου Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου, 1965

Στο Παράρτημα II παρατίθενται τα θέματα των εξετάσεων του 1965, τα οποία αντλήθηκαν από το ετήσιο δελτίο του Αρ. Πάλλα (1965, σσ. 13-46). Θεωρείται σκόπιμη η παράθεσή τους, καθώς ήταν τα θέματα της πρώτης εφαρμογής του πλήρους Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου, μίας από τις κύριες συνιστώσες της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1964.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΤΥΠΟΥ Α΄

Νομική – Φιλοσοφική – Θεολογική – Πάντειος – Άνωτάτη Έμπορική – Βιομηχανική Παιδαγωγικά Άκαδημαΐαι – Σωματικής Άγωγής – Χαρακόπιος

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (Κείμενον).

Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ τὴν ἐξ τὴν Ἀττικὴν ἐσβολὴν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὥσπερ τε προεδέδοκτο αὐτοῖς καὶ τῶν Συρακοσίων καὶ Κορινθίων ἐναγόντων, ἐπειδὴ ἐπυνθάνοντο τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν ἐς τὴν Σικελίαν, ὅπως δὴ ἐσβολῆς γενομένης διακωλύθῃ. Καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης προσκείμενος ἐδίδασκε τὴν Δεκέλειαν τειχίζειν καὶ μὴ ἀνιέναι τὸν πόλεμον. Μάλιστα δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγεγένητό τις ῥώμη, διότι τοὺς Ἀθηναίους ἐνόμιζον διπλοῦν τὸν πόλεμον ἔχοντας, πρὸς τε σφᾶς καὶ Σικελιώτας, εὐκαθαίρετατέρους ἔσεσθαι, καὶ ὅτι τὰς σπονδὰς προτέρους λελυκέναι ἡγοῦντο αὐτούς· ἐν γὰρ τῷ προτέρῳ πολέμῳ σφέτερον τὸ παρανόμημα μᾶλλον γενέσθαι, ὅτι τε ἐς Πλάταιαν ἦλθον Θηβαῖοι ἐν σπονδαῖς, καὶ εἰρημένον ἐν ταῖς πρότερον ξυνθήκαις ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν, ἦν δίκας ἐθέλωσι διδόναι, αὐτοὶ οὐχ ὑπήκουον ἐς δίκας προκαλουμένων τῶν Ἀθηναίων. Καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως δυστυχεῖν τε ἐνόμιζον, καὶ ἐνεθυμοῦντο τὴν τε περὶ Πύλον ἑμφορὰν καὶ εἰ τις ἄλλη αὐτοῖς γένοιτο.

Παρατήρησις 1η (γραμματική): Προεδέδοκτο ἀνιέναι· νὰ ἀναγνωρισθῶν, νὰ ἀντικατασταθῶν χρονικῶς καὶ νὰ γραφῇ τὸ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ β΄ ἀορίστου, ἐνεργητικοῦ καὶ μέσου, τοῦ δευτέρου ῥήματος.

Παρατήρησις 2α (γραμματική): Βοήθειαν· δυστυχεῖν· νὰ ἀναλυθῶν εἰς τὰ συστατικά των καὶ νὰ ἀναγνωρισθῶν ἐτυμολογικῶς.

Παρατήρησις 3η (γραμματική): Διπλοῦν· νὰ γίνῃ ἀναγνώρισις καὶ νὰ γραφῶν ὅλοι οἱ τύποι τοῦ ἀριθμητικοῦ.

Παρατήρησις 4η (συντακτική): Νὰ συνταχθῇ τὸ χωρίον· Μάλιστα δὲ ἔσεσθαι

Παρατήρησις 5η (συντακτική): Νὰ εὑρεθῶν οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι.

Παρατήρησις 6η (γραμματολογική): Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ Ἡροδότου καὶ τοῦ ἔργου του.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΙΔΕΩΝ

Οἱ πεπαιδευμένοι τῶν ἀπαιδευτῶν διαφέρουσιν ὅσον οἱ ζῶντα οἱ τῶν τεθνεώτων

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ερωτήσεις.— Στρατηγού Μακρυγιάννη, 'Απομνημονεύματα :

1. Τι γνωρίζετε διά τόν βίον καί γενικώτερον διά τὸ ἔργον τοῦ συγγραφέως.
2. Ἀνάλυσις περιεχομένου (κυρίως νόημα, ἐπὶ μέρους νοήματα, ἐνότητες αἱ ὁποῖαι τὸ ἀπαρτίζουν).
3. Χαρακτηρισμός τῶν δύο ἢ τριῶν κυρίως δρώντων προσώπων.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ερωτήσεις 1η.—Πελοποννησιακή Συμμαχία : Πότε ιδρύθη, ἀπὸ ποίους, ποῖοι ἔλαβον μέρος καὶ ποία ἡ σημασία της διὰ τὴν Πελοπόννησον καὶ γενικώτερον διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ερωτήσεις 2α : Ποία εἶναι ἡ πρώτη Ἀθηναϊκή Συμμαχία, πότε ιδρύθη, ποία ἡ ἔδρα της καὶ ποῖος ὁ ὀργανωτής της.

Ερωτήσεις 3η : Ποῖον τὸ πολεμικόν ἔργον τοῦ Ἰουστινιανοῦ εἰς τὴν Ἀνατολήν ;

Ερωτήσεις 4η : Πῶς ἐξελίχθη τὸ ζήτημα τῆς εἰκονομαχίας μετὰ τὴν ἀνάμειξιν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας εἰς αὐτήν.

Ερωτήσεις 5η : Ποία συνέλευσις ἀνεκήρυξε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν 13 ἀποικίων τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ὑπὸ ποίας συνθήκας, πόσα ἔτη διήρκεσε ὁ ἀγὼν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀπὸ ποίαν εἰρήνην ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνεξαρτησία.

Ερωτήσεις 6η : Τί ὀνομάζεται Φιλελληνισμός, πῶς ἐξεδηλώθη καὶ ποία ἡ συμβολή του εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Κείμενον

Probatā re atque omnib; iureiurando adactis postero die in tres partes distributo equiatu duae se acies ab duobus lateribus ostendunt, una a prima agmine iter impedire coepit. Qua re nuntiata Caesar suum quoque equitatum tripertito divisum contra hostem ire iubet. Puguatur una omnibus in partibus. Constitit agmen; impedimenta inter legiones recipiuntur. Si qua in parte nostri laborare aut gravius premi videbantur, eo signa inferri Caesar aciemque constitui iubebat; quae res et hostes ad insequendum tardabat et nostros spe auxilii confirmabat. Tandem Germani ab dextro latere summum iugum nacti hostes loco depellunt; fugientes usque ad flumen, ubi Vercingetorix cum pedestribus copiis consederat, persequuntur compluresque interficiunt. Qua re animadversa reliqui, ne circumirentur veriti se fugae mandant. Omnibus locis fit caedes.

Παρατηρήσεις

1. *iubet, recipiuntur, depellunt, interficiunt :* Νὰ ἀναγνωρισθοῦν γραμματικῶς καὶ νὰ γραφῇ ἐκάστου ὁ αὐτὸς τύπος εἰς πάντας τοὺς χρόνους τῆς ἰδίας ἐγκλίσεως καὶ φωνῆς.
2. *Qua re :* Νὰ ἀναγνωρισθοῦν καὶ νὰ κλιθοῦν.
3. *Spes, latere :* Νὰ ἀναγνωρισθοῦν καὶ νὰ κλιθοῦν.
4. *Omnibus, iureiurando, adactis :* Τί εἶναι συντακτικῶς ἐκάστη λέξις ;
5. *Qua re nuntiata... iubet :* Νὰ γίνῃ ἀνάλυσις συντακτικῇ.
6. *Impedire, premi, inferri :* Τί ἀπαρέμφατα εἶναι καὶ διατί ;

Φ Υ Σ Ι Κ Η

Ζήτημα 1ον. Έργον δυνάμεως και μονάδες έργου

Ζήτημα 2ον. Θερμιδόμετρον, θερμοχωρητικότητα 20 cal/grad περιέχει πετρελαιον μάζης 200 gr και θερμοκρασίας 16,5°C. Έντός του πετρελαίου βυθίζεται ηλεκτρική αντίσταση, της οποίας τα άκρα είναι συνδεδεμένα με τούς πόλους συσσωρευτού. Μετά παρέλευσιν 4 min ή θερμοκρασία ανέρχεται εις 35,6° C. Εάν ή ειδική θερμότης του πετρελαίου είναι 0,5 cal/gr. grand να εύρεθῇ πόση θερμότης εκλύεται κατά 1 sec έκ τῆς ηλεκτρικῆς ἀντιστάσεως.

Χ Η Μ Ε Ι Α

Θεωρία : Αναπτύξατε συνοπτικῶς τὴν ἀτομικὴν θεωρίαν.

Άσκησης : Ποία ποσότης ψευδαργύρου πρέπει να διαλυθῇ εις θεικόν ὀξύδιὰ να ληφθοῦν 1400 cm³ ὕδρογόνου. Άτ. βάρος ψευδαργύρου 65.

Α Ν Θ Ρ Ω Π Ο Λ Ο Γ Ι Α

Ζήτημα 1ον. Περιφερειακόν νευρικόν σύστημα (ἐγκεφαλικά και νωτιαία νεύρα).

Ζήτημα 2ον. Κατασκευή και λειτουργία τῆς καρδίας.

Γ Ε Ω Μ Ε Τ Ρ Ι Α

Ζήτημα 1ον. Τί καλεῖται κύλινδρος και τί κῶνος ; Ποῖος ὁ τύπος εὐρέσεως ὄγκου τοῦ κυλίνδρου και ποῖος εὐρέσεως ὄγκου κῶνου ;

Ζήτημα 2ον. Να κατασκευασθῇ ρόμβος ἀπὸ μίαν γωνίαν και τὴν ἀπέναντι αὐτῆς διαγώνιον.

Τ Ρ Ι Γ Ω Ν Ο Μ Ε Τ Ρ Ι Α

Ζήτημα 1ον. Θεωρία : Δόσατε τὸν ὅρισμόν τοῦ συνημιτόνου.

Ζήτημα 2ον. Βάσει τοῦ ὁρισμοῦ δείξατε ὅτι ἰσχύει ἡ ἀνισότης $\sin 79^\circ < 1$.

Α Λ Γ Ε Β Ρ Α

Ζήτημα 1ον. Θεωρία : Τί καλεῖται ἐξίσωσις πρώτου βαθμοῦ με δύο ἀνώνυμον :

Ζήτημα 2ον. Δίδεται ἐξίσωσις $ax + by = 0$, ὅπου (α, β πραγματικοὶ ἀριθμοί). Ἐστω x_1, y_1 και x_2, y_2 πραγματικοὶ ἀριθμοὶ τοιοῦτοι, ὥστε, να ἰσχύουν αἱ σχέσεις $ax_1 + by_1 = 0$, $ax_2 + by_2 = 0$. Ν' ἀποδειχθῇ, ἐάν γ_1 και γ_2 πραγματικοὶ ἀριθμοὶ και $\xi_1 = \gamma_1 x_1 + \gamma_2 x_2$ και $\xi_2 = \gamma_1 y_1 + \gamma_2 y_2$ ὅτι $a\xi_1 + b\xi_2 = 0$.

Α Κ Α Δ Η Μ Α Ϊ Κ Ο Ν Β'

(Πολιτικοί Μηχανικοί—Μηχανολόγοι—'Αρχιτέκτονες—Χημικοί Μηχανικοί—Τοπογράφοι—'Αγρονόμοι—Μεταλλειολόγοι—Μαθηματική Σχολή—Σχολή Φυσικών—Σχολή Χημικών—Σχολή Φυσιολογικών—Φαρμακευτική Σχολή—'Ιατρική Σχολή—'Οδοντιατρική Σχολή—Γεωπονική Σχολή—Δασολογική Κτηνιατρική—'Ανωτάτη 'Εμπορική—Βιομηχανική).

Α Ρ Χ Α Ι Α Ε Λ Λ Η Ν Ι Κ Α

Κ ε ί μ ε ν ο ν

'Εγώ δ', ὦ ἄνδρες 'Αθηναῖοι, νομίζω τὸν μὲν πόλεμον τὸν πρὸς τὸν βασιλέα χαλεπὸν τῇ πόλει, τὸν δ' ἀγῶνα τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ῥάδιον ἂν συμβῆναι. Διὰ τί; 'Ὅτι τοὺς μὲν πολέμους ἀπαντᾷ ἀναγκαίως ἡγοῦμαι τριήρων καὶ χρημάτων καὶ τόπων δεῖσθαι, ταῦτα δὲ πάντ' ἀφρονώτερον ἐκείνων ἔχονθ' ἡμῶν εὐρίσκω· τοὺς δ' ἀγῶνας οὐδενὸς οὕτω τῶν ἄλλων ὀρῶ δεομένους ὥς ἀνδρῶν ἀγαθῶν, τούτους δ' ἡμῖν καὶ τοῖς μεθ' ἡμῶν κινδυνεύουσι πλείους ὑπάρχειν νομίζω. Τὸν μὲν δὴ πόλεμον διὰ ταῦτα παραινῶ μὴδ' ἐξ ἐνὸς τρόπου προτέρους ἀνελῆσθαι, ἐπὶ δὲ τὸν ἀγῶνα ὀρθῶς φημι παρεσκευασμένους ὑπάρχειν χρῆναι. Εἰ μὲν οὖν ἕτερος μὲν ἦν τις τρόπος δυνάμεως ὃ τοὺς βαρβάρους οἶόν τ' ἦν ἀμύνασθαι, ἕτερος δὲ τις ὃ τοὺς Ἕλληνας, εἰκότως ἂν ἴσως φανεροὶ πρὸς ἐκείνους ἐγινόμεθ' ἀντιταττόμενοι· ἐπεὶ δὲ πάσης ἐστὶ παρασκευῆς ὁ αὐτὸς τρόπος καὶ δεῖ ταῦτ' εἶναι κεφάλαια τῆς δυνάμεως, τοῖς ἐχθροῖς ἀμύνασθαι δύνασθαι, τοῖς οὖσι συμμάχοις βοηθεῖν, τὰ ὑπάρχοντ' ἀγαθὰ σώζειν, τί τοὺς ὁμολογουμένως ἐχθροὺς ἔχοντες ἑτέρους ζητοῦμεν, ἀλλ' οὐ παρασκευαζόμεθα μὲν πρὸς τούτους, ἀμυνόμεθα δὲ κάκῃν, ἂν ἡμᾶς ἀδικεῖν ἐπιχειρή;

ΕΚΘΕΣΙΣ ΙΔΕΩΝ.

«'Αγαθοῖς ἀνδράσι μελίζων ὁ κατόπιν καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν ἔπαινος τοῦ φθόνου πολλὸν χρόνον οὐκ ἐπιζώντος».

Λ Ο Γ Ο Τ Ε Χ Ν Ι Α

Διονυσίου Σολωμοῦ, «'Υμνος εἰς τὴν ἐλευθερίαν», στροφ. 75-87.

1. Τί γνωρίζετε διὰ τὸν Σολωμὸν καὶ διὰ τὴν Σχολήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει.
2. 'Αναλύσατε δηλοῦντες τὸ κεντρικὸν νόημα, τὰ ἐπὶ μέρους νοήματα καὶ τὰς ἐνότητας.
3. Κύρια θέματα τοῦ «'Υμνου εἰς τὴν Ἐλευθερίαν».

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α

'Ερώτησις 1η :

Ποῦ, πότε καὶ ὑπὸ ποίους ἀρχηγούς ἐγιναν αἱ σπονδαιότεραι μάχαι καὶ ναυμαχίαι κατὰ τοὺς περσικοὺς πολέμους ;

'Ερώτησις 2α :

Ποῖοι λόγοι ἔκαναν τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἐκστρατεύσουν κατὰ τῆς Σικελίας καὶ ποῖα ἢ συμβολὴ τοῦ Ἀλκιβιάδου εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτήν ;

'Ερώτησις 3η :

Ποῖοι ἦσαν οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι, πότε ἐορτάζουν, τί ἐκπροσωποῦν αὐτοὶ καὶ ποῖοι ἦσαν οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας :

Ερώτησις 4η :

Τί ἔκανε τὸν Ναπολέοντα νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Αἰγύπτου, ποῖα τὰ κυριώ-
τερα ἐπεισόδια καὶ ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς ;

Ερώτησις 5η :

Πότε ἐνεφανίσθησαν οἱ Ὀθωμανοὶ Τοῦρκοι, ποῦ καὶ πότε ἰδρῦθῃ τὸ ἔθνος των.

Ερώτησις 6η :

Ποῖαι περιστάσεις συνέβαλον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ναυτικοῦ τῶν τριῶν λε-
γομένων ναυτικῶν νήσων καὶ ὑπὸ ποίας συνθήκας αὗται εἰσῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα
τοῦ 1821 ;

ΑΛΓΕΒΡΑ. — Ζήτημα 1ον.

Τί εἶναι γεωμετρικὴ πρόοδος; Βάσει τοῦ ὁρισμοῦ σας ὑπάρχει γ. πρόοδος μὲ
περισσότερους τῶν τριῶν ὅρους τῆς ὁποίας οἱ ὅροι τάξεως $3n+1$, $3n+2$, $3n+3$ νὰ
ἰσοῦνται ἀντιστοίχως πρὸς τὸν πρῶτον, δεῦτερον καὶ τρίτον ὅρον τῆς προόδου διὰ
κάθε φυσικὸν n ;

Ζήτημα 2ον. Ἐάν a , x , y , z μιγαδικοὶ (ἐν γένει), x , y , z διάφοροι μεταξύ τῶν
καὶ ἰσχύουν αἱ ἰσότητες :

$$x^2 + y^2 + a(x^2 + y^2) = y^2 + z^2 + a(y^2 + z^2) = z^2 + x^2 + a(z^2 + x^2)$$

τότε νὰ δεიχθῇ ὅτι θὰ ἰσχύῃ καὶ ἡ σχέσις :

$$x^2 + y^2 + a(x^2 + y^2) = 2xyz$$

Ζήτημα 3ον. α) Νὰ δειχθῇ ὅτι διὰ κάθε πραγματικὸν ἀριθμὸν ἰσχύει ἡ ἰσό-
της $\varphi(x) \equiv |x-2| + |2x-1| \geq \frac{3}{2}$ (1). Πότε ἰσχύει τὸ ἴσον; β) Νὰ παρασταθῇ γρα-
φικῶς ἡ συνάρτησις $\varphi(x)$ καὶ γ) ἐάν $x_1 \geq 2$, $x_1 + x_2 = 2$, νὰ δειχθῇ ἡ ἰσότης
 $\varphi(x_1) = \varphi(x_2)$.

ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ. — Ζήτημα 1ον. Νὰ γίνουν λογισταὶ διὰ λογαρίθμων αἱ
πα-ραστάσεις $\eta\mu A - \eta\mu B$ (1) καὶ $\eta\mu A - \sigma\upsilon\nu B$.

Ζήτημα 2ον. Εἰς τρίγωνον $AB\Gamma$ ἔνθα A, B, Γ αἱ γωνίαι καὶ α, β, γ ἀντιστοίχως
αἱ πλευραὶ $B\Gamma, \Gamma A, AB$, δίδονται $\eta\mu A = \frac{4}{5}$, $\sigma\upsilon\nu B = \frac{12}{13}$ καὶ $\gamma = 39$ μέτρα. Νὰ εὐρεθῇ
ἡ πλευρὰ a καὶ τὸ ἐμβαδὸν E τοῦ τριγώνου.

Ζήτημα 3ον. Θεωροῦμεν τριγωνομετρικὸν κύκλον τοῦ ὁποῦ τὰ τόξα x με-
τροῦνται εἰς ἀκτίνια. Ἐστῶσαν τρεῖς πραγματικοὶ καὶ θετικοὶ ἀριθμοὶ α, β, γ τοιοῦτοι
ὥστε $\alpha - \beta > 0$. Νὰ δειχθῇ ὅτι ἡ ἐξίσωσις $\gamma \eta\mu^2 x - \beta \eta\mu x + \alpha = 0$ οὐδεμίαν ἔχει λύσιν
ὡς πρὸς x .

Γ Ε Ω Μ Ε Τ Ρ Ι Α

Ζήτημα 1ον. Ἐκφράσατε τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων δύο πλευρῶν τυχόν-
τος τριγώνου συναρτήσει ἄλλων στοιχείων τοῦ τριγώνου. Ὁμοίως καὶ τὴν διαφορὰν
τῶν τετραγώνων των.

Ζήτημα 2ον. Παραλληλεπίπεδον τοῦ ὁποῦ
αἱ διαγώνιοι εἶναι ἴσαι εἶναι ὀρθογώνιον.

Ζήτημα 3ον. Δίδεται τρίγωνον $AB\Gamma$ καὶ τυχὸν σημεῖον P ἐντὸς αὐτοῦ. Φέ-
ρομεν διὰ τοῦ P τέμνουσαν (T) , ἡ ὁποία χωρίζει τὸ τρίγωνον εἰς δύο μέρη ἐμβα-
δῶν ἀντιστοίχως E_1 καὶ E_2 . Ἐστῶ E τὸ ἐμβαδὸν τοῦ τριγώνου $AB\Gamma$. Νὰ εὐρεθῇ ἡ
θέσις τῆς τεμνούσης οὕτως ὥστε τὸ ἐμβαδὸν E_2 τοῦ τριγωνικοῦ μέρους νὰ εἶναι
ἐλάχιστον.

Φ Υ Σ Ι Κ Η

Ζήτημα 1ον. Διά την παρατήρησιν σωματιδίων εις την Πυρηνικήν Φυσικήν χρησιμοποιούνται διάφοροι διατάξεις. Έκ τούτων περιγράψατε και εξηγήσατε : α) τόν άπαριθμητήν Geiger, και β) τήν συσκευήν διά σπινθηρισμών.

Ζήτημα 2ον. Ποίαν μάζαν πετρελαίου χρειάζεται πετρελαιομηχανή διά νά άνυψώσῃ τήν θερμοκρασίαν 20 λίτ ύδατος άπό 20° C εις 80° C, εάν ύφίστανται άπό-
λειαι τής προσφερομένης θερμότητος 40%. Ἡ ύπό τοῦ πετρελαίου άποδιδομένη θερ-
μότης εἶναι $11000 \frac{\text{cal}}{\text{gr}}$.

Ζήτημα 3ον. Ὁρθογώνιον πλαίσιον άποτελεῖται έκ δύο παραλλήλων συρμά-
των έκ χρωμονικελίνης και έκ δύο άλλων παχέων χαλκίνων στελεχών. Τό έκ χρω-
μονικελίνης σύρμα παρουσιάζει αντίστασιν $0,01 \frac{\Omega \text{m}}{\text{cm}}$, ενώ ή αντίστασις τών χαλ-
κίων στελεχών εἶναι άμελητέα. Τό πλαίσιον τοποθετεῖται καθέτως πρός τάς δυνα-
μικάς γραμμάς όμογενοῦς μαγνητικοῦ πεδίου έντάσεως 500 Gauss. Τά έκ χρωμονικε-
λίνης σύρματα απέχουν άπ' άλλήλων άπόστασιν 10 cm και εἶναι άκίνητα καθώς επί-
σης άκίνητον εἶναι και τό έν έκ τών δύο παχέων χαλκίνων στελεχών, ενώ τό έτε-
ρον δύναται νά όλισθαίνη διατηρούμενον παράλληλον πρός έαυτόν και εύρισκόμενον
εις συνεχή ηλεκτρικήν έπαφήν μέ τά έκ χρωμονικελίνης σύρματα.

Κατά τήν άρχήν τοῦ πειράματος, τήν χρονικήν στιγμήν μηδέν, ή άπόστασις
μεταξύ τών χαλκίνων στελεχών εἶναι άμελητέα. Διά καταλλήλου διατάξεως επιτυγχά-
νομεν νά προσδώσωμεν εις τό όλισθαίνον στέλεχος σταθεράν ταχύτητα.

Ζητοῦνται : α) Νά διατυπωθῇ σχέσις παρέχουσα τήν έντασιν τοῦ διαρρέοντος
τό πλαίσιον ρεύματος συναρτήσῃ τοῦ χρόνου. β) Νά ύπολογισθῇ ή τιμή τής έντά-
σεως τοῦ ρεύματος τούτου κατά τήν χρονικήν στιγμήν $t = 2 \text{ sec}$. γ) Νά σχεδιασθῇ
κατά προσέγγισιν ή γραφική παράστασις τής έντάσεως τοῦ ρεύματος συναρτήσῃ
τοῦ χρόνου. Δίδεται ότι $1 \text{ Volt} = 10^8 \text{ HMMU}$.

Α Ν Θ Ρ Ω Π Ο Λ Ο Γ Ι Α

Ζήτημα 1ον. Ποία ή διαφορά πέψεως εις τόν στόμαχον και εις τό λεπτόν
έντερον ;

Ζήτημα 2ον. Ποῦ εύρίσκεται και τί χρησιμεύει τό έγκεφαλονωτιαίον υγρόν ;

Ζήτημα 3ον. Ποῖαι αἱ λειτουργίαι τοῦ δέρματος ;

Χ Η Μ Ε Ι Α

Ζήτημα 1ον. Φυσικαί και Χημικαί ιδιότητες και χρήσεις τοῦ θειικοῦ όξέος.

Ζήτημα 2ον. Άναγράψατε, άνευ φραστικῶν έπεξηγήσεων, τās εξισώσεις τῶν
κάτωθι άντιδράσεων :

Ζήτημα 3ον. Πόσα cm^3 διαλύματος χλωριούχου άσβεστίου, περιεκτικότητος
40 gr ανά λίτρον, απαιτοῦνται διὰ νά άντιδράσουν πλήρως μέ 0,642 gr άνθρακι
κοῦ νατρίου ; Ποῖον τό παραγόμενον σώμα ;

III. Συνολικός αριθμός υποψηφίων-εισακτέων, 1964-2024

Στο Παράρτημα III δίνεται ο αριθμός των υποψηφίων στις εξετάσεις και των εισακτέων σε Σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το 1964 έως και το 2024. Θεωρείται σκόπιμο να αναφερθούν όσα χαρακτηριστικά επισημαίνονται από τον Παπανούτσο (1976, σ. 296-297) προκειμένου να καταδειχθεί πόσο επίκαιρος εξακολουθεί να είναι ο λόγος του: «Δέν πρέπει νά μᾶς ἐκπλήττει ἡ ὁλοένα μεγαλύτερη διόγκωση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑποψήφιων φοιτητῶν στήν Ἑλλάδα. Τὸ 1964 ἦσαν 30 χιλιάδες· τὸ 1972 διαγωνίστηκαν 50 χιλιάδες· μετὰ ἄλλα ὁκτῶ χρόνια μπορεῖ νά γίνουν 80 χιλιάδες. Ὅσο μετασχηματίζεται ἡ ἐθνικὴ μας οἰκονομία σὲ βιομηχανικὴ καὶ ὅσο (παράλληλα καὶ κατὰ κάποιον ἀναλογίαν) ἀποσαθρώνεται ἡ ἀγροτικὴ ὑπαιθρος, μὲ συνέπεια τὴν πύκνωση τοῦ πληθυσμοῦ στὰ ἀστικά κέντρα, ὁ ἀριθμὸς τῶν νέων πού θὰ βγαίνουν ἀπὸ τὰ «λύκεια» καὶ θὰ ζητοῦν πανεπιστημιακὴ μόρφωση, ὄχι μόνο ἀπὸ δίψα μάθησης ἀλλὰ προπάντων γιὰ ν' ἀνταποκριθοῦν ἐπαγγελματικά στὶς ἀνάγκες μιᾶς πιὸ προηγμένης κοινωνίας καὶ νὰ «ζήσουν» καλύτερα, θὰ αὐξάνεται μὲ μεγάλο διασκελισμό. Δέν γίνεται, οὔτε πρέπει νά γίνει ἄλλιῶς. Ἔτσι μόνο θὰ προοδέψει ὁ τόπος: ὅταν μορφώνονται περισσότερο ὁλοένα μεγαλύτερες μᾶζες τοῦ πληθυσμοῦ. Ἄν πρέπει νὰ ἀνησυχήσουμε, εἶναι μόνο γιὰ τὸ πῶς θὰ δώσουμε σ' αὐτὲς τίς μᾶζες τὴ μόρφωση πού ἐπιθυμοῦν καὶ πού χρειάζεται γιὰ τὴν ἀνάπτυξή της ἡ Χώρα μας».

ΠΙΝΑΚΑΣ Π1: Αριθμητικά στοιχεία για τους υποψηφίους και τους εισακτέους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Έτος	Συνολικός αριθμός υποψηφίων	Συνολικός αριθμός εισακτέων
1964	27.600	12.350
1965	28.911	12.035
1966	35.429	11.675
1967	45.325	15.981
1968	44.453	12.085
1969	50.885	11.845
1970	54.020	14.042
1971	48.017	14.099
1972	48.701	13.945
1973	54.936	15.690
1974	68.063	16.025
1975	80.417	19.691

1976	83.317	18.925
1977	85.220	19.162
1978	87.147	21.375
1979	91.580	21.075
1980	84.911	24.122
1981	75.206	26.754
1982	78.708	33.325
1983	110.781	41.193
1984	129.374	50.513
1985	149.269	50.693
1986	156.289	45.155
1987	151.129	42.625
1988	132.727	42.170
1989	127.430	42.410
1990	124.658	42.080
1991	128.295	42.384
1992	140.515	42.187
1993	137.457	42.124
1994	144.756	42.759
1995	153.547	45.356
1996	151.500	49.638
1997	147.876	54.640
1998	161.507	62.028
1999	166.288	71.276
2000	138.180	85.351
2001	133.517	83.058
2002	127.697	81.408
2003	125.982	80.407
2004	127.584	81.346
2005	129.380	81.021
2006	119.471	79.075
2007	99.873	78.630
2008	97.407	68.224
2009	92.426	68.794

2010	106.189	84.368
2011	123.916	77.893
2012	116.173	80.615
2013	104.988	71.761
2014	98.789	72.318
2015	104.616	70.988
2016	105.548	72.973
2017	106.464	74.511
2018	104.780	77.510
2019	103.963	80.696
2020	105.420	81.413
2021	103.468	63.239
2022	99.305	61.682
2023	97.205	61.950
2024	99.082	63.412

Παρατηρήσεις Πίνακα

Για το έτος 1964 υπολογίζεται ο αριθμός των υποψηφίων κατά προσέγγιση.
 Για τα έτη 1965- 1973 υπολογίζονται οι εισακτέοι σε Α.Ε.Ι.
 Για τα έτη 1974- 1990 υπολογίζονται οι εισακτέοι σε Α.Ε.Ι., Ακαδημίες και Τ.Ε.Ι.
 Για τα έτη 1991- 1998 υπολογίζονται οι εισακτέοι σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.
 Για τα έτη 1999- 2005 υπολογίζονται οι εισακτέοι σε όλες τις Σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
 Για τα έτη 2006- 2007 υπολογίζονται οι εισακτέοι σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.
 Για τα έτη 2008- 2024 υπολογίζονται οι εισακτέοι σε όλες τις Σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
 Τα στοιχεία δεν αφορούν σε επαναληπτικές εξετάσεις.

Πηγές στοιχείων

1964: Ελευθερία (1964, Νοέμβριος 18, σ. 1 & 1964, Δεκέμβριος 16, σ. 10).
 1965- 1973: Δρεττάκης (1976).
 1974- 1997: Αθανασίου (2000).
 1998- 2005: Γαλίτης (2006).
 2006- 2007: Λακασάς (2019).
 2008- 2024: Ανακοινώσεις Υπουργείου Παιδείας.

IV. Κατάλογος Υπουργών Παιδείας της Ελλάδας, 1827-2024

Για τα έτη 1827-1967 τα ονόματα των Υπουργών και η ημερομηνία διορισμού τους αντλούνται από τον κατάλογο των Υπουργών Παιδείας του Δημαρά (1990, σ. 312-320). Ομοίως, από τον ίδιο κατάλογο αντλούνται πληροφορίες για τις μεταβολές στην επωνυμία του Υπουργείου Παιδείας για τα έτη 1827-1863, ενώ δε δίνονται στοιχεία για τις μεταβολές στην επωνυμία, οι οποίες συντελέστηκαν κατά τα έτη 1863-1909. Όλες οι υπόλοιπες πληροφορίες συλλέχθηκαν από τον δικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Π2: Υπουργοί Παιδείας και ημερομηνία διορισμού τους

Γραμματεῖς [= Υπουργοί] «ἐπὶ τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Παιδείας»	
Γεράσ. Κώπας	30.05.1827
Μιχ. Σοῦτζος	07.10.1827
(14 .01.1828 - 12 .09.1829 προσωπική διοίκηση Ι. Καποδίστρια)	
Γραμματεῖς «ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως»	
Νικ. Χρυσόγελως	12.09.1829
(Διοικητική Ἐπιτροπή μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ Καποδίστρια)	
Ίακ. Ρίζος Νερουλός	30.04.1832
Σπ. Τρικούπης	03.04.1833
Κων. Σχινᾶς	12.10.1833
Ίακ. Ρίζος Νερουλός	08.08.1834
Ἀναστ. Πολυζωίδης	12.04.1837
Γεώργ. Γλαράκης	29.11.1837
Ν. Γ. Θεοχάρης	31.12.1839
Σ. Βαλέτας	24.06.1841
Ίακ. Ρίζος Νερουλός	11.08.1841
Υπουργοί «ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως»	
Μιχ. Σχινᾶς	03.09.1843
Σ. Τρικούπης	30.03.1844
Ι. Κωλέτης	06.08.1844
Γ. Γλαράκης	06.04.1847

Δ. Μανσόλας	08.03.1848
Άναστ. Μαυρομιχάλης	25.06.1848
Δ. Ν. Καλλιφρονάς	15.10.1848
Ν. Χρυσόγελας	12.12.1849
Π. Α. Δεληγιάννης	23.07.1850
Ν. Κορφιωτάκης	04.08.1850
Α. Πάικος (π ¹⁷)	21.08.1850
Π. Βάρβογλης	28.05.1851
Σ. Βλάχος	24.01.1852
Γ. Ψύλλας	16.05.1854
Π. Άργυρόπουλος	01.06.1855
Μ. Ποτλής (π)	22.09.1855
Άθαν. Μιαούλης (π)	03.10.1855
Χ. Χριστόπουλος	05.10.1855
Θ. Ζαΐμης	29.05.1859
Μ. Ποτλής	18.04.1860
Δ. Χατζίσκος	26.05.1862
Υπουργός «ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως»	
Έπ. Δεληγιώργης	11.10.1862
Υπουργοὶ «τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας»	
Κ. Δόσιος	12.02.1863
Δ. Ν. Καλλιφρονάς	27.03.1863
Β. Νικολόπουλος	21.06.1863
Άθ. Πετσάλης	25.10.1863
Άλ. Κουμουνδοῦρος	05.03.1864
Ι. Παπαζαφειρόπουλος	16.04.1864
Α. Χ. Λόντος	26.06.1864
Κ. Λομβάρδος	16.03.1865
Π. Καλλιγᾶς	24.09.1865
Δ. Ν. Καλλιφρονάς	20.10.1865
Α. Κουντουριώτης	03.11.1865

17. π = προσωρινός

Κ. Λομβάρδος	06.11.1865
Σ. Κ. Άντωνόπουλος	13.11.1865
Κ. Δαρειώτης	28.11.1865
Μ. Ροῦφος	26.01.1866
Σπ. Άντωνιάδης	24.05.1866
Δ. Δρόσος	09.06.1866
Χ. Χριστόπουλος	18.12.1866
Ι. Μεσηνέζης	20.12.1867
Αντών. Μαυρομιχάλης	25.01.1868
Δ. Σαράβας	25.01.1869
Α. Δ. Αύγερινός	27.12.1869
Μιχ. Άντωνόπουλος	08.07.1870
Π. Α. Πετράκης	03.12.1870
Άθ. Γ. Πετμεζάς	02.02.1871
Φ. Φίλωνος	28.10.1871
Άνδρέας Νοταράς	25.12.1871
Δ. Δρόσος	17.10.1872
Δημ. Σ. Μαυροκορδάτος	29.07.1872
Δ. Δρόσος	18.10.1872
Δ. Ν. Καλλιφρονάς	25.12.1872
Ιωάν. Βαλασόπουλος	09.02.1874
Δ. Γ. Ράλλης	27.04.1875
Γ. Μίλησης	15.10.1872
Θάνος Κανακάρης	26.11.1876
Γ. Μίλησης	01.12.1876
Θ. Κανακάρης	26.02.1877
Άνδρ. Νοταράς	19.05.1877
Θ. Π. Δηληγιάννης	26.05.1877
Νικ. Α. Μαυροκορδάτος	21.10.1878
Α. Δ. Αύγερινός	26.10.1878
Νικ. Α. Μαυροκορδάτος	10.03.1880
Ν. Παπαμιχαλόπουλος	13.10.1880
Ά. Κουμουνδοῦρος	26.05.1881
Σπυρ. Κ. Ρώμας	04.06.1881
Ά. Κουμουνδοῦρος	30.06.1881
Κ. Λομβάρδος	03.03.1882

Δ. Σ. Βουλπιώτης	12.07.1883
΄Αντ. Ζυγομαλάς	19.04.1885
΄Αριστομ. Κοντογούρης	08.10.1885
Μιλτ. Βενιζέλος	30.04.1886
Παν. Μανέτας	09.05.1886
Γ. Ν. Θεοτόκης	15.02.1889
Θ. Κανακάρης	30.07.1890
΄Αγ. Γεροκωστόπουλος	24.10.1890
Κ. Ν. Παπαμιχαλόπουλος	18.02.1892
Κ. Κοσονάκος	10.06.1892
΄Αθ. Εύταξίας	03.05.1893
Δημ. Μ. Καλλιφρονάς	30.10.1893
΄Αγγελος Βλάχος	12.01.1895
Κ. ΄Αργ. Λομβάρδος	14.06.1903
Δημ. Πετρίδης	31.05.1895
Θ. Π. Δηληγιάννης (πρωθυπ. ¹⁸) (π)	23.11.1896
΄Αθ. Εύταξίας	18.04.1897
΄Ανδρ. Παναγιωτόπουλος	20.09.1897
΄Αντ. Μομφεράτος	30.10.1898
΄Αθ. Εύταξίας	02.04.1899
Γ. Θεοτόκης (πρωθυπ.) (π)	14.03.1900
Σ. Στάης	27.05.1900
΄Αντ. Μομφεράτος	12.11.1901
΄Αλεξ. Ρώμας	24.11.1902
Θ. Φαρμακόπουλος	28.06.1903
Σ. Στάης	06.12.1903
Κ. ΄Αργ. Λομβάρδος	18.06.1904
Κ. Καραπάνος	16.12.1904
Λαμ. Δ. Καλλιφρονάς	09.06.1905
΄Α. Στεφανόπουλος	08.12.1905
Σ. Στάης	21.06.1908
Κων. Γεροκωστόπουλος	07.07.1909

¹⁸. πρωθυπ. = Πρωθυπουργός

Υπουργοί «Εκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως»	
Π. Ζαΐμης	17.08.1909
Ἄνδρ. Παναγιωτόπουλος	18.01.1910
Ἄπ. Ἀλεξανδρῆς	06.10.1910
Ἰω. Τσιριμῶκος	31.05.1912
Χαρ. Βοζίκης	24.09.1915
Ἰω. Τσιριμῶκος	10.08.1915
Γ. Ν. Θεοτόκης (π)	24.09.1915
Γ. Ν. Θεοτόκης ¹⁹ (π)	25.10.1915
Ἄντ. Μιχελιδάκης	29.10.1915
Κ. Λιδωρίκης	09.06.1916
Ἄ. Κανάρης	03.09.1916
Σπ. Λάμπρος (πρωθυπ.)	27.09.1916
Δημ. Αἰγινήτης	21.04. 1917
Δ. Δίγκας	14.06.1917
Κ. Ρακτιβάν (π)	29.09.1920
Θ. Ζαΐμης	04.11.1920
Θ. Ζαΐμης	24.01. 1921
Θ. Ζαΐμης	26.03.1921
Κ. Πολυγένης	02.03.1922
Δ. Χατζίσκος	03.05.1922
Κ. Πολυγένης	09.05.1922
Θ. Σκοῦφος	28.08.1922
Ι. Σιώτης	16.09.1922
Ι. Σιώτης	14 .11.1922
Κ. Γόντικας	03.04.1923
Ἀ. Χατζηκυριάκος	18.10.1923
Ἀ. Στρατηγόπουλος	27.11.1923
Ιω. Βαλαῆς	11.01.1924
Κ. Σπυρίδης (π)	06.02.1924
Ἰ. Λυμπερόπουλος	12.03.1924

19. Η διαδοχική επανάληψη του ίδιου ονόματος Υπουργού σημαίνει συμμετοχή του σε διαδοχικές κυβερνήσεις.

Θ. Βελλιανίτης	25.07.1924
Κ. Σπυρίδης (π)	07.10.1924
Ι. Μανέτας	09.03.1925
Κ. Σπυρίδης	15.06.1925
Γ. Χατζηκυριακός	26.06.1925
Ί. Τσιριμώκος	09.07.1925
Λουκ. Ροῦφος	20.10.1925
Ριχ. Λ. Λιβραθινόπουλος	06.11.1925
Δημ. Αίγινητης	06.03.1926
Υπουργοί «Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων»	
Γ. Σπυρίδωνος	18.06.1926
Γ. Πώπ	19.07.1926
΄Αλ. Παπᾶς	26.08.1926
Γ. Διδάχος	16.09.1926
΄Αθ. Ἀργυρός	04.12.1926
Παν. Τσαλδάρης (π)	06.07.1927
Θ. Νικολούδης	17.08.1927
Θ. Νικολούδης	08.02.1928
Κ. Γόντικας	04.07.1928
Κ. Γόντικας	07.06.1929
Κ. Γόντικας	16.12.1929
Γ. Παπανδρέου	02.01.1930
Π. Καραπάνος	26.05.1932
Π. Πετρίδης	05.06.1932
Δ. Χατζίσκος	04.11.1932
Γ. Παπανδρέου (π)	16.01.1933
΄Αλ. Μυλωνᾶς	18.01.1933
΄Α. Μαζαράκης	06.03.1933
Π. Ράλλης	10.03.1933
Θ. Τουρκοβασίλης	13.03.1933
Ί. Μακρόπουλος (π)	20.11.1933
Ί. Μακρόπουλος	21.03.1934
Δ. Χατζίσκος	18.02.1935

Θ. Τουρκοβασίλης	10.10.1935
Δ. Μπαλάνος	30.11.1935
Γ. Λογοθέτης (π)	13.01.1936
Ν. Λούβαρις	14.03.1936
Περίοδος δικτατορίας και κατοχής: από 04.08.1936 έως 11.10.1944	
Υπουργοί «Παιδείας»	
Παν. Κανελλόπουλος (π)	23.10.1944
Π. Χατζηπᾶνος	25.10.1944
Περ. Ράλλης (π)	03.01.1945
Κων. "Αμαντος	04.01.1945
Δημ. Μπαλάνος	08.04.1945
Γεώργ. Οικονόμου	11.08.1945
Γεώργ. Οικονόμου	17.10.1945
Ί. Θεοδωρακόπουλος	01.11.1945
Γ. Ἀθανασιάδης-Νόβας	22.11.1945
Υπουργός «Θρησκευμάτων καί Παιδείας»	
Γεώργ. Μαῦρος (π)	11.03.1946
Υπουργός «Εθνικής Παιδείας»	
Κ. Τσαλδάρης (π)	04.04.1946
Υπουργοί «Εθνικής Παιδείας καί Θρησκευμάτων»	
Ἄ. Παπαδηῆμος	18.04.1946
Υπουργοί «Παιδείας»	
Ἄ. Παπαδηῆμος	02.10.1946
Γ. Παπανδρέου (π)	24.01.1947
Υπουργός «Εθνικής Παιδείας»	
Ἄ. Παπαδηῆμος	27.01.1947
Ἄ. Παπαδηῆμος	29.08.1947
Ἄ. Παπαδηῆμος	07.09.1947

Υπουργοί «Θρησκευμάτων καί Παιδείας»	
Δ. Βουρδουμπάς	07.05.1948
Δ. Βουρδουμπάς	18.11.1948
Κ. Τσάτσος	20.01.1949
Υπουργοί «Θρησκευμάτων καί Έθνικής Παιδείας»	
Κ. Τσάτσος	14.04.1949
Κ. Τσάτσος	30.06.1949
Γεώργ. Οικονόμου	06.01.1950
Γ. Άθανασιάδης-Νόβας	23.03.1950
Γ. Άθανασιάδης-Νόβας	15.04.1950
Ν. Μπακόπουλος	21.08.1950
Ν. Μπακόπουλος	13.09.1950
Ν. Μπακόπουλος	03.11.1950
Γ. Παπανδρέου	01.02.1951
Ν. Μπακόπουλος (π)	04.08.1951
Ν. Μπακόπουλος	30.08.1951
Ί. Μιχαήλ	27.10.1951
Μ. Πατρίκιος	11.09.1952
Χ. Φραγκίστας	11.10.1952
Υπουργοί «Έθνικής Παιδείας καί Θρησκευμάτων»	
Σ. Θεοτόκης	19.11.1952
Κ. Καλλίας	22.11.1952
Άχ. Γεροκωστόπουλος	11.04.1954
Άχ. Γεροκωστόπουλος	06.10.1955
Π. Λεβαντής	29.02.1956
Δ. Μακρής (π)	08.05.1957
Άχ. Γεροκωστόπουλος	01.06.1957
Ν. Λιανόπουλος	05.03.1958
Γ. Ράμμος	22.03.1958
Γ. Βογιατζής	17.05.1958
Χρ. Στράτος	20.09.1961
Γρ. Κασιμάτης	04.11.1961
Χρ. Στράτος	19.06.1963

Ί. Σόντης	28.09.1963
Γ. Παπανδρέου (πρωθυπ.)	08.11.1963
Γ. Κουρμούλης	31.12.1963
Γ. Παπανδρέου (πρωθυπ.)	19.02.1964
Γ. Ήθανασιάδης-Νόβας	15.07.1965
Εύ. Σαββόπουλος	20.08.1965
Στ. Άλαμανής	17.09.1965
Ί. Θεοδωρακόπουλος	22.12.1966
Γρ. Κασιμάτης	03.04.1967
Περίοδος δικτατορίας: από 21.04.1967 έως 24.07.1974	
Υπουργοί «Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων»	
Ν. Λούρος	24.07.1974
Π. Ζέπος	21.11.1974
Γ. Ράλλης	05.01.1976
Ι. Βαρβιτσιώτης	28.11.1977
Α. Ταλιαδούρος	10.05.1980
Α. Ταλιαδούρος	17.09.1981
Ε. Βερυβάκης	21.10.1981
Α. Κακλαμάνης	05.07.1982
Α. Τρίτσης	25.04.1986
Α. Κακλαμάνης	09.05.1988
Γ. Παπανδρέου	22.06.1988
Β. Κοντογιαννόπουλος	03.07.1989
Κ. Δεσποτόπουλος	13.10.1989
Κ. Σημίτης	23.11.1989
Κ. Δεσποτόπουλος	12.02.1990
Β. Κοντογιαννόπουλος	11.04.1990
Γ. Σουφλιάς	10.01.1991
Δ. Φατούρος	13.10.1993
Γ. Παπανδρέου	08.07.1994
Γ. Αρσένης	25.09.1996
Π. Ευθυμίου	13.04.2000
Μ. Γιαννάκου	10.03.2004
Ε. Στυλιανίδης	19.09.2007
Α. Σπηλιωτόπουλος	08.01.2009

Υπουργοί «Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων»	
Α. Διαμαντοπούλου	07.10.2009
Α. Διαμαντοπούλου	11.11.2011
Γ. Μπαμπινιώτης	07.03.2012
Α. Ε. Κιάου	17.05.2012
Υπουργός «Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού»	
Κ. Αρβανιτόπουλος	21.06.2012
Υπουργός «Παιδείας και Θρησκευμάτων»	
Α. Λοβέρδος	09.06.2014
Υπουργοί «Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων»	
Α. Μπαλτάς	27.01.2015
Α. Ε. Κιάου	28.08.2015
Υπουργοί «Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων»	
Ν. Φίλης	23.09.2015
Κ. Γαβρόγλου	05.11.2016
Υπουργοί «Παιδείας και Θρησκευμάτων»	
Ν. Κεραμέως	08.07.2019
Χ. Κίττας	26.05.2023
Υπουργός «Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού»	
Κ. Πιερρακάκης	27.06.2023

Κατάλογος εικόνων

Εικ. 1. Ανακοίνωση της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης (Ελευθερία, 17.11.1963, σσ. 1 & 15)	15
Εικ. 2. Απόσπασμα από έκδοση του Υπουργείου Παιδείας (1964)	16
Εικ. 3. Εξαγγελία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης (Ελευθερία, 12.04.1964, σ. 1)	16
Εικ. 4. Εξαγγελία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης (Το Βήμα, 11.04.1964, σ. 1)	17
Εικ. 5. Τα μέτρα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης (Μακεδονία, 12.04.1964, σ. 1)	17
Εικ. 6. Τα μέτρα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης (Το Βήμα, 12.04.1964, σ. 1)	18
Εικ. 7. Δηλώσεις Γ. Παπανδρέου (Ελευθερία, 02.09.1964, σ. 1)	19
Εικ. 8. Διαφωνίες επί των μέτρων (Μεσημβρινή, 02.09.1964, σ. 1)	19
Εικ. 9. Διάλογος των πολιτικών αρχηγών της Ε.Κ. και της Ε.Ρ.Ε. (Η Καθημερινή, 02.09.1964, σ. 1)	19
Εικ. 10. Δηλώσεις της Ε.Δ.Α. (Μακεδονία, 04.09.1964, σ. 5)	19
Εικ. 11. Αποσπάσματα από το Υπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. Φιλοσοφική Σχολή (1964)	20
Εικ. 12. Απόσπασμα από το Υπόμνημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. (Μακεδονία, 26.06.1964, σ. 8)	21
Εικ. 13. Προτάσεις της Ο.Λ.Μ.Ε. (Ελευθερία, 29.07.1964, σ. 8)	22
Εικ. 14. Ανακοινώσεις της Ε.Μ.Ε. (Ελευθερία, 04.09. 1964, σ. 8)	22
Εικ. 15. Προτάσεις της Δ.Ο.Ε. (Διδασκαλικόν Βήμα, 05.08.1964, σ. 1)	22
Εικ. 16. Η κατάθεση του νομοσχεδίου «Περί οργάνωσης και διοικήσεως τής Γενικής (Στοιχειώδους και Μέσης) Έκπαιδεύσεως» (Ελευθερία, 12.07.1964, σ. 1)	22
Εικ. 17. Η κατάθεση του νομοσχεδίου «Περί τής Τεχνικής Έκπαιδεύσεως» (Ελευθερία, 06.05.1965, σ. 1)	23
Εικ. 18. Απόσπασμα από έκδοση του Υπουργείου Παιδείας (1964)	23
Εικ. 19. Η κατάθεση του νομοσχεδίου «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίων» (Ελευθερία, 02.05.1965, σ. 16)	23
Εικ. 20. Δηλώσεις της κυβέρνησης Γ. Νόβα (Ελευθερία, 18.07.1965, σ. 16)	24
Εικ. 21. Σύσταση επιτροπής για εξέταση των σχολικών βιβλίων (Ελευθερία, 09.09.1965, σ. 8)	24
Εικ. 22. Δηλώσεις του Γ. Παπανδρέου (Μακεδονία, 10.09.1965, σ. 1)	24
Εικ. 23. Ανάθεση της επεξεργασίας των δεδομένων των εξετάσεων στην Ε.Σ.Υ.Ε. (Ελευθερία, 05.08.1964, σ. 7).	27
Εικ. 24. Έναρξη των εξετάσεων (Μακεδονία, 15.09.1964, σ. 1)	28
Εικ. 25. Χρήσιμες πληροφορίες για τις εξετάσεις (Ελευθερία, 13.09.1964, σ. 11)	28
Εικ. 26. Το πρόγραμμα των εξετάσεων (Εμπρός, 05.09.1964, σ. 16)	29
Εικ. 27. Πληροφορίες για την αναπαραγωγή των θεμάτων (Μακεδονία, 15.09.1964, σ. 12)	29
Εικ. 28. Αριθμητικά στοιχεία σε σχέση με τις εξετάσεις (Ελευθερία, 15.09.1964, σσ. 5 & 6)	30
Εικ. 29. Πληροφορίες για το τετράδιο των εξετάσεων (Μακεδονία, 15.09.1964, σ. 12)	30
Εικ. 30. Η διαδικασία βαθμολόγησης των γραπτών (Ελευθερία, 11.11.1964, σ. 1)	31
Εικ. 31. Η διαδικασία βαθμολόγησης των γραπτών (Ελευθερία, 15.09.1964, σ. 6)	31
Εικ. 32. Ενημέρωση για τα αποτελέσματα των εξετάσεων (Ελευθερία, 17.11.1964, σ. 10)	31

Εικ. 33. Ο Ε. Παπανούτσος και ο Λ. Ακρίτας κατά τις δοκιμές του νέου συστήματος εξετάσεων (Ελληνικά Επίκαιρα D3237, 1964)	32
Εικ. 34. Ο Γ. Παπανδρέου σε παρουσίαση στην Ε.Σ.Υ.Ε. (Ελληνικά Επίκαιρα D1988, 1964)	32
Εικ. 35. Ο Ε. Παπανούτσος σε παρουσίαση στην Ε.Σ.Υ.Ε. (Ελληνικά Επίκαιρα D1988, 1964)	32
Εικ. 36. Στιγμές από τη διαδικασία των εξετάσεων (Holden & Maros, 1964)	33
Εικ. 37. Στιγμές από τη διαδικασία των εξετάσεων (Holden & Maros, 1964)	33
Εικ. 38. Στιγμές από τη διαδικασία των εξετάσεων (Holden & Maros, 1964)	33
Εικ. 39. Στιγμές από τη διαδικασία των εξετάσεων (Holden & Maros, 1964)	33
Εικ. 40. Στιγμές από τη διαδικασία των εξετάσεων (Holden & Maros, 1964)	33
Εικ. 41. Η αποτίμηση των εξετάσεων (Ελευθερία, 11.11.1964, σ.7)	34
Εικ. 42. Πληροφορίες για τον ηλεκτρονικό υπολογιστή της Ε.Σ.Υ.Ε. (Μακεδονία, 15.09.1964, σ. 12)	43
Εικ. 43. Πληροφορίες για τον ηλεκτρονικό υπολογιστή της Ε.Σ.Υ.Ε. (Ελευθερία, 11.11.1964, σ. 1)	43
Εικ. 44. Η επεξεργασία των δεδομένων των εξετάσεων (Ελευθερία, 11.11.1964, σ. 7)	44
Εικ. 45. Αξιολόγηση των εξετάσεων (Ελευθερία, 19.11.1964, σ. 4)	45
Εικ. 46. Το μηχανογραφημένο «Αποδεικτικό Επιδόσεων» (Holden & Maros, 1964)	46
Εικ. 47. Το εξώφυλλο του αφιερώματος του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.) στον Χ. Γκούβη (Παπαμεντζελόπουλος & Παπαγεωργίου, 2021)	47

Summary in English

The Independent Authority “National Exams Organization” (N.E.O.), on the occasion of the 60th anniversary of the first admission exams to higher education institutions, presents the launch of these exams in 1964 and the institutionalization and implementation of an exams’ model which, for that period, was an innovative act both in the context of the administration and in ensuring the quality and transparency of the exams. The impartiality policy of the exams became the pride of Greek public education, but also of the entire public administration, through a series of innovative reforms in the field of education, which took place in a politically and socially turbulent period, as described in the present work. Subsequently, a brief review of Greece’s higher education admission systems after 1964 is also presented. Archival material, mainly from the printed press of this period, is used to illustrate the data. This anniversary publication of the N.E.O., through the highlighting of the most critical aspects of this historical reform for admission to higher education institutions, underlines the meaning and importance of ensuring the quality and transparency of the exams, as a fundamental prerequisite for guaranteeing the equality and meritocracy of educational processes in general.

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 1964

Η Ανεξάρτητη Αρχή «Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων» (Ε.Ο.Ε.), με αφορμή τα 60 χρόνια από τη διεξαγωγή των πρώτων εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, παρουσιάζει την εκκίνηση λειτουργίας των εξετάσεων αυτών το 1964 και τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή ενός εξεταστικού μοντέλου που για εκείνη τη χρονική περίοδο αποτέλεσε καινοτόμο πράξη τόσο στο πλαίσιο διεξαγωγής όσο και στην εξασφάλιση μέσω αυτού ποιότητας και διαφάνειας των Εξετάσεων. Το αδιάβλητο των Εξετάσεων γίνεται το καύχημα της ελληνικής δημόσιας εκπαίδευσης, αλλά και του συνόλου της δημόσιας διοίκησης, μέσα από μια σειρά καινοφανών μεταρρυθμίσεων στον χώρο της εκπαίδευσης, που λαμβάνουν χώρα σε μια ταραγμένη πολιτικά και κοινωνικά περίοδο, όπως περιγράφεται στο παρόν πόνημα. Ακολουθώντας, γίνεται μια σύντομη αναδρομή στα συστήματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα μετά το 1964. Για την παρουσίαση των δεδομένων της εποχής αξιοποιείται αρχειακό υλικό, το οποίο προέρχεται κυρίως από τον έντυπο τύπο της εποχής. Η επετειακή αυτή έκδοση του Ε.Ο.Ε., μέσα από την ανάδειξη των σημαντικότερων πτυχών της ιστορικής αυτής μεταρρύθμισης για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, υπογραμμίζει την έννοια και σημασία της διασφάλισης ποιότητας και διαφάνειας των Εξετάσεων, ως βασικής προϋπόθεσης για την εγγύηση της ισονομίας και αξιοκρατίας των εκπαιδευτικών διαδικασιών εν γένει.

